

فهرست

نسخه‌های

طوطی و عجمی

دانشکده

الهیات

۲

Z

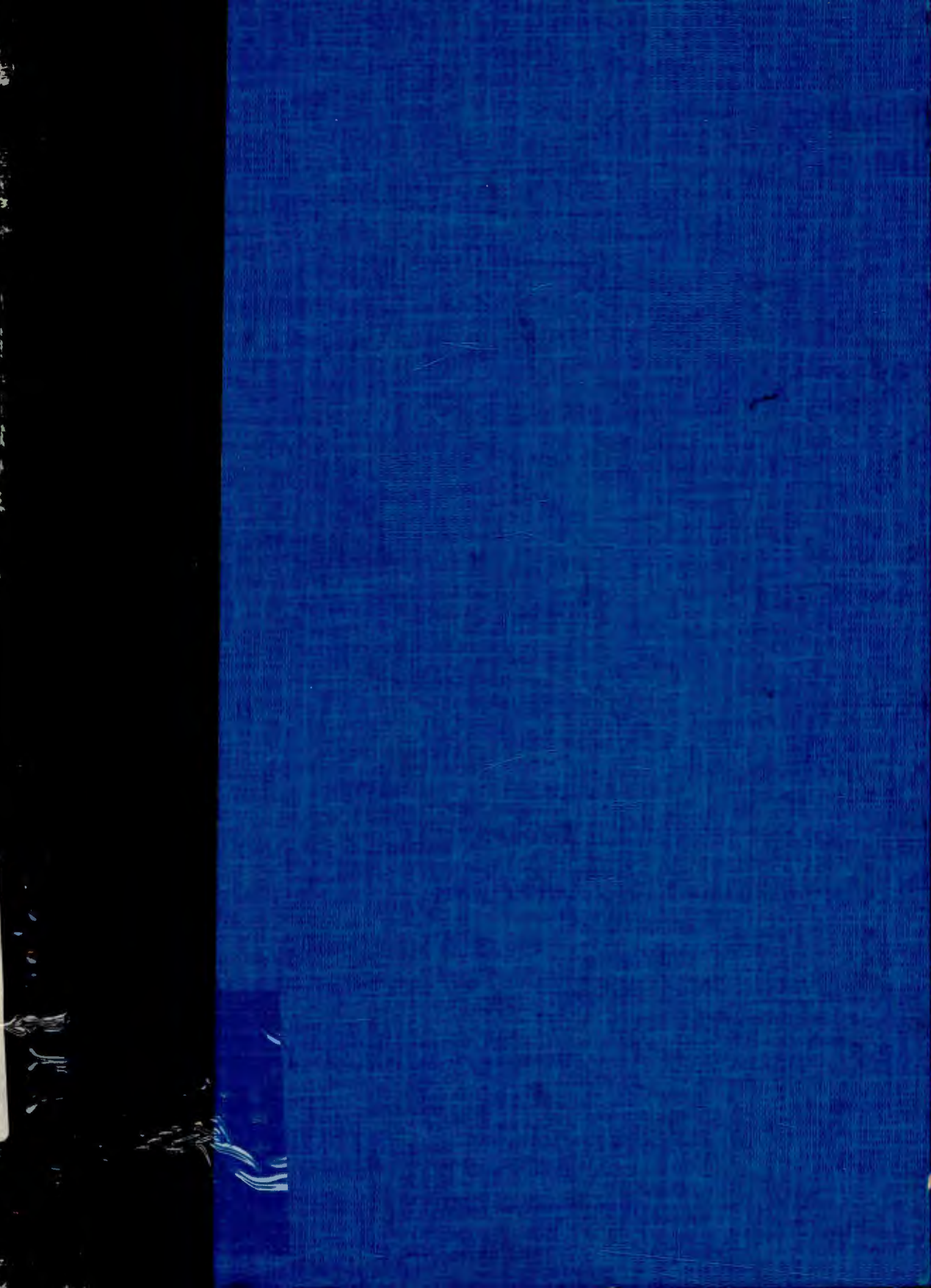
۱۶۶۲۱

کتابخانه

۸

۱

۱۰

فهرست نسخه های خطی و عکسی
دانشکده الهیات و معارف اسلامی
جلد دوم

انتشارات دانشگاه تهران

شماره ۲/۱۰۸۲

گنجینه فهرست و کتابشناسی

شماره ۲-۱۴

تهران ۱۳۴۸

فہرست نسخہ ہامی خطی و عکسی

کتابخانہ و انسکدہ الہیات و معارف اسلامی

جلد دوم

بکوشش

سید محمد رفیع

شمارهٔ مسلسل ۱۳۹۶

چاپ و صحافی یکهزار نسخه از این کتاب در اردیبهشت ماه ۱۳۴۸
در چاپخانهٔ دانشگاه تهران با تمام رسید
حق طبع این کتاب تا سه سال در انحصار دانشگاه
و مسئولیت صحت مطالب آن با مؤلف است

بها : ۹۰ ریال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با این مجلد فهرست کتابهای خطی دانشکده الهیات به پایان میرسد . این فهرست شامل کتابهایی است که تا این تاریخ در کتابخانه دانشکده جمع آوری شده و آنچه از این پس در اختیار این کتابخانه قرار گیرد در مجلد دیگری فهرست و معرفی خواهد شد .

تنظیم فهرست برای هر کتابخانه ای لازم است و برای کتابخانه هایی که دارای نسخ خطی هستند لازم تر، و معرفی نسخه های خطی فریضه ایست که به هیچ روی نباید از آن غفلت شود . ضرورت دارد که اینگونه کتابها که معمولاً کمیاب و گاه منحصر بفرد میباشند با کمال دقت بررسی و فهرست شوند تا اهل مطالعه و تحقیق از وجود آنها و محل نگهداری آنها باخبر باشند و در هنگام نیاز از مطالعه آنها بهره مند گردند . کتابهای خطی به آسانی در معرض تلف قرار میگیرند و تلف شدن یک نسخه زیانی برای علم و معرفت است و اگر نسخه ای منحصر به فرد باشد ضایعه ایست جبران ناپذیر، و تنظیم یک فهرست توصیفی هرچند عامل اساسی در حفظ و صیانت نیست . دست کم این فایده بزرگ را دارد که اگر نسخه ای گم یا تلف شد باری وصف و خصوصیات آن باقی میماند . خیلی از کتابهایی که در «الفهرست» این ندیم وصف شده امروز وجود ندارد ولی همان نام و نشانهائی که از آنها در این کتاب آمده برای اطلاع کلی بر سیر علم و فرهنگ در سه چهار قرن اول اسلامی بسیار ارزنده و گرانبها است .

تهیه فهرستی رسا و جامع از کتابهای خطی که غالباً نا آشنا و گاه بی عنوان و فاقد مشخصاتی دقیق و روشن است کار ساده ای نیست، این فنی است که هم احتیاج به علم

و معرفت دارد و هم نیازمند حسن تشخیص و بصیرت است. باید در کسی آن اندازه سایه علمی و ممارست باشد تا بتواند نخست ارزش صحیح کتابی را در هرفنی از فنون به نیکی دریابد و آنگاه در مجال کوتاهی که در اختیار دارد آنرا چنانکه باید به اهل فن بشناساند، و موجب خوشوقتی است که آقای دکتر محمد باقر حجتی نویسنده فاضل این فهرست که از پرورش یافتگان همین دانشکده و اکنون از استاد یاران با ارج آن میباشند کاری که بر عهده شناخته‌اند به خوبی از عهده برآمده‌اند و دو جلد فهرستی که از نسخ خطی کتابخانه الهیات اکنون در دسترس اهل فضل قرار میگیرد خود نشانه‌ای از شایستگی علمی و نموداری از کوشش صحیح و ثمربخش ایشان است.

تهران پانزدهم بهمن ماه ۱۳۴۷

بسمه تعالی

مقدمه

بسی خرسندم و خدا را سپاسگزارم که به این بنده توفیق ارزانی داشت تا در اندک فرصتی توانستم برای بقیه نسخه های خطی و عکسی موجود در کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی فهرستی تهیه و تنظیم نمایم.

اینک تمام نسخه های موجود در کتابخانه دارای فهرست جامعی است که در دو مجلد تدوین شده است. مجلد اول را در سال ۱۳۴۴ تهیه نمودم که بوسیله اداره انتشارات دانشگاه تهران به سال ۱۳۴۵ در ۱۲۲۸ صفحه نگارش یافت، و با تدوین مجلد دوم که از نظر مراجعان میگذرد. مجموعاً بیش از سه هزار رساله و کتاب خطی و عکسی معرفی شده که تعداد قابل توجهی از آنها بسیار نفیس و عالی میباشد. چنانکه در دیباچه مجلد اول یادآوری شد. در مجلد دوم نیز برخی از یادداشتها به رمزنگارش یافت و مراجعه کنندگان میتوانند گزارش آن و روش تدوین این مجلد را در همان دیباچه بدست آورند.

محتوای این فهرست (مجلد دوم) به ترتیب عبارتست از:

- ۱- نسخه های خطی (بخش فارسی و مجموعه ها) ۳-۳۷
- ۲- » » (بخش عربی) ۴۰-۹۱
- ۳- نسخه های عکسی-میکروفیلم- (بخش فارسی و مجموعه ها) ۹۴-۱۳۳
- ۴- » » » » (بخش عربی) ۱۳۵-۱۴۲
- ۵- استدراک : آغاز و انجام برخی از کتابها که در مجلد اول معرفی شده (در دو بخش فارسی و عربی) ۱۴۵-۲۹۵
- ۶- یادداشت برخی از مطالب مربوط به مجلد اول فهرست این کتابخانه ۲۹۸-۳۰۷

- ۷- فهرست مؤلفان با اشاره به نام کتابهای آنان ۳۱۵-۳۰۹
- ۸- فهرست شماره‌ای نسخه‌ها ۳۱۸-۳۱۶
- ۹- فهرست نامهای کسان وجایها و نامه‌ها و کتابها ۳۴۳-۳۱۹
- ۱۰ غلطنامه. ۳۴۴

نظر باینکه در تدوین این فهرست از تشویق و تأیید استاد محقق و دانشور جناب آقای دکتر محمدی رئیس محترم دانشکده الهیات و معارف اسلامی برخوردار بودم و همچنین بدستور معظم له از چندی پیش به بررسی و تحقیق و تدوین فهرست موضوعی و مؤلفین نسخه‌های خطی عربی موجود در ایران آغاز نمودم و در این امر نیز مشمول لطف و اهتمام خاص ایشان میباشم بر ذمت خویش میدانم مراتب تشکر خود را ابراز کنم و نیز از دانشمند گرامی جناب آقای دکتر گلشن معاون محترم دانشکده و هم‌چنین از محقق ارجمند جناب آقای دانش پژوه که مرا برای این سعی مهم ترغیب نمودند تشکر کنم، توفیق آنان را از خداوند متعال مسئلت مینمایم.

دکتر سید محمد باقر حجتی

۴۷/۱۱/۱۵

نسخه‌های خطی

بخش فارسی و مجموعه‌ها

الف

اسرار الایات (مقاله فی -)

تألیف میرزا ابو جعفر کافی قاینی .

* ش ۵ مج ۴۸۳

اکمال الاصلاح یا ترجمه اصلاح العمل

تألیف حسن بن محمد علی یزدی . اصل کتاب اصلاح العمل از سید محمد مجاهد (کربلا ۱۱۸۰ - آغاز ۱۲۴۲) میباشد . وی فرزند امیر سید علی حایری اصفهانی (مؤلف ریاض المسائل) است . مجاهد در این کتاب ، حلال و حرام و سنن احکام را گرد آورده و در یک مقدمه و ۳۲ کتاب (از طهارت تا حدود) هریک در چند باب و یک خاتمه در مسائل مختلف و برای مقلدین خود نوشته ، و در طهارت و صلوٰه ، بحث را استدلالی کرده و مطالب آنرا از کتاب مصابیح خود گزین نموده است . و چون رساله ای در فقه بفارسی نداشت شاگردش : ملا حسن بن محمد علی یزدی یاد شده آنرا بنام « اکمال الاصلاح » در ۱۲۳ برای استفادۀ عامۀ مردم بفارسی ترجمه کرده است .

شاگرد دیگرش : مولی حسین بن حاجی مولی محمد واعظ شوشتری ، اصلاح را بنام « تحفة المقلدین » و بدستور او گزین کرده و میرزا محمد بن ابی الفتح خان مرعشی شوشتری رونق ، تحفه را بنظم در آورده ، و مولی کریم هم ، اصلاح را گزین کرده است . (ف . دانشگاه ۱۷۷۸-۱۷۸۹)

آغاز : بسمله، الحمد لله الذی مهد لنا طریقاً الی اصلاح العمل وجعل لنا شریعة و منهاجاً ... چون اخذ احکام و معرفت حلال و حرام در این ازمنه انحصار یافت . انجام : و عذریست که برطرف شدن آن مایوس است واجب است او را گرفتن نایب والله اعلم .

* (۸۲۱د) نسخ محمدعلی بن جان علی کجریه لنجانی اصفهانی در شوال ۱۲۳۹، عنوان در هاشم با نسخ درشت‌تر از متن، نسخه از تقلید و طهارت تا پایان کتاب حج است .
(۱۷۷۶۱) ۱۵۹ گ ۲۲ س ، ۱۴×۷/۵ ، ۲۱×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى لایى .

پندنامه

تألیف شیخ فریدالدین محمد عطار نیشابوری . وی بیش از هفتصد کتاب مطالعه کرده و مؤلفاتی بنظم و نثر از خود بیادگار گذاشته، و ظهور مولوی را در روم پیشگوئی کرده است . و در اثر اینکه در اواخر عمر ، بی‌پرده ، تشیع خود را اظهار نموده ، از عالم وعامی رنجها دیده و قاضی سمرقند عمرو نام او را تکفیر نموده و بنا به گفته خودش در لسان الغیب، مظهر العجائب او را آتش زده است . گویند وی ۱۱۴ سال زندگانی کرد .

پندنامه یکی از مشنویات او است در حدود ۸۰ بیت و شامل نصایح و اندرزهای سودمندی است و یکی از هفده کتاب او می‌باشد که مجموعاً بقول خودش بالغ بر دویست و دوهزار و شصت بیت میشود .

آغاز: بسمله ،

حمد بی حد مر خدای پاک را آنکه جان بخشید و ایمان خا ک را

انجام :

هر که آرد این وصیت ها بجای . درد و عالم راحتش بخشد خدای

* (۸۲۵د) نسعلیق شاه محب الله در ۲۷ ذی ۱۱۴۱ برای محمد امین ، بایک سرلوح با گل و بوته های لاجورد، سبز ، شنگرف ، مشکى، نارنجى و سفید ، عنوان و نشان و جدول شنگرف ، بامهر سید محمد بن حامد (ذاکر).
(۱۷۷۶۵) ۴۴ گ ۱۱ س ، ۸/۵×۱۴ ، ۵/۱۱×۲۱ ، کاغذ فرنگى شکرى - جلد مقوایى رویه کاغذى عطف میشن .

ت

تجدید فصل (مسأله در -)

تألیف آقا عبدالله بن محمد جعفر بهبهانی .

* ش ۶ مجموعه ۸۱۹ د .

تحفة الزائر

تألیف محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۱) وی در کتاب مزار یحار که بسال ۱۰۸۱ آنرا بپایان رسانده تمام آنچه را در باره زیارات وارد شده در آن آورده و کتاب تحفة الزائر را در ۱۰۸۵ برای استفاده عامه مردم بفارسی ساخته و در آن به زیارات مأثوره و معتبر اکتفاء کرده است و آنرا در یک مقدمه و دوازده باب و خاتمه در آورده و پاره ای از زیارات مخصوصه و جز آنها را حذف نمود .

حاج محمد حسین نوری وقتی به معتبر بودن اسانید این کتاب واقف گشت به خواهر زاده و داماد خود مرحوم حاج شیخ فضل الله بن عباس نوری مصلوب در ۱۴ رجب ۱۳۲۷ هـ . اشاره کرد که این کتاب را با ملحقاتی از همین زیارات معتبره تجدید طبع نماید (الذریعة ج ۳، ص ۴۳۸) .

آغاز نسخه چاپی: بسمله، کبوتر ستایشی که از بروج مشیده افواه حامدان

آهنگ درویش صوامع مسامع قدسیان . . . ، انجام نسخه چاپی : واز برادران دینیّه التماس دعا دارم در حال حیات و بعد از وفات ، الحمد لله اولاً . . . و صلی الله علی محمد . . . واللعنة علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین .

* ش ۸۲۳ د) نسخ چند نویسنده در سده ۱۲ ، ادعیه بخط نسخ معرب ، آغاز و انجام افتاده ، در حواشی نشانه مقابله و تصحیح و سماع نسخه دیده میشود .
(۱۷۶۹) ۱۶۴ گ مختلف السطور ، ۱۹×۹ ، ۱۹×۱۲ ، کاغذ اصفهانی ، بی جلد .

ترجمه اصلاح العمل = اكمال الاصلاح

ترجمه مفتاح الفلاح

تألیف جمال الدین محمد بن حسین خوانساری (۱۱۲۱ م) در دعا درشش باب اصل مفتاح الفلاح بتازی و نکارش شیخ بهائی (۱۰۳۱ م) و دارای چندین ترجمه است و در الذریعة (ج ۴) شش ترجمه آن آمده که یکی از آنها همین ترجمه خوانساری است که برای شاه صفی دوم آنرا بسال ۱۰۷۸ بپایان رسانده است و مترجم میگوید: در هر جا که رأی من با رأی شیخ بهائی مخالف بود در حاشیه نمودم و نشان آنرا «جم = جمال الدین خوانساری» نهادم. (فهرست منزوی ج ۱ ، ص ۳۹)

آغاز: بسمله ، مفتاح فلاح دنیا و عقبی و مقدمه نجات آخرت و اولی حمد و ثنای بارگاه کبریای کریمست که دعا را کلیه خزاین . . . ، انجام : غیر المغضوب علیهم والا الضالین : نه خشم گرفته برایشان و نه گمراهان .

* ش ۳۲۶ ج) نسخ و شکسته نستعلیق محمد شفیق ابن میرزا حسین برو رودی ؟
در سوم ربیع الثانی ۱۱۱۳ ، عنوان و نشان و ترجمه فارسی زیر متن سنگرف ، حواشی با نشانه (جم) با مهر زین العابدین .

(۱۶۶۱۰) ۱۵۱ گ ۱۷ س ، ۷×۱۵ ، ۲۴×۱۵ ، کاغذ اصفهانی ، جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

تقویم

تاریخ های ۱۲۸۰ و ۱۲۸۲ در صفحه عنوان بمناسبت یادداشتهای شخصی آمده است و معلوم نیست برای چه سالی است. جدولهایی است که ساعت و روز و ماه و سال و کسوف و خسوف آینده را بشناساند و سعد و نحس ایام را تعیین کنند. پیشینیان آنرا دفتر سنه مینامیدند چنانکه بیرونی و ابن یونس همین واژه را بکاربردند کوشیار در مجمل الاصول از تقویم یاد کرد است.

* (ش ۸۴۱ د) نسخ سده ۱۳، برنگهای مشکی، لاجورد و شنگرف با جدولهای مشکی و زرین، برگ فروردین از آغاز و برگ اسفند از انجام نسخه افتاده است و اعداد برمزهای رومی نشان داده شده است.
(۱۷۷۷۲) ۱۲ گ $\frac{11}{5} \times \frac{7}{5}$ ، $\frac{10}{5} \times 10$ ، کاغذ فرنگی، بی جلد.

ج

جنگ

گردآورنده: محمد مفید بن محمد نبی شیرازی، عبری و فارسی مشتمل بر مطالب زیر:
ترجمه احوال قاضی نورالله شوشتری (شهید ثالث) از کتاب نجوم السماء
عربی، (۲ پ)

تاریخ تولد شیخ مرتضی شوشتری انصاری مؤلف رسائل و مکاسب. عبری، (۳ پ)
تفسیر آیه تطهیر «انما یرالله لیذهب عنکم الرجس...» از ملا محمد صالح
مازندرانی، عبری. (۳ پ)

حدیثی از پیامبر اسلام (ص) در باره اهمیت حسن خلق، عبری. (۴ ر)
وجه تسمیه «شاخانه، خدا و آخند [آخوند] بفارسی. (۴ روپ)
اشعار عربی در باره مقولات عشر. (۵ پ)

روایتی از کتاب عاشر، بحارالانوار در باره حج امام حسن و امام حسین (ع)
 بعربی. (۶ ر)

شرحی کوتاه در باره حقیقت و طریقت و شریعت، بعربی (۶ پ)
 معنی کیمیا، لیمیا، همیمیا، سیمیا و ریمیا، بعربی (۶ پ-۷ ر)
 طلسمی برای رفع سحر و بلیه، عربی (۷ ر-۸ ر)
 شرحی در باره عدد تام و زائد، عربی. (۸ پ-۹ ر)
 استخراج اسم اعظم از آیه «سلام قولنا من رب رحیم» و خواص آن، عربی (۹ ر)
 طلسم برای یافتن دزد و گریخته، فارسی. (۹ پ)
 شرحی در باره کلمه یونان و وجه تسمیه آن، عربی. (۱۰ ر)
 ضبط اسامی برخی اعلام از کتاب ایضاح الاشتباه علامه حلی، عربی،
 (۱۰ ر-۱۱ ر)

روایاتی در باره سرمه کشیدن و خضاب کردن از کتاب بحارالانوار، عربی.
 (۱۱ پ)

نظم و نثر در ادب، فارسی و عربی. (۱۱ پ-۱۲ ر)
 شرحی در باره افلاطون و افتراق پیروان او و کلمات حکیمانه وی، فارسی.
 (۱۲ ر و پ)

فرق میان کرامات و معجزات، فارسی. (۱۲ پ-۱۳ ر)
 ترجمه احوال خواجه حافظ شیرازی، فارسی. (۱۳ پ-۱۴ ر)
 داستانی از کتابی که دارای ابوابی در حکایات است، عربی (۱۴ ر)
 طریقه بسخن آوردن شخص خوابیده از کتاب تحفة العاشقین (۱۴ پ)
 ترجمه کوتاهی از احوال ابونصر فراهی مؤلف کتاب نصاب الصبیان، فارسی.
 (۱۵ پ-۱۶ ر)

ترجمه احوال ابو حفص ربیع بن صبیح سغدی بصری، عربی. (۱۶ ر)

شرحی درباره نخستین کسانی که امری را ابداع نمودند و یا با سری آغاز کردند،
عربی. (۱۱۶-۱۱۸)

تفسیر آیه‌ای از سوره آل عمران «یا ایها الذین آمنوا اصبروا وصابروا...» ،
عربی. (۱۱۸-پ ۲۱)

بیانی در باره علت ذکر لام پیش از الف [لام الف] در ترتیب و شمردن حروف
هجاء، فارسی. (پ ۲۱)

تفسیر حدیث «من سبق العاطس بالحمد لله امن من الشوص واللوص والعلوص ،
عربی. (پ ۲۱ - ۲۲)

خواص آیات قرآنی از کتاب جنةالواقية، عربی. (۲۲-۲۳)

معنی حدیث «لا تصلوا علی صلوۃ التبراء»، عربی. (پ ۲۳)

معنی الف ملابس، فارسی. (پ ۲۳)

شرح عباراتی از دعای «خلقت السموات والارض فراشاً و بناءً فسويت السماء
منزلاً...» ، عربی. (۲۳- ۲۴)

ترجمه احوال علی بن ابیطالب قیروانی از کتاب خلاصة الحكمه محمد
حسین بن محمد هادی عقیلی در اینکه اشعار دیوان منسوب به امیرالمؤمنین علی بن
ابی طالب (ع) از همین قیروانی است ، و اظهار نظر گردآورنده جنگ [محمد مفید بن
محمد نبی] در این باره، بفارسی. (پ ۲۴ - ۲۵)

داستانی در باره امام رضا (ع) هنگامی که عبدالله بن مطرق بن همام (شیخ
بخاری) بر مأمون وارد شده ، عربی. (پ ۲۶ - ۲۷)

تفسیر آیه الرحمن علی العرش استوی . فارسی (۲۷-۲۸)

گزارش برخی از اصطلاحات علمی «ادب ، تعبیر ، نفاق ، شرعی ، عرفی ،
ذکاء و امثال آنها. عربی (۲۸)

وجه تسمیه نام برخی بلاد «مولتان ، ملتان، قمشه ، بادکوبه ، بخارا ، سمرقند
سیام، بلغار ، یمن و هرات ، فارسی. (پ ۲۸)

- مناجات گرد آورنده جنگ، عربی. (۳۹ پ-۳ پ)
- ضبط نام قابوس بن وشمگیر (۳۰ پ)
- گزارشی در باره «المائة فی المائة»، عربی. (۳۰ پ-۳۱ ر)
- ترجمه احوال فاضل مقداد، سیوری شارح باب حادی عشر، عربی. (۳۱ ر-۳۲ ر)
- طریقه پختن باقلا، فارسی. (۳۲ ر)
- معانی برخی لغات فارسی سره، فارسی. (۳۲ ر)
- معنی و او ملفوظ و او مفتوح، فارسی (۳۲ ر)
- اقسام میهمانی بگفته علماء هند (۳۲ پ)
- شرحی در باره ابوقلمون [بوقلمون] از کتاب سبعة المرجان و جزآن، عربی و فارسی. (۳۳ ر-۳۴ ر)
- استخراج غلبه و پیروزی امیر تیمور بر روم از آیه «الم غلبت الروم...»، (۳۴ ر)
- وجه تسمیه ماه شعبان، عربی. (۳۴ پ)
- شرحی در باره اوزاع (از توابع همدان) و اوزاعی، عربی. (۳۳ پ)
- معنی زبیری از فارابی، عربی. (۳۵ ر)
- معنی الصلوة جامعة، عربی. (۳۵ ر)
- معنی برخی از احادیث و کلمات، عربی. (۳۶ پ-۳۷ پ)
- شجره پیامبر اسلام (ص) از عبدالله تا آدم ابوالبشر (ع) و ضبط اسامی آنها. (۳۷ ر-۳۸ پ)
- ترجمه احوال سکین نخعی و ابی هارون مکفوف و روایاتی از کتاب رجال کشی عربی. (۳۸ پ-۴۰ ر)
- معنی حدیث پیامبر اسلام (ص) «لا تجمعوا بین اسمی و کنیتی»، فارسی. (۴۰ ر و پ)
- وجه تسمیه فارسی از کتاب غیاث اللغات (۴۱ ر و پ)
- مبدء نشوء حکمت و علم توحید و معاد و نخستین متفلسف و معنی فلسفه

و ترجمه احوال گروهی از فلاسفه متقدم، عربی و فارسی (۴۲ ر - ۴۳ پ)
داستان مردی که از خدا حاجتی خواست و سی سال صبر کرد و سرانجام موفق شد
و در عالم رؤیا سر قضاء آن حاجت را شناخت، عربی، و وجه تسمیه یونان. (۴۴ ر -
۴۵ پ)

اشعار فارسی عرفی در وصف بارگاه امیرالمؤمنین علی (ع) و داستانی در این
باره. (۴۵ پ)

بندی از شرح واحدی بر دیوان متنبی، بحر بی (۴۶ ر)
پراکنده‌هایی: احادیث، کلماتی چند از حکماء، واژه‌هایی با ضبط آنها و جز
آنها، عربی و فارسی. (۴۶ ر - ۵۲ پ)

* ش ۸۴۳ د) نسخ گرد آورنده جنگ در سده ۱۴، انجام افتاده و نسخه بیاضی است
(۱۷۷۷۴) ۵۳ گ ۱۸ س، ۲۰/۵ × ۱۱، ۱۹ × ۱۷، کاغذ فرنگی، جلد تیماج
مشکی لایی.

ج

چگونگی پیدایش خراب و عجایب و شگفتی‌های گیتی - اسرارالایات (مقاله
فی -)

د

دها (کتاب -)

در این کتاب سوری از قرآن با اشاره با اختصاص آنها به نمازهای یومیه و
دعاها و زیارات مشروح زیر آمده است:
سور: فاتحه، یس (مختص بنماز صبح) فتح (مختص به نماز ظهر) نباء (مختص
به نماز عصر) واقعه (بعد از نماز شام بخواند) ملک.

دعاها و زیارات : زیارت عاشورا ، از دور و نزدیک ، دعاء اعتصام ، دوازده امام خواجه طوسی ، دعاء کمیل ، (دعاء خضر) ، دعاء سمات (اعتصام) دعاء عصر جمعه ، دعاء هرشب و روز ماه رمضان ، دعاء عدیله ، صلوات کبیر .

* (ش ۵۸۴۹) نسخ سده ۱۲ ، دارای دو جدول شنگرف و زرین و مشکى ، عنوان و نشان شنگرف و زرین ، در برگ ۶۹ پ صفات ثبوتیه و سلبیه خدا بشعر فارسى و در ۹۷ پ نسخه حبی آمده است .
(۱۷۷۸۱) ۹۷ گ ۱۰ س ، ۸ × ۱۴ ، ۵/۱۴ × ۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى لابی زرکوب دور قهوه‌یى .

ذخیره خوارزمشاهی

تألیف اسماعیل بن حسن بن محمد بن محمود بن احمد موسوی حسینی جرجانی
(۵۳۱-۴۳۴) بفارسی در پزشکی برای علاءالدین خوارزمشاه در خوارزم بسال ۴۰۵ ه
ساخته است .

آغاز نسخه ما : بسمله ، از کتاب سیوم اندر تدبیر نگاه داشتن تندرستی و این بخش هفت گفتار است و فهرست ها و گفتارها ... این کتاب با فهرست بخش نخستین نوشته آمده است آنجا دریا بند . گفتار نخستین از بخش دوم از کتاب سیوم اندر تدبیر استفراغ یعنی پرداختن تن از خلطها و فضلهای فزونی که سبب بیماری باشد و این گفتار پنج جزو است ... **انجام نسخه ما** : (ناتمام) باب دوم از مقاله هشتم از کتاب ششم اندر ضعیفی دل و خفقان سوء المزاج گرم خیزد و اسباب سوء المزاج ... علامت خفقان گرم آنست که با سوزش و تشنگی بود از هوای گرم و از گرمابه و نزدیکی آتش تیز شود و از هوای سرد و بوی گلاب و عطرهاى خشک راحت یابد و گاه باشد که خفقان گرم تب باشد و این اسباب .

* (ش ۲۵۱ ب) نسخ سده ۱۱، عنوان و نشان شنگرف، پایان افتاده و نسخه از کتاب سوم تا اوایل باب دوم از مقاله هشتم از کتاب ششم می باشد، حواشی با نشانه « محمد محسن با تاریخ ۱۲۷۲ » مالک نسخه: حسین بن محمد بن حسن بن هادی بن صادق موسوی همدانی، در برگ ۲ پ تا ۲۶ پ فهرست تمام ده کتاب ذخیره به نسخ نونویس آمده است.

(۱۶۶۰۷) ۲۱ س، ۱۲ × ۲۰، ۳۸۷ گ، ۲۰ × ۲۹ کاغذ هندی نخدی - جلد تیماج سرخ مقوایی نو.

رسم قرآن (رساله در بیان-)

گویا از شیخ محمد قاری ابن شمس الدین کاظمی باشد.

* ش ۲ سج ۸۲۹ د.

روضه الشهداء

تألیف کمال الدین حسین بن علی نقی کاشفی سبزواری بیهقی (متولد در نیمه اول قرن نهم هجری و متوفی در ۹۱۰ در هرات) نویسنده کتاب جواهر التفسیر و مواهب علیه و انوار سهیلی و اخلاق محسنی و کتابهای دیگر.

مؤلف این کتاب را بدستور مرشد الدین عبدالله معروف به سید میرزا که یکی از شاهزادگان بود و در ۹۰۸ تألیف نمود و نخستین کتاب مقتلی است بفارسی در ده باب و خاتمه در مقتل انبیاء و پیامبر اسلام (ص) و امیر المؤمنین علی (ع) و امام حسین (ع) نگاشته شده و در رؤس منابر آنرا میخواندند و بدین سبب گروه ذاکرین را روضه خوان نامیدند زیرا در منبر از این کتاب استفاده میکردند، و پس از آن هر کسی که مصائب اهل بیت (ع) را بالای منبر می گفت روضه خوان نامیده شد خواه از کتاب روضه الشهداء قرائت کرده باشد و خواه از کتب مقاتل دیگر.

کتاب روضه الشهداء را فضولی بغدادی (م. ۹۷۰) بترکی ترجمه کرده و آنرا

« حدیقه السعداء » نام کرد و نیز حاجی قیصر این کتاب را ترجمه کرده است و آنرا « سعادت نامه » نامید و چندین مرتبه بنام « خلاصه الروضة - و - منتخب الروضة » و جزآنها تلخیص شده و بارها اصل کتاب بچاپ رسیده است .

آغاز نسخه چاپی : بسمله ، وبه نستعین .

ای شربت درد تودوای دل ما آشوب بلای تو عطای دل ما
از نامه حمد تو شفای دل ما و ز نام حبیب تو صفای دل ما
حضرت صبور بی ملال و شکور بی زوال عمت عطیاته و طابت بلیاته در کتاب کریم ...
انجام نسخه چاپی : باعلا مراتب آباء عظام و اقصى سآرب اجداد کرام
خود برساند .

پرنور باد چشم پدر از چنین پسر موفور باد قدر پسر از چنان پدر
آمین یا رب العالمین والحمد لله الملك الحق المبین والصلوة والسلام علی سیدنا
وآله اجمعین الطیبین الطاهرین والسلام علی من اتبع الهدی .

* (ش ۳۲۹ ج) نستعلیق و شکسته نستعلیق چند نویسنده در سده ۱۱ ، آغاز و دو برگ
از انجام افتاده و نسخه از اوایل باب هفتم در مناقب امام حسین (ع) است از ولادت
آنحضرت تا اواخر فصل ششم در اعقاب امام محمد تقی (ع)، عنوان و نشان شنکرف،
جدول شنکرف و لاجورد .

(۱۷۷۵۰) ۹۶ گ ۱۷ س، ۱۸×۹ ، ۲۳/۵×۱۳/۵ ، کاغذ اصفهانی - بی جلد .

ش

شرح ابیات مبعده خواجه طوسی در مراتب موجودات (مقولات عشر)

تألیف میرزا ابو جعفر کافی بن مستشم قاینی .

* (ش ۲ مجموعه ۸۳۴ د .

ع

عجایب المخلوقات و غرائب الموجودات یا عجایب نامه

تألیف محمد بن محمود بن احمد طوسی سلمانی، بفارسی برای ابوطالب طغرل بن ارسلان بن طغرل. این کتاب، عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات زکریا بن محمد قزوینی (۶۸۲) اعم از فارسی و عربی آن نیست ولی از نظر مطالب و سبک نگارش همانند آن است و در آغاز فصلی است بعنوان مقدمه و کتاب در ده قانون و رکن و یک خاتمه می باشد :

الرکن الاول : در صفت فرشتگان و ذکر روحانیان و صفت هردو قطب جنوبی و شمالی و عجایب افلاک و آفتاب و عجایب ماه و عجایب کواکب سیاره و عجایب بروج و کواکب ثابته و شگفتیها .

الرکن الثانی : در عجایب آتش و آنچه حادث میشود میان آسمان و زمین و ادیان مجوس و آتش پرستان و صاعقه و شهب و رعد و برق و قوس و قزح چیست و عجایب بادهای و تقسیم هبوب آن و عجایب ابرها و دریاها و شگفتی آن در هوا .

الرکن الثالث : در عجایب زمین و انهار محفوره مرتب بحروف جمل و عجایب صخره ها و آنچه بر آن نوشته اند حکماء .

الرکن الرابع : در شهرها و معروف و مسجدها، و این باب مرتب است بحروف جمل چنانکه در باب الف بیاید: ایلیا و اسکندریه و اندلس و غیره ها و در باب بی [باء] بیاید: بصره و بغداد و غیره ها، و عجایب و مسجدها و اسلامی و کنیسه ها و دیگر اسم، بابتی در وادی ها و دریاها و مقلوبه و خسفها که در نواحی عالم بوده است و زلازل که در تاریخها بود و بادهای عاصف و مهلک .

الرکن الخامس : در اشجار و درختها مرتب نهاده بحروف جمل و عجایب اشجار مجهوله .

الركن السادس : در عجایب صورتها که نگاشته اند به طلسم ها و مراقبہ انبیاء علیهم السلام و دخمه‌ها [دخمه های] ملکان و عجایب گنجها که نهاده اند از ملوک اکاسره و عاقبت ایشان .

الركن السابع : در عجایب آدمی و شرف خلقت وی و شرف عقل بر همه موجودات و عجایب ارواح در اجساد و عجایب القلب و معدن الروح و عجایب حواس پنجگانه و خاصیت اعضای آدم و عجایب النساء والخصیان و عجایب طبقات مردم که بر چند جنسند و عجایب عادیان و عجایب نوادر آدمی در هر زمانی و قبایل ترکان و قبچاق و قبایل هندوان و اجناس ایشان و درجات آدمیان شریف و در شرف پیغمبر ما بر سایر پیغمبران علیهم الصلوٰۃ والسلام و فرق میان نبی و متنبی و ذکر کاهنان و مدعیان و عجایب خوابها و مرگ و عیب دنیا و بیوفائی آن و عجایب معجزات و کرامات و صفت کیمیا و علم طب و صفت خواص غذاها و معالجات نادره که کرده اند و در باب قضا و قدر و در بیان آنکه بعث و نشور و قیامت حقست .

الركن الثامن : در عجایب جنیان و سرّده شیاطین و اصناف غولان و سناس و مواضع ایشان .

الركن التاسع : در عجایب مرغان بزرگ و کوچک .

الركن العاشر : در عجایب بهایم و حیوانات بزرگ و حیوانات بحری و عجایب خواص سباع و حشرات و افاعی و حیات و هوام و غیرها .

خاتمه: فی حیوانات عجیبة الاشکال که در اطراف عالم و جزایر بحارند .

آغاز : نسخه شماره ۱۴۵ عکسی کتابخانه مرکزی دانشگاه : بسمله ، شکر و سپاس خداوندی را کی وجود ما از خاک تیره پدید کرد و حله کرامت در ما ببوشانید که ولقد کرّمنا بنی آدم ...

آغاز افتاده نسخه ما : باری متفکر بودم که نفوس انسانی میخواهد که حقیقت اشیاء معلوم کند و اگر چیزی براو مشکل شود از آن متألّم گردد و اگر حل-

اشکالی نماید از حل آن متلذذ گردد... (پس از ۲ برگ) و ایادی خویش بر خلق
خدای عزوجل پیش از ایادی حجاج دانم. اینمقدار در این فصل تمام بود بعد از این
کتاب را چگونه نهاده ایم و ابتداء بدرة العرش کردیم تا بدرة الفرش ختم کنیم و اگر
پرسند پرسند ارجام گیتی نمای که چیست؟ این کتابی است که ترا بنماید و مافهرست
کتاب را یاد کنیم ان شاء الله تعالی. بدان که این کتاب در ده قانون و ارکان است،
الرکن الاول در وصف فرشتگان و روحانیان...

انجام نسخه‌ما (نا تمام): خاتمة، فی حیوانات عجیبة الاشکال که در اطراف
عالم و جزایر بحارند... (پس از یک برگ) منها المتولد من الخیل و حمار الوحش را
ورا دیدم حیوانی بغایت خوب باشد وارد شیر را حماری بود بگریخت و بحمار الوحش
پیوست و از نسل او حمار.

* ش ۲۵۳ ب) نسخ سده ۱۰ و ۱۱، آغاز و انجام افناده، عنوان و نشان شنگرف.
(۱۶۵۷۷) ۲۲۴ گ ۱۹ س، ۱۸×۱۰، ۲۷/۵×۱۸، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج
مشکی مقوایی از یکطرف.

عصیر عنبی (پرسش و پاسخ در باره حکم -)

تألیف آقا عبدالله بن محمد جعفر بهبهانی.

* ش ۱ مجموعه ۸۱۹ د.

ک

کنز اللغات

تألیف محمد بن عبد الخالق بن معروف از دانشمندان سده ۹، تاریخ تولد و
وفات او بدست نیامده است، فرهنگ تازی به پارسی است.

آغاز نسخه چاپی:

ابتدای هر سخن خوبتر در هر مقام کوبود با حمد معبودی خدای پاک نام

جواهر کنوز لغات حمد و ستایش نثار بارگاه حضرت متکلمی که زبان اصناف آدمیان را کلید گنج خانه سخن گردانید...
انجام نسخه چاپی: شیاسی در می بوده است ده هفت وقتی بخراسان خرج رفتن کیانی چرا پاشدیم والسلام الاکرام .

* (ش ۲۴۷ ب) نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲، آغاز و انجام افتاده، عنوان و نشان و واژه‌ها و آیات قرآنی و احادیث شنگرف، نسخه‌ای بسیار فرسوده است.
 (۱۷۷۴۹) ۲۴۷ گ ۱۷ تا ۱۹ س، ۱۴×۲۷، ۲۲×۳۴، کاغذ فرنگی - بی‌جلد.

م

مجموعه

۳۲۷ ج) نسخ عیسی بن عباس بن عیدی در آخر شوال ۱۰۹۹ برای حاجی حسن ابن حاجی علی، دوبرگ آغاز نونویس است. عنوان و نشان شنگرف، تمام نسخه در هرات مقابله و تصحیح شده است و موقوفه میباشد.
 (۱۶۵۷۹) ۲۱۵ گ ۲۱ س، ۱۱×۱۶/۵، ۱۷×۲۳، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشککی مقوایی، دارای:

۱- نهج البلاغه: سید رضی ابوالحسن محمد بن موسی بغدادی (۳۵۹-۴۰۶) گرد آورنده نهج البلاغه.

این کتاب مجموعه‌ای از سخنان امیرالمؤمنین علی (ع) است و همان ارزشی را داراست که برای اصول شیعی و کتاب چهارگانه شیعه و صحاح و مسانید سنیان هست و هیچکس نمیگوید که همه اخبار آن درست و از گفته‌های امیرالمؤمنین (ع) میباشد ولی گرد آورنده آن «سید رضی» مردی پارسا و درست کار بوده و تا توانست در گزیدن سخنان روایت شده از امیرالمؤمنین (ع) بررسی و کاوش کرده و آنچه در نظر او درست مینمود آورده و هیچ از خود چیزی نیفزود (فهرست کتابخانه مرکزی ص ۲۵۹۵-۱۵۹۷).

آغاز: بسمله، اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمائه و معاذاً من بلائه و وسیله الی جنباه... **انجام:** وما عسی ان یتظهر لنا بعد المغموض و یقع الینا بعد الشذور... علیه توکلنا و هو حسبنا و نعم الوکیل و الحمد لله...
نوشته در روز ۲ جمادی الثانیه ۱۰۹۹ و (پ-۱۱۴ ر).

۲- ارشاد القلوب الی الصواب، المنجی من عمل به من الیم العقاب: حسن بن محمد دیلمی، از دانشمندان سده هشتم، عربی در دو جزء: اخلاق و فضائل امیر المؤمنین (ع).

نوشته در اواخر شوال ۱۰۹۹ (۱۱۵ ر- ۲۱۴ ر).

آغاز: بسمله، حمدله. اما بعد فانه لما استولی سلطان الشهوة والغضب علی الادمیین و محبة کل منهم لنفسه... **انجام:** ولا نزعن من قلبه محبتی و علیک سلامی و رحمتی.

مجموعه

۸۱۹ د) نسخ یک نویسنده در سده ۱۳، عنوان و نشان شنگرف با مهر محمد تقی بن محمد جعفر بن محمد علی [بهبهانی].
(۱۶۳۲۳) ۲۱۸ گ ۱۸ س، ۱۶×۸/۵، ۲۱×۱۵/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای لایی.

۱- پاسخ درباره حکم عصیر عنبی که قبل از ذهاب ثلثین در آن، به، بریزند: آقا عبدالله بن محمد جعفر بهبهانی، اصل سؤال و قسمتی از پاسخ بفارسی و بقیه عربی است. ساخته در شب جمعه دوم رجب ۱۲۵۲ (پ-۵ ر)

آغاز: بسمله، حمدله. در این بلد متعارف شده که به در شیرۀ انگور قبل از ذهاب میریزند و با شیرۀ میجوشد... **جواب:** اگرچه فرصت تتبع تام ندارم ولی بقدر فرصت که تتبع کردم... **انجام:** و قدّمته العلم و اهل العرفان و فقنا الله و ایاکم لسلوک الایمان ب محمد صلی الله علیه و آله اشرف ولد عدنان. و قدالفت هذ الوریقة

فی لیلة الجمعة ثانى شهر رجب المرجب سنة ۱۲۵۲ مع نهاية الاستعجال... واختلال الاحوال والله هو الموفق والمعين فى كل حال .

۲- تعارض الوكيل والموكل فى مسألة فى البيع : از همو بعربى، ساخته در شب پنجشنبه ۲۵ جمادى الثانية ۱۲۵۳ (پ ۵ - ر ۸)

آغاز : بسمله . و به نستعين . مسئله : لو بارع رجل برجل شيئاً و شرط لنفسه الخيار لورد الثمن او مثله الى وكيل المشتري... انجام : فاسئل الله ان لا يؤخذنى بما نسيت و قصرت فى الاجتهاد فانه ولى العباد و الموفق للسداد... وقد كتبت هذه الكلمات والاسطر (تاريخ مذکور) و انا العبد الاحقر عبد الله بن محمد جعفر عفى عنهما الملك الاكبر بحق سادات الجن والبشر .

۳- مسئله فى الطلاق : از همو ، بعربى، در اينكه هر گاه زنى يقين پيدا كرد كه شوهرش اورا مطلقه ساخته وعده طلاق براى خود قرارداد و پس از انقضاء عده با مرد ديگرى ازدواج و زناشوى كرد . سپس كشف شد كه شوهر اول اورا مطلقه نساخته است در اين اثنا شوهر اول اورا طلاق داد . آيا براى شوهر دوم جائز است پس از انقضاء عده طلاق جديد با عقد جديدى با ابن زن ازدواج كند يا بر او حرام مؤيد ميشود ؟ پاسخ اين مسئله را مؤلف گزارش كرده است (پ ۸ - ر ۱)

آغاز : بسم الله والحمد لله والصلوة على حبيب الله . سؤال : لو اعتقدت امرئة ان زوجها طلقها اعتقاداً قطعياً فاعتدت عدة الطلاق و تزوجت بعد الانقضاء برجل و دخل بها... انجام : و سواره بين الطائفة اجماعاً فتوى و نصاً فلا اشكال فى المسئلة تم بحمد الله تعالى سبحانه و لا يقتضى الحال بسط المقال فى هذه المجال از يد من ذلك و فيما ذكرناه كفاية .

۴- مسئله فى افشاء الزوجة : از همو بعربى ، در اينكه هر گاه زنى زوجه كبرىه خود را افشاء نمايد آيا در صورتيكه اورا طلاق دهد اتفاق او ساداميكه زنده است بر شوهر واجب ميشود يا نه ؟ چنانكه هر گاه زوجه صغيره را افشاء كند پس از طلاق اتفاق او واجب است (پ ۱۰ - پ ۱۲)

آغاز : بسم الله والحمد لله و الصلوة على حجج الله . سؤال : لو دخل الرجل بزوجة الكبيرة وافضاها هل يجب عليه انفاقها مادامت حية ولو طلقها . . **انجام :** او كان لها اقل من ذلك بقليل ولعله الاقرب والله اعلم .

۵- مسئله فی الارث : از همو، بعربی . سؤال و خلاصه جواب بفارسی و گزارش مفصل آن بعربی است، در اینکه هرگاه زنی کودک خود را اشتباهاً بکشد آیا از او ارث میبرد یا نه؟ (۱۳-۱۷ پ)

آغاز : بسم الله والحمد لله ... سؤال هرگاه ضعیفه طفل خود را خطأ کشته آیا ارث از او میبرد یا نه ؟ جواب : اظهر در نزد احقر آنست که ارث از اسوال و متروکات او میبرد لکن از دیه او نمیبرد . وان سئلت المسئلة على وجه الاستدلال . . **انجام :** واسئله العفو والغفران من هفوات القلم و اللسان کتبه بیمنه العبد الاحقر عبد الله بن محمد جعفر ره .

۶- مسئله در تجدید غسل : از همو ، بفارسی (۱۸ روب)

آغاز : بسمله، حمدله . در غسل، تجدید مستحب است - چنانکه در وضو مستحب است - یا نه ؟ جواب : اکثر علماء متعرض این مسئله نشدند و ذکر تجدید . . . **انجام :** مضافاً الی ما عرفت من وجوه الضعف . لهذا احوط بلکه اقوی ترك است بلا شك و ارتیاب والله العالم . تمت المسئلة .

۷- حاشیه الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیة : گویا از همو باشد، بعربی، نسخه گزارشی است بر مکاسب محرمة متاجر شرح لمعه و مقداری از فصل عقد بیع آن . ولی حاشیه فصل عقد در صحافی و یا در اصل تألیف پیش از مکاسب محرمة در نسخه قرار گرفته است (۲۸-۲۱۵ پ)

آغاز : بسمله و به ثقتی، حمدله . کتاب المتاجر . قوله : و هو ههنا نفس - التکسب ای المراد بالتاجر فی کتاب المتاجر بناء على كونها مصدراً سميماً لمعنى التجارة نفس التکسب . . . **انجام :** والثانی قرينة التقابل وظاهر حاله (ع) اذ یبعد منه البحث على الحرص فی الدنيا فان دأبه التزهید فیها .

مجموعه

۸۲۸د) چهار رساله از محمدعلی بن محمد باقر اصفهانی بهبهانی میباشد .
شکسته نستعلیق و نسخ سده ۱۲، عنوان و نشان شنگرف ، مالک محمد بن محمد نبی
آقا و محمد اسمعیل بن محمدعلی [بهبهانی] .
(۱۶۳۲۵) ۳۲۵ گ ۱۵ و ۱۶ س ، ۱۴/۵ و ۹/۵ ، ۲۰/۵ × ۱۴/۵ ، کاغذ رنگی -
جلد تیماج مشکى لایى . دارای :

۱- **تقطیع المقال فی نصرۃ القول بالانفعال** : محمد علی بن محمد باقر اصفهانی
بهبهانی ، عربی در فقه در باره انفعال ماء قلیل بملاقات نجس که بدرخواست یکی
از فضلاء [گویا استادش] ساخته است .

شکسته نستعلیق محمدعلی بن محمد تقی بن شاه محمد شیرازی در سده ۱۳ برای شلیح محمد
حسن بن محمد جعفر بهبهانی در مکه . عنوان و نشان شنگرف ، حواشی با نشانه «منه
عفی عنه» ۱۶ س (۲ پ - ۷ پ)

آغاز : بسمله ، احمده علی نواله . مصلیاً علی احمده و آله . و بعد فیقول
المذنب القاصر محمدعلی بن محمد باقر عفی عنهما الغفور الساترانه قد امرنی بعض -
الفضلاء بمن له حق التعلیم علی . . **انجام :** ما اصاب ذلک الماء واعاد الوضوء والصلوة
و حیث انتهی الکلام بالصلوة فلنختم الرسالة بالصلوة علی ختم الرسالة .

۲- **منع المنع من الجمع بین الفاطمیین :** از همو ، عربی ، در فقه ، مؤلف این
رساله را بدرخواست سید علی هندی تنکابنی ساخته است . بهمان خط برای همو .

عنوان و نشان شنگرف ، حواشی با نشانه « منه عفی عنه » (۷۱ پ - ۸۷ ر) .
آغاز : بسمله . و به نستعین . احمده علی نواله . . و بعد فیقول القاصر محمد
علی بن . . ان قد التمس منی بعض سادة الفضلاء و فضلاء السادة . . **انجام :** لاحتاط
احمد فی المقام لم یعرب ولم یعتب وقد وقع الفراغ من تسویدہ اواسط الثلث الثالث
من العشر الخامس من الثلث الاول من الربع الرابع من العشر الثالث من العشر الثاني من
الالف الثاني من الهجرة النبوية حامداً مصلیاً .

۳- مظهر المختار فی حکم النکاح مع الاعسار: از همو، بعربی. در دو مسئله فقهی (یسار و تمکن و تجدد اعسار و عدم تمکن در نکاح) و کلمه مظهر = ۱۱۴۵ تاریخ تألیف این رساله است. بهمان خط (۸۸ پ- ۹۹ پ)

آغاز: بسمه، احمد علی نواله... و بعد فہاتان مسئلتان تتعلق باعتبار اليسار وحکم تجدد الاعسار فی النکاح عند النظر القاصر والفهم الفاتر لمحمد علی بن محمد باقر... انجام: جمیعاً بین فعله و قوله آله التابعین لفعله وقاله [مقاله] صلی الله علیه وآله. ولنختم الرسالة بالصلوة علی ختم الرسالة. وقد وقع الفراغ من تأليفه مع بلبال البال و اختلال الحال ضحی يوم السبت العشر الخامس من الثلث الثاني من الربع الرابع من الثلث الاول من العشر السادس من النصف الثاني من الخمس الرابع من العشر - الثاني من الالف الثاني من الهجرة النبوية علی مهاجرها الف الف سلام و تحية حامداً مصلياً مسلماً.

۴- فتاح الجامع بمفاتيح الشرايع: از همو، بعربی در فقه. گزارش جزء اول مجلد دوم مفاتيح الشرايع فیض کاشانی است (فن عادات و معاملات) و تاریخ تألیف آن «خمد الشروح = ۱۱۶۲» است.

نسخ نویسنده دیگر در سده ۱۳، نشانه‌ها شنکرف، ۲۱ س (۱۰۴ پ - ۳۱۹) آغاز: بسمه. احمد علی نواله... و بعد فیقول القاصر محمد علی بن محمد باقر... هذا هو الجزء الاول من شرح المجلد الثاني من كتاب المفاتيح المسمى بفتح الجامع... بمفاتيح الشرايع الملقب بالمورخ بغمد الشروح... انجام: وقوله: ذوی عدل منکم دلیلاً علی اکتفاء بائنین من الجن وفيه نظر اذا الظاهر ان الخطاب للانس خاصة كما يختص بهم قوله: ايها الناس. انتهى كلامه زيدا كرامه.

مجموعه

۸۲۹ د) نسخ یک نویسنده در سده ۱۱ عنوان و نشان شنکرف.
(۱۶۵۷۲) ۱۵۵ گ ۱۴ و ۱۵ س، ۷ و ۷/۱۴ و ۱۵ و ۱۲/۵ و ۲۰/۵، کاغذ
اصفہانی- جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى.

دارای:

۱- **مفتاح انقرآن فی بیان الوقوف و رسم القرآن** : شیخ محمدقاری ابن شمس-
الدین کاظمی، عبری در تجوید قرآن و در زمان شاه سلیمان صفوی ساخته است، در گ ۹ ر
اشعار فارسی در باره وقوف قرآن و شرح رموز آنها آمده است ۱۴ س (۲ پ ۳۱ پ) ۹ ر .
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب و صلی الله... و بعد فیقول
الفقیر الی الله الغنی محمد القاری ابن شمس الدین کاظمی بان الله تعالی لمان علی و
وفقی لعلم بالم من کتاب الله المجید... ، **انجام** : ام لهم شرکاءج المدثر اصحاب
الیمین ح فی جنات ح والله اعلم .

۲- **رساله در بیان رسم قرآن** : گویا از همو باشد ، بفارسی .
آغاز : باب المقطوع والموصول: این باب را ضبط کردن ضرور است و در این
مصاحف که در میان مردم است البته استعمال باید کرد... ، **انجام** : وقتی ید کرهم
والعمی و عمی و جنی الجنین و لظی و للشوی .

مجموعه

۸۳۴ د) تمام رساله‌ها از میرزا ابوجعفر کافی قاینی است نستعلیق مؤلف به چند قلم
و تاریخ ۱۰۲۶ در پایان ش ۳۰۱، عنوان و نشان شنکرف، مالک میر ضیاء الدین
محمد ابن میر جمال الدین محمد علوی حسینی با تاریخ ۱۰۷۵ با فهرست رساله‌ها در
دوجا بخط همو، و بهر یا کافی المهمات که باید از مؤلف رساله‌ها باشد و مهر و خط
علی محمد بن محمد علی شریف با تاریخهای شب پنجشنبه ۱۴ شعبان ۱۲۸۶ در ۵۱ پ و
۱۲۸۷ در جاهای دیگر در برگ ۲ آمده «۱۹ ص ۱۲۸۹ در مدرسه نیمه‌اورد تحریر شد»
و نیز تاریخ ج ۱/ ۱۲۸۶ در همان مدرسه (۸۳ ر) نیز خط زین العابدین گلیاگانی
مورخ ۱۲۹۴، در جاهای دیگر بخط همو با تاریخهای ۱۲۸۸ ۱۲۹۳ و ۱۲۹۷ .
(۱۶۵۷۶) ۱۲۹ گ مختلف السطور، کاغذ اصفهانی شکری و فرنگی سفید، جلد
مقوایی رویه کاغذی عطف میشن .

متفرقاتی که در هامشها و متن این نسخه آمده است :

در صفحه عنوان (۱۱) فهرست رساله‌ها بخط مؤلف .

هامش ۱ پ ، دو عبارت کوتاه عبری از غزالی وابن سینا بخط میرضیاء .

هامش ۶ ر ، یک بیت شعر عربی « خاط لی عمر و قباء » و یک بیت شعر فارسی :
« خانه ها شان بلند همت پست ۰۰۰ »

هامش ۳۲ ر ، ذکر و وردی برای پشروت رسیدن .

۴۰ پ ، شعر فارسی از ناصر خسرو و اشعار فارسی دیگر ، فهرست رساله ها بخط میرضیاء
۴۱ ر ، اشعار فارسی در باره امیرالمؤمنین علی (ع) و شعر عربی « فیاجود معن نادمعنا ... »
و اقسام برهان (لمی وانی) عبری بخط میرضیاء و شعر فارسی از غزالی « آرام برد -
آرام دلم ۰۰۰ » .

در ۱۵ تا ۲۵ پ ، اقسام تقدم عبری بخط میرضیاء و داستانی از محمد بن ادریس در
اینکه در باره حاجتی درمانده شد و برای درمان ذکر در عالم رؤیا باو الهام گشت
بفارسی . و دعای شب جمعه و دعا برای قضاء حاجت . و نصاب زکوة غله از شرح
لمعه و حاشیه سلطان العلماء بر آن بخط میرضیاء و اشعار فارسی :

« دل زین هوس آب شد ۰۰۰ » « روی بر خاک عجز سیمالم ۰۰۰ »

و اشعاری از سعدی « ای سرخ سحر عشق ز پروانه ... » و اقسام تعریف (حقیقی و لفظی)
عبری بخط میرضیاء و خطبه نکاح عبری و شعر سعدی « سعدی اگر عاشقی کنی و
و جوانی ... » و حرز حضرت قائم (عج) عبری و دعای برخی حکماء مسلمان بخط
کافی (مؤلف رساله ها) عبری ، مدح اسام سجاد از فرزدق عبری ، بخط علی محمد بن
محمد علی شریف . و اشعار شافعی در مدح امیرالمؤمنین (ع) « قیل لی قل لعلی مدحاً
... » عبری با تاریخ ۱۴ شعبان ۱۲۸۶ در مدرسه نیماورد اصفهان . و عبارتی از
جابر « علی خیر البشر ... » ۳۰ پ .

هامش ۴۵ پ - ۵۵ ر ، اشعار فارسی نظامی در پند بفرزند خود « ای چهارده ساله -
قره العین ... » بخط علی محمد بن محمد علی شریف . و روایتی از پیامبر اسلام (ص)
« العلم علما علم الادیان ۰۰۰ » و اشعار فارسی در تفسیر همین روایت « در ناف دو علم -
بوی طیب است ۰۰۰ » با تاریخ روز جمعه ۱۲ ذیحجه ۱۲۸۸ در مدرسه نیماورد اصفهان .
نرخ نان در همین تاریخ و گرانی آن (یکمن شاه دوقران) بفارسی . اشعار فارسی مولوی
در باره غدیر خم (۷۵ ر) با تاریخ تحریر یوم غدیر ۱۲۸۸ .

هامش ۸۵، اشعار فارسی مولوی «از علی آموز اخلاص عمل...» بخط زین العابدین گلپایگانی با تاریخ رجب ۱۲۹۷.

هامش ۶۱، اشعار عربی «یقولون لیلی فی العراق مریضة...» بهمان خط در مدرسه صدرالسلطنه اصفهان با تاریخ ربیع الثانی ۱۲۹۳.

۸۰، اشعار منسوب به امیرالمؤمنین علی (ع) در استخراج اسم محمد (ص) «خدا المیمین من میمی...» و استخراج و ایصال باسم محمد (ص) بر وفق حساب ابجد «الاخذ وعدموسی برتین...» و اشعار عربی «فصاحة سبحان و خط ابن مقلة...» بخط علی محمد شریف با تاریخ بامداد روز جمعه ۱۵ صفر ۱۲۸۷ در مدرسه چهار باغ اصفهان نزد آقا زاده پسر مرحوم آخوند ملا محمد صالح مازندرانی و میرزا عبدالحسین خوشنویس.

۸۱، عبارتی از افلاطون «ما علة العلل باقية بما لم یزل...» و ذکر برای قضاء حاجت.

۸۲، عبارت «ویل لمن کان آحاده اکثر من عثراته بمضمون من جاء بالحسنة فله...» و تعریف عدد بعربی. و شعر فارسی «بجهان خرم از آنم که جهان خرم...» ۸۳، شعری فارسی و معما بخط علی محمد بن محمد علی با تاریخ ج ۱/۱۲۸۶ در مدرسه نیمه آورد اصفهان، و اشعار عربی «وفدت علی الکریم بغیر زاد...» بخط زین العابدین گلپایگانی با تاریخ ۱۲۹۴.

هامش ۱۰۵، اشعار عربی قوام الدین در تجنیس و استخدام و جز آنها بخط علی محمد بن محمد علی شریف با تاریخ ۲۵ صفر ۱۲۸۷ در دارالخلافت تهران در خانه آقا محمد ابراهیم دلال باشی.

۱۲۰، یادداشت شخصی بخط همان زین العابدین با تاریخ ربیع الثانی ۱۲۹۳ نزد آقا میرزا عبد الوهاب.

میرزا ابو جعفر کافی قاینی (مؤلف رساله ها) کیست؟

میرزا ابو جعفر کافی بن محتشم بن عمیدالملک بن محمد بن نظام الدین بن شهنشا قهستانی قاینی در خجی از دانشمندان سده ۱۱ و در عهد خود میان فضلاء مثل شیخ بهاء الدین محمد و سایر علما بفضیلت مشهور بوده (تذکره نصرآبادی

ص ۱۹۱) وی عموی محتشم قاینی پسر میرزا هادی از شعراء شهر قاین در اوایل قرن ۱۱ یا اوایل ۱۲ می باشد (ریحانه ج ۳ / ۴۷۸) کافی قاینی از شاگردان میرزا ابوالقاسم حسینی معروف به میر فندرسکی و معزالدین محمد اصفهانی است و یکی از استادان وی شیخ علی بن محیی الدین جامعی عاملی تونی می باشد (هامش ۱ پ نسخه).

مؤلفات قاینی: وی علاوه بر پنج رساله های معرفی شده زیر دارای تألیفات دیگر نیز هست مانند کتاب التسهیل در ۱۵ فن که نسخه ای از آن سه مجلد در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران بشماره های ۱۷۷۹، ۱۸۸۰ و ۲۷۸۱ موجود و در ج ۸ ص ۳۲۲ تا ۳۳۴ فهرست همان کتابخانه معرفی شده است و دیگر کتاب الاسرار فیما اعتقدته من المسائل المختارة و رسالة الشجرة الطيبة فی اثبات الحركة که ابن اخیری را بنام میرزا ابوطالب رضوی و به عربی ساخته است و در آن از شیخ بهائی یاد میکند و دو نسخه از آن یکی در کتابخانه دانشکده الهیات ش ۲۲ مج ۲ ب (فهرست همان کتابخانه ج ۱ ص ۱۴۵) و دیگری در کتابخانه سپهسالار (ش ۸۱ / ۲۱۲) موجود می باشد و الذریعة (جزء سوم جلد نهم ص ۹۰۳) دیوانی از او یاد میکند و نیز مینویسد وی منظومه ای بنام خردنامه دارد که در آن بنام کافی تخلص کرده که برخی از آن در صفحه عنوان التسهیل (ش ۱۷۷۹) کتابخانه مرکزی دانشگاه آمده است و آن اشعار این است.

یکی پرسید از یثرب زصادق	که ای ذات توجون قرآن ناطق
چه فرمایی در این سیر کواکب	چه بسیار است مردم را مذاهب
چنین فرمود آن معصوم اقدس	که آن دانش نشد مفهوم هر کس
از آن دانش نشد ظاهر جز اندک	خفیاتش نشد مفهوم و مدرک
بجز آنان کجا صاحب زمانند	حقیقت فعل انجم را بدانند

پس احتمالاً میرزا کافی دارای ۹ ویا ۱۰ کتاب و رساله است. پدر او کتابی بفارسی در اثبات تشیع دارد بنام فصول الحق (علوم ۱۸۶ مجلس شورای ملی) در کتابخانه ملک نسخه ایست از دروس شهید (ش ۲۴۵) از سده ۱۱ که از آن محتشم بن هادی بن محتشم بن عمید الملک بن محمد بن نظام الدین شهنشاه الحقیقی؟

الدرخشی (شاعر فوق‌الذکر) بوده و خطاو در صفحه عنوان آن هست . در همین کتابخانه نسخه‌ای است از تحریر مجلسطی خواجه طوسی (ش ۳۸۹) که آنرا محمد صادق بن عبدالعلی ترشیزی در محرم ۱۰۵۱ در مشهد از روی نسخه‌ای نوشته که در پایان آن آمده که ابو جعفر کافی بن محتشم بن عمید بن محمد بن شاهنشاه قاینی در اصفهان بسال ۱۰۲۷ آنرا خوانده بود (فهرست میکروفیلمها و عکس کتابخانه مرکزی ص. ۷۵)

دارای :

۱- **مقالة فی اسرار العبادات :** کافی بن محتشم قاینی . عربی ، مؤلف این مقاله را در باره حقیقت نماز و انواع و اقسام و حکمت و مقدار نفع و غرض آن ساخته و اسرار اعمال و انواع نماز را بیان کرده است و ضمناً در باره روزه و زیارت و حج نیز باجمال و بهمین روش بحث نموده و رویهمرفته روح اعمال عبادی را در مواضع فوق‌الذکر در شش فصل و خاتمه بررسی کرده و در ۱۰۲۶ در جبال قاین در یک شب آنرا بانجام رسانده است و آنرا برای استاد خود که گویا شیخ علی بن محیی‌الدین جاسعی عاملی (هامش برگ ۱پ) ویا میرفندرسکی ساخته است . (هامش . ۵پ) فهرست رساله چنین است :

الفصل الاول : فی عدها و انواعها و اقسامها (۱پ - ۳ر)

الفصل الثانی : فی بیان حقیقة الصلوة و مقدار نفعها (۳ر - ۶ر)

الفصل الثالث : فی الحکمة فی التکلیف بها علی وجه یلیق بالنظر الفلسفی

(۶ر - ۱۱پ)

الفصل الرابع : فی اسرار مقدمات الصلوة و اسرارها (۱۱پ - ۱۸پ)

الفصل الخامس : فی اسرار فضائل الجماعة و صلوة الجمعة و العیدین و

الطواف و الحج و زیارة (۱۸پ - ۳۰ر)

الفصل السادس : فی اسرار الصلوة نحو آخر من البیان و فی الحکمة

فی الموت (۳۰ر - ۳۴ر)

ختم المقالة : فی دواء مرض القلب (۳۴ - ۳۵ پ)

نستعلیق مؤلف در ۱۰۲۶ در جبال قاین، با حواشی میر ضیاء الدین محمد ابن میر جمال الدین محمد علوی حسینی، ۱۰ س، ۱ پ - ۳۵ پ.

آغاز: بسمله، الحمد لله و الصلوة على رسوله وآله الطاهرين . وبعد فانی ارید ان ابین فی مقالتي هذه حقيقة الصلوة و انواعها و اقسامها و الحكمة فيها و مقدار نفعها و غايتها ثم ابين اسرار اعمالها و انواعها . و ابين عند هذا اشیاء من اسرار الصوم والزیارة و الحج على مبلغ ما انتهى اليه فحصی و طلبی متقرباً الى مجلس شیخنا و مولانا الا فقه الاعظم [زیر سطر: المراد منه شیخ علی بن محیی الدین الجامعی العاملی محتداً التونی مسکننا] .

انجام: فانما يلوح من علوم اخرى اقدم على هذه المقالة . و اذا بلغ مقالنا الى هذا المقام فلنختم الكلام حامداً لله و مصلياً على رسوله المصطفى وآله المصطفين الطاهرين . و قد جمعنا هذه المقالة حسب ما امرنا به الشيخ الاجل الافضل فی ليلة واحدة بجبال قاین سنة ستة و عشرين بعد الالف من الهجرة .

۲- شرح ابیات سبعة خواجه طوسی در مراتب موجودات: از همان کافی بن محشتم قاینی . ابیات و گزارش آن، هردو بفارسی است با عنوان «البیت، التفسیر» و ابیات خواجه طوسی چنین است .

موجود منقسم بدو قسم است نزد عقل

یا واجب الوجود و یا ممکن الوجود

ممکن دو قسم گشت یقین جوهر و عرض

جوهر به پنج قسم شد ای ناظم عقود

جسم و دو اصل او که هیولی و صورتند

پس نفس و عقل وین همه را یاد گیر زود

نه گشت باز جنس عرض این دقیقه را

اندر خیال نظم بمن عقل می نمود

کمست و کیف و این متی و مضاف و وضع
 پس فعل و انفعال دگر ملک ای و دود
 اجناس کائنات معقولات عشر دان
 ده گشت کم از این نه برین دیگری فزود
 پس واجب الوجود کزین ده منزله است
 کو بود پیش از آنکه که از اینها یکی نبود

نستعلیق ریزترسده ۱۱، با همانگونه حواشی، ۱۹ تا ۲۲ س، ۳۵ پ -

آغاز: بسمله، الحمد لله وحده والصلوة علی رسوله و آله الطاهرين، بعد این
 چند کلمه ایست در شرح ایات سبعة که حکیم کامل و استاد فاضل نصیرالدین محمد
 طوسی در شرح اقسام موجودات نظم فرمود امید که بنظر اصحاب حکمت برسد به
 درجه قبول واصل گردد والله الموفق .
 البیت الاول :

موجود منقسم بد و قسم است نزد عقل

یا واجب الوجود و یا ممکن الوجود

التفسیر: معنی موجود را همه کس معلوم است و اندر خاطرها مفهوم او مرتسم
 بی تقدیم معرفت شیء دیگر و آنرا حد نتوان کرد و بچیزی دیگر شناخت ،
 انجام: و بالجمله هرچه بجز رب الارباب است از موجودات عینی او را از ترکیب
 چاره نیست . و ایزد از مثابه همه معری و مقدس تعالی شأنه و جل جلاله . تمت
 بالخیر و السعادة علی ید مؤلفها کافی بن محتشم القایینی ختم الله له بالحسنی .

۳- المستورة یا مقالة فی اتحاد العقل والعقل والمعقول : کافی بن محتشم
 قایینی، عربی. برای استاد خود که ممکن است همان شیخ علی بن محیی الدین جاسعی
 عاملی و یا میرفندرسکی باشد چنانکه میرضیاء الدین محمد علوی حسینی در هامش (. ه پ)
 مینویسد « مؤلف در این رساله اصولی را آورده که در سخنان فندرسکی آمده و در رساله
 صناعیه او دیده میشود . چنانکه من از استادم آخوند سولانا موسی طبسی که از

شاگردان قاینی است (و گویا پدر مؤلف رساله فی النفس، نسخه ادبیات تهران شماره ۲۶ کرمان) شنیده ام.

مؤلف در این مقاله در پنج فصل و خاتمه مباحث زیر را بطور اجمال بررسی می نماید و آنرا «المستورة» نامید زیرا همه مردم را شایسته فهم آن نمیدانست (پایان مقاله) و گزارش و تفسیر بخشی از کتاب حکمت خالصه ارسطو است و در آن از اثولوجیای ارسطو عباراتی آمده و از اسکندر افریدوسی و فروریوس یاد میکند.

نستعلیق مؤلف، با حواشی میرضیاء الدین علوی، ۱۷ س، ۴۱ پ - ۵۰ هـ.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین والصلوة علی رسولہ المصطفی وآله و عترته المصطفیین المعصومین و بعد فانی ارید فی مقالتی هذه ان ابین:

۱- ان صورة المعلول تجب ان تكون حاصلة عند علته علی وجه اشرف.

۲- وان العقل مع العاقل و معقوله متحدة.

۳- وان المعلولات كيف صدرت عن عللها... متقربا الى مجلس مولانا و استادنا الحکیم الشریف الاجل الاعظم.

الفصل الاول: فی ان صورة المعلول تجب ان تكون حاصلة عند علته و اذ قد تبين ان...

الفصل الثاني: فی ان العقل مع العاقل و معقوله متحد...

الفصل الثالث: فی ان المعلولات كيف صدرت ان عللها العالیة.

الفصل الرابع: فی ان الواجب جل جلاله عقل لذاته و عاقل لذاته و معقول لذاته...

الفصل الخامس: فی الواجب بم یعقل الاشياء من ذاته من غیران یدخل فيه زمان و تغیر...

انجام: خاتمة المقالة: یا سیدی و رب عقلی انی لما فهمت من کتب الفیلسوف ان الحسن الحق هو الکاین فی باطن الشیء لافنی ظاهره... تفحصت بقدر طاقتی...

و رسمت هذه المقالة و سميتها بالمستورة... و جعلتها تحفة لمجلسك... فائق بصرك اليها. فان طابق رأى الفيلسوف فاعلمنى حتى افسر تمام كتابه المعروف بالحكمة الخالصة. وان زل فيها قدم فكرى و نظرى فاهدنى الحق. فان الحق احق بالاتباع و ليكن هذا آخر مقالتنا فى هذا الباب، والحمد لله وحده والصلوة على رسوله وآله الطاهرين. وقد عملها و رسمها احوج خلق الله كافى بن محتششم بن عميد بن محمد بن شهشاه القائنى سنة ١٠٢٦

٤- مقانة فى بيان حال المعاد يا مقاله در بيان حال معادن نفوس و شرف و خساست و تفاوت آنها در انواع سعادت : از همان كافى قائنى، بفراسى. درباره معاد روحانى از رهگذر فلسفه و استدلال و بيان انواع سعادت‌ها و شقاوت‌هاى انسانى. بندى از رساله نفس ابو يوسف يعقوب بن اسحق كندى (از گفته ارسطو طاليس و افلاطون و فلاسفه ديگر) در فصل نهم بپارسى ترجمه شده و عبارتى كه از فيقورس مؤيد بتازى آورده در اينجا آمده است، در آن آمده «يكى از اجله حكما و اكابر ايشان گويد كه اصحاب اين پيشه در عالم كل به منزلت سلائكه اند» در هاشم آمده و هو - السيد الالهى الامير ابوالقاسم الاسترآبادى الحسينى (گوياء از صنايعيه او) فهرست فياها و عكسهاى كتابخانه مركزى ص ٧٤٧.

نستعليق مؤلف بطرز ديگر، ١٠ تا ١٩ س، ٥٢ پ - ٨٢ پ.

آغاز : بسمله، سپاس خداوندى را كه ايجاد همه چيزها از اوست و بازگشت و اتمام همه چيزها بدوست و درود ايزد بروان پاك پيامبرما كه اشرف پيامبران مرسل اوست و بر اوصياى او كه راه نمايان ما ايشانند. و بعد غرض ما از اين رساله بيان احوال نفوس است پس از آنكه از بدن مفارقت كرده باشد و در اين ضمن شرف و حساست نفوس و تفاوت آن در انواع سعادات دانسته خواهد شد...

انجام : و گوئيم كه ارسطو طاليس فرمايد كه بر آنكه نفس خود را مهمل گذارد و بسوى شهوات حقيره دنياوى گرايد و بطبيعه بهايم و ديدان غبطت جويد.

و نفس الهیه را فراخور آن قدرتی هست پاك نسا زد و از قاذورات بدنی اجتناب نکند و نفس خود را طهارت ندهد رحم واجب و گریه و نوحه لازم بود . و تعظیم ، آنکه از امثال این امور دوری نماید و در خور باشد و کل میسر لما خلق له والحمد لله رب العالمین .

مقاله فی اسرارالایات - یا - مقاله در چگونگی پیدایش غرایب و عجایب و شگفتیهای گیتی : از همان کافی قاینی ، بفارسی . مؤلف در این مقاله ، خوارق عادات و امور شگفت انگیز از قبیل معجزات و کرامات و اخبار از مغیبات و کهنات و سحر و جادو و چشم زخم و اسرار تأثیر دعا و امثال آنها را از رهگذر فلسفه و عرفان و احیاناً آیات و احادیث بررسی کرده است .

در آن از نبوت مجهول ارسطو و سخن « نبی کامل و حکیم فاضل زرادشت در کتاب زند » و از رساله فیض الهی ابن سینا و از ابو عبدالله محمد الرازی و مابعد الطبیعه و فلسفه اولی ارسطو یاد شده است .

در باب ۱۲ همین مقاله نامه ایست فلسفی از « خردمند فاضل و دانشور کامل محمد المحسن الاصفهانی اندر اثبات علم و احکام نجوم » و گویا مراد او معزالدین محمد بن تقی الدین محمد حسینی اصفهانی باشد که در التسهیل از او یاد کرده و گویا از اوست که به « الفیلسوف الاستاد المفیض » (مانند « المحسن » در اینجا) تعبیر نموده است . و در خاتمه ، مؤلف یاد آور میشود که باید این مقاله (اسرارالایات) را بعد از علوم حکمت خواند .

فهرست بابهایی که بدین رساله اندر است :

باب اول : اندر آنکه چگونه برخی از دنیا گذشتگان از خوردن و آشامیدن روزگار دراز اعراض نمایند .

باب دوم : در آنکه گروهی از عارفان را که از اقتناص حطام دنیاوی و گرد کردن آن اجتناب نمودند و از جناب غرور بجناب باری عز اسمہ توسل جسته اند و

در سلك مقدسان منتظم گردیده‌اند، روا هست که بقوه روحانی بل بقدرت رحمانی بر کردن کاری اقدام نمایند که از وسع دیگران بیرون بود و جز ایشان را بدان دسترسی نباشد و بدان فعل از دیگر مردمان ممتاز باشند و بنظر فلسفی بدین مقصد نیز توصل جوئیم. (۸۶ پ - ۸۸ ر)

باب سوم : در آنکه روا بود که گروهی از مردم از مغیبات آگاهی دهند و بآینده اعلام نمایند. و وحی چه بود و چیزها را بخواب چون بینند و تأویل وحی چه باشد و تعبیر خواب چه بود. و روانهای پاک چگونه بافرشتگان رسند و سخنان فرشتگان بشنوند بر آن وجه که اخبار و آثار بر آن شهادت دهد. (۸۸ ر - ۱۰۴ ر)

باب چهارم : اندر آنکه کاهنی چه بود و کاهنان چه کسان باشند و کهنانت بچه پدید شود. و اندرین ذکر چندی از مباحث گذشته رفته اند (۱۰۵ ر - ۱۰۷ پ)

باب پنجم : اندر آنکه بچه بود که گروهی از مردم واله ولی خویش نمایند و سخنان گویند که از غیب آگاهی دهد. (۱۰۷ - ۱۰۸ ر)

باب ششم : اندر آنکه برخی از آنانکه نه پیغمبر و امام باشند و نه ولی و کاهن و نه واله و بیخود چسان از غیب آگاهی دهند. (۱۰۸ ر - ۱۰۸ ر)

باب هفتم : در بیان آنکه ظهور و حدوث خوارق عادات چگونه باشد و وجود آن از کجا بود. (۱۰۹ ر - ۱۱۳ پ)

باب هشتم : اندر آنکه سحر چه بود و پیغمبر و امام از ساحر بچه جدا باشد. (۱۱۳ پ - ۱۱۸ ر)

باب نهم : اندر رسیدن چشم بد که پارسیان آنرا چشم زخم خوانند و کیفیت وجود آن (۱۱۸ ر - ۱۱۹ پ)

باب دهم : اندر فواید عزایم و تعاویذ (۱۱۹ پ)

باب یازدهم : در کیفیت وجود نیرنجات و پدید آمدن طلسمها، بر آن وجه که

خرد فیلسوفان بدان رسد و بیان آنکه میانۀ سحر و نیرنجات و طلسمات و معجزات و کرامات، فرق چیست. (۱۱۹ پ - ۱۲۱ ر)

باب دوازدهم: اندر آنکه بچه وجه تقدّم معرفت بعلم نجوم آید و احکام آن بچه درست شود (۱۲۱ ر - ۱۲۵ ر)

باب سیزدهم: اندر کیفیت زیارت مشاهد و گورستان و حقیقت دعا و بیان حقیقت تأثیر آن اندر نفوس و ابدان. (۱۲۵ ر - ۱۲۷ ر)

باب چهاردهم: اندر سبب مستجاب شدن دعا. (۱۲۷ ر - ۱۲۸ پ)

باب پانزدهم: اندر آنکه روا نبود که گیتی از پیغامبری یا امامی که بروج قدسی مؤید بود خالی باشد. (۱۲۸ پ تا ۱۲۹ پ)

[مقداری از مطالب این باب آمده است و بقیۀ کتاب افتاده است]

باب شانزدهم: اندر آنکه سبب اختلاف مردم بچیست.

[مطالب این باب نیز از نسخه افتاده است]

خاتمةالکتاب: در آنکه این رساله بعد از علوم حکمت باید خواند.

[این موضوع نیز از نسخه افتاده است]

در صفحه عنوان این رساله گزیده ای از فهرست فوق الذکر بخط نستعلیق مؤلف آمده است. نسخه نستعلیق، مؤلف است روی کاغذ سفید فرنگی با همان حواشی میر ضیاءالدین علوی، ۱۹ س، ۸۳ پ - ۱۲۹ پ.

آغاز: بسم الله. الحمد لله رب العالمین والصلوة علی محمد و آله، و بعد این رساله ایست که برای هدیه مجلس عالی والد اجل اکرم زاده الله علواً نبشتم و اندرو باز نمودم چگونگی پیدایش غرایب و عجایب و شگفتیهائی را که بدین گیتی اندر است و سخن را دشوار نکردم و حقیقت آنچه خواستم بچند باب روشن گردانیدم و به خداوند پناه میبرم که آغاز همه چیزها از اوست و باز گشت همه بسوی اوست...
انجام (افتاده): باب پانزدهم، اندر آنکه روا نبود که گیتی از پیغامبری یا امامی

که بروح قدسی مؤید بود خالی باشد و بیان آن بر سبیل اجمال چنان است که آدمی را بر آن نهج آفریده شده‌اند... [پس از دو صفحه] و از آن روی که عنایت باری موجب است اصلاح آن را بقوت امامی که اشرف... [نسخه تا همینجاست و بقیه این باب و باب شانزدهم و خاتمه کتاب افتاده است].

مراتب موجودات = شرح اییات سبعه خواجه طوسی در مراتب موجودات.

مصایح القلوب

تألیف خواجه ابی سعید حسن شیعی بیهقی سبزواری معروف به سلیمی از دانشمندان سده ۸، بفارسی، کتاب را در ۳ فصل در ترجمه ۳ حدیث نبوی برای اندرز به مبتدیان از روی احادیث شیعی و داستانهای تاریخی ساخته است.

آغاز: بسمله، شکر و ثنا و حمد بی منتها خدای را که منزّه است از ادراک اوهام... چون مؤلف این کتاب... الحسن الشیعی السبزواری... رغبت و عظمی تذکر بود خواست از برای مبتدیان این فن از این نوع کتاب را جمع کند...

الجام:

اگر رحمت کنی فضل تو باشد ندارم هیچ طاعت جز دل ریش
و تمت کلمه ربک صدقا و عدلا تمت الکتاب بعون الملک الوهاب والحمد
لواهب الالباب.

* ش ۸۲۳ د) شکسته نستعلیق و نستعلیق چند نویسنده در سده ۱۱ و ۱۲، قسمتی از اوائل نسخه نویسی است، آغاز و انجام افتاده، عنوان و نشان شنکرف (در قسمت کهنه)

(۱۷۷۶۸) ۱۴ س، ۷/۵ و ۸/۵ × ۱۳ و ۱۴، ۱۸/۵ × کاغذ اصفهانی -

بی جلد.

المعاد (مقالة فی بیان حال -)

تألیف میرزا ابو جعفر کافی قاینی .

* ش ۲ مجموعه ۸۳۴ د .

مقالة فی اسرار الایات - اسرار الایات (مقالة فی -)

نسخه‌های خطی

بخش عربی

الف

اتحاد العقل والعاطل والمعقول (مقالة فی-) = المستورة .

الاورث (مسألة فی-) .

تألیف آقا عبدالله بن محمد جعفر بهبهانی .

* ش ۵ مجموعه ۸۱۹ د .

ارشاد القلوب الى الصواب ، المنجی من عمل به من الیم العقاب

تألیف حسن بن محمد دیلمی .

* ش ۲ مجموعه ۳۲۷ ج .

اسرار العبادات (مقالة فی-) .

تألیف میرزا ابوجعفر کافی قاینی .

* ش ۱ مجموعه ۸۳۴ د .

الاستصحاب (رسالة فی-) یا حاشیة فرائد الاصول

در صفحه عنوان آمده که این رساله از مؤلفات آقای علم الهدی است شاید او: محمد ابن حاج میرزا معصوم معروف به «سید قصیر» (م. ۱۲۵) باشد . در این رساله - که تقریر در درس استادی است - مبحث استصحاب اصول فقه مبسوطاً گزارش شده و در برخی موارد از صاحب رساله یاد میکند که منظور از آن شیخ مرتضی انصاری صاحب

رسائل (فرائد الاصول) است . پس این کتاب با توجه بمباحث استصحاب کتاب رسائل انصاری ساخته شد .

آغاز : بسمله وبه نستعين . القول فى الاستصحاب وهذه المسئلة من اعظم مسائل اصول الفقه خلافاً واكثرها نفعاً وفرعاً واصعبها تفریعاً ...

انجام : و هو الخطاب الدال على لزوم اعطاء صدق المرأة مثال ذلك من الموارد التى . . . العمل بالاستصحاب فيها موافقا للاحتياط [الذى] يطلع عليها المتتبع .

* (ش ۸۲۸ د) شکسته نستعلیق چند نویسندہ در سده ۱۴ .
(۱۶۳۲۴) ۳۰۴ گ ۱۸ س ، ۱۵ × ۹ ، ۲۰ × ۱۴ / ۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج
قهوه ای لایى .

اصول الفقه (کتاب فی -)

گویا از میرزا محمد حسین ابن میرعلی محمد بن محمد حسین مرعشی شهرستانی حائری (م ۱۳۱۵) باشد ، بعربی در اصول فقه ، وی مؤلف کتاب غایة المسؤل ونهاية المأمول فى علم الاصول است که بامر استادش شیخ محمد حسین بن محمد اسمعیل اردکانی حائری معروف به «فاضل اردکانی» ساخته است . و نسخه ما که با عنوان «مصباح» مباحث الفاظ اصول فقه در آن بر رسی شده ممکن است از همین شهرستانی باشد که درسهای استاد خود ، فاضل اردکانی را در آن تقریر کرده است (دیباچه نسخه)
آغاز (افتاده) : الاسرار الراكب على برق براق الافكار ثم شجر الفضائل وقمر فلک الفواضل ... فاق البرية و هو آخر مرسل فعل للزمان زين ، ولللعیان عین .
فخر الافاضل الملاحسين الاردکانی وطناً والحايرى مسکنا فجلسنى صدرنا ديه وادبنى بمنتهى مباديه وامرنى بالتقاط فرائده ... قشمرت ذیلی بامثال امره العالی لانه سیدی وانا من زمرة الموالى فالاحسن صرف ... نحو الکريم ...

مصباح : تعرف الحقيقة عن المجاز بوجوه و تنقيح الكلام فيه يستدعى رسم

مقدمه قبل طى الامارات اما المقدمة ففى انه هل يقتصر فى باب اللغات و تميز الحقايق عن المجازات . . .

انجام (افتاده): مصباح ، هل الخطاب الشفاهى يعم المعدوسين ام لا و تنقيح الكلام فيه يستدعى رسم امور: الاول ان الخطاب يطلق على المعنى المصدرى . . . (پس از هفت برگ و نیم) و حينئذ نقول: ان التكليف ان يثبت فى حق المشافه منجزاً غير مشروط بصورة العلم التفصيلى كذلك فى حق الغير المشافه سواء قلنا بالشمول بالعدم و ان يثبت مشروطاً بها فى حق المشافه يثبت له فى حق الغير كذلك من دون فرق بين القول .

* (ش ۲۵۴ ب) نسخ ۱۷ جمادى الاولى ۱۲۸۱ (تاریخ پایان جزء اول برگ ۱۷۱) عنوان و لسان شنکرف، حواشى با لسانه «منه و فقه الله» .
(۱۷۷۸۰) ۲۷۷ گ ۲۳ س، ۱۱/۵ × ۲۱/۵ ، ۲۲ × ۳۲ ، کاغذ فرنگى - بی جلد .

افضاء الزوجة (مسئله فى -)

تأليف آقا عبدالله بن محمد جعفر بهبهانى .

* ش ۴ ؛ مجموعه ۸۱۹ د .

الامالى - المجالس = عرض المجالس

تأليف ابن بابويه ، ابو جعفر محمد صدوق قمى رازى (م ۳۷۱) عربى . حديثهاى است كه بر شاگردان برخواند و املاء نموده در ۹۷ مجلس ، تاريخ نخستين مجلس املاء اين كتاب روز آدينه ۱۹ رجب ۳۶۷ و تاريخ آخرين مجلس ۱۹ شعبان ۳۶۸ در طوس بوده است و مجلسها دوسه چهار روزى از هم فاصله دارد (فهرست كتابخانه مركزى دانشگاه ص ۱۱۰۵)

آغاز: بسملة ، حمدله ، المجلس الاول وهو يوم الجمعة التاسع عشر رجب سنة سبع

وستین وثلثمائة حدثنا الشيخ ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه قمی حدثنی . . .

انجام : و عندالذين آمنوا كذلك يطبع الله على قلب كل متكبر جبار وصلی الله على محمد المصطفى و على المرتضى و فاطمة الزهراء و الائمة من ولدها المصطفين الاخيار آل ياسين عليهم السلام و سلم تسليماً كثيراً كثيراً و الحمد لله رب العالمين .

* (ش ۵۸۴) نسخ جلال بن محمد بن عماد در عصر روز دوشنبه آخر جمادی الاولى ۹۸۱ ، عنوان و نشان شنکرف ، بخشی از میانه نسخه نونویس است .

(۱۷۷۷۹) ۱۹۶ ک ۲۰ س ، ۷/۵×۱۱ ، ۱۲/۵×۱۷ ، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج مشکى، مغزی سرخ مقوایى .

انوار التنزیل و اسرار التأویل

تألیف شیخ الاسلام قاضی ناصرالدین ابوالخیر عبدالله بن عمر بن محمد بن علی شیرازی بیضاوی شافعی (م ۶۸۵ یا ۶۹۱) در تفسیر قرآن . ساخته در او اخر جمادی - الاخره ۶۹۱ .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذى نزل الفرقان ليكون للعالمين نذيراً فتحدى باقصر سورة من سورة مصاقع الخطباء من العرب العرباء . . . و بعد فان اعظم الامور مقداراً و ارفعها شرفاً و مناراً علم التفسير الذى هو رئيس العلوم الدينية . . .

انجام : من الجنة والناس ، بيان للسواس او للذى او متعلق بيوسوس . . . عن النبى من قرء المعوذتين فكانما قرأ الكتب التى انزلها الله تعالى . قال المصنف وقد اتفق اتمام تعليق سواد هذا الكتاب المنطوى على فوائد ذوى الالباب المشتمل على خلاصة اقوال اكابر الائمة . . . هذا آخر قول المصنف فى الخاتمة و هو مكتوب فى الحاشية .

* (ش ۲۴۸ ب) نسخ خوش محمد رفیع بن محمد باقر مشهدی عاملی در روز دوشنبه اول جمادی الاولى ۱۰۷۹ برای سید ابراهیم با یک سرلوح با گل و بوته های زرین مشکى، لاجورد ، شنکرف، سبز ، سفید و صورتی ، جدول زرین و مشکى، عنوان و نشان

شنکرف وزرین. نسخه دوره کامل تفسیر در یک مجلداست، حواشی با نشانه «ا بر ا هیم مدظله، همانکه نسخه برای او تحریر شد» مالک: محمد بن عمر با تاریخ ۱۱۵۸ و مهرش، در آخر نسخه اشعار عربی در مدح معن بن زائده که برخی آنرا درباره امام حسن (ع) میدانند، آمده است.

(۱۷۷۵۰) ۴۸ هـ گ ۲۵ س، ۱۱×۱۰، ۲۸×۱۷/۵، کاغذ فرفگی - جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب مقوایی از یکطرف.

الانوار والاسرار = عین الیقین فی اصول الدین:

ب

بحار انوار الجامعة لدرر اخبار الائمة الاطهار

تألیف شیخ الاسلام امام جمعه مولی محمد باقر بن مولی محمد تقی بن مقصود علی مجلسی اصفهانی معروف به «مجلسی دوم» (۱۳۰۷ - ۲۷ رمضان ۱۱۱۱) مجلسی در نوشتن بحار که در ۲۶ مجلد است کتابها فراهم کرد و شاه (گویا شاه سلیمان) هم بدو کمک مینمود و پاره ای از دیها و زمینهای شاهی را برای یافتن مدارك و کتابها و برای نوشتن نسخه های بحار بر گذار نمود و چون مدینه العلم صدوق را در یمن سراغ گرفته بودند یکی از درباریان را با ارمغانهای فراوانی نزد فرمانروای آن کشور فرستاد و او از آنجا کتاب را برای مجلسی بیاورد.

بنوشته نوری در فیض قدسی (ص ۶) مجلسی در نگارش بحار بی کمک نبوده است.

تنکابنی در این باره بخوبی چگونگی نوشتن بحار را روشن میکند: طریقه علامه مجلسی آن بود که مثلاً مسأله نزول باران و رعد و برق را میخواست تحقیق نماید بیکى از شاگردان میگفت که آیات متعلق بباران و رعد و برق را جمع کن

پس آن تلمیذ آیات را جمع میکرد و زیر آن کاغذ سفید میگذاشت تا آخوند ملا محمد باقر در زیر آن بیانات و تحقیقات را بنویسد. و بتلمیذ دیگر میگفت که اخباری که در این عنوان است از فلان کتاب جمع کن و بنویس و بیاور، پس آن اخبار را تلمیذ جمع می کرد و می نوشت و تحت آن کاغذ سفید میگذاشت که اگر آخوند بخواهد، بیان و تحقیق بنویسد. پس آخوند بسا بود که چیزی نمی نوشت زیرا که آن خبر محتاج به بیان نبود که بنحو چلیپا در تحت آن خبر مینوشت یا کاغذ سفید زیاد می آمد بهمان سفیدی میگذاشت. و نسخه اصل بحار بهمین نسق است که مذکور شد و اعانت در تألیف بدینگونه بوده است نه اینکه در تحقیقات و تدقیقات باو اعانت کنند. با اینکه تلامذه، تلمیذ او بودند چگونه در تحقیق با او شریک بودند؟! و اینگونه اعانت از تلامذه در بعضی از تألیفات بود نه در همه آن و در بعضی از مقامات بود نه در همه مقامات (قصص العلماء ص ۵۱)

جزایری در انوار نعمانیه (نور فی احوال العالم والمتعلم) می نویسد: که نگارنده بحار دانشمندی باشکوه و هم شوخ بوده است و در میان بیش از هزار شاگرد خویش، مرا برگزید و با خود همیداشت و بیشتر مینواخت، و بیشتر شبها برای پاره ای از کارهای نگارش بحار در کتابخانه نزد او بسر می بردم (قصص ص ۹۰، ۳، روضات ص ۷۳، فیض قدسی ۱۹، مستدرک ۳/ ۸۰۴)

از همکاران مجلسی در نوشتن بحار و شرح اصول کافی که همه از دانشمندان بزرگ (العلماء الصدور) بوده اند:

میرزا عبدالله افندی مؤلف ریاض العلماء شاگرد و هم نشین و کتابدار مجلسی. و محقق خوانساری و میرزای شیروانی، و نیز نگارنده العوالم الکبیر (که بحاری است بگونه دیگر و بهتر از آن و دارای خبر های سنی و شیعی با گزارش آنها نزدیک به صد مجلد):

شیخ عبدالله بن نورالله بحرانی شاگرد مجلسی اول و دوم در درس و روایت را

نام برده‌اند (روضات ۱۲۳، ۳۶۵، ۷۲۸، فیض قدسی ۱۷، فهرست سپهسالار ۲۷۹/۱)

مجلسی، خودشالوده‌ای درست برای نگارش بحار ریخته بود، و در آغاز فهرست جلد‌های آنرا یاد کرد و هر جلدی را در چند باب گذاشت. مرحوم حاج شیخ عباس قمی، رنجی فراوان برده و سفینه البحار و مدینه الحکم و الآثار را در باره فهرست بحار نوشته، و بجز سفینه قمی در الذریعة، چند فهرست دیگر از بحار یاد شده است. (فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه ص ۱۱۳۴-۱۱۴۰).

* ش ۳۳۳ (نسخ سده ۱۲ و ۱۳، آغاز افتاده و نسخه بخشی کوتاه از بحار است (قصص) عنوان و نشان شنگرف، با مهر صادق. (۱۷۷۵۹) ۱۱۵ گ ۲۳ س، ۱۷×۱۰/۵، ۲۴/۵×۱۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

البيع (تعارض الوکیل والموکل فی مسئله فی -)

تألیف عبدالله بن محمد جعفر بهبهانی.

* ش ۲ مجموعه ۸۱۹ د.

ت

تعارض الوکیل والموکل فی مسئله فی البيع - البيع (تعارض الوکیل والموکل فی مسئله فی -)

تفسیر الجلالین

تألیف جلال الدین محمد بن احمد محلی شافعی (۸۹۱-۸۶۴) و جلال الدین عبدالرحمن سیوطی (۹۱۱ م) محلی از سوره کف تا پایان قرآن را تفسیر کرده و در

درگذشت. سپس سیوطی از سورة فاتحه تا سورة بنی اسرائیل را تفسیر نموده و بدان افزود و آنرا در روز یکشنبه دهم شوال ۸۷۰ به پایان رسانیده است.

آغاز : بسمله ، الحمد لله حمداً موافياً لنعمه مکافئاً لمزیده ... هذا ما اشتدت اليه حاجة الراغبين في تکملة تفسیر القرآن الکریم الذی الفه الامام العلامة المحقق جلال الدین محمد بن احمد المحلی الشافعی ...

انجام : بمعنی یلیق بهم فی الظاهر ثم تصل وسوستهم الى القلب وتثبت فيه بالطریق المؤدی الى ذلک والله تعالی اعلم.

* (ش ۳۲۸ ج) نسخ سده ۱۱، آغاز و انجام اقتاده و نسخه از سورة بقره است تا اواخر سورة انفال ، عنوان و نشان و آیات مشکرف ، حواشی با نشانه « یضاوی » و حواشی لغوی .

(۱۶۵۸۰) ۹۹ گ ۲۵ س ، ۱۰/۵×۱۶ ، ۲۳×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی عطف میشن .

تفسیر سورة الحديد

تألیف صدرالدین محمد قوامی شیرازی (ملا صدرا) م ۱۰۵۰ ، این تفسیر در ۱۳۲۲ هـ ق . (ص ۵۱۸-۵۶۰) ضمن مجموعه های ملا صدرا چاپ شده است (الذریعة ج ۴ ص ۳۳۷)

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی افاض علی قلوب اولیائه لآلی جواهر القرآن و دلائل کنوزه و اشرق علی ضمائر احبائه اسرار التبیان ... فیقول افقر خلق الله ... محمد الموسوم بصدرالدین القوامی ... ایها الاخوان الباحثین عن دقائق معرفة الله .. **انجام :** و لرسوله الهادی الی طریق التوحید با سرار کلماته و رموز آیاته محمد وآله الصلوة والدعاء کفاء ارشادهم تلحق وافضالهم و جزاء هدایتهم للناس و کمالهم اولاً و آخراً .

ش ۸۴۶ (شکسته نستعلیق جعفر ابن حاج حسین دیلمی در روز سه شنبه جمادی
الثانیة ۱۱۳۵، عنوان و نشان شنکرف، نسخه موقوفه آخوند ملا عبدالکریم است با تاریخ
۱۲۵۰ و مهرش .
(۱۷۷۷۷) ۱۴۲ گ ۱۷ س، ۶×۵/۱۳، ۲۰×۱۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج
قهوه‌ای لایی .

تقطیع المقال فی نصرۃ القول بالافتعال

تألیف محمد علی بن محمد باقر بهبهانی .

* ش ۱ مجموعه ۸۲۸ د.

التوحید

تألیف ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی معروف به
« صدوق » (ری ۳۸۱) در کلام و عقاید . گروهی از دانشمندان این کتاب را
گزارش کرده اند :

- ۱- محمد باقر بن محمد مؤمن معروف به « محقق سبزواری » (م . ق . ر) بفارسی .
- ۲- قاضی محمد سعید بن محمد مفید قمی (۱۰۴۹-۱۱۰۳) در چندین مجلد .
- ۳- امیر علی نائب الصدارة قم .
- ۴- محدث جزائری بنام « انس التوحید »

اصل کتاب در ایران بسال ۱۲۸۵ و در بمبئی بسال ۱۳۲۱ هـ ق ، بطبع رسیده
است (الذریعة ج ۴ ص ۴۸۲)

آغاز : بسمله ، رب یسر واعن ، الحمد لله الواحد الاحد الذی لا شریک له الفرد
الصمد الذی لا شبیه له . . . ان الذی دعانی الی تألیف کتابی هذا انی وجدت
قوماً من المخالفین لنا ینسبون عصابتنا الی القول بالشبیه والجیر لما وجدوه فی کتبهم
من الاخبار التی جهلوا تفسیرها . . .

انجام: عن کلیب بن معاویه قال ابو عبدالله عليه السلام لا یخصم الا من ضاق فی صدره .

* (ش ۳۳۰ ج) نسخ محمد باقر بن غیاث الدین منصور بن تقی الدین محمد ابن میر صدرالدین ابن میرشاه میرصدر حسینی شوشتری اصفهانی در ربیع الثانی ۱۰۶۴، عنوان و نشان شنکرف با جدول زرین و مشکى ولاجورد، و مهر محمد قاسم .
(۱۷۷۵۶) ۱۹۰ گ ۲۲ س ، ۱۵/۵ × ۶/۵ ، ۲۴ × ۱۴ ، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

تهذیب الاحکام

تألیف شیخ الطائفة ابو جعفر محمد بن حسن بن علی بن محمد طوسی (۳۸۵ - ۴۶۰) در احادیث اصول وفروع دین . مؤلف، این کتاب را از روی اصول چهارگانه پرداخت و شرحی است بر المقنعة شیخ مفید و مفید نیز المقنعة را برای سید امین نوشته . نخست اصول دین و سپس فروع را در آن آورده است . شیخ طوسی تهذیب را در زمان استادش در ۲۰۶ و ۲۰۷ سالگی آغاز و پس از مرگ او (۴۱۳) آنرا به پایان رسانده است (ف . دانشگاه ص ۱۲۴۲)

آغاز نسخه چاپی : بسمله ، الحمد لله ولی الحمد و مستحقة و صلواته علی خیرته من خلقه محمد و آله وسلم تسلیماً . ذا کرنی بعض اصداقائی ایده الله ممن اوجب حقه علینا باحادیث اصحابنا . . .

انجام نسخه‌ها (کتاب الصلوة) : لم ادرکها حتی بلغت القبر اصلی علیها ان ادرکتها قبل ان تدفن فان شئت فصل علیها . تمت الزیارات والحمد لله رب العالمین والصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین .

* (ش ۳۱۹ ج) نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، نسخه از کتاب طهارت است تا پایان کتاب صلوة .
آغاز افتاده ، عنوان و نشان شنکرف ، مالک : محمد باقر بن محمد رضی و حسین بن شرف الدین علی بن ملک محمد علی بن حسین بن شمس الدین محمد بن جمال الدین محمد

نائینی با هوشی با نشانه «ع اه رحمه الله، لمحرره، محسن ره، م قد، منه رفع الله قدره، رف د» با حواشی لغوی.

(۱۷۷۵۲) ۲۵۶ گ ۲۵ س، ۱۸×۱۱، ۲۵×۱۸، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی.

* (ش ۳۲۳ ج) نسخ سده ۱۰، آغاز و انجام افتاده و نیز بخشی از باب فضل الجماعة بخط شکسته نستعلیق نونویس و تکراری در اثناء نسخه قرار گرفته است. و این نسخه از اواسط «باب العمل فی لیلة الجمعة و یومها» است تا اواخر کتاب الصلوة و دو برگ از کتاب صلوة مربوط بباب الصلوة فی السفینة، اشتباهاً در پایان نسخه نهاده شده است.

(۱۷۷۵۴) ۱۲۳ گ ۲۱ س، ۱۸×۱۱/۵، ۲۵×۱۹، کاغذ فرنکی - جلد تیماج مقوایی فرسوده.

ج

جامع الاخبار

تألیف محمد بن محمد سبزواری، ساخته در روز پنجشنبه ۶ صفر ۶۷۹ (چاپ مصطفوی) این کتاب دارای ۱۲ باب و ۳۷ فصل میباشد و در بعضی نسخه ها ۱۴ باب است و در پاره‌ای از نسخه ها ۲۳ فصل و گاهی ۲۸ فصل یا ۱۴۱ فصل میباشد. سید حسین بفتی گرگانی نگارنده دفع المناوات آنرا از صدوق قمی پنداشته است با اینکه در آن به پنج واسطه از او نقل شده است. چه این نقلها از راویان کتاب میتواند باشد که در نسخه‌های کهن گاهی در متن نوشته می‌شود. ولی در فصل ۱۰۰، از دانشمند حمصی رازی که پس از ابن بابویه میزیسته و در ۵۸۳ زنده بوده روایت آمده است و در فصل ۶۹ آن از اخطب خوارزم (۶۸۴ هـ) روایت آمده و در فصل ۵۰ آن از روضة الواعظین فتال نیشابور یاد شده دیگر آنکه کتاب بروش صادق نمی‌ماند. پس از او نخواهد بود بلکه از همان محمد سبزواری است.

جامع الاخبار را شرف الدین خویدکی و حاج شیخ حبیب الله قمی زیوانی (۱۳۵۹-۱۲۸۹) در ۱۳۲۹ بفارسی در آوردند (ف. دانشگاه ۱۲۶۸، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱).

آغاز: بسمله، الحمد لله الاول بلاول كان قبله والاخر بلاآخر يكون بعده... اما بعد فانی مذکنت ابن عشرين حتى زرف سنی الى خمسين متشوق الى جمع کتاب يشمل فصولا جامعة للزهد والموعظة والترغيب والترهيب... **انجام:** وقال (ع) بشر المشائين في الظلم بنور تام يوم القيمة... وقدوفيت بما شرطته وكتبت سن اخبار النبي (ص) خاتم النبيين والائمة الراشدين... لا ينقضى عدده ولا ينقطع مدده اسئل الله ان يجعل ذلك خالصاً لوجهه ولمرضاته والعمل بما فيه و حسبنا الله ونعم الوكيل.

* ش ۸۴۲) نسخ محمد صالح در ۲۳ صفر ۱۰۶۸ در قریه اشتهاارد، عنوان و نشان شنکرف، مالک سلطان العلماء و جعفر بن محمد با مهرشان و علی حافظ رازی، نسخه امانت از ملا علی نزد دارنده آن؟ بوده است.
(۱۷۷۷۲) ۱۸۴ گ ۱۴ س، ۱۴×۸، ۲۰×۱۴/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوايى.

ح

حاشية الروضة البية في شرح اللمعة الدمشقية

کویا ازاقا عبدالله بن محمد جعفر بهبهانی.

* ش ۷ مجموعه ۸۱۹ د.

حاشية شرح التجريد للقوشجي

تأليف سيد صدرالدين محمد حسيني شیرازی دشتکی (مقتول در ۹۳) در کلام

حاشیه دومی او است بر شرح تجرید که برای بایزید خان ساخته است. و نسخه دیگری از این کتاب در ص ۵۲۲ بشماره ۲۶۶ ج در جلد اول فهرست الهیات شناسانده شده است.

آغاز: نسخه ۲۶۶ ج الهیات: بسمله، صدر الکلام ارباب التجرید و ختم مقالة اصحاب التوحید حمد احد منه الابتداء و الیه الانتهاء و تمزه عن مشاركة الامثال والاكفاء... فیه قول الفقیر الحقیر الشہیر بصدر الحسینی الشیرازی... کنت کتبت اولاً علی الشرح الجدید للتجرید ما سنخ لی فی اثناء المطالعة...
انجام همان نسخه: و لیس کذا لک فان الحجر المتحرک نحو جهة التحت لا یزول میله الیها لالی الجسم المذکور.

* (ش ۸۲۰ د) نسخ سده ۱۱، بسیاری از برگهای اوائل نسخه موریانه خورده و ناقص شده است و نیز برگ انجام نونویس و برگهایی در میانه سفید مانده است.
(۱۷۷۶۰) ۱۲۹ گ ۲۱ س، ۶/۵ × ۱۲/۵، کاغذ اصفهانی - جلد مقوایی فرسوده رویه کاغذی سرخ.

حاشیه فرائد الاصول = الاستصحاب (رسالة فی -)

الحساب (رسالة فی -)

در صفحه عنوان، خلاصه الحساب ملا علی قوشچی و نام خلاصه کوچک، و در برگ ۲ حاشیه خلاصه حساب آمده است و معلوم نیست چه نامی دارد. این رساله درسی فصل بشرح زیر است:

- ۱- فصل اول در این رساله عنوان ندارد ۲- فی التضعیف ۳- فی التصنیف
- ۴- فی الجمع ۵- فی التفریق ۶- فی الضرب ۷- فی القسمة
- ۸- فی الجذر ۹- فی الموازین للحساب ۱۰- فی تعریف الکسور و کیفیة
- و صفها ۱۱- فی معرفة التداخل والتشارك والتباين ۱۲- فی التجنیس
- ۱۳- فی الرفع ۱۴- فی اخذ الکسور المختلفة من مخرج واحد ۱۵- فی تضعیف

الکسور ۱۶- فی تنصیف الکسور ۱۷- فی جمع الکسور ۱۸- فی تعریف الکسور ۱۹- فی ضرب الکسور ۲۰- فی قسمة الکسور ۲۱- فی استخراج ما فيه الکسور بجنس الصحاح كانت معها ۲۲- فی تحويل کسر من مخرج الى مخرج آخر ۲۳- فی مساحة السطوح المستوية التي يحيط بها خطوط مستقيمة ۲۴- فی مساحة سطح الدائرة وقطعها ۲۵- فی مساحة سطوح المستديرة كالاستوانة والمخروطة والكرة وتعريفها ۲۶- فی مساحتها الاجسام ۲۷- فيما يتوقف عليه الشروع فی المسائل الست الجبرية ۲۸- اين فصل عنوان ندارد ۲۹- فی الخطاين؟ ۳۰- فی بعض القواعد الحسابية الذي يحتاج اليه المحاسب .

آغاز : بسمله . حمدله ، اما بعد فهذه رسالة فی الحساب وهو علم يستعلم منه استخراج المجهولات العددية من المعلومات المخصوصة وموضوعه العدد الحاصل فی المادة . والعدد كمية منفصلة تطلق على الواحد وما يتألف منه فيدخل الواحد وقيل نصف مجموع ...

انجام : و تقسيم الحاصل على جنسه فما خرج فهو المطلوب فيما قيل کم رطلا بعشرة دراهم لا اذا ضرب عدد فی عدد فيكون جذرا الحاصل مساوياً لحاصل ضرب جذر احد العددين فی جذر الآخر .

* (ش ۸۳۹د) نستعليق ابوالقاسم حسيني در سده ۱۱، برگ آغاز نو نویسن است، عنوان و نشان و ارقام و برخی جدولهای ریاضی شن گرفت .
(۱۶۵۷۴) ۲۸ گ ۱۶ س ، ۱۰×۵ ، ۱۶/۵×۹ ، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج مشکى لا ى .

حل الموجز

تأليف جمال الدين محمد بن محمد ابن امام فخرالدين رازی آقسرائی طبیب و از اعظم علماء روم که در علوم شرعيه و عقليه يد طولانی داشت و در عهد دولت سلطان مراد

خان اورخان در شهر آسرای از شهرهای قونیه در مدرسه سلسله یا سلسله مدرس بود و بعد از ۷۷۰ وفات یافت (ریحانه ج ۱ ص ۶۶ و ۲۷۰) این کتاب شرح موجز القانون ابوالحسن قرشی معروف بابن نفیس در پزشکی و در چهارفن است :

فن اول : در قواعد علمی و عملی طب .

فن دوم : در ادویه و اغذیه مفردة و مرکبه .

فن سوم : در امراض مختصه اعضاء بدن .

فن چهارم : در امراض غیر مختصه و اسباب و علامات و علاجات آن .

این شرح با عنوان « قال ، اقول » است و مطالب آن از کتب معتبر مانند : القانون، الکامل، الحاوی الکبیر، مؤلفات نجیب الدین سمرقندی و امثال آنها اقتباس شده است .

آغاز : بسمله ، حمدله . وبعد فان الطب علم شریف لشرف موضوعه و وثاقه دلائله و شدة الحاجة اليه و فی الاشتغال به من الثواب الجزیل مالایوصف ...

انجام (افتاده) : قال : العلاج يعدل المزاج ويستفرغ الخلط ... اقول : تعديل المزاج ان احييت اليه بان يكون سبب ردائة ... والاخر سميئة لتنجذب الغذاء الى اليد الهزول فان المنع .

* (ش ۳۱۸ ج) نستعلیق سده ۹، انجام افتاده و نسخه از آغاز تعديل مزاج است ، عناوین در متن و هاشم و جدول در اوائل نسخه شنکرف ، حواشی با نشانه « نفیسی ، سدیدي ، سنده رحمه الله ، شرح قانون قطب ، بحر الجواهر »

مالک حسین علی واعظ مشهور به « کافی » با شهرش و محمد بن فیروز شاه کافی با تاریخ ۹۰۱ .

(۱۶۶۰۹) ۱۸۷ گ ۲۷ تا ۲۹ س ، ۱۲×۱۹ ، ۱۷×۲۰ ، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی .

خ

الخلاصة الالفية با ترجمه فارسی

تأليف جمال الدين ابو عبدالله محمد بن عبدالله طائي جيلاني معروف به « ابن مالک » (۶۰۰-۶۷۲) در نحو و صرف در هزار بیت در دستور زبان عرب و با بحر جزم منظوم شده است و قریب صد شرح و حاشیه بر آن و بر شروح و حواشی آن نیز شروح و حواشی نگاشته شده است . و خود ابن مالک نیز شرحی بر آن دارد . معروفترین شرح آن از : ابن ناظم و سیوطی و ابن عقیل و ابن هشام است و ۹۱۳ بیت آن در نحو و ۸۷ بیت آن در صرف است . و اصل و شرح آن از سیوطی بارها بچاپ رسیده است .

آغاز :

قال محمد هو ابن مالک احمد ربی الله خير مالک

انجام :

و آله العز الكرم البررة و صحبه المنتجبين الخيرة

* (ش ۸۲۳ د) نستعلیق و نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده ، عناوین و ترجمه زیر متن و دو جدول شنگرف ، در این نسخه اشعار فارسی ترجمه و سپس ترکیب در هاشم عبری گزارش شده و نسخه ، موقوفه است .

(۱۷۷۶۳) ۲۴ گ ۱۸ س با ترجمه و ترکیب ، متن ۶ س ، ۱۳ × ۷/۵ ، ۲۰/۵ × ۱۵ ، کاغذ فرنگی - بی جلد .

د

الدرة البیه ، نظم الاجرومية

تأليف علامه شرف الدين يحيى بن نور الدين شافعى انصارى معروف به عمریطى

از دانشمندان اواخر قرن دهم، بعربی منظوم در ۲۵ بیت در علم نحو و عربیت است است و در ۹۸۹ آنرا ساخته است.

آجرومیه از علامه ابو عبدالله محمد بن محمد بن داود صنهاجی نحوی مشهور به «ابن آجروم» است که شرف‌الدین عمریطی آنرا با افزودن فوائد و حذف زوائد بنظم آورده، سه نسخه از درة البهیة در ضمن سه مجموعه در کتابخانه الازهریه موجود است (فهرس الکتب الموجودة بالمکتبة الازهریه ج ۴ ص ۱۹۷) و چندبار ضمن مجموعه مهمات المتون بطبع رسیده است.

برهان‌الدین ابو اسحق ابراهیم بن حسن بن حسن، الدرّة البهیة را گزارش کرده که آغاز آن چنین است:

اللهم انا نحمدك بجميع محامدك كلها ما علمنا منها وما لم نعلم على جميع نعمك كلها ما علمنا منها وما لم نعلم عدد خلقك كلهم ما علمنا منهم وما لم نعلم ونسئلك ان تصلي على سيدنا محمد نبيك الاعظم وجيئك الاكرم المبعوث بالكتاب العربي المحكم والدين الحنيفي الاقوم وعلى آله الذين اعربوا دينه ورفعوا معارف يقينه وصحبه الذين نصبوا قوائد [قواعد] بنائه وخفضوا بعوامل السننهم سوانح اعدائه ...

از این گزارش نستختی در کتابخانه آصفیه بشماره ۲۵ موجود است (فهرست کتابخانه آصفیه ج ۱ ص ۵۶۶).

ابن آجرومی ابو عبدالله محمد بن محمد بن داود فاسی (۶۸۲ - ۷۲۳) از اکابر نحویین سده ۸، ادیبی نحوی و در فقه و ریاضیات و ادبیات و تجوید و قرآت قرآنی خطی وافر داشته و نحو و قرآن را در مسجد محله اندلسی‌ها از شهرهای فاس تدریس می‌کرده و شرحی بر منظومه حرز الانسانی شاطبی که در تجوید است و مصنفات وارجوزه‌های بسیاری در فنون متفرقه داشته و مشهورترین آنها مقدمه اوست که به «مقدمة الاجرومیه فی مبادی علم العربیه» است که در مکه ساخته است. و شرح فراوانی بر آن نوشته‌اند که کشف الظنون ج ۲ ستون ۱۸۹۶-۱۷۹۷ بسیاری از آنها را نام می‌برد. آجروم

بضم جیم بزبان بربری بمعنی فقیر و صوفی بوده است و نخستین کسی که باین لقب ملقب شد جد همین این آجرومی است (ریحانه ج ۵ ص ۲۰۹) کتاب مقدمه این آجرومی را علی بن حسن شافعی مقری معروف به «سنهوری» بنظم در آورده که آغاز آن این است :

يقول على الراجی عفواً مبجلاً بدأت بسم الله فى النظم اولاً
(کشف الظنون ج ۲ ستون ۱۷۹۷)

نسخه ما که تحریری از کتاب ابن آجرومی است ممکن است نظم همان مقدمه او باشد ولی منظومه سنهوری نیست در این کتاب مؤلف که خود را شرف العمریطی معرفی میکند می گوید :

و کان خیر کتبہ الاخیرة کراسه لطیفه شهیرة
فی عربها و عجمها والروم الفها الحبر ابن آجروم

.

نظمتها نظماً بدیعاً مقتدی بالاصل فى تقریبه للمبتدی
وقد حذف منه ما عنه غنى وزدته فوائد بها الغنى
متمماً لغالب الابواب فجاء مثل «الشرح للكتاب»

مؤلف این کتاب را بدرخواست دوستی در نحو و بسبک ارجوزه در ۲۵ بیت (ربع خلاصه الفیه) در جمادی ۹۷۶ ساخته است (آغاز و انجام نسخه) و فهرست عناوینی که در این کتاب آمده است :

دیباچه منظوم ، الکلام ، باب الاعراب ، علامات الاعراب ، علامات النصب ، علامات الخفض ، علامات الجزم ، فصل ، المعرفة والنكرة ، باب الافعال ، باب سرفوعات الاسماء ، باب نائب الفاعل ، المبتدی والخبر ، کان و اخواتها ، ان و اخواتها ، طننت و اخواتها ، النعت ، العطف ، التوكيد ، البدل ، باب منصوبات الاسماء ، المصدر ، الظرف ، الحال ، التميز ، الاستثناء ، باب لا ، باب المنادى ، المفعول من اجله ، باب محفوظات الاسماء ، المضاف .

آغاز: بسمله .

الحمد لله الذي قد وفقنا للعلم خير خلقه وللتقى
ثم الصلوة مع سلام لائق على النبي افصح الاخلاق

انجام :

وافضل الصلوة والتسليم على النبي المصطفى الكريم
محمد و صحبه و الال اهل التقى والعلم والكمال

* (ش ۸۲۲ د) نسخ يوسف بن عبدالرحمن جاوی؟ ، در سده ۱۱ ، عنوان و نشان
شنگرف ، در صفحه عنوان حدیثی از امیرالمؤمنین علی (ع) در باره فاطمه (س) و ترجمه
کوتاهی از عبدالله بن محمد بن علی بن احمد بن ۰۰؟ محمد بن علی معروف به صاحب
السبتکه؟ و اشعار عربی - گویا در مدح ابن آجرومی فاسی - دیده می شود .
(۱۷۷۶۲) ۱۰ گ ۱۵ س ، ۱۶×۱۱ ، ۲۱×۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج
قهوه ای لابی .

دیوان البصایه

تألیف شهاب الدین احمد بن یحیی بن ابی بکر بن عبدالواحد مغربی دمشقی ساکن
قاهره و معروف به «ابن ابی حجله» متولد در مغرب بسال ۷۲۵ ، بعربی در وصف عشق
و عاشقی ، مؤلف پس از مشاهده ابوالهول در مصر کتابی بنام «غرائب العجائب و
عجائب الغرائب» نگاشته . وی بیش از ۸ کتاب در حدیث و فقه و ادب ساخته است
(صفحه عنوان دیوان البصایه چاپ مصر)

کتاب دیوان البصایه در هاشم کتاب تزیین الاسواق بتفصیل الاشواق شیخ
داود انطاکی در مصر بسال ۱۳۵۰ بطبع رسید و در یک مقدمه و سی باب و
خاتمه است :

المقدمة : فی حدالعشق واشتقاقه وما قیل فی وسمه واسبابه وعلاماته واماراته

و اسمائه و ذمه و مدحه و ذكر اختلاف الناس فيه هل هو اختياري او اضطراري و نحو ذلك .

الباب الاول : في ذكر الحسن والجمال و ما قيل فيه من تفصيل و اجمال .
الباب الثاني : في ذكر المحبين الطرفاء من الملوك و الخلفاء .
الباب الثالث : في ذكر من عشق على السماع و وقع من النزوع الحبيب في النزاع .

الباب الرابع : في ذكر من نظر اول نظرة فاحترق من خد الحبيب في النزاع .
الباب الخامس : في ذكر تغير الالوان عند الفتيان من صفرة و وجل و حمرة و خجل و ما في معنى ذلك من عقد اللسان و سحر البيان .

الباب السادس : في ذكر الغيرة و ما فيها من الحيرة .
الباب السابع : في ذكر افشاء السرو الكتمان عن ابناء الزمان .
الباب الثامن : في ذكر مغالطة الحبيب و استعطافه و تلافي غيظه و انحرافه .
الباب التاسع : في ذكر الرسل و الرسائل و التلطف في الوسائل .
الباب العاشر : في ذكر الاحتيال على طيف الخيال و غير ذلك مما قيل من اختلاف معانيه .

الباب الحادي عشر : في ذكر قصر الليل و طول له و خضاب شفقته و نصوله و ما في معنى ذلك .

الباب الثاني عشر : في عقلة عقل العذول و ما عنده من كثرة الفضول .
الباب الثالث عشر : في ذكر الاشارة الى الوصل و الزيارة .
الباب الرابع عشر : في ذكر الرقيب و النمام و الواشي الكثير الكلام .
الباب الخامس عشر : في ذكر العتاب عند اجتماع الاحباب و ما في معنى ذلك من الرضى و العفو عن ما مضى .

الباب السادس عشر : في ذكر العاشق المسكين اذا وصلت الى العظيم السكين .

الباب السابع عشر : فی ذکر دوا علة الجوى .

الباب الثامن عشر : فی ذکر تعنت المعشوق و غیر ذلك من اقسام الهجر و صبر القابض فيه على اللحم .

الباب التاسع عشر : فی ذکر الدعاء على المحبوب و ما فيه من الفقه المقلوب .

الباب العشرون : فی ذکر الخضوع و اسكاب الدسوع .

الباب الحادى والعشرون : فی ذکر الوعد و الامانى و ما فيها من راحة العانى .

الباب الثانى والعشرون : فی ذکر الرضى من المحبوب باسیر المطلوب .

الباب الثالث والعشرون : فی ذکر اختلاط الاشباح ، اختلاط الماء بالقراح .

الباب الرابع والعشرون : فی ذکر عود المحب كالخلخال و طيف الخيال و ما فى معنى ذلك من رقة حصر الحبيب و تشبيه الردف بالكثيب .

الباب الخامس والعشرون : فی ذکر ما يكابده من طلب الاحباب من الامور الصعاب .

الباب السادس والعشرون : فی ذکر طيب ذکر الحبيب .

الباب السابع والعشرون : فی ذکر طرف يسير من المقاطيع الرايعة و الاغزال الغمايقة مما يشتمل عليه ورد الخدود و رمان النهود و غیر ذلك .

الباب الثامن والعشرون : فی ذکر طرف يسير من اخبار المطربين المجيدين من الرجال و ذوات الحجال و ما فى معنى ذلك من ذکر موالاتهم و وصف آلاتهم .

الباب التاسع والعشرون : فی ذکر من ابتلى من اهل هذا الزمان بحسب النساء و الغلمان .

الباب الثلاثون : فی ذکر من اتصف بالعفاف باحسن الاوصاف .

اما الخاتمة : ففى ذکر من مات من بيان حبه و قدم على ربه من غنى و فقر و كبير و صغير على اختلاف ضروبهم و تباین مطلوبهم و لاجل ذکر ، اسست قواعد هذا الكتاب و دخلت من باب و خرجت من باب .

آغاز: بسم الله، الحمد لله الذى جعل للعاشقين باحكام الغرام رضى . وحبب اليهم

الموت فی حب من یهویه . فلا تکن یافتی بالعدل معترضی . فکم فهم من عاشق و
محب صادق... احمده حمد من خاف مقام ربه ونهى النفس عن ... اما بعد فان
کتابنا هذا :

کتاب حوى من قتل من قتل الهوى
وسار بهم فى الحب فى كل مذهب
مقاطيعه مثل المواويل لم تنزل
تشبب فيها بالرباب وزينب

انجام :

وحسبى له ما ان يقال بغيره لافى قيس الحب فيه و عامر
وقامات قبلی اول الحب وانقضی ولومت اسمی الحب قدمات آخره
تمت آخره تم الكتاب المبارك بعونه و توفيقه . والحمد لله رب العالمين .
* (ش ۸۴۵ د) نسخ در روز دوشنبه ۲۱ صفر ۹۸۴ ، عنوان و نشان شنکرف، سالک
ابراهيم بن عبدالرحمن عمادی حنفی ، و شیخ فتح الله بن هبة الله بن محمود سیاعی با
تاریخ ۱۰۰۰ ، و شهادة بن حیدر بن ... ؟ طرابلسی با تاریخ اواخر ذی الحجة ۱۰۰
و مصطفی با تاریخ غرة جمادی الاولى ۱۰۲۷ ، در پایان اشعار عربی مجمد بن بکره؟
آمده است .
(۱۷۷۷۶) ۱۶۹ گ ۱۹ س ، ۱۳×۷/۵ ، ۲۱×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج
مشکی ضربی مقوایی .

الرجال (منظومة فی -)

منظومه ای است به عربی در شناساندن و شمارش رجال حدیث در ابواب بشماره
حروف هجا (۲۸) و هر باب در یک یا چند مقطع و هر مقطع در یک یا چند موقف و هر موقف در

یک یا چند مصعده این کتاب نخبه المقال حسین بن رضای حسینی نیست و پس از شهید ثانی تألیف شده و فهرست آن چنین است:

۸- فصل الصاد فی الحسین ۹- فصل الفاء و فيه مقطع الصاد المهملة فی صمصا
۱- فصل الکاف و فيه مقطعان :

۱- مقطع المیم ۱، ۲ - مقطع الیاء الاخیره فی حکیم، فصل المیم و فيه مقاطع :
۱- مقاطع الدال المهملة و فيه موقوفان :

۱- موقف الالف فی حمادان ۲، ۳ - موقف الیاء الاخیره فی حمدویه ۲ - مقطع الراء
فی حمران ۱، ۲ - مقطع الزاء فی حمزه ۷ رجال، ۴ - مقطع المیم ایضاً فی حماد ۶،
۵- مقطع الیاء الاخیره فی حمید ۲، ۳ فصل :

۱- فصل النون و فيه مقطعان مقطع النون ایضاً فی حنان مقطعان .

۱- مقطع الظاء المعجمة فی حنظله آ، ۳ - فصل الیاء الاخیره فی سعید و فيه مقطعان :
۱- مقطع الدال المهملة فی حیدر ۳، ۵ - مقطع المیم ایضاً فی معمو ۳ رجال،
۶ - مقطع الیاء الاخیره فی معیم . فصل العین فی المغیره ، فصل الفاء فی المفضل آ،
فصل القاف فی المقداد آ ، فصل النون و فيه مقاطع :

۱- مقطع [الباء] الموحدة فی منبه، ۳- مقطع الدال فی مبدل، ۵ [ع] - مقطع
الصاد الملة فی منصور ۴ رجال، ۶- مقطع الواو فی موسی رجال، فصل الیاء الاخیره
و فيه مقطع النون فی دینار آ .

باب الذال : و فيه مفصل الراء و فيه مقطع الیاء الاخیره فی ذریح آ .

۱- باب الراء : و فيه فصول :

۱، فصل الالف و فيه مقطع فی رافع آ. فصل الباء و فيه مقطعان :
۱- مقطع [العین] المهملة فی ربیع آ، ۲- مقطع الباء الاخیره فی الربیع ۳ رجال
۳- فصل الجیم و فيه مقطع الالف فی رجال آ، ۴ - فصل الزای و فيه مقطعان :
۱- مقطع الالف رزام آ، ۲- مقطع الیاء الاخیره فی زریق، ۶- فصل الفاء و فيه مقطع الالف

فى رفاعه ٣- فصل القاف وفته مقطع الياء الاخيرى فى رقيم آ، ٨- فصل الواو وفيه مقطعان :

١- مقطع الحاء المهملة فى روح آ، ٩- فصل الياء الاخيرى وفيه مقطعان :

١- مقطع الالف فى رباح، ٢- مقطع الياء الاخيرى فى ريان ٢.

١١- باب الزاى : وفيه فصول :

١- فصل الالف وفيه مقطع الدال المعجمة فى زادن، ٢- فصل الجيم وفيه

مقطع الراء فى زجاء، ٣- فصل الراء وفيه مقاطع :

١- مقطع الالف فى زارة ٢- مقطع الراء ايضا فى ذرا آ، ٤- فصل الكاف و

فيه مقطعان :

١- مقطع الالف فى ركاء آ، ٢- مقطع الريا فى زكريا ٧ رجال، ٦- فصل الياء

الاخيرى وفيه ٣ مقاطع :

١- مقطع الالف زياد، ٢- مقطع الدال المعجمة فى زيد ٥ رجال، ٦- فصل

الياء الاخيرى وفيه مقطع النون فى زين الدين آ، ٤- فصل العين المهملة وفيه مقطعان :

١- مقطع الدال المهملة سعد، ٢- مقطع الياء الاخيرى فى سعيدآ، ومن هذا المقطع

مصعدها فى سعيدة آ، ٥- فصل الفاء وفيه مقطع الياء الاخيرى فى سفيان آ، ٦- ٢- فصل

اللام وفيه ٣ مقطع :

١- مقطع فى سلام آ، ومن هذا المقطع مصعد الهاء فى سلامه آ، ٦- فصل

الهاء فى مهدى آ، ١٧- فصل الياء وفيه مقطع :

١- مقطع الشاء المثلى فى ميثم ٢- مقطع السين المهملة فى ميسر آ، ٥ و ٢- باب

النون وفيه فصول :

١- فصل الالف فى ناصح آ، ٢- فصل الجيم فى نجية آ، ٣- فصل الشين المعجمة

فى نشيط، ٤- فصل الصاد فى نصر ٣ رجال، ٥- فصل الصاد وفيه مقطعان :

١- مقطع الراء فى نصر ٢، ٢- مقطع اللام فى فضلة آ، ٦- فصل وفيه مقطع :

١- مقطع الميم ٢- مقطع الياء الاخيرى فى نعيم ٦ و ٢- باب الواو وفيه فصول :

١- فصل الراء فى وردان، ٢- فصل اللام فى الوليد، ٣- فصل الهاء وفيه مقطعان :

- ١- مقطع الباء فی وهب ، ٢- مقطع الباء الاخيرة فی وهب ٢ [باب الهاء] ؟
 ٢- مقطع الشين المجمعۃ فی هاشم ، ٢- فصل الراء الملهمة فی هزم ، ٢- فصل الشين
 المجمعۃ فی هشام ٤ رجال ٩ - فصل الميم فی همام آ ، ٦- فصل الياء الاخيرة فی
 هيشم ٤ رجال،

٢٠٨ - باب الباء الاخيرة : وفيه فصول :

- ١- فصل الحاء المهملة فی يحيى ٢٠٧ ، ٢- فصل الزاي المجمعۃ فی يزيد ٦ ،
 ٣- فصل العين المهملة فی يعقوب ٨ رجال ، ٤- فصل الواو وفيه مقطعان :
 ١- مقطع السين المهملة فی يوسف .
 باب الكنى وفيه فصلان فی المصدر باب ، ٢ - فصل العين المهملة وفيه
 مقطع الباء الموحدة فی دعلج آ ، ٢- مقطع اللام فی سلا ر آ ، ٣- مقطع الميم وفيه
 موققان :

- ١- موقف الهاء فی سلمه آ ، و من هذا المقطع فی مصعد الالف فی سليمان ٨ ،
 ٧- فصل الميم فی سماعة آ ، ٨- فصل النون وفيه مقطعان :
 ١- مقطع الالف فی سنان ، ٣- مقطع الدال المهملة فی سندی ، ٩- مفصل [فصل]
 الواو وفيه مقطعان :

- ١- مقطع الراء فی سورة ؟ ٣- مقطع الياء الاخيرة فی سويد ٢ ، ١٠- فصل الهاء
 فی سهل ٤ رجال ، ١١- فصل الياء الاخيرة فی سيف ٢ ،
 ١٣- باب الشين وفيه فصول :

- ١- فی شاذان ، ٢- فصل المثناة من فوق فی مقطع الاخيرة وفيه موققان :
 ١- موقف الراء فی شتير و هذا الموقف :
 ١- معصدها فی شتيرة ، ٢- فصل الجيم فی شجرة آ ، ٣- فصل الراء المهملة
 فی شرحيل آ ، ٥- فصل الهاء فی شهاب آ ، ١٤- باب الصاد وفيه فصول ،
 ١- فصل الالف فی صالح ٣ ، ٢- فصل الباء الموحدة وفيه مقطعان :

مقطع الباء ايضاً في صباح ٣ ، ٢- مقطع الياء الاخيرة في صبيح آ ، ٣- فصل الدال في صدقة آ ، ٣- فصل العين المهملة في صعصة آ ، ٥- فصل الفاء وفيه مقطعان :
١- مقطع الواو في صفوان ٢- مقطع الياء في صيفي آ.

١٥- باب الضاد وفيه فصلان :

١- فصل الحاء المهملة في ضحاك آ ، ٢- فصل الراء المهملة في ضريس آ،

١٦- باب الطاء في طلاب آ .

١٧- باب الظاء وفيه فصلان:

١- فصل الالف في ظالم آ ، ٢- فصل الراء المهملة في ظريف آ.

١٨- باب العين وفيه فصول :

١- فصل الالف وفيه مقطعان:

١- مقطع الصاد في عاصم آ ، ٢- مقطع الميم في عامر ٣ رجال ، ٣- فصل الياء

وفيه مقطعان

١- مقطع الالف وفيه موقفان:

١- موقف الدال المهملة في عبادة ، ٢- موقف الياء الاخيرة في عباية آ ، ٢- مقطع

الباء ايضاً وفيه مصعدان :

١- مصعد الدال ايضاً في عباد ، ٢- مصعد السين المهملة في عباس ١١ رجلاً،

٣- مقطع الدال المهملة وفيه مواقف :

١- [موقف] الهمزة في عبد الاعلى ، ٢- موقف الهاء [الحاء] في عبد الحميد ٣،

٣- موقف الحاء وفيه مصعدان :

١- مصعد الالف في عبد الخالق ، ٢- مصعد الياء الاخيرة في عبد خيران ع ،

ع- موقف الراء المهملة وفيه مصعدان :

١- مصعد الميم في عبد الرحمن آ ، ٢- مصعد الياء الاخيرة في عبد الرحيم .

[٥] موقف السين في عبد السلام ٣ ، ٦- موقف الصاد المهملة في عبد الصمد آ ، ٧- موقف

العين وفيه مصعدان:

١ - مصعد الزاء فی عبدالعزیز ، ٢ - مصعد الظاء المجمة فی عبدالعظیم آ ،
٨ - موقف الغین فی عبدالغفار ، ٩ - موقف الکاف فی عبدالکریم ع ، ١٠ - موقف اللام
وفیه مصاعد :

١ - مصعد اللام ایضاً فی عبدالله ، ١ [١١] موقف المیم وفیه مصعدان :
١ - مصعد اللام فی عبدالملک ٢ ، ٣ - مصعد المیم فی عبدالمؤمن آ ، ٣ - موقف
الواو فی عبدالواحد ، ٤ - مقطع الیاء الاخیره وفیه مصعدان :
١ - مصعد الدال المهملة فی عبید آ ، و فی هذا المصعد فصل فی عبیده آ ،
٢ - مصعد اللام فی عبید الله ٥ ، ٢ - مقطع التاء وفیه مقطعان :
١ - مقطع الباء الموحدة فی عتیبه ، ٢ - مقطع القاف فی عتیق ع ، ٣ - فصل الشاع فی عثمان
ع ، ٣ - فصل الدال المهملة فی عدی آ ، ٥ - فصل الراء فی عرفة آ ، ٧ - فصل الطاء المهملة
فی عطیة آ ، ٦ - فصل الزاء فی العزیز ، ٨ - فصل القاف وفیه مقطعان :
١ - مقطع الباء الموحدة فی عقبه ، ٢ - مقطع الیاء فی عقیل آ ، ٩ - فصل اللام و
فیه مقطعان :

١ - مقطع الالف فی العلاء ع ، مقطع الباء فی علباء ، ٣ - مقطع القاف فی علقمة ،
٤ - مقطع الیاء الاخیره فی علی ٧ و ٧ رجلا [٧٧ رجلا] ، ١٠ - فصل المیم وفیه
مقاطع :

١ - مقطع الراء فی عمر ع ١ رجلا و فی هذا المقطع فی عمر ٦ رجلا ، و فی هذا المقطع
ایضاً موقفان :

١ - موقف الالف فی عمران ، ٢ - موقف الکاف فی العمر کی آ ، ٢ - مقطع المیم
ایضاً فی عمار ع رجلا ، ١١ - فصل النون فی عنبة آ ، ١٢ - فصل الواو فی عون آ ،
١٣ - فصل الیاء الاخیره وفیه مواقف :

١ - موقف السین المهملة فی عیسی ٨ ، ٢ - موقف الیاء الاخیره فی عیض .

٩ - باب الغین وفیه فصلان :

- ١- فصل الالف فى غالب آ، ٢- فصل الياء الاخيرة فى غياث.
- ٢- باب الفاء و فيه فصول:
- ١- وفيه مقطعان:
- ١- مقطع الراء فى فارس، ٢- مقطع الكاف فى فاكهة آ، ٢- فصل الزاء المجمع و فيه مقاطع:
- ١- مقطع الالف فى فضالة، ٢- مقطع اللام فى الفضل ٦ رجال، ٣- مقطع الياء الاخيرة فى فضيل ٤ رجال، ٣- فصل الياء الاخيرة فى فيض آ.
- ٢- باب القاف و فيه فصول:
- ١- فصل الالف فى القسم ٨، ٢- فصل التاء المثناة من فوق فى قتيبة آ، ٣- فصل الراء فى قرطه آ، ٥- فصل الياء الاخيرة فى قيس ٨ رجال.
- ٢- باب الكاف و فيه فصول:
- ١- فصل الالف فى كافور ٢، ٢- فصل الشاء المثناة فى كثير آ، ٣- فصل الراء المهملة و فيه مقطعان:
- ١- مقطع الدال المهملة فى كردين، ٢- مقطع الراء ايضاً فى كرام، ٢- مقطع الياء الاخيرة فى كعيب، ٤- فصل اللام فى كليب، ٥- فصل الميم و فيه مقطعان:
- ١- مقطع التاء المثناة من فوق فى الكمية آ، ٢- مقطع اللام فى كميل آ، ٦- فصل النون كنكر.
- ٢- باب اللام و فيه فصلان:
- ١- فصل الواو فى لوط آ، ٢- فصل الياء الاخيرة فى ليث آ.
- ٢- باب الميم و فيه فصول:
- ١- فصل الالف فى مالك آ، ٢- فصل الشاء المثناة فى المشنى ٢، ٣- فصل الحاء المهملة و فيه مقطعان:
- ١- مقطع الفاء فى محفوظ آ، ٢- مقطع الميم ايضاً فى محمد ٢٢ رجل، ٣- فصل الخاء و فيه مقطعان:

۱- مقطع الراء المشناة من فوق فی المختار، ۲- مقطع النون فی مخنف، ۴- فصل الراء المهملة و فيه مقطعان:

۱- مقطع الالف مرازم، ۲- مقطع الواو و فيه موقفان:
۱- موقف الالف فی مروان، ۲- موقف الکاف فی مروك آ، ۵- فصل السین و فيه مقطعان:

۱- مقطع الراء المهملة فی مسروق، ۲- مقطع العین المهملة و فيه موقف [موقفان]
۱- موقف الدال المهملة فی مسعدة، ۲- موقف الواو فی مسعود، ۲- مقطع الکاف فی مسکین آ، ۴- مقطع اللام فی مسلم رجال.
آغاز افتاده:

اتحاد بین ذین و ذکر ابن الولید والصدوق المعتبر
فی اللؤلؤ الضعیف والمشهور توثیقه لانه خطیر
ثم ابن حمزة الحسینی ابو محمد بالمرعشی ینسب
(پس از سه صفحه) مقطع المیم فی حماد:

فی ابن ابی طلحة الکوفی حماد بیاع لسا بری
کالقول فی ابن ضجة عدلان وهیب بن احمد عن ذا الثانی
انجام افتاده (مقطع اللام فی مسلم رجال):

ومسلم نجل ابی سارة قد سراهو ثم الولید [الولد]
محمد و یستفاد عن ذا عدل و بعض قد اقر المأخذ
وابن عقیل.

* ش ۸۲۴ د نسخ سده ۱۱ و ۱۲، آغاز و انجام افتاده و نسخه از مقداری از باب الحاء و باب الذال تا اواخر باب المیم است، عنوان و نشان شنکرف.
(۱۷۷۶۴) ۲۴ گ ۱۴ س ۸×۱۳، ۵/۱۰×۵/۲۰، کاغذ اصفهانی - بی جلد.

ش

شرح تهذیب المنطق

مؤلف شناخته نشد و از شروع معروف و متداول نیست، شرحی است نسبتاً مفصل بر تهذیب المنطق تفتازانی با عنوان «قال، اقول» و در آن از فاضل محشی (که باید سید شریف باشد) یاد میکند و گزارش متن را غالباً در ضمن فواید بیان مینماید.

آغاز افتاده: انه هل له تعالى اسم دال على صفة حقيقية موجودة . . .

(پس از پنج برگ) قال الحمد، اقول ههنا فوائد الفائدة الاولى ان لام التعريف اذا دخلت على كلمة اسمية فاما ان يكون المقصود . . .

انجام افتاده: و يشترط ان يكون مساوياً اجلى فلا يصح بالاعم والاخض و- المساوى معرفة والاخفى اعلم ان المتأخرين اعتبروا في المعرف ان يكون موصلاً الى كنهه المعرف . . . (پس از سه صفحه) و اذا اعتبر مع العرض العام والخاص القريب .

* ش ۸۳۰ د) شکسته نستعلیق در متن (و گاهی در هامش) در سده ۱۱ و ۱۲، آغاز و انجام افتاده، نسخه شرح اوائل تهذیب است تا مبحث اقسام معرف، عنوان و نشان شنکرف، متن کتاب بخط نسخ درشت و نسخه موقوفه است.

(۱۷۷۶۶) ۸۵ گ ۱۲ تا ۱۵ س ۷ تا ۹/ ۱۴ تا ۱۵/ ۱۲ و ۱۳ تا ۱۹ و ۲۰، کاغذ فرنکی آبی - بی جلد.

شرح العرشیه

تألیف احمد بن زین الدین احسائی به عربی در حکمت. عرشیه از ملاحظه صدرای شیرازی است و از کتب مبسوطه و اسفار اربعه و رسائل و رساله حدوث و حواشی حکمة الاشراق در آن یاد کرده است.

احسائی گزارشی بر این کتاب با عنوان «قوله، اقول» بدرخواست ملا مشهد-

ابن ملاحسین علی شبستری در ساعت هفت و نیم از شب چهارشنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۲۰۶ در کرمانشاهان ساخته و در آن ملاصدرا را تخطئه کرده است.

ملا اسماعیل بن محمد اصفهانی در شرح همین عرشیه وزین العابدین بن جواد نوری در شرح مشاعر ملاصدرا، بر احساسی در این شرح خرده گرفته‌اند.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم مالک يوم الدين... وبعد
فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین الاحسائی ان جناب المحترم المجدد المعظم
المسددا لاخوند الملام شهد ابن المرحوم المبرور العلی الملا حسین علی الشبستری رفع الله
منی... ان شرح الرسالة المسماة بالعرشیه...

انجام: اقول الی هنا انتهی کلامه و اراد بعلماء السوء... السلام بدار الامان
کرمانشاهان حرسها الله من طوارق الزمان و نوائب الحدثنان حامداً مصلياً تائباً
مستغفراً.

* (ش ۳۲۰ ج) نسخ سده ۱۳، عناوین شنگرف، مالک فرهاد بن ولیعهد (فرهاد میرزا) با تاریخ ۱۱ جمادی الاولی ۱۲۰۸ با مهرش «معمدالدوله» نسخه مقابله و تصحیح شده است.

(۱۶۶۰۹) ۲۶۴ گ ۲۴ و ۲۲ س ۹ و ۱۰ و ۲۰ و ۲۱ و ۵/۲۱، ۵/۱۴ و ۵/۲۵، کاغذ
فرنگی آبی- جلد تیماج سرخ مقوایی.

شرح القانون

شرح قانون ابن سینا است، بعربی در پزشکی و گاهی عبارت فارسی نیز در آن آمده و از کتاب «ذخیره خوارزمشاهی» و کتاب جوامع نقل دارد.

آغاز افتاده: و توحید کلامه حینئذ هوان یقال... الفصل الرابع ان الفلک
الاعلی الذی هو اربعة عشر قطعة ومن الجانبین درناز سوی راست و چپ درزی است که
از بنا گوش بیاید و این درز مشترک است و را با استخوان و تدی که از پس دندان‌های
آسیامت. ذخیره، مشترک اینینه و بین العظم الوتدی. قال فی الجوامع حیث ذکر حدود
عظمی الوجنتین و اما من الجانب الوحشی؟ فیجب ماویجده درز...

انجام: والاسهال مستقداً لثلاً ینضاف اضعاف الفصد اضعافهما ... البدن فی الحال لانه یوجب ضعف المعدة وهو مانع من الفصدور بما یؤخرای الفصد ولكن قصدنا ای توسطنا فی الاستفراغ کاقطع السبب کله لوجود ما یقتضی عدم ... لا یتحرى ای لا یطلب من الرطوبة العزیزة فیحصل نوع آخر من التشنج اشد خطراً من ... ؟ الاستفراغی البایس .

* (۳۲۵ ج) نسخ جعفر بن فضل الله رضوی درچاشت روزدهم رمضان ۱۰۰۱ (پایان بخش اول) و تاریخ شب هفدهم ربیع الاول ۱۰۰۲ در کاشان (پایان بخش دوم) = انجام کتاب (آغاز افتاده ، عنوان و نشان و متن شنکرف ، نسخه از آن محمد بن احمد خوارزمی طبیب بوده است .
(۱۶۶۰۵) ۲۱۱ گ ۲۷ س ، ۱۰/۵ × ۱۶ ، ۱۸ × ۲۴ ، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

شرح مختصر منتهی السؤل والامل فی علمی الاصول و الجدل

تألیف قاضی عضدالدین عبدالرحمن ایجی شیرازی شافعی (نزدیک ۷۰۰ - دژ دریمان فسا ۷۵۶) وی این گزارش را بدرخواست شاگردان بسال ۷۳۶ به بیان رسانده است و بگفته شوشتری در مجالس المؤمنین بنقل از اسفرائینی در حاشیه شرح عضدی دوازده تن از دانشمندان که یکی از آنها همان اسفرائینی است در تصنیف این کتاب بدو مدد کرده اند (فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه ص ۱۰۷۳)

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی برء الانام و عمهم بالاکرام والدعوة الی دارالسلام و خص من شاء بمزایا الانعام ...

انجام: وفی القدر الذی ذکره ارشاد لذلك ارشدنا الله وایاکم ... و تقبلها منا و زادنا من فضله وانه المستعان وعلیه التکلان والحمد لله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین .

* (ش ۲۵۲ ب) نسخ سده ۱۱۹۱۰ ، عناوین شنکرف با سه جدول لاجورد وزیرین

و مشکى و شنگرف ، نسخه داراى سرلوحه‌اى بوده ولى قسمت عمده آن از میان رفته است . حواشى با نشانه «ش رحمه الله ، س،ع» در هامش حاشیه‌اى که اکثر شرح را گزارش کرده است با عنوان «قوله» دیده می‌شود مالک : ورثه آقا محمد باقر و حاجى عبدالله . (۱۶۶۰۸) ۲۵۱ گ ۲۵ س ، ۱۷×۸ ، ۳۰×۱۷/۵ ، کاغذ فرنگى - جلد تیماج آلبالوئى مقوایى .

شرح الوافیه

تألیف میر صدرالدین محمد ابن سید محمد باقر بن محمد مهدى رضوى تقوى قمى معروف به «سیدصدر» از علمای امامیه سده ۱۲ (میان ۱۱۵۰ و ۱۱۶۰) وى استاد بهبهانى است و در اصفهان نزد آقا جمال خوانسارى و شیخ جعفر قاضى و ملا میرزای شیروانى و دیگر اکابر تتلمذ نمود .

وافیه در فقه و نگارنده آن ملا عبدالله ابن حاج محمد بشرویه‌اى تونى طوسى (م کرمانشاه ۱۶ ربیع الاول ۱۰۷۱) میباشد که روش اخبارى داشته است وى در این کتاب که در یک مقدمه و شش باب و خاتمه است بطور مستوفى مباحث اصول فقه و بالاخص مباحث ادله عقلیه و اجتهاد و تقلید و تعادل را بررسى کرده و در ۲ ربیع الاول ۱۰۹۰ آنرا بانجام رسانده و خود درباره آن میگوید «لم یسبقنى الیه احد» گویند که او چون کم استاد دیده بود در برخى موارد سخن بدرستى نیاورده است .

میر صدرالدین قمى یاد شده با عنوان «قوله، اقول» این وافیه را شرح کرده است .

آغاز : بسم الله الذى اوضح منهاج الدين بمصباح الحق من مشكوة اليقين ... وبعد فهذا ما نثر من الفرائد فوضع به تيجان الفوائد قلم بحر العلوم المواجه وسراج الفضل الوهاج نور حدة الامثال مولينا صدر الدين ولد الفاضل المحقق والتحرير المصدق السيد محمد باقر ...

قوله : قلت انكار المتبادر . اقول : معنى كون التبادر من امارات الحقيقة هو ان

يتبادر المعنى من اللفظ المجرد عن جميع القرائن ...

انجام : و المرجو من نظر الى هذا التعليق ان يمن هذا الضعيف المعترف بالعجز والقصور باصلاح الفاسد و ترويح الكاسد نفعا لله به كما نفع باصله و غفرلنا ولو الدنيا و لمن علمنا و لمن تعلم عنا و لجميع المؤمنين والمؤمنات انه غفور رحيم

* (ش ۸۳۵) نسخ سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان و نشان شنکرف ، متن کتاب جدا گانه در هاشم و نیز ضمن شرح آن آمده است. حواشی با نشانه «محمد علی عفی عنه» مجمع البحرين « مالک محمد جعفر سلطان العلماء با مهرش ، نسخه مقابله و تصحیح شده است .

(۱۷۷۰) ۲۰۷ گ ۱۹ تا ۲۷ س ، ۱۰/۵ × ۱۳/۵ و ۱۴/۱۶ × ۲۰ ، کاغذ فرنگی جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى.

شرح الهدایة

تألیف قاضی کمال الدین میرحسین بن معین الدین حسینی میبیدی یزدی (م ۹۱۱) هدایه از اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری (م ۶۶۰) در سه بخش : منطق ، طبیعی و الهی است .

ملاصدرا بخش دوم و سوم آنرا بدرخواست شاگردان که نزدش هدایه را میخواندند شرح کرده و میبیدی در اول رجب ۸۸۶ بخش طبیعی و الهی آنرا گزارش کرده و بچاپ رسیده است .

آغاز: بسمله، الهدایة امر من لدية و کل شیء يعود الیه ، له الحمد علی ما انعم علینا سوا بغ النعم ولواحقها...

الجام : عز قدره کالکبریت الاحمر و توفیق الوصول من الله الاکبر ، فرغت من تألیفه و تحریره فی اول رجب المرجب سنة ست و ثمانین و ثمانمائة من الهجرة - النبویة .

* (ش ۸۲۶ د) شکسته نستعلیق در ۹۲۰ ، عنوان و نشان شنکرف ، حواشی با نشانه «منه ره» نصرالله ، شمس «مالک» محمد هاشم و محمد حکیم بن عبدالله ، و عزالدین

عبدالمجید و اسماعیل با مهرشان، در برگ ۱ پ اشعار فارسی خواجه طوسی در مراتب موجودات (مقولات عشر) دیده میشود.

(۱۶۶۰۴) ۱۰۷ گ ۱۷ س ۵/۵ × ۱۲، ۱۱ × ۲۰/۵، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج

آلبالوئی مقوایی.

* (۸۳۸ د) شکسته نستعلیق عبدالصمد صدرالدین محمد بن عبدالصمد در ۱۰۵،

نشانها در آخر نسخه شنگرف، حواشی با نشانه «منه رحمه الله، محیی الدین، بزدی،

ملا بحرآبادی، خواجه فاضل، حاشیه شرح تجرید، ملازاده، شرح خطایی، ملا

نصرالله، میر فخرالدین، شرح حکمة الاشراق، ملاجان خلخالی، شرح طوابع، میر-

محمد، مصباح الملاطی، فاضل لاهیجی، ملاحسن، اردبیلی، شرح جامع، ملاقاضی،

شرح مواقف، ملا قاسم، محقق الخفیری من شرح التجرید، مالک عبدالکریم، در برگ

۱۳۹ پ و ۱۴۰ پ اشعاری منسوب به امیرالمؤمنین علی (ع) و روایاتی از پیامبر اسلام

(ص) وحید قندی و اشعار فارسی در معما آمده است.

(۱۷۷۷۱) ۱۴۱ گ ۱۳ س ۵/۵ × ۱۰، ۱۷ × ۱۰، کاغذ اصفهانی - بی جلد.

ص

الصباح في اللغة

تألیف ابونصر اسماعیل بن حماد جوهری فارابی (م ۳۹۳) به عربی، فرهنگ

واژه های تازی است بتازی با رعایت ترتیب حروف تهجی در آخر واژه ها و سپس در آغاز آنها.

آغاز نسخه چایی: بسمله و ما توفیقی الا بالله، الحمد لله شکرأ علی نواله

والصلوة علی محمد وآله، اما بعد فانی قد اودعت فی هذا الكتاب ما صح عندی من

هذه اللغة التي شرف الله منزلتها وجعل علم الدين...

انجام: وقال ذوالرمة: الا يا اسلمی يا دارمی علی البلی ستهلا بجر عا ئک

القطر.

* ش ۳۲۴) نسخ سده ۸ و ۷ ، نسخه جزء دوم وسوم (از باب الذال تا آخر باب الراء) است با عناوین مشکى درشت ، مالک محمد بن ابراهيم البادنى ؟ و قاسم بن ابوالفضل قادری .
(۱۶۵۸۱) ۲۳۹ گ ۱۵ س ، ۱۶×۱۰/۵ ، ۲۵×۱۷ ، کاغذ سمرقندى ضخيم -
جلد تیماج قهوه‌ای ضربى مقوایى .

الصحيفة الكاملة السجادية

امام زين العابدين (ع) ۳۸ - ۹۵ . عربى ، مجموعه پنجاه و چهار دعا است این کتاب در میان شیعه مقام مهمی را دارا بوده و میباشد . و این شهر آشوب در معالم العلماء در ترجمه متوکل بن عمر لقب «زبور آل محمد» و در ترجمه یحیی بن علی بن محمد حسینی دقئ ، لقب «انجیل اهل بیت» بدان داده است . و چهل و شش شرح صحیفه در فهرست منزوی یاد شده است و سرور حسین و محمد علی فوحانی نیز آنرا به انگلیسی ترجمه کرده اند . (فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه ج ۱ ص ۱۵۹ و ۱۶۰)

آغاز : بسم الله ، حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابو الحسن محمد بن الحسن بن احمد بن علی بن عمر بن یحیی العلوی الحسینی رحمه الله قال ، اخبرنا الشيخ السعيد ابو عبد الله ...

انجام : و افتح لى ابواب جودك التى لاتغلقها عن احبائك و اصفياك يا ارحم الراحمين .

* ش ۸۴۰) نسخ سده ۱۱ و ۱۰ ، عناوین شنکرف با دوجدول لاجورد و شنکرف ، میان سطرها با خطوط زرین و مشکى جدول بندى شده است .
(۱۶۶۰۳) ۹۷ گ ۱۵ س ، ۱۰×۵/۵ ، ۱۵×۹/۵ ، کاغذ هندی - جلد تیماج روغنی با گل و بوته ضربى مقوایى .

ط

الطلاق (مسئله فی -)

تألیف آقا عبد الله بن محمد جعفر بهبهانی.

* ش ۵ مج ۸۱۹ د.

ع

عرض المجالس = الامالی.

عنوان الشرف الوافی فی اللغة والتاریخ والنحو والعروض والقوافی

تألیف قاضی شرف الدین ابو محمد اسماعیل بن ابی بکر بن عبد الله بن عطیه
مشاوری یمنی شافعی معروف به ابن « مقری » (م ۸۶۵) بعربی در علوم و فنون
کوناگون .

مؤلف در این کتاب در میان جداول از اول و وسط و آخر آن علوم غیر فقهی را
استخراج کرده و علاوه بر فقه ، این کتاب شامل نحو و تاریخ و لغت و عروض و
قوافی است و در حیدرآباد و جاهای دیگر بطبع رسیده است .

آغاز : بسمله ، وبه التوفیق والاعانة . الحمد لله ولی الحمد و مستحقة الذی
لا یقوم بحمده احد من خلقه و نشهد ان لا معبود الا الله ولا اله لهم سواه ...

انجام : وخلف علیا و محمداً فاستحلق علی وحده اخالم یثبت فان مات محمد
وعلی جایزاً ارثه لزم النسب وصلى الله على محمد و آله وسلم غاية التسليم الموجب
للكرامة فی دار النعیم . تم .

* ش ۲۵۰ ب) نسخ عباس ابن حاج محمد شیرازی الاصل همدانی المسکن در ۱۲۴۸
 با جدول لاجورد و شنکرف و مهر علم الهدی و محمد جعفر بن محمد علی [بهبهانی] در
 نسخه غلطهای املائی فراوان دیده میشود و کاتب در پایان نیز کتاب را بنام
 «زیچ سولاناخواجه طوسی» بغلط یاد کرده است.
 (۱۶۳۲۶) ۶۳ گ ۲۱ س، ۱۱×۱۷، ۲۰×۲۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای
 ضربی مقوایی.

هین الیقین فی اصول الدین یا الانوار والاسرار

تألیف محمد بن مرتضی معروف به «فیض کاشانی» (۱۰۰۷-۱۰۹۱) در اصول
 دین در مقدمه و دو مقصد. مؤلف آنرا در ۱۰۳۶. بپایان رسانیده و با علم الیقین او
 در تهران بسال ۱۳۰۳ ه. ق. بچاپ رسید.

آغاز: بسمله، سبحان من حارت لطائف الاوهام فی بیداء کبرائه و عظمته و
 سبحان من لم يجعل للمخلوق سبیلاً الی معرفته الا بالعجز عن معرفته...
 انجام: و عقله مبهورا و سمعه والهآ و ذکره جابراً. هذا آخر الکلام فی العلم
 بالسموات والارض و ما بینهما و به تم و ختم کتاب عین الیقین الملقب بالانوار و
 الاسرار. و اتفق لتاریخه کمل انوار الحکم و اسرار الکلم و الحمد لله اولاً و آخراً و
 ظاهراً و باطناً.

* ش ۳۳۹ ج) نسخ محمد شفیع بن محمد امین ملقب به «نجات» در مده ۱۱، عنوان
 و نشان شنکرف، حواشی با نشانه «منه دام ایام افاداته»
 (۱۷۷۰۷) ۲۰۴ گ ۲۱ س، ۷/۱۷×۱۷، ۱۷×۲۰، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج
 آلبالویی ضربی مغزی سفید مقوایی.

ف

الفتاح الجامع بمفاتيح الشرائع

تأليف محمد علي بن محمد باقر بهبهانی.

* ش ۴ مجموعه ۸۲۸ د.

(الفقه (كتاب في -)

مؤلف این کتاب شناخته نشد و از متن و هامش آن استفاده میشود که فقه شیعی است و کتابها و فصول آن گزارش میشود:

الرابع : الودیعة امانة يجب حفظها ولا تضمن .

الخامس : انما يجوز المسابقة على النصل الشامل للسهم .

السادس : يجوز التقاط الصبي البالغ العاقل ... الجعالة جائزة على كل عمل مقصود ومحلل ...

كتاب الهبات وما يتبعها وفيه فصول :

الاول : يفتقر الهبة الى الايجاب والقبول والقبض وجواز تصرف الواهب .

الثاني : يفتقر الوقف الى الايجاب وهو وقفت .

الثالث : الوصية .

الرابع : يعتبر في الاقرار جواز تصرف المقر وكون المقر له ...

كتاب الغصب .

كتاب الشفعة .

كتاب احياء الموت .

كتاب النكاح وفيه فصول :

الاول ينقسم النكاح الى الدائم والمنقطع .

- الثاني يحرم غير الكتابية من الكفار في الثلاث .
- الثالث : يشترط في الرضاع المحرم كون اللبن عن نكاح صحيح .
- الرابع : الكفائة في الاسلام شرط في النكاح .
- الخامس : يشترط في العقد الايجاب والقبول .
- السادس : كلما يصح تملكه عيناً او منفعة يصح ان يكون مهراً .
- السابع : لو تزوجت بصحيح فوجدته مجنوناً فلها الفسخ .
- الثامن : القسمة حق على الزوج مطلقاً ... يجب النفقة في الدائم
- التاسع : يشترط في المتعة الايجاب .
- العاشر : لا يجوز للامه ولللعبد العقد من دون اذن المالك .
- الحادي عشر : يجب عند الولادة استبداد النساء بالمرأه
- الثاني عشر : اولاد الزوج الدائم لاحقون به مع الدخول ومضى ستة اشهر .
- كتاب الفراق وما يتبعه وفيه فصول :**
- الاول : يشترط في الطلاق تكليف المطلق والاختيار .
- الثاني : البائن منه طلاق غير المدخول بها واليائسة والصبيه والمختلعة والمباراة .
- الثالث : لاعده لغير الموت على الصغيرة واليائسة .
- الرابع : يشترط في الخلع شرائط .
- الخامس : قول الرجل البالغ العاقل القاصد المختار لامراته الطاهر . . .
- اولامته ... انت على كظهر امي [الظهار] .
- السادس : لا يقع الايلاء بغير الله تعالى واسمائه .
- السابع : لالعان الابذف الزوجه المحصنة السليمة .
- كتاب العتق وتوابعه وفيه فصول :**
- الاول : العتق فيه فصل كبير وعبارته انت حر .
- الثاني : ام الولدهى الامه الموطوءة بالملك منع العلوق .

- الثالث : التذییر وهو العتق بعد موت المالك .
- الرابع . يستحب الكتابة مع الامانة والاكتساب .
- كتاب الايمان و توابعها وفيه فصول :
- الاول : لايمين بغير الله تعالى واسمائه المختصة والغالبة .
- الثاني : يشترط في النذر صدوره لفظاً على رأى مقيداً بالله تعالى من مكلف .
- الثالث : كفارة الظهار وقيل الخطاء عتق رقبة .
- كتاب الصيد و توابعه وفيه فصول :
- الاول : لا يحل ما يقتله الجوارح عدا الكلب المعلم المعلوم .
- الثاني : يقع الذكاة على كل ما كول وفي السباع والحشرات والمنسوخ خلاف .
- الثالث : يحرم حيوان البحر الا السمك ذالفلس .
- كتاب الموارث وفيه فصول :
- الاول : مخرج السهام الستة خمسة .
- الثاني : اعلى المراتب الآباء والاولاد ... وثاني المراتب الاجداد ... و
- ثالث المراتب الاعمام والاخوان .
- الثالث : اول اقسام الولاء العتق .. وثانيه ولاء يضمن الجريرة ... و ميراث
- ولد الملاعنة .
- الرابع : الانثى من له الفرخان .
- الخامس : لا يرث الكافر مطلقا ولا المرتد المسلم .
- كتاب القضاء والشهادات وفيه فصول :
- الاول : يشترط في القاضي البلوغ والعقل والذكورة والايمان والعدالة و
- وطهارة المولد والعلم .
- الثاني : لاتسمع الدعوى المجهولة .
- الثالث : يشترط في القاسم [القاضي] الايمان والعدالة والمعرفة بالحساب .
- الرابع : يقضى بالعين المتنازع فيها مع عدم البينة لمن كان في يده مع اليمين .

الخامس : يشترط في الشاهد البلوغ والعقل والايمان والعدالة وعدم التهمة وطهارة المولد على رأى .

كتاب الحدود وفيه فصول :

الاول : يجب بايلاج الانسان ذكره في فرج امرأته محرمة .

الثاني : من قال العقلاء البالغين الاحرار على رأى .

الثالث : من جرد السلاح لاختافة الناس برأ او بحرأ ليلاً او نهارأ .

كتاب الجراح والديات وفيه فصول :

الاول : يثبت القصاص في النفس بارهاق المعصومة المكافية عمداً .

الثاني : يجب بقتل العمد القصاص لالدية .

الثالث : يشترط في مدعى القتل التكليف وقت الدعوى لالجناية والدعوى .

الرابع : ضابط العمدان يكون القاتل قاصداً في فعله ونيته .

الخامس : كل غير مقدر ففيه الحكومة وهي الارش في العبد .

السادس : الشجاج ثمان الخارصة وهي التي يقشر الجلد .

آغاز افتاده : المالك باذنه انعتق وللمعامل الاجرة وقيل قدر حصه من الربح و ان كان بغير اذنه . . . (پس از هفت برگ) كتاب الهبات وفيه فصول الاول يفتقر في

الهبة الى الايجاب والقبول والقبض وجواز تصرف الواهب ولو وهب ما في ذمته له صح .

انجام افتاده : السادس الشجاج ثمان الخارصة وهي الذي يقشر الجلد وفيها

بعر؟ والدامية على رأى وهي التي تأخذ في اللحم . . . (پس از چهار برگ) فعليه

درهمان فالمجموع ثمانية تقسم عليها العشرة .

* (ش ۸۳۷ د) نسخ سده ۸ و ۹ ، آغاز وانجام افتاده، نسخه از كتاب اجاره است تا

اواخر حدود وديات ، حواشی بانسانه «ع ل ، تذكره ، تنقيح ، شرح نافع ، مهذب ،

محشى مدظله ، ه ح م ، نافع ، شرح شرايع ، تحرير « نسخه ما مقابله و تصحيح

شده است .

(۱۶۰۷۵) ۱۴۶ گ ۱۷ س، ۸×۱۱/۲ ، ۵/۱۲×۱۷/۵ ، کاغذ ترمه سمرقندی -
جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی از یکطرف .

کتاب من لا یحضره الفقیه

تألیف ابو جعفر محمد بن ابی الحسن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی .
در احادیث اصول و فروع دین ، دارای ۵۹۶۳ حدیث در چهار مجلد و ۶۶ باب و
این دفتر از چهار کتاب شیعی است که در ۳۷۲ در ایلاق پیاپی رسید .

آغاز نسخه چاپی: بسمله ، اللهم انی احمدک واشکرک و اومن بک واتوکل
الیک و اقر بذنبی الیک . . (پس از ده سطر) لما ساقنی القضاء الی بلاد الغربیة و
حصلنی القدر بها بارض بلخ من قصبة ایلاق . . .

انجام نسخه چاپی : وما کان فیہ عن سعد بن طریف . . عن الحسن بن علوان
عن عمرو بن ثابت عن سعد بن طریف الخفاف .

* (ش ۳۲۱ ج) نسخ شیخ فخرالدین ابن شیخ عبدالعلی کاظمی در ۱۱ محرم ۱۰۵۹
(پایان جزء ثالث) و نسخه از مجلد سوم از باب «الحجر والافلاس» است تا پایان کتاب،
چند برگ از آغاز و یکبرگ از انجام این نسخه افتاده است، عنوان و نشان شن‌گرف،
حواشی با نشانه « تهذیب، نهاییه ، جامع الاصول ، الکافی، د ، فح » با حواشی لغوی،
نسخه تصحیح و مقابله شده است.

(۱۷۷۵۳) ۱۹۴ گ ۲۱ تا ۲۳ س، ۱۷ و ۱۴×۱۸ و ۲۰/۵×۲۵/۵ ، کاغذ
اصفهان‌ی - بی جلد .

الکشاف عن حقایق غوامض التنزیل

تألیف جلاله ابوالقاسم محمود بن عمر زمخشری (۴۶۷ - ۵۳۸) در تفسیر
قرآن . ساخته در چاشت روز دوشنبه ۲۳ ربیع الآخر ۵۲۸ .

آغاز نسخه چاپی : بسمله قال جارا لله العلامة احسن اكرامه فى دارالمقامة الحمد لله الذى انزل القرآن كاملاً مؤلفاً منظماً دل بلامى الملك على اختصاص الحمد لله تعالى .

انجام : حيث وجد التأويل ان يهب لى خاتمة ويحلنى دارالمقامة من فضله بواسع طوله وسابغ نوله انه هو الجواد الكريم الرؤف الرحيم قال المصنف فى آخر نسخه و هذه النسخة هى نسخه الاصل الاولى نقلت من السواد و هى ام الكشافا لحرية المباركة المتسخ بها المحقوقة بان تستنزل بها بركات السماء ويستمطر بها فى السنة الشهباء فرغت منها يد المصنف تجاه الكعبة فى جناح دارالسلمانية التى على باب اجياد الموسومة بمدرسة العلامة ضحوه يوم الاثنين الثالث والعشرين من ربيع الآخر فى عام ثمان وعشرين و خمسمائة و هو حامد لله على باهر كرمه ومصل على [محمد و] آله واصحابه اجمعين .

* (ش ۲۴۹ ب) نسخ سده ۹۰۸ ، آغاز افتاده ونسخه از سورة سريم تا پايان قرآن است ، عنوان و نشان شنكرف ، حواشى با نشانه «شرح» ، معالم التنزيل ، تفسير كبير ، پهلوان ، ابوحيان ، سعدى چلبى ، ابن محمد ، ابن عادل ، كشف ، احكام قرآن ، نيشابورى ، نعمت الله»

(۱۷۷۰۱) ۳۹۵ گ ۲۵ س ، ۵/۱۴ × ۲۱ ، ۲۴ × ۳۴ ، كاغذ ترمه سمرقندى - جلد
تیماج سرخ ضربى مقوایى .

۴

المجالس = الامالى

المختصر النافع

تأليف نجم الدين ابوالقاسم جعفر بن ابى يحيى حسن بن سعيد هذلى «محقق حلى»
(۶۰۲- در بامداد روز پنجشنبه ۱۳ ربيع الاول ۶۷۶ یا ۶۷۷ از اشكوب بالاخانه اش

افتاد و همانندم در گذشت) وی از دانشمندان بزرگ شیعی در سده هفتم بود و رهبری شیعه را در عراق بعهدہ داشته است. این کتاب در فقه و عبری است. محقق حای در این کتاب خلاصه آنچه را در کتاب شرایع خود آورده است بیان نموده و در دیباچه بآن ناسی نهاده است ولی در دیباچه معتبر بآن نام «المختصر» الشرایع» داده است. و شماره مسائل آنرا هزار نوشته اند و خود محقق بر آن به نام «المعتبر فی شرح المختصر» شرحی نوشته و بپایان نرساند و نسخه ها از طهارت است تا حج و شروعی دیگر نیز بر آن نوشته اند (فهرست مرکزی دانشگاه ص ۱۹۲۴ - ۲۰۰۲)

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی صغرت فی عظمتہ عبادۃ العابدین . . . اما بعد فانی
سورد لک فی هذا المختصر خلاصه المذهب المعتبر بالفاظ مجبره و عبارات مجرره . . .
انجام : ان لا یخیب من سئلہ و لا یخسر من اهلہ و صلی اللہ علی سیدنا محمد و آلہ الطاہرین و الحمد لله رب العالمین .

* ش ۸۳۶ د) نسخ عبد العالی بن محمد بن محمد بن عبد العالی بن نجد در روز دوشنبه ۱۲ یا ۲۲ جمادی الاخری ۸۲۲، چند برگ از آغاز افتاده ، حواشی با نشانه «دروس، ع ل، زع ، ح ، حل ، مذهب ، زی مدظله ، تنقیح ، شرح لمعه ، رمح ، تحریر» در هامش نشانه سماع و مقابله نسخه با این عبارت «بلغ سماعاً وفقه الله» دیده میشود عنوان و نشان شنگرف ، مالک مسعود بن جمال الدین .
(۱۶۵۷۳) ۱۷۴ گ ۱۵ س، ۱۲×۸/۳ ، ۱۸×۱۳/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکوی فرسوده مقوایی از یکطرف .

مسالك الافهام الى تنقيح شرايع الاسلام

تأليف زين الدين علي بن احمد شامي عاملي معروف به «شهيد ثاني» وی این گزارش را بر شرایع محقق حلی نگاشته و جزء نخستین یا عبادات را در روز چهارشنبه سوم رمضان ۹۵۱ و پایان آنرا در نیمه روز دوشنبه هشتم ربیع الثانی ۹۶۴ بانجام

رسانده است. او نخست آنرا مانند حاشیه و در یک جلد و گویا در نه ماه نوشته و سپس افزود تا به هفت مجلد بزرگ رسید. بخش عبادات آن گزیده و کوتاه ولی در عقود و معاملات آن با استدلال پرداخته. او میخواست برای آنچه بکوتاهی پرداخته بود دنباله ای بنویسد و زنده نماند و دختر زاده او در ۹۸۹-۹۹۸ مدارک الاحکام نوشته و کار او را کامل ساخت (فهرست مرکزی دانشگاه ص ۳۶-۲)

آغاز: بسمله، وبه نستعين. الحمد لله الذي اوضح مسالك الافهام الى تنقيح شرايع الاسلام و شرح صدور من اختارهم من الانام... فهذه نكت مختصرة وفوائد محررة و ضعتها على كتاب شرايع الاسلام بالتماس جماعة من المحصلين الاعلام... انجام: والاصح مراعاة الابتداء والخاتمة كاسر... وان يجعل ما بقى من ايام هذه المهلة على طاعته موقوفاً وعمّا يبعد عن مرضاته مصروفاً انه هو الجواد الكريم والحمد لله حمد الشاكرين والصلوة على سيد المرسلين محمد وآله وصحبه اجمعين (چاپی).

* (ش ۳۳۲ ج) نسخ سده ۱۱، نسخه از کتاب الرهن تا وکالت و از قسم ثانی (نکاح) تا اوائل نشوز و شقاق میباشد، عنوان و نشان شنکرف، حواشی با نشانه «منه قدس سره، محمد امین، شریف جرجانی» نسخه را علی بن رضی و ملا محمد کرمانشاهی؛ اولی بر همه شیعیان و دومی بر اولاد وقف کرده اند، در برگ ۶۳ رآمده که از آغاز تا ابتدای کتاب وقوف و صدقات بوسیله احمد بن محمد امین طالقانی در آخر شوال ۱۱۲۷ مقابله و تصحیح شده است.

(۱۷۷۵۸) ۱۵۱ گ ۲۴ س، ۱۱×۱۷، ۵/۱۸×۵/۲۴، کاغذ اصفهانی، - جلد تیماج قرمز لایی.

المستورة (مقالة في اتحاد العقل والعقل والمعقول)

تأليف ميرزا ابو جعفر کافی بن محتشم قايینی.

* ش ۳ مجموعه ۸۳۴ د.

مظهر المختار فی حکم النکاح مع الاعصار

تألیف محمد علی بن محمد باقر بهبهانی .

* ش ۳ مجموعه ۸۲۸ د .

مفتاح الفلاح

تألیف بهاء الدین محمد عاملی (شیخ بهائی) م ۱۰۳۱ ، نویسنده حقیقه هلالیه
 عبری در دعا و نیایشهای شبانه روزی از بامداد تا بامداد دیگر و در دهه سوم
 صفر ۱۰۱۵ آنرا ساخته است .

مفتاح الفلاح چندین بار به فارسی ترجمه شده است و الذریعه (ج ۴ ص ۱۳۸)
 شش ترجمه آنرا یاد میکند و مفتاح الفلاح بارها بچاپ رسیده است و یک ترجمه آن
 در بمبئی بطبع رسید و این کتاب دارای شش باب بشرح زیر است:

باب اول : در اعمال و ادعیه میان طلوع فجر تا طلوع آفتاب .

باب دوم : در اعمال میانه طلوع آفتاب تا ظهر .

باب سوم : در اعمال میانه ظهر تا غروب آفتاب .

باب چهارم : در اعمال میانه غروب آفتاب تا هنگام خواب .

باب پنجم : در اعمال میانه خواب تا نیمه شب .

باب ششم : در اعمال میانه شب تا طلوع فجر .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی دلنا علی جادة النجاة و هدانا الی ما یوجب

علو الدرجات ...

انجام : وان لایؤخذنا بسوء اعمالنا یوم الدین انه هو ارحم الراحمین و

اکرم الاکرمین قد فرغت بعون الله من تألیفه (همان تاریخ فوق الذکر) و انا الاقل
 محمدالمشهر بهاء الدین العاملی . تجاوز الله عن سیئاته و الحمد لله اولاً و آخراً و
 ظاهراً و باطناً .

* ش ۸۳۱ د) نسخ معرب سده ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده ، عنوان و نشان در

متن و هاشم شنکرف .

(۱۷۷۶۶) ۱۰۲ گ ۱۳ س، ۱۲×۶، ۱۲×۵/۱۹، کاغذ اصفهانی - بی جلد.

مفتاح القرآن فی بیان الوقوف ورسم القرآن

تألیف شیخ محمد قاری ابن شیخ شمس الدین کاظمی.

* ش ۱ مجموعه ۸۲۹ د.

المقاصد العلیة فی شرح الرسالة الالفیة

تألیف زین الدین بن علی بن احمد بن جمال الدین بن تقی الدین بن صالح بن شرف عاملی معروف به « شهید ثانی » (۹۱۱ - ۹۶۶) ، عربی ، مؤلف این گزارش را بر الفیه شهید اول در چاشت روز یکشنبه مقارن اذان مؤذن نوزدهم ربیع الثانی . ۹۵۰ ساخته است .

الفیه از شهید اول : شمس الدین محمد بن سکی جزینی عاملی (۷۸۶ م) است که در یک مقدمه و سه فصل و خاتمه واجبات نماز را در هزار مسأله یاد کرده است . آغاز : بسم الله الرحمن الرحیم الذي شرع لعباده الصلوة وجعلها بعد الايمان افضل طاعة ... و بعد فهذه كلمات قليلة مشتملة على فوائد جليلة علقته على الرسالة الشهيرة ... بالالفية .

انجام : و اجعله سبباً قريباً لنفع الطالبين فانك اكرم الاكرمين واجود الاجودين فرغ من تأليفه مصنفه العبد الفقير الى الله تعالى زين الدين علي بن احمد بن جمال الدين بن تقى الدين بن صالح بن شرف العاملی احسن الله معاملته وشرف خاتمه زوال يوم - الاحد مقارناً لاذن المؤذن تاسع عشر ربيع الاخر سنة خمسين و تسعمائه حامداً مصلياً مستغفراً والحمد لله رب العالمين .

* ش ۸۴۴ د . نسخ گویا از مؤلف در همان تاریخ تألیف (۱۹ ربیع الاول ۹۵۰)

عنوان و نشان شنگرف ، مالک محمد بن علوان خاقانی جزایری با مهرش و مهر محمد

تقی بن جعفر ، نسخه موقوفه بر اولاد حاج محمد کرمانشاهی و سپس بر عموم طلاب و دانشجویان علوم دینی می باشد .

(۱۷۷۷۵) ۱۲۰ گ ۲۲ س ، ۱۵×۱۰ ، ۲۰×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

مقالة فی اتحاد العقل والعقل والمعقول = المستورة .

مقالة فی اسرار الآیات = اسرار الآیات (مقالة فی -)

مقالة فی اسرار العبادات = اسرار العبادات (مقالة فی -)

منع المنع من الجمع بین الفاطمیین

تألیف محمد علی بن محمد باقر بهبهانی .

* ش ۲ مجموعه ۸۲۸ د .

ن

نظم الا جرومية = الدرة البیة

نهج البلاغة

گرد آورده سید رضی .

* ش ۱ مجموعه ۳۲۷ ج .

نهج الحق و كشف الصدق

تألیف آیه الله ابو منصور حسن بن سید الدین یوسف بن زین الدین علی بن مطهر

حلی معروف به «علامه» (۶۴۸ - ۷۲۶) مؤلف ، این کتاب را در رد اهل تسنن در

هشت مسأله :

۱- ادراك ۲- نظر ۳- صفات خدا ۴- نبوت ۵- امامت ۶- معاد ۷- مسئله های اصول فقه و فقه شیعی ساخته است .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی غرقت فی بحار معرفته افکار العلماء و تحیرت فی ادراك کنه ذاته انظار العقلاء... اما بعد فان الله تعالی حیث حرم فی کتابه... انجام : و فیما اردناه فی هذا الكتاب کفایة لمن له ادنی تحصیل فکیف من یستغنی عن کثیر التنبه بالقلیل والله الموفق للصواب والیه المرجع والمآب .

* (ش ۸۴۷ د) نسخ سده ۱۱۹۰، سه برگ پایان نونویس است ، عنوان و نشان شنگرف ، مالک محمد صادق با تاریخ ۱۱۲۶ و مهرش با مهر محمد تقی بن جعفر، نسخه موقوفه بر اولاد حاج ملا محمد کرمانشاهی است .

(۱۷۷۷۸) ۲۹۸ گ ۱۵ س ، ۷×۱۴/۵×۱۹ ، کاغذ اصفهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

وفیات الاعیان و انباء ابناء الزمان مما ثبت بالنقل او السماع او اثبتة البیان

تألیف قاضی القضاة ابو العباس شمس الدین احمد بن محمد بن ابراهیم بن ابی بکر ابن خلکان شافعی معروف به «ابن خلکان» بعربی در تراجم احوال علماء و مشاهیر و بزرگان .

مؤلف - چنانکه از نام کتاب نیز استفاده می شود - مطالب کتاب را از سه مأخذ گرد آورده است :

۱- کتب پیشینیان .

۲- اطلاعات افواهی و شفاهی .

۳- مشاهدات شخصی .

خصوصیات این کتاب :

اولاً شرح حال صحابه و تابعین و حتی خلفاء را در آن نیاورده چون کتب

دیگر که متعرض شرح احوال آنها شده بسیار نوشته بودند ولی شرح برخی از آنان را بخاطر نیاز مردم یاد کرده است .

ثانیاً : مؤلف اصرار زیادی داشت که احوال اعیانی را گزارش کند که تاریخ وفات آنها معلوم بود و خود را ملتزم بذکر تاریخ تولد آنها نمیدید .

ثالثاً : در ترتیب و تنظیم اعلام از مؤلف تردید مشاهده میشود باین معنی که در آغاز اسیر ترتیب حروف تهجی آنها را مرتب ساخت و کسی را که حرف اول اسمش باء بود بر کسی که حرف دوم اسمش حاء است مقدم داشت مثلاً : ابراهیم را بر احمد مقدم داشت . و اشخاصی که سابقه زندگانی آنها متأخر و یا گمنام بودند بر افرادی که سابقه زندگانی آنها متقدم و یا دارای مقامی رفیع بودند مقدم داشته است ولی در اینگونه ترتیب نیز دقت بکار نبوده زیرا در این روش خود ، ترتیب حروف تهجی را فقط در حرف اول و حروف دوم رعایت نمود و حرف سوم و مابعد را نادیده گرفت و ملاحظه اسم پدر نمیکرد یعنی بهیچ وجه آنرا سلاک ترتیب نام افراد قرار نمیداد و بلکه اگر شخص دارای اسم مرکبی از قبیل عبدالله و عبدالرحمن و عبدالوهاب برد فقط ابتداء اسم را در ترتیب رعایت کرد ، فی المثل :

سری بن المغلس را بر سری بن احمد و سعد بن محمد را بر سعد بن علی و عبدالله بن یوسف را بر عبدالله بن عبدالسلام مقدم داشته و هر کسی را که دارای اسم عبدالرحمن بود بر هر کسی که دارای اسم عبدالرحیم است و همه را بر کسی که اسمش عبدالملک بود مقدم داشته است و این روش ابن خلکان در ترتیب اعلام ، استفاده مراجعان باین کتاب را از آن ناهمواره ساخته است .

آغاز نسخه چاپی : يقول الفقير الى رحمة الله تعالى شمس الدين ابوالعباس احمد بن . . . بعد حمد الله الذي تفرد بالبقاء و قهر عباده بالموت والفناء . . .

انجام نسخه چاپی : ولا يكدر علينا ما منحنا من مشرع عطائه النмир الصافي ان شاء الله تعالى بمنه وكرمه .

* ش ۳۲۳ ج) نسخ درویش علی بن شمس‌الدین در پایان روز یکشنبه چهارم ذی‌القعدة ۱۰۸۴ (تاریخ پایان جزء اول) نسخه دوره کامل کتاب است ولی از آغاز و انجام افتادگی دارد و از ترجمه احوال ابو اسحق ابراهیم بن ولید بن عبدالمک آغا می‌شود و پایان آن ترجمه احوال ابو خالد یزید بن ابی‌المثنی است. و یکی از خصوصیات این نسخه آنست که بانسخه‌های چاپی - اگر چه در موارد بسیاری مطابقت دارد - ولی عباراتی در آن آمده است که در نسخه‌های چاپی نیست و بالعکس .
 (۱۶۳۲۲) ۵۲۲ گ ۲۷ س ، ۱۸×۱۰/۵ ، ۱۶/۵×۲۵/۵ ، کاغذ اصفهانی -
 جلد تیماج مشکی لایی .

نسخه های عکسی

(میکرو فیلم)

بخش فارسی و مجموعه ها

الف

أمیر حمزہ ۵ = حمزہ نامہ

ب

البلغة المترجمة في اللغة (كتاب -)

فرہنگ تازی پیارسی است در شرح و گزارش اسامی امور و اشیاء جاندار و بیجان و حقایق دیگر . در آغاز ، اسماء اللہ ترجمہ شدہ و مؤلف این کتاب را در بامداد روز یکشنبہ دوم ربیع الآخر ۳۸۴ در . ۴ باب ساختہ است و فہرست مطالب چہل باب آن چنین میباشد :

- ۱- باب فی اعضاء الانسان .
- ۲- باب فی مراتب خلق الانسان .
- ۳- باب فی القربات والمصاہرات .
- ۴- باب فی ذکر العالم واصناف الخلق .
- ۵- باب فی الاديان والملل .
- ۶- باب فی النساء خاصة .
- ۷- باب فی الجماعات والقطع و فی اشیاء مختلفة .
- ۸- باب فی الصناعات و اهل الحرف على ترتيب حروف الهجاء .
- ۹- باب فی ادوات الصناعات والمحترفين .
- ۱۰- باب فی الاطعمة .
- ۱۱- باب فی الادواء والامراض .

- ١٢- باب فى الاشربة والمايعات .
- ١٣- باب فى الثياب .
- ١٤- باب فى الاسقاط والامتعة و الوعاء .
- ٥- باب فى الخيل .
- ١٦- باب فى فرسان الخيل .
- ١٧- باب فى الاسلحة .
- ١٨- باب فى البغال والحمير .
- ١٩- بات فى البقر .
- ٢٠- باب فى الابل .
- ٢١- باب فى الغنم .
- ٢٢- باب فى الطباء .
- ٢٣- باب فى البقر الوحشى .
- ٢٤- باب فى الحمر الوحشية والاهلية .
- ٢٥- باب فى السباع .
- ٢٦- باب فى الحشرات و الهوام .
- ٢٧- باب فى الطير .
- ٢٨- باب فى الاصوات .
- ٢٩- باب فى تفصيل الاولاد .
- ٣٠- باب فى الكنى وهى اربعة اجناس .
- ٣١- باب فى الارضين و مايتصل بها .
- ٣٢- باب فى المياه ومايتصل بها من سجايرها و غيرها .
- ٣٣- باب فى تفاصيل ما تنبت الارض والجنان و البساتين والمزارع .
- ٣٤- باب فى الابنية و متعلقاتها .
- ٣٥- باب فى السماء ومايتصل بهامن النجوم والرياح والسحاب والمطر .

۳۶- باب فی الاوقات و الازمنة بتفصیلها .

۳۷- فی الموازن و المکاییل و الحساب .

۳۸- باب فی ترجمة کلمات شدت عن اماکنها و هی مختلفه المراتب .

۴- باب فیما اتفق لفظه و اختلف معناه و ترجمته .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی . . . ؟ و علت کلمته و توالی . . . ؟ علی نبیه
محمد خیرته من . . . ؟ الاطهرین من آله و عترته . اما بعد فاننی . . . ؟ اثبات اسماء الله
تعالی : هو الله الذی : اوست خدای آنکه - لاله الاهو : نیست خدا مگر او - الرحمن :
بخشاینده - الملك : پادشاه - القدوس : پاک - السلام : بی عیب - المؤمن : ایمن
کننده - المهیم : گواه راست - العزیز : قوی و بی همتا - الجبار : دوارز آفت . . .
انجام : القربی و الزلفی و الزلفه و الوسیلة : نزدیکی - الدأب و الخلق الشاکلة :
خوی - الوزر و الثقل و الاصر و الكل : گرانی - الشرط و العلامة و الاثر : نشاط -
الاشراط و العلامات و الآثار : جمع - و قوله : ان کنتم مرضی - قال المصنف رحمه الله
علیه : فرغت والله الحمد من تحریر کتاب البلغة المترجمة فی اللغة صبیحة يوم الاحد
الثانی من شهر ربیع الآخر سنة ثمان و ثلثین و اربع مائة .

* (ش ۹۰ ع) نسخه مصطفی عاطف ش ۹۲۵ ، قسمتی از برگ ۱ ناخوانا است ،
مالک مصطفی عاطف و ابو محمد بهرام مفتی ؟ با تاریخ ۱۰۹۷ و مهر عبد الرحیم . میر
حسین این نسخه را بر کتابخانه بکرمات ؟ وقف کرده است در برگ ۳ و ۲ ، اشعاری فارسی
و فهرست کتاب آمده است و در برگ ۱۱۶ و ۱۱۸ ، اشعار فارسی فطرت سمرقندی ، و
ناتلی ، و نظیری و شوکت و کاشف و صائب و دیگران دیده می شود . عکس از آقای
مجتبی مینوی در اردیبهشت ۱۳۳۵ خ برای دانشگاه تهران .
نسخ محمد بن حسن بن رازی انوه ؟ در ۲۹ جمادی الآخره ۶۵۴ در ۱۱۸ گ ۱۷ س
(۱۷۷۲۶)

تاج التراجم فی تفسیر القرآن للاحاجم

تألیف عمادالدین ابوالمظفر طاهر شهنشور محمد اسفراینی (م ۷۱۴) در تفسیر قرآن. بفارسی، از نام آن پیدا است که این تفسیر را برای پارسی زبانان ساخته است و چنانکه از پایان آن استفاده میشود این تفسیر در ۷ مجلد است.

کوثری در پیشگفتار «التبصیر فی الدین» مینویسد: این تفسیر در ایران بچاپ رسیده است گویا آنرا با تاج التراجم یا موائد الرحمن چاپ بمبئی ملکه الکتاب شیرازی که منسوب به آقا جمال خوانساری می باشد اشتباه کرده است. نسخه ای از تاج التراجم اسفراینی در کتابخانه سپهسالار (جلد دوم از سوره مریم تا پایان قرآن) بخط نسخ و تفسیر نستعلیق سده نهم موجود است (سپه ج ۳، ص ۲۹۰)

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی خلق السموات والارض وجعل الظلمات... (ترجمه فارسی زیر متن) سپاس و ستایش مر خدای را که آن خدای جل جلاله بیافرید... جمهور صحابه رضوان الله علیهم اجمعین چنین گویند که این سوره را...؟ جبرئیل علیهم [علیه] السلام بهفتاد هزار فرشته بهم بیاورد و چون نخواندند...

انجام: و از امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام روایت است که مراورا پیغمبر صلی الله علیه وسلم گفت یا علی هر که سوره قل اعوذ برب الناس بخواند ایزد سبحانه و تعالی تا دودراز درهائ رحمت درگوروی بگشایند و بهر آیتی که بخواند آن مقدار ثواب یابد که هزار دینار به درویشان صدقه داده باشد والله ولی التوفیق. تمام شد مجلد هفتم از تفسیر تاج التراجم بعون الله تعالی و عونیه [وقوته] ایزد سبحانه تعالی مبارک گرداند بر صاحبش بحرمت انبیاء و ائمه هدی صلوات الله علیه [علیهم] اجمعین والحمد لله رب العالمین والسلام علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین

* ش ۲/۱۹/۲۰ ع) نسخه گدك احمد پاشا (افیون قره حصار) ش ۱۳۳، نسخه موقوفه بر جماعت خانه درویشان مولانا بوده است و از سوره انعام تا آیه ۶۰ سوره یونس و از آیه ۳۶ سوره ق تا آیه ۴۰ همین سوره و از آیه ۳۶ سوره ذاریات تا پایان قرآن، در صفحه عنوان وقف نامه و مهری است نا خوانا، عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران (۱۷۷۳۶) نسخ، در ۸۹؛ گک با سطرهای گوناگون.

تاریخ آل سلجوقی = العراضة فی الحکایة السلجوقیة .

تاریخ آل عثمان = فتحنامه .

تاریخ بخارای نرشحی (ترجمه و تلخیص -)

اصل کتاب تاریخ بخارا بعربی و از ابوبکر محمد بن جعفر نرشحی (م ۳۴۸) بوده که بنام امیر ابو محمد نوح بن نصر بن احمد بن اسماعیل سامانی در ۳۳۲ ساخته بود .

ابو نصر احمد بن محمد بن نصر قباوی در جمادی الاول ۲۲۵ هـ آنرا به فارسی ترجمه کرد . محمد بن زفر بن عمر در ۷۰۷ هـ همین ترجمه را برای عبدالعزیز بن برهان الدین عبدالعزیز تلخیص کرد که نسخه ما همین است .

اصل کتاب در تاریخ بخارا و مناقب و فضائل و روستاهای آن از مرافق و منافق و ذکر احادیثی که از پیاسر اسلام (ص) و صحابه و تابعین و علماء در باره فضیلت بخارا آمده است میباشد .

آغاز : بسمله، سپاس و ستایش خدای تعالی را که آفریننده جهانست و داننده نهانست و روزی دهنده جانوران است ... چنین گوید: ابو نصر احمد بن محمد بن نصر القباوی که ابوبکر محمد بن جعفر النرشحی کتابی تألیف کرده است بنام امیر حمید ابو محمد نوح بن نصر بن احمد بن اسماعیل السامانی رحمه الله تعالی در ذکر بخاری و مناقب و فضائل او و آنچه در وی است و در روستاهای وی ...

انجام: پنجاه و پنج سال از عهد سبکتکین سیصد و نه سال از رفتن سلطان محمود

بغداد و سیصد و نه سال از وفات سلطان محمود سیصد و هشت سال از وفات سلطان سنجر صد و هفتاد و شش سال . تمت .

* (ش ۱۴ع) نسخه بغدادلی وهبی Bagdad li Wehbi Kiit ش ۱۱۳۰، عکس از آقای مجتبی سینیوی برای دانشگاه تهران .

(۱۷۷۳۰) نستعلیق سده ۹ ، تاریخ ۱۰۴۸ در پایان نسخه آمده است ، در ۱۱۱ برگ ، ۱۳ س .

تاریخ سلاطین کرمان = سمط العلی للحضرة الاعلی .

تاریخ سلطان محمد خدا بنده (اولجایتو)

تألیف ابوالقاسم بن عبدالله بن علی بن محمد کاشانی .

* ش ۳ مجموعه ۶ع .

تاریخ نیشابور (ترجمه و تلخیص)

بفارسی ، مترجم شناخته نشد ، در سال ۳۸۸ ، ابن البیع شیخ ابو عبدالله محمد بن عبدالله حافظ معروف به «حاکم نیشابوری» م ۴۰۵ در ذکر اسامی صحابه و تابعین و اولیائی که وارد نیشابور شدند و یا از آن برخاسته اند و در ذکر محلات و مسکنه و ابنیه و مشایخ آن در ۱۲ مجلد ، تاریخی نگاشته و چون مفصل بوده تلخیص و سپس بفارسی ترجمه شد که نسخه ما همان است و بهمن کریمی آنرا بچاپ رسانده است .

آغاز: بسمله ، رب یسر و تم بالخير . حمد و سپاس و سه ماس ؟ لایق بعدد انفس و انفس خلایق مخرخالق قدیم را که جوهر روحانی و عناصر جسمانی از مکان عدم در میادین وجود بقدرت یدیع ابداع کرد ... غرض از عرض این تقریب آنکه در سالف زمان و سابق اوان در قرون ماضیه سنه ثمان و ثمانین و ثلثمائة شیخ اسلم و اسوة اولیاء کرام سلطان المحدثین برهان المحققین امام حاکم شیخ ابو عبدالله النشاپوری رضی الله عنه بوصف نیشابور کتابی بلغت فصیح عربی ثبت فرموده اند .

انجام: واما ابوالقاسم مات بنسابور سنة ثمان و سبعین وثلثمائة ومنهم محمد بن احمد بن حمدون الفزار من كبار مشايخ نيسابور مات بسنة سبعین و ثلثمائة ومنهم محمد بن عبد الخالق الدينوري مات بها وكنيته ابو عبدالله محمد بن محمد الواشي .

* (۲۳ع) نسخه حسين چلبی ، ش ۷۷۸-۱۸ ، مالک نورالدین محمد بن شکرالله با مهرش و مهر دیگری که ناخوانا است، عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .

(۱۷۷۳۹) نسخ با جدول در ۷۴ برگ ۲۱ س .

تجربة القلم : سنائی ص ع نسخه .

* ش ه مجموعه ۲۹ع .

تذکرة الاولیاء (بخشی از) ؟

ش ۹۶ و ۹۷ مجموعه ۷ع .

ترجمة احياء علوم الدين فزالي

بفارسی، مترجم بسال ۶۲۰ وقتی در دهلی نزدابی سعید جنیدی رسید با اشاره او کتاب احياء را بفارسی ترجمه نمود و قبل از ترجمه اصل کتاب چهار فصل به عنوان پیشگفتار در گزارش احوال غزالی و کتاب او آورده است .

آغاز : المجلد الاول فی العبادات . حمدی کی غایات او هام بمبادی آن نرسد و ثنائی کی نهایت افهام ازادانی آن قاصر مانند حضرت الهی را کی بمحض رحمت ، عدم محض را تشریف وجود پوشانید و بتصریف قدرت ... (پس از ۱۷ برگ در ترجمه اصل کتاب) بسمله ستایشی بسیار متوالی حضرت پروردگار متعالی را در مرتبه اول میگویم اگر چه ستایش ستاینندگان در موازاة جلال و محاذاة کبرياء وی در غایت حقارة و نهایت نزارت باشد در دکی با مجلی ...

انجام: که خاطر بشر بر آن مطلع نشود و از خدای و رسول وی داند . پس مهمات

را نتوان گذاشت مگر بینائی که در شرع مهم باشد چون قضاء و نماز استسقاء و خسوف و تحیت مسجد و اما بیننی کی ضعیف باشد مقصود سهی [مهمی] را بدان دفع نباید کرد . این معنی بنزدیک ماموجه تراست .

* (ش ۸ ع) نسخه مصطفی عطف افندی ش ۱۳۸۶ ، نسخه مجلد اول در عبادات است ، در صفحه عنوان مهر وقفنامه حاج مصطفی عطف آمده است ، عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .
(۱۷۷۲۴) نسخ با جدول دره ۴۷ برگ ۱۷ س .

ترجمه تفسیر طبری

بفارسی ، ملک منصور بن نوح بن نصر ، از دانشمندان ماوراءالنهر از قبیل « محمد بن فضل اسام و احمد بن حامد فقیه ، و خلیل بن احمد سجستانی ، و ابو جعفر محمد بن علی و حسن بن عالی بن مندوب فقیه و ابوالجهم خالد بن هانی فقیه » و علماء سمرقند برای ترجمه تفسیر محمد بن جریر طبری (م ۳۴۵ دیباچه نسخه) بزبان فارسی دری فتوی گرفت و آنان نوشته دادند مبنی بر اینکه ترجمه این تفسیر بفارسی ، روا است و ملک منصور یاد شده برای ترجمه آن ، آنانکه دانایتر بودند انتخاب کردند و آنرا در بیست مصحف نگارش دادند و اصل آن که از بغداد آورده بودند در چهل مصحف بود (دیباچه)

آغاز: بسمله ، والحمد لله الذی حمد فی الكتاب نفسه و افتتح بالحمد کتابه و جعل ... صفة الكتاب :

قال ابو جعفر محمد بن جریر الطبری رحمه الله علیه : قال : علم هذا التفسیر کبیر . ثلاثة اصناف من الناس فاعرفوهم ... (پس از سه برگ) ترجمه الكتاب :
و این تفسیر بزرگ است از روایت محمد بن جریر الطبری رحمه الله علیه ترجمه کرده بزبان دری ... و این کتاب را بیاوردند از بغداد چهل مصحف بود بزبان تازی و اسنادها دراز بود ...

انجام: و آن ماهی زنده شد و بدریا اندر شد...؟ شد و ماهی برفت... پس بر خواستند خواب آلود برفتند و حدیث آن...؟ را فراموش کردند از ماندگی و از خواب. چنانکه گفت خدای عزوجل: فلما بلغا.

* (ش ۲۵ ع) نسخه مسجد جامع اورخان Orhan ش ۹۶۷، شماره ۱۸۹ نیز در صفحه عنوان دیده می‌شود، مجلد اول از دو مجلد است، در این نسخه متن نیامده و موقوفه کبیرستان بک احمد عزى با تاریخ ۱۱۲۵ بوده و مهر محمد توفیق (گویامفتش اوقاف) با همان شماره ۱۸۹ در صفحه عنوان دیده می‌شود، عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران.

(۱۷۷۴/۱) نسخ، در ۲۳۰ برگ ۱۹ س

* (۱۶ ع) نسخه بورسه گنل G enel ش ۱۶۱۲، ترجمه فارسی قرآن زیر متن آمده و قصص قرآن و مطالب لطیف دیگر بطور مفصل در آن یاد شده و ظاهراً جلد پنجم و از سوره مؤمنین تا آخر سوره نبأ است، مالک عمر بن محمد بن سالار بن حمد الله ارسوی، و نسخه موقوفه مولوی خانه بورسه است، عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران.

نسخ حسکویه بن محمد بن حسکویه، نویسنده ش ۲۵ (مجلد اول همین کتاب) در ۳۳۴ گ ۱۵ س (۱۷۷۴/۱)

آغاز این نسخه: ولقد صدق ابلیس ظنه فاتبعوه الا فریقاً من المؤمنین: وهرآینه راست گردانید برایشان ابلیس گمان خویش را، بدم‌وی رفتند گروهی از گرویدگان...
انجام: نسارع لهم فی الخیرات بل لایشعرون: همی شتابانیم ایشان را اندر نیکی‌ها بلکه همی آگاهی ندارند.

ترجیع بند در ستایش شهر سلطانیه در مدح اولجایتو و ابو سعید
* ش ۴؛ مجموعه ۶ ع

تفسیر قرآن

تألیف نجم الدین ابی حفص عمر بن محمد بن احمد بن اسماعیل بن محمد بن

لقمان نسفی سمرقندی (مسمرقند در ۵۷۳) (کشف الظنون ۱/۵۱۹) بفارسی، وی نویسنده «التیسیر فی التفسیر» است.

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم: آغاز کردم بنام خدای روزی دهنده آمرزنده. الحمد لله رب العالمین: سپاس مر خدای را که آفریدگار و پروردگار و سازنده کارهای جهانیان است. الرحمن: روزی دهنده جانوران است. الرحیم: بخشاینده بر همه عاصیانست. مالک يوم الدين: پادشاه روز قیامتست...

انجام: من شر الوسواس: از شر وسوسه کننده بعصیان. الخناس: از شر سر در کشنده و گریزنده بوقت ذکر یزدان. الذی یوسوس فی صدور الناس: آنکه وسوسه کند در سینه‌ها آدمیان. من الجنة والناس: و این وسوسه کننده بود از پریان و بود از آدمیان.

* ش ۵ع (۶ج) نسخه عاطف افندی (مصطفی) ش ۲۴۵، در صفحه عنوان و بسیاری از برگها مهری با این عبارات دیده میشود و وقف در جامع حضرت شیخ وفا محمد افندی سر خلیفه مقابله سواری؟ «عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران. (۱۷۷۲۱) نسخ یار علی تبریزی در چهارم ربیع الآخر ۸۹۰ در مدرسه اخلاصیه هرات در ۶۰۴ برگ با برگهای اضافی صفحه عنوان ۱۹ س.

تنگسوتنامه

تألیف رشید الدین فضل الله همدانی، بفارسی در پزشکی و تشریح اعضاء (در بخش تشریح نسخه، تصویرهای اعضاء داخلی بدن انسان رسم شده است) و فهرست مطالب آن در چهار کتاب بشرح زیر است:

کتاب اول: در قواعد چند از علم طب و کیفیت نبض گرفتن و تشریح اعضاء بزعم اهل ختای و این کتاب را ایشان بنظم آورده‌اند و آن ابیات منظوم را هر یکی از فضلاء ایشان شرحی ساخته (در ۱۲ باب)

کتاب دوم: در تشریح عروق دوازده گانه و سیر خون در بدن و آغاز و

انجام آن و چگونگی داغ کردن و میل زدن در امراض .

کتاب سوم در دوفن :

فن اول : یک مقدمه است در اصول تراکیب و سخنان سلاطین ما تقدم و جواب وزرای ایشان و آنکه مدون کتب ادویه که بوده است در قدیم الزمان و سبب تجدید آن چه بوده و کدام پادشاه فرمود .

فن ثانی: در ادویه مفرده و این فن دو مجلد است .

مجلد اول : ترجمه کتاب ایشان است و من وضع گفت ایشان در قوی و افعال و امزجه و خواص ادویه و کیفیت حاصل کردن از معادن و نبات و انسان و حیوان .

مجلد دوم: که ما اضافت کردیم مشتمل است بر ادویه که پیش حکماء یونان و حکمای ختا مستعمل است و موجود و بیان خواص و افعال آن بتفصیل و آن جزو مجدول است و منقسم بالواح و هر لوح منقسم بدو قسم - در یک قسم اسم و خاصیت و مزاج و منفعت و دیگر صفات که پیش اهل ختای مستعمل است و مجرب نوشته می شود . و در قسم دیگر از آن لوح دیگر که در پهلوی آن بود آنچه پیش حکماء یونان مستعمل است بالمتأمل را رود معلوم شود که هر دوائی را پیش هر یکی چه نام و چه فعل است و چگونه استعمال کنند .

کتاب چهارم : ... ؟ ختای و چگونگی سیاسات و ترتیب امراض ایشان و این کتاب در دوفن بود :

فن اول : در ترتیب امراض و منزلت هر یکی از طرف دست راست و از طرف دست چپ .

فن دوم: در اموری که بنزع ماند و کیفیت سیاسات . و این فن دوم را تای خولون نام نهاده اند یعنی کتابی که بعد از عمارت و تندرستی محتاج الیه بود و در نوامیس و سیاسات و تدبیر ملک با عالم ابدان ماند .

آغاز: بسمله. حمد بی نهایت بر حضرت واجب الوجود راجل جلاله که بایلاء...؟
شافی امراض است و شکر بی غایت فائض الوجود را...؟ اعداد صحت کافی
اغراض است.

انجام: فصل تتمه کتاب یونک بال سک کبو... یعنی که از این بیماری
پانزده گانه که بر شمیریم یکی منجیح آید بعد از حمد بسیاحی؟ دانک نیز همین گفته
است در باب بیماری. اینجا باب دوازدهم از کتاب وانک شوخو اتمام شد و به
تمام این کتاب نیز تمام شد. بعون الله وحسن توفیقه.

* ش ۲۶ ع نسخه ایا صوفیا ش ۳۵۹۶، نسخه موقوفه سلطان محمود خان بوده،
عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران، نسخ محمد بن احمد بن محمود
معروف به قوام کرهانی در بیستم شعبان ۷۱۲ در تبریز. با جدول در ۲۶۸ برگ
(۱۷۷۴۲)

ح

حَدِیْقَةُ الْحَقِیْقَةِ وَ شَرِیْطَةُ الطَّرِیْقَةِ یا فخری نامه

تألیف حکیم ابوالمجد مجدود بن آدم سنائی غزنوی (۴۶۴ - شعبان ۵۲۰)
این کتاب از معروفترین مثنویهای عرفانی او است و آنرا در آذر ۵۲۴ آغاز و دردی
۵۲۵ پایان رسانده است و آنرا درده باب در مطالب عرفانی و دینی قرار داده.
سنائی در این کتاب تلویحاً تشیع خود را ابراز کرده و در نتیجه، رقبای وی مندرجات
آنرا بهانه تکفیرش قرار دادند. چون پادشاه عصر با وی مخالفت نداشته راضی شد
که از شیخ برهان الدین غزنوی معروف به «بریان» که در آن عصر در بغداد شیخ الاسلام
و مرجع تقلید کل بود در این امر استفتاء گردد. سنائی با بریان دوستی داشته عریضه‌ای
منظوم که در آخر گذارده شد با و نوشته و صریحاً آنرا اظهار نموده است:
بنده را مدح مصطفی است غزی جان من باد جانش را بفدی

آل اورا بجان خریدارم وز بدی خواه آل بیزارم
 تو که بر دین شرع و برهانی بسر تو که جمله برخوانی
 گربدست این عقیده و مذهب هم بر آن بد بداریم یارب
 من زبهر خود این گزیدستم کاندین راه نجات دیدستم

سنائی در هنگام بیماری که بزرگ او منتهی شد دیباچه‌ای بر حدیقه انشاء کرد و ابو الفتح فضل‌الله بن طاهر حسینی آنرا املاء نمود و خلاصه فهرست حدیقه چنین است:

باب اول در تحمید ۲ - در ثناء و نعت رسول (ص) ۳ - در عقل
 ۴ - در علم ۵ - در عشق ۶ - در غفلت و فراموشی ۷ - در حال دوست و دشمن
 ۸ - در افلاک ۹ - در مدح پادشاه عصر: بهرام شاه . باب دهم در معرفی این کتاب
 باب اول حدیقه با ترجمه انگلیسی آن بقلم : Magor. G. Stephopron در
 کلمه بچاپ رسید و خود سنائی دو انتخاب از این کتاب کرده است (فهرست سپه
 ج ۳ ص ۱۷۷ - ۱۷۹)

آغاز:

ای درون پرور برون آرای وی خرد بخش بی خرد بخشای

انجام:

صدهزاران ثنا چو آب زلال زرهی باد بر محمد و آل

* ش ۱ مجموعه ۲۹ ع.

* ش ۳۰ ع) نسخه دانشگاه کمبریج ش ۱۰ (۳۲۰۹) نسخه اصل جزء کتابخانه
 معارف خانه جمال‌الدین محمد محمود حسینی عربشاهی با تاریخ ۱۰۲۲ بوده و مهر
 اشرف‌الدین علی و میر عبدالباقی در آن دیده میشود و تاریخ ملکیت کسی (۱۳۱۹)
 در صفحه عنوان آمده است .

نسخ بهاء‌الدین عبدالرحمن ابن شیخ مبارک ابن شیخ زین‌الدین صدیقی ساکن برونه
 در روز یکشنبه سوم صفر ۱۰۱۲ در دارالخلافه آگره در عهد جلال‌الدین محمد اکبر

پادشاه با جدول درستن و هاشم بخط نسخ چلیپا. منقول از روی نسخه بخط عبدالرحیم بن محمد بن ابی الفتح معروف به خطاط در رمضان ۶۱۷، جمال الدین محمد اصل نسخه ما را با نسخه خطاط مقابله و تصحیح کرده است و مهر همان جمال الدین محمد با یادداشتی در باره نسخه مورخ ۱۰۲۲ در هاشم برگ پایان آمده است، در ۱۳۷ گ (۱۷۷۴۶)

حمزه نامه یا قصه امیر حمزه

بفارسی، مشتمل بر ۶۹ داستان مصور با دو داستان الحاقی، مؤلف پس از دیباچه فهرست داستانهای کتاب را آورده است.

آغاز: قصه امیرالمؤمنین حمزه رضی الله عنه. بسمله. سپاس و شکر فراوان بعدد ستارگان و قطرات باران و برگ درختان و ریگ بیابان... (پس از دو صفحه) این قصه ای معروف و مشهور عرب و عجم و کل بلاد اسلام بروایات مختلف. اما این قصه بروایت صحیح از امیرالمؤمنین عباس رضی الله عنه ابوطالب و عباس... **انجام:** و علی و اصحاب کرام رضوان الله علیهم اجمعین و آنجناب وقت نماز جمعه مسلمانان...؟ روزی کند و ایمان عطا کند بر همه مسلمانان را و مسلمة ازیرانی؟... و ایمان همه مسلمانان را جزاع [جزاء] نهدم بحرمت... الطاهرین الطائبین؟ اجمعین یا ارحم الراحمین و سلم تسلیماً کثیراً کثیراً.

صفت باری تعالی در ختم این کتاب. خداوند جهاندار است اکبر. که از مشت گلی آورد...؟ تمام شد این قصه امیرالمؤمنین حمزه بن عبدالمطلب هاشم بن عبدالمنفی؟ بماند سالها این نقش بر خاک...؟ (بیشتر عبارات ناخوانا و باین صورت است) ولی نزد نقش... مرابنیکوئی کند یاد... ندانم تا که خواند ولی این هم حالست ای برادر... روزی هرآینه این رمز فرا کند... باین نگاهدار تو ایمان بر آن کسی پندزان حضرت رحمانی.

نسخ با جدول و دارای ۱۸۷ تصویر زیاده ۳۷ برگ ۱۷ س (۱۷۷۱۸)

خ

خواب‌گزاری ؟

* ش ۵ مجموعه ۷ ع .

ذ

ذیل سیر العباد الی المعاد سنائی

تألیف حکیم اوحدالدین طبیب رازی .

* ش ۵ مجموعه ۹ ع .

ر

رحیق التحقیق (بندی از -)

تألیف مبارکشاه عوری .

* ش ۶ مجموعه ۱ ع .

روضات الجنان و جنات الجنان

تألیف درویش حسین حافظ قزوینی یا تبریزی کربلائی بابا فرجی ، بفارسی در احوال و آثار و مدفن اولیاء و علمائی که در تبریز و حوالی آن از دنیا رفته‌اند . مؤلف در پنجاه سالگی بساختن این کتاب آغاز کرده است . در مقدمه و هشت روضه و خاتمه و منظوراز عبارت «سیادت پناه» امیر صفی‌الدین مجتبی‌حسینی حسینی و از کلمه «مخدوم» پدراو : امیر بدرالدین سید احمد حسینی لاله‌ای است و فهرست مطالب کتاب بشرح زیر است :

مقدمه : در طریق و قاعده زیارت قبور مؤمنین و مؤمنات .

روضه اول : در ذکر مقابر و مشاهد اصحاب سید المرسلین (ص) و تابعین .

روضه دوم : در ذکر مقابر و اکابر سرخاب .

روضه سوم : در ذکر مقابر کبرای چرنداب .

روضه چهارم : در ذکر مقابر عرفاء کجیل .

روضه پنجم : در ذکر قبوری که در اندرون شهر واقع است از ولیانکوی

تا شب غازان .

روضه ششم : در ذکر مقابر اکابری که در نواحی و حدود تبریز واقع است

روضه هفتم : در ذکر احوال مخدوم و مراد مؤلف امیر بدرالدین احمد

حسینی لاله ای .

روضه هشتم : در ذکر سلسله عبدالهیة علویة علاء دولیة کبرویه که

مخدوم و مراد مؤلف : امیر بدرالدین حسینی منسوب باین سلسله است .

خاتمه : در بیان معنی نبی و رسول و نبوت و ولی و مرشد و ولایت و آنچه

بدانها متعلق است بدلیل کتاب الهی و حدیث رسول خدا .

آغاز : بسملة الحمد لله الذی اظهر بمحض ظهوره جمیع الموجودات و سایر الاشیاء

والاعیان ... اما بعد چون توفیق الهی ازلی نصیب گشت و سعادت لم یزلی مساعدت

نمود که از ایام صبا الی یومنا هذا که سن بسرحد خمسین رسید . ملازمت عتبه علیه

... امیر صفی الملة والدين والشریعة والطریقة و الحقیقة والدين مجتبی الحسنی

الحسینی الموسوی اللاله ای ادام الله ... اتفاق افتاده .

انجام : و این شهر بیمن همت و میمنت ایشان معمور و پاینده ماند امید که

قیام قیامت باقی ماند، گویند که حضرت باله مرید حضرت اخی فرج زنجانی وی مرید

شیخ ابوالعباس نهاوندی است و تاریخ فوت باله خلیل معلوم نیست، والله اعلم .

* (ش ۱۳ ع) نسخه اسعد افندی ش ۲۲۷۳، در صفحه عنوان مهرهای وقفنامه

کتاب که نا خوانا است دیده میشود ، عکس از آقای مجتبی مینوی در اردیبهشت ماه ۱۳۳۵ خ برای کتابخانه دانشگاه تهران . نستعلیق خوش با جدول در ۳۱۵ برگ ۱۹ س (۱۷۷۲۹)

ش

سمط العلّی للحضرة الاھلی یا تاریخ سلاطین کرمان

تألیف خواجه ناصرالدین منشی

* ش ۲ مجموعه ۶ ع .

سیر العباد الی المعاد

تألیف سنائی .

* ش ۴ مجموعه ۱ ع .

* ش ۳ مجموعه ۲۹ ع .

ش

شرح التعرف لمذهب التصوف

تألیف ابراهیم بن اسماعیل بن محمد بن عبدالله مستعلی بخاری (م ۴۳۳)
دوستان و یاران شارح از او درخواست کردند که کتابی بپارسی مشتمل بر دیانات و معاملات و حقایق و مشاهدات و رموز و اشارات بسازد و او کتاب التعرف لمذهب التصوف را برای تأمین خواسته های آنها از تازی بپارسی گزارش کرد . در این کتاب شارح ، اعتقادات و توحید و دیانات و احوال و مقامات و حقایق و مشاهدات و رموز

واشارات و سخن مشایخ و حکایات را بر طریق سنت و جماعت یاد کرده است و این شرح در لنگه‌و بسال ۱۹۱۲ بطبع رسید.

کتاب «التعرف لمذهب التصوف» از شیخ ابوبکر ابواسحق محمد بن ابراهیم بن یعقوب بخاری کلابادی (م. ۳۸۰) در ۱ باب است و کتابی گزیده و مشهور می‌باشد و مشایخ تصوف در باره آن گفته‌اند «لولا التعرف لما عرف التصوف».

شروع بسیاری بر این کتاب نوشته‌اند که از جمله آنها است:

۱- شرح خود مصنف (کلابادی) بنام «حسن التصرف» او در متن و شرح، طریقه تصوف و سیرت صوفی را بیان کرده و از روی گفتار مشایخ تصوف درباره توحید و صفات، پرده را برداشته است.

۲- شرح شیخ الاسلام عبدالله بن محمد انصاری هروی (م. ۴۸۱)

۳- شرح علاءالدین علی بن اسمعیل تبریزی قونوی اصولی شافعی (م. ۷۲۱)

۴- شرح فارسی همین ابراهیم مستعلی بفارسی در چهار جلد که نسخه ماهمان است (کشف الظنون ج ۱ ستون ۴۱۹ - ۴۲۰)

آغاز نسخه چاپی: بسمله، الحمد لله القاهر العلی، القادر القوی، الملك الغنی... چنین گوید: خواجه امام اجل زاهد و فقیه عالم ابو ابراهیم بن اسماعیل بن محمد بن عبدالله المستعلی البخاری رضی الله عنه که اصحاب من از من خواستند تا کتابی جمع کنم بپارسی مشتمل بر دیانات و معاملات و حقایق و مشاهدات... اجابت کردم بحسبت و بنا کردم بکتابی که شیخ ما ابو بکر بن ابی اسحق محمد بن ابراهیم بن یعقوب البخاری الکلابادی... نام او کتاب التعرف لمذهب التصوف. و آن کتاب را شرح کردم تا بسخن پیروان و متقدمان تبرک کرده باشم... چنین می گوید: شیخ امام ابوبکر رضی الله عنه: الحمد لله المحتجب بکریائه من درك العیون: سپاس آن خدا را که محتجب است به بزرگواری خویش از دریافتن چشمها. محتجب و محجوب هر دو آن باشند که او را نبینند و خدای را جل و تقدس محتجب شاید گفتن اما محجوب نشاید گفتن از بهر آنکه.

آغاز : نسخه ما : بسمله ، رب اختتم بالخیر . الحمد لله المحتجب بکبریائه
عن درك العیون : سپاس مرآن خدای را که محتجب است بپزرگواری خود از دریافتن
چشمها . محجوب و محتجب هردو کسی باشد که او را نه بینند و آنکس را خدای را
تعالی محتجب شاید گفتن و محجوب نشاید .

انجام نسخه چاپی : گروهی از این طایفه سماع را برین وجه روا داشتند که
بی اختیار باشد . فاما چون اختیار پدید آمد آن سماع را معلول داشتند سخن سماع
بر اختصار یاد کردیم و فیما ذکرنا کفایة لمن تدبر و تأمل و تفکر ، والحمد لله علی
ما وفقی و یستغفره من ذله و تقصیره وقع ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم و صلی الله
علی محمد وآله واصحابه و عترته الطاهرین .

انجام : نسخه ناتمام ما : و آن آنست با هر چیرک . . . و بی نهایت باشد
ستاینده اندر ستایش وی مقصر باشد و از این معنی گفت پیغامبر ما صلی الله علیه و
سلم لا احصى ثناءً علیک .

* (ش ۱۹ ع) نسخه یوسف آغا ش ۵۴۶۷ (۷۸۵) و شماره 5604 - 21 در صفحه
عنوان آمده است . نسخه بوقوفه امیر کبیر احمد بن . . ؟ بن سلیمان معروف بخواجه حمد
بوده . عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .

نسخه بخط ریز و درشت و ناتمام است و با نسخه چاپی لکهنو تفاوتی دارد . در ۲۱۴
برگ ۱۹ تا ۳۰ س (۱۷۷۳۲)

شرح صیر العباد الی المعاد

یفارسی با عنوان «قوله» گویا این شرح گزیده ای از شرح دیگری (بشماره ۴۳۲)
باشد چون عبارات آندو بهم نزدیک است و در این شرح زوائد وجود دارد که در
آن نیست .

آغاز : نیست رحمت کن بر آنکه او را هیچ عجب نیست . هو العزیز وجود
مطلق را ، اطلاق بآن معنیست که اطلاق نیز قید او نیست . . . (پس از یک برگ) :

بدانکه نفس عاقله ما را که کمال جسم ماست دو قوتست که از آن بدان روی و از نظر تعبیر کنند. پس آن نظر که بعالم سفلیست قوت عامله گویند یعنی قوت کارکننده (پس از چهار برگ) و حکیم سنائی این معانی را از اول تا بآخر بنظم آورده است.

دریستی چند که آنرا کنوز و رموز گویند و سیرالعباد الی المعاد نیز خوانند و ابتداء آن خطاب با باد است که برید عبارت ازوست:

قوله :

مرحبا ای برید سلطان وش ای ترا تخت آب و تاج آتش
باد چون سخن گوینده را بسمع شنونده میرساند ویرابرید خوانند و از جهت سرعتش در سیر، پیک... .

انجام :

گفتم آن نور کیست گفت آن نور بوالمفاخر محمد منصور
یعنی محمد بن منصور سرخسی رحمة الله علیه.

قوله :

آنکه آن خواند شاعرش خوانم بخدای ار چنین کسی گفتست
تمت الكتاب والحمد لله وحده.

* ش ۳۱ ع . نسخه نافذ پاشا . ش ۸۰۳ .

تبعه تعلیق خوش با جدول در ۹۵ برگ ۱۱ س (۱۷۷۴۷)

شرح سیرالعباد الی المعاد ؟ بفارسی از مؤلف دیگر .

آغاز : بسمله . بدانکه این نفس عاقله ما را که جسم ماست اورا دو قوتست که بعضی از حکماء از آن روی عبارت کنند و بعضی از آن دو نظر و اشارت چنان که از آن دو نظر یک نظر ما عالم صورت ماست که آنرا عالم سفلی گویند ... (پس از

۱۶ برگ) و همه در زیر تخت قدرت او جل جلاله و تقدس اسمائه و الحمد لله رب العالمین .

سیرالعباد الی العباد از گفتارخواجه حکیم سنائی رحمه الله علیه و نورقبره و قدس روحه آغاز کتاب: معنی نفس نامیه نفس زیادت شونده باشد و مراتب او از حال بحالی گردیدن و از درجه بدرجه رسیدن .

دانک در ساحت سرای کهن چون تهی شد زمن همیشه کن ؟
بدانکه آنجا ساحت سرای کهن فراخی عالم علوی میخوانند یعنی که سرای آخرت آنک اورا عالم ملکوت گویند ...

انجام:

هر که این خواند شاعرش خوانم و آنک دانست ساحرش دانم
یعنی هر که این شعر خوب را درست و روان بخواند اورا شاعری بکمال خوانم و آنکه حقایق و معنی و جمله و رموز اورا دریافت اورا جاذوی سخت فاضل دانم .
* ش ۳۲ ع . نسخه نافذپاشا ، ش ۱۰ ، در برگ ۳ صفت معجونی بفارسی و در پایان یک رباعی بفارسی آمده است ، مالک محمد ... ؟ با مهرش و شیخ سید ابوبکر .
نسخ در اواخر ۶۷۴ در ۱۷۳ برگ ۹ س (۱۷۷۴۸)

شرح القصیده التاییه لابن فارض

فارسی ، در این گزارش ابتداء واژه‌های عربی اییات بفارسی و سپس بعربی ترجمه و شرح شده است و شارح شناخته نشد و برخی از گزارشهایی که بر دیوان ابن فارض نگاشته اند :

۱- شرح دیوان ابن فارض از بدرالدین بوریانی ابوالضیاء حسن بن محمد دمشقی صغوری (۹۶۳ - ۱۰۲۴)

۲- شرح دیوان ابن فارض از عبدالغنی نابلسی . این دوشرح را کنت رشید دحداح در یک کتاب دوجلدی گرد آورده و بسال ۱۸۵۱ در شهرمارسیل چاپ کرده

و نام خود را بر پشت جلد ، رشید بن غالب مجتبی نوشته و سپس از روی این نسخه در مطبعه خیریه مصر بسال ۱۳۱۰ هـ ق چاپ شده .

۳- گزارشی بنام «سائق الاطعمان» از جلال الدین سیوطی (م ۹۱۱) بوریانی در شرح خود از آن نقل کرده است .

شروح تائیه ابن فارض : دو چکامه از ابن فارض بقافیه تاء است یکی بنام «تائیه صغری» که در دیوان او است و دیگری «تائیه کبری» که آنرا «لوايح الجنان وروائع الجنات» و نیز «نظم السلوك» نامیده اند . ابن فارض در این چکامه هنرهای لفظی بکار برده است . چلبی بهر یک از اشخاص زیر شرحی را بر این چکامه نسبت داده است :

- ۱- محمد بن احمد فرغانی (م ۷۰۰)
- ۲- تلمسانی: عقیف الدین سلیمان بن علی (م ۷۹۰)
- ۳- کمال الدین عبدالرزاق کاشی (م ۷۳۰)
- ۴- عزالدین محمود بن علی نطنزی کاشانی (م ۷۳۰) بنام «کشف الوجوه الغریبه لمعانی نظم الدر»

- ۵- قاضی سراج هندی (م ۷۷۳)
- ۶- شرف الدین داود بن محمود قیصری .
- ۷- شیخ علاء الدین عطیه (علوان هیتی) (م ۹۲۲)
- ۸- شیخ زین العابدین بن عبدالرؤف مناوی (م ۱۰۲۲)
- ۹- صدرالدین علی اصفهانی (م ۸۳۲)
- ۱۰- شیخ اسمعیل آنقروی مولوی (م ۱۰۴۲) بترکی .
- ۱۱- ملا معروف قاضی مصر ، بترکی .
- ۱۲- شیخ رکن الدین شیرازی .
- ۱۳- شرح بر تائیه صغری از بوریانی صاحب شرح دیوان .

۱۴- شرح جامی بفارسی (فهرست مرکزی دانشگاه تهران ج ۲ ص ۹۴-۹۵)
 آغاز افتاده : یا از برای خشیت جلال و هیبت آن حضرت بمن فرو نیامد که
 مانع من گشتی از آن مناسطت ...

و قلت و حالی بالصباية شاهد و وجدی بها ماحی والفقده شبتی
 هبی قبل یفنی الحب سنی بقیة ازال بها لی نظرة المتلفت
 الصباية: رقة الشوق وحرارته و شدته . والوجد: ما یصادف القلب من الاحوال المغیبة
 عن الشهود . والحال هی هنا بمعنی الوصف والواو فیه للحال ...

انجام ناتمام: فابدت ولم ینطق لسانی بسمعه هواجس ... چه در حالیکه
 زبان مرا قوت و مکنت نطق ... ضعف و نزاری خواطر و هواجس نفس من ...
 می کردند بر سمع این مراقب راز چیزی را . . . از حضرت معشوق که نفس من
 آن را ازین .

* ش ۲۸ ع، نسخه ابا ایوب ش ۱۷۷ (۴۵) آغاز و انجام ندارد . عکس از آقای
 مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .

نسخ . عناوین و اشعار بانسخ درشت تر ، در ۳۹۷ گ ۱۹ س (۱۷۷۴۴)

ع

العراضه فی الحکمه السلجوقیة یا تاریخ آل سلجوق

تألیف شمس الدین محمد حسینی یزدی .

* ش ۱ مجموعه ۶ ع .

هتل نامه

تألیف سنائی غزنوی .

* ش ۲ مجموعه ۲۹ ع .

ف

فتحنامه یا تاریخ آل عثمان

تألیف علی بن ملوک منشی، بفارسی. برای سلطان محمد بهادر بن مرادخان. در اوائل کتاب پس از چند برگ این عنوان آمده است «کتب فی انهزام حسن بک عن الحضرة الاعلی خلدالله ملکه وسلطانہ».

آغاز: بسمله. ان اول ماوجب علی الانسان وافضل ما نطق به اللسان واجمل ما کتب بالبنان الحمد لله المتفرد بر بوبیته وعظمته المتوحد بجبروته... اما بعد چنین گوید مؤلف این رساله... علی بن ملوک المنشی غفرالله له... که چون آثار موهبت و شفقت و انوار عاطفت و مرحمت از حضرت پادشاهی در حق بنده متکثر شود...

انجام:

دولت عنان ملک بدست تو داده است
اقبال بر براق مرادت سوار کرد
چشم فلک ندید و نبیند بعمر خویش
زین لطفها که در حق تو کرد گار کرد

نظم:

خسروا عمر مملکت فزون باد چهره دولت تو گلگون باد
هر دلی کز محبت تو تهی است از جفاء زمانه پر خون باد
مرکز آفتاب دولت تو از مدار زوال بیرون باد

آمین یا رب العالمین

* ش ۹ع، نسخه مطبوعه دارالکتب قسم التصوير با تاریخ ۱۹۴۴م.
نستعلیق با جدول در ۱۶ برگ ۹س (۱۷۷۲۵).

فخری نامه = حقیقة الحقیقة و شریعة الطریقة .

قصص انبیاء

برخی از تحریرات آن از ابواسحق بن منصور بن خلف نیشابوری است و برخی از دیگران (نشریه ۳ - استوری ۱/ ۱۵۶ دیباچه چاپ یغمایی). این کتاب مشتمل بر ۱۶ قصه از قصه آفرینش آسمان و زمین تا قصه حجاج بن یوسف واز سنیان است . در برگ ۳ . ۲ تا ۲۱ قصه جرجیس پیاسبر(ع) و داستان عزیر و اشعاری بترکی و بندی از کتاب خبرة الفقهاء در عدة زنان عبری و نقشه مکه و نواحی آن آمده است .

آغاز: بسمله و به نستعین . الحمد لله الحمید المجدید ، المبدء المعید . . . قال الشيخ رحمة الله علیه : از پس ثنای خدای تعالی و صلوات رسول الله صلی [الله] علیه و سلم یاد کنیم از قصص قرآن و آنچه در آن بنوشته است از پندها و حکمتها لطیف و نکت و اشارات . . . ؟ و باز اعتبار بدان ، زیرا که یافتیم این قصص را معظم قرآن و بیشتر ذکر آن کن . . .

(مؤلف پس از چند سطر ، فهرست کتاب را آورده و سپس بگزارش آنها پرداخته است)

انجام : سه بار بخدا سوگند یاد کرد کی خدا را هزار بار از؟ مهربانتر است . گویند چون مرد هیچکس نیامدی اورا دفن کرد کنیز کی داشت . چون آن حال بدید بر بام آمد و بیتی چند بگفت :

اليوم يرحمنا من كان يرهبنا	اليوم يتبع من كانوا لنا تبعاً
اليوم نخضع للاقوام كلهم	اليوم يرفع منا الحزن والجزعاً
الله . . . كريم ماجد صمد	لوشاء يغفر للحجاج . . .

* ش ۱۱ ع . نسخه نافذ پاشا ش ۱۱۸۴ ، مالک : اسمعیل و احمد طفیلی ، نسخه موقوفه شیخ احمد بر مولوی خانه باب جدید بوده و شیخ سیدیوسف مولوی آنرا از میان کتب موقوفه زاویه باب جدید قسطنطنیه یافته و مهرمودیده می شود، عکس از آقای مجتبی مینوی در اردیبهشت ۱۳۳۵ خ برای دانشگاه تهران .
نستعلیق ۷۶۴ در ۱۹۲ برگ ۱۷ س (۱۷۷۲۷)

قصه امیر حمزه = حمزه نامه .

ل

کارنامه بلخ یا مطایبه نامه

تألیف سنائی غزنوی .

* ش ۴ مجموعه ۲۹ ع .

کنوز و رموز = سیرالعباد الی العباد .

گ

گل و خسرو شاه صفاهان : عطار .

* ش ۱ سج ۱ .

مجموعه ۱ ع

نسخه اونیورسیتته کتبخانه لاله سی ش ۴۸۳-۴۳۸ F

نستعلیق در میان سه جدول درستن و هاشم ، در ۴۴ برگ ۲ س (۱۷۷۱۷) دارای :

۱- گل و خسرو شاه صفاهان : عطار به فارسی منظوم (متن ۱-۴۴)

آغاز ناقص :

نشسته در میان خون بخواری وزو برخاسته فریاد وزاری ...

(پس از پنج برگ) از سرگرفتن قصه :

الا ای فاخته خوش خلقی آخر ز خلقت جانفزای خلقی آخر

انجام : در بردن خسروکل را از شاه صفاهان:

بسوی خانه آمد باز جانی سرای خویش کرد از رخت خالی

که گردون همچو زالی کوژ پشتست

بسی شوی و بسی فرزند کشتست

۲- مونس العشاق : عمادالدین عربشاه یزدی. دفتری در عشق از شهاب الدین

سهروردی مقتول که Ottospies آنرا بنام « مونس العشاق با شرح رساله عشق در استوتکارت بسال ۱۹۳۴ چاپ نمود و عمادالدین عربشاه یزدی یاد شده آنرا بنظم فارسی در آورد که نسخه ما همان است (هامش ۱-۲۳)

آغاز:

صد حمد و ثنا زجان دسامد وزصورت آب و خاک و آدم

بر حضرت ذوالجلال او حد قیوم قدیم حی سرمد

انجام:

از جان صلوات شد مقالش بر حضرت مصطفی و آلش

۳- مصباح الارواح : شمس الدین محمد ایدطغان برده سیری کرمانی، بفارسی

منظوم (هامش ۲۳-۳۵)

آغاز:

چون غره صبح گشت غرا شد طره آسمان مطری

انجام:

میدان یقین که نیست والله موجود حقیقی بسوی الله

۴- سیرالعباد الی المعاد : سنائی غزنوی. بفارسی منظوم. در این مثنوی

مباحث اخلاقی و عرفانی آمده است و بروزن حدیقة الحقیقه اوست (هامش ۲۳-۳۵)

آغاز :

مرحبا ای برید سلطان وش ای تراتخت آب و تاج آتش

انجام :

با چنین نظم همچو آب حیات ختم کردم بر نبی صلوات

۵- ذیل سیرالعباد : حکیم اوحدالدین طبیب رازی . بفارسی منظوم (هامش

(۴۴ - ۴۲)

آغاز :

ای خداوند جسم و جان و خرد بیش از این مرغ فهم برنبرد

انجام :

با تو در کشف راز بی پیدا با میان آمدم رازی وا

۶- بندی از ریحان التحقيق : مبارکشاه عوری (۴۴)

آغاز :

بادۀ عشق درده ای ساقی تا شود لاف عقل در باقی

مجموعه ۶ ع .

نسخه ایا صوفیا ش ۳۱۰۹ ، وقوفه سلطان محمودخان مهر و وفنامه او در صفحه

عنوان آمده است ، عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .

شکسته نستعلیق احمد بن حسین بن سنانق باتاریخ روز جمعه ۲ ربیع الاول ۷۵۲ درش

۱ ربیع الاخر ۷۵۲ درش ۲ با جدول در ۲۴۸ برگ ۲۵ ش (۱۷۷۲۲)

۱- العراضة فی الحکایة السلجوقیة یا تاریخ آل سلجوقی : شمس الدین محمد بن

محمد بن محمد بن عبدالله نظام حسینی یزدی . بفارسی در مبادی احوال آل سلجوق

و پس از آن (۱-۶۷)

آغاز : حمد بی حد و شکری عد . سپاس فراوان و ستایش بی پایان حضرت

جلال قیومی را که یاقوت ناطقه در گنجینه معانی و خزانه أدله و برهان ... (پس

از سه صفحه ونیم) اما بعد ، موجب تحریر این کلمات چون روز بازار فضل پریشان و سبب تقریر این مقدمات مانند گار و بار [بازار] اهل علم بی سامان از آنست که چون این ضعیف نحیف محمد بن محمد بن محمد بن النظام الحسینی خلیفه الله من سطوات فراغه الغموم ... از زمان تنسیم نسیم ...

انجام : دولت و رفعت خوارزمشاهیان در بسیط زمین بگستراندو بساط سلطنت آل سلجوق را در نوردید .

شعر :

ثم انقضت مدة اقبالهم ودولة الدنيا متاع غرور
زانگونه که آمدند بیرون ز حساب
نه صبح بردند نه صبح آوردند

ربنا تؤتی الملک و تنزع الملک ممن تشاء و تعز من تشاء و تذل من تشاء بیدک
الخیر انک علی کل شیء قذیر و هذا آخر کلامنا بتوفیق الملک العلام .

۲- سمط العلی للحضرة الاعلی یا تاریخ سلاطین کرمان : خواجه ناصرالدین سعید منشی . بفارسی (۶۷ - ۱۳۵)

آغاز : بسمله . حمد و سپاس و شکر و ستایش بی قیاس درگاه احدیت و بارگاه صمدیت مبدع ماهیات و واهب عقل و حیات را تعالت صفاته و توالت هباته که آثار قدرت او بر صفحات ایام ولیالی چون خورشید تابان لایح و ساطع است ... (پس از برگ) و سبب این تألیف که نامش « سمط العلی للحضرة الاعلی » است صحیفه در صحایف ایام آورد .

انجام : این قهرمان و الامقدار گلشن اهالی کرمان از استظلال بظلال .. ؟ واسبایش بهره مند و ممتع و ... ؟ جاه و جلالش از سبب [آسیب] دست زوال محمی و ممتنع . شعر :

ولازالت محروما محاط بدولت و دام لک العز المؤید والعمر

مجلس دولت ترا ملک جهان بکام باذ

قابض دولت ترا قوس و قزح نام باذ

۳- تاریخ اولجایتو (غیاث الدین سلطان محمد خدا بنده) : ابوالقاسم عبدالله بن علی بن محمد کاشانی . بفارسی در مقدمه و مقاله و خاتمه . وی مؤلف کتاب «جامع التواریخ» است (۱۳۵ - ۲۴۰)

آغاز : بسمله . لطایف نامحدود و حمد و سپاس و وظایف نامعدود مدح و شکر بی قیاس سزاوار نثار حضرت واجب الوجودی که واهب مواهب امداد جود و فایض انوار وجود است ... (پس از سه صفحه) بنا بر این مقدمات مؤلف این ترکیب و مصنف این ترتیب بنده کمترین ابوالقاسم عبدالله بن علی بن محمد القاشانی که ... ؟ به خدمت این خاندان خلود اساس موسوم است .

انجام : بلی بواسطه آن دوسه نفر جهد و جهود را ... ؟ کرد و مشاهره و ادارار رسید و این ایات میخواند :

ز آفتاب این مکرمت هرگز کجایند ؟ هلال

وز سحاب این عاطفت هرگز کجا یابد زوال

کز عطاء دست شاهنشاه عالم دید و یافت

این ضعیف نیکخواه و چاکر خلعت بر کمال

۴- ترجیع بند در ستایش شهر سلطانیه و اولجایتو و ابوسعید ؟ . بفارسی .
(۲۴۱-۲۴۵)

آغاز :

چند ایشهی ... ؟ کز لطف و سخا چند الفردوس را می ماندت آب و هوا

انجام :

پنج جهت بر مراد و شش جهت ... ؟ هفت کشور زیر دست و نه سپهرت زیر پا

مجموعه ۹ ع ۷. (۱۷۲۳)

نسخه یوسف آغاش ۹۳۱ هـ (۱۷۸۶) عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران
نسخ ۷۱۶ ش ۶ و ۶۲۷ ش ۱۰ در ۲۴ برگ با سطرهای گوناگون. نسخه‌ای است
پرشان (۱۷۷۲۳) دارای:

- ۱- کتاب الصلوة .
- ۲- تذکرة الاولیاء (بخشی است مانند کتاب عطار)
- ۳- العبادلة : ابن العربی .
- ۴- تحفة الملوك (بابهای ۱ تا ۱۰۵)
- ۵- خواب گزاری (مانند نسخه آقای دکتر بیانی ص ۸۰) (فهرست نسخه‌های
عکسی و فیلم کتابخانه مرکزی)
- ۶- تذکرة الاولیاء : نوشته احمد متصوف در ۶۱ (گ ۸۹) بخشی است مانند
کتاب عطار .
- ۷- تحفة الملوك (بابهای ۱ و ۹۰)
- ۸- مسالك و ممالك . عبری .
- ۹- تذکرة الاولیاء (بخشی است مانند کتاب عطار)
- ۱۰- مسالك و ممالك ، عبری (دنباله شماره ۸) نوشته علی بن نوح در ۶۲۷ .

مجموعه ۱۲ ع .

نسخه احمد ۳ Ahm ش ۲۶۴۳. مالک: ابوبکر بن عمر بن محمد بن عثمان بن محمد بن
سلیمان حلبی با تاریخ دوم شوال ۸۶۸ نسخه موقوفه محمداست و مهر و قفنامه او در
صفحه عنوان با این عبارت قرآنی دیده میشود «الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا
لنهدى لولا ان هدانا الله . وقف محمد» عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه
تهران .

نسخ نیمه معرب محمد بن ابی الفتح بن عمر کویری با تاریخ ۱۶ شوال ۸۴۷ در ۱

و ۲۷ ذی ۸۴۷ درش ۲ و پایان ذی ۸۴۷ درش ۳ و همان تاریخ درش ۴ در ۳۸۷ گ
 ۱۷ س (۱۷۷۲۸)

۱- دیوان : شیخ رئیس علی بن حسن بن علی بن ابی طالب [ابی الطیب] مکنی
 بابی الحسین باخرزی (مقتول در باخرز در ۶۷۴) . عربی . وی بیارسی و تازی شعر
 میگفت و نویسنده کتاب دمیة القصر ذیل «یتیمۃ الدهر» ثعالبی است (الذریعة قسم اول
 جزء نهم ص ۱۱۸) (۱ - ۳۰۴) و فهرست ابو ابی که در این کتاب آمده است
 چنین می باشد:

۱- باب المدیح ۲- باب الفخر ۳- اخوانیات ۴- الاستعطاف والاستدناء
 ۵- العتاب والشکوی ۶- الاوصاف والمعمیات ۷- الغزل ۸- الخمریات و
 والمجون ۹- الطرد ۱۰- الهجاء ۱۱- الزهد والحکمة ۱۲- المراثی
 ۱۳- الترجمة .

آغاز : بسمله . قال الشيخ الرئيس الشهيد الكامل افضل المتأخرين علی بن
 حسن ابی الطیب الباخری رحمه الله رحمة الواسعة:

مدح الخليفة الامام باسرا لله امير المؤمنين . . . باب المديح :
 عشنا ان رأينا الهوى عجباً كل الشهور في الامثال عشنا رجبا
 انجام :

همی تا کند زلف مشکین جانان ببرگ گل تازه بر پاسبانی
 بذی جاودانه زمین و زمان را که فخر زمینی و زین زمانی

۲- الروزنامة الاولى : از همو بعربی . (۳۰۵ - ۳۲۲)

آغاز : بسمله . تذكرة الاعلى وبالتقديم الاولى . الحمد لله على افضاله والصلوة
 على النبي وآله . لما تواترت امثلة الشيخ الرئيس العالم ابی القاسم عبد الحميد بن يحيى
 اطال الله بقائه . . .

انجام :

اشد با عناق الشرى بعد . هذه سرايران جاذبتها لم تقطع

۳- الروزنامجة الثانية : از همو بعربی (۳۲۳-۳۵۱)

آغاز : بسمله . لما صدتنی الايام على ليالى دقيق الحواشى فانها الرياض
جللها الربيع الواشى واذاع اسرارها...

انجام : وصدق الملهجة بما ارويہ . . بحسن القناعة جنب الفاقة انشاء الله
عز وجل .

۴- رسالة الطرد : از همو بعربی منظوم و منشور (۳۵۷-۳۵۳)

آغاز : سلام على تلك المعاهدانها شريعة ورد او مهب رياح . تعدو وتروح
لما يرتاح به الروح وفاتك الوسط...

انجام : وقرة للابصار ما تسلسل للحمام الزرق فى اغصانها و تصلصل .. ؟
الزرق فى اغصانها العثمانى .

۵- منشآت و مکاتیب منظوم و منشور عربی و فارسی : از ابو بکر شجاعی
زوزنى ، و عماد الدين محمد زوزنى ، و عبد الحميد زوزنى ، و قاضى منصور زوزنى ، و
ابو جعفر سحائى زوزنى ، و ابو جعفر مختار زوزنى ، و ابوالقاسم اسعد بن على بن احمد
مغتائى زوزنى و ديگران (۳۵۷-۳۸۳)

مجموعه ۱۷ع

نسخه حاج بشير آغا، ش ۳۵۵ ، مالک رستم بن احمد شيروانى و على عزت و حاج بشير
آغاى (دارالسعادة) با تاريخ ۱۱۵۸ و همو نسخه را وقف کرده و وقفنامه بخط و مهر
محمد امين مفتش اوقاف در صفحه عنوان آمده است و آفای مجتبى مینوى در اردیبهشت
۱۳۳۵ خ برای دانشگاه تهران عکس بردارى کرده است .
شکسته نستعلیق در ۶۹ برگ ۱۵ س (۱۷۷۳۳) دارای :

۱- الرسالة المفصحة عن منتهى الافكار وسبب اختلاف الامم يا المفاوضات:

صدرالدين محمد بن اسحق قونوى ، عربى ، وى معاصر خواجه طوسى و از بزرگان
عرفاء و حکماء بوده و با خواجه مکاتبه داشته و مسائلى را ضمن نامه و رساله از

خواجه طوسی پرسیده است . در این رساله قونوی از وجود و ماهیت و اختلاف صفات و طبقات مردم و اینکه آیا وجود واجب امری زائد بر حقیقت اوست و امثال آنها ، از خواجه پرسشهایی کرده است و خواجه پاسخهای آنها را بیان کرده است . (۴ - ۳۵)

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم . الحمد لله المنعم على الصفوة من عباده بمزيد الاجتهاد ، البازل [البازل] لهم جزيل المنح و سوابغ النعماء الذي اخرجهم من باطن الوجود الالهى العلمى الوجدانى والظلام العدمى الامكانى الى عرصة الوجود العینى ... وبعد فلما كان الناس بمقتضى القسمة العقلية والاختيارات الالهية على ثلاث طبقات طبقة عليا و طبقة وسطى و طبقة سفلى ...

انجام : مسئله، الهيولى المجردة لا تقبل القسمة عقلاً وهكذا الصورة فكيف بحلول الصورة فى الهيولى صارت اجساماً و قبلنا القسمة ولم يتجدد امر ثالث غير الاجتماع و انه نسبة لا تحقق لها بنفسها بل بالتبعية لماله وجود محقق كما سبقت الاشارة اليه فى بعض المباحث المتقدمة . تمت الكتاب .

۲- اجوبة الرسالة المفصحة يا المفاوضات يا اجوبة الطوسى للقونوى : پاسخ خواجه طوسى بپرسشهای قونوی در رساله المفصحة میباشد . بعربی، و مقاضات نام کلى و عمومى الرسالة المفصحة قونوی و پاسخهای طوسى است با عنوان «قوله، اقول» (۳۶ - ۹۴) در گ ۹۴ مهردرشتى از بشير آغا مبنى بر وقف نسخه ديده ميشود .

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم الذى نصب فى كل زمان هادياً للحق الى الطريق القويم ومرشداً لهم الى صراط المستقيم ... كما نصب فى زماننا هذا المولى المعظم والامام الاعظم صدر الملة والدين مجد الاسلام والمسلمين ... محمد بن اسحق ... وبعد فقد وصل من جنابه العالى الذى يجد اصل العلم والذوق جميعاً مطالبهم لديه الى احوج خلق الله سبحانه اليه محمد بن محمد الطوسى كتاب جامع للاشارات الروحانية متضمناً للطائف الحكمية والنكت العلمية ...

انجام: كما ان محاذاة الارض للشمس التي هي نسبة تتبعها يقتضي اضاءة الارض من الشمس التي لها وجود محقق مسخن للارض فهذا ما خطر ببال داعيه مستفيدة المشتاق الى خدمته ومريده في هذه الابحاث عاجلاً و اذا تشرف بنظر مولاه ومفيده والمفيض عليه انواع السعادة فان سنع عليه كلام و اشار بذلك لم يكن ذلك من انعامه العام وكرمه العميم . . . ؟ والله تعالى يديم ظله على طالبي الكمال و اسبغ عليه فيضه الذي لا يزال انه اللطيف الخبير .

۳- الرسالة الهادية : صدر الدين قنوی . بعربی، وی پس از مطالعة رساله مفاوضات خواجه (اجوبة الرسالة المفصحة) بر بعضی مطالب آن ایراد و اعتراض کرده و آن را برای خواجه فرستاد و این رساله که بنام الرسالة الهادية است ضمن مجموعه ای در کتابخانه مدرسه مروی موجود است و خواجه نیز جوابهای کافی با اعتراضات قنوی داده و آنرا مؤاخذات نامیده است (احوال و آثار خواجه طوسی : مدرس رضوی ص ۲۷۷) (۵۰-۶۹)

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي ابان بمستعدات الهمم مراتب علم اليقين وعينه و حقه و درجاته و اوضح بسكون فلق الطالبين حال الوصول . . . (پس از يك صفحه) و بعد فانه لا يخفى على الالباء ان فلك العبارة بالنسبة الى فلك المعاني المجردة و الحقائق البسيطة من حيث تعيينها في الازهان ضيق جداً . . .

انجام: و اما الاستشراق الداعي على كمال التحرير المولوى و تقريره و وجوب الوقوف عند ذلك لحصولك الرأى الذى لا يبقى احتياجاً الى مزيد بيان و الله سبحانه يزيل بنور ارشاده ظلم الشكوك الدامس و يبقيه ركنًا يلجأ اليه فى كشف كل معضلة عليه . والسلام معاد عليه و حسبنا الله و نعم الوكيل نعم المولى و نعم النصير .

مجموعه ۲۹ ع .

مثنویات سنائی است ، نسخه دیوان هند ش ۳۷۴ ، نسخه موقوفه سلطان محمود خان

پادشاه عثمانی است که درویش خان مفتش اوقاف حرمین وقفنامه آنرا در صفحه عنوان با شهرش آورده و مهر سلطان در همان صفحه با آیه قرآنی «الحمد لله الذی هدانا لهذا . . .» و امضای طغرایی سلطان محمود آمده است.
نستعلیق خوش گلشنی هروی در ۸۸۶، در ۳۹۷ گ ۱۵ س (۱۷۷۴۵)

۱- **حديقة الحقيقة و شريعة الطريقة یا فخری نامه:** ابوالمجد مجدود بن آدم سنائی . مثنوی عرفانی بفارسی که درش ۳۰ ع گزارش آن گذشت (۱-۳۴۵)
آغاز نوع اول :

ای درون پرور برون آرای وی خرد بخش بی خرد بخشای
انجام :

صد هزاران ثنا چو آب زلال از رهی باد بر محمد و آل
۲- **عقل نامه :** از همو در حکم مراتب انسان در ۱۰ بیت (۳۴۵ - ۳۵۱)
آغاز : و نوع دوم که عقل نامه است نوشته شود . عقل نامه در حکم مراتب الانسان علی ردالمبتدعین و هی مأیة وتسعین بیتاً :

السلام علیک یادم روح از تو زنده روح و مرکز نوح
انجام :

رو که قولی دیگر نماند جز این کالسلام علی النبی الامین
۳- **سیرالعباد الی المعاد:** از همو . در شماره ۶ مجموعه ۱ ع ، این مثنوی شناسانده شده است (۳۵۲ - ۳۷۷)

آغاز :
مرحبا ای برید سلطان وش ای تراتخت آب وتاج آتش
انجام :

سیرت مائل محال مباد صورت قابل زوال مباد

۴- کارنامه بلخ یا مطایبه نامه : از همو ، این مثنوی در شیراز در ۱۳۱۸ خ
 بچاپ سربی رسید . (مشار ۱۲۳۹) (۳۷۷ - ۳۷۹)
 آغاز نوع چهارم کارنامه :

ویحک ای نقش بندبی خامه قاصد رایگان بسی نامه
 انجام :

طبع او مائل محال مباد ذات او قابل سؤال مباد
 ۵- تجربه القلم : گویا از همو . بفارسی منظوم (۳۹۴ - ۲۹۷)
 آغاز :

مرحبا ای سیه رخ دو زبان ای حدیث آفرین بی دل و جان
 انجام :
 دین مان ده بدین نظر تزیین و آنکه گوید در این سخن آمین

مصباح الارواح

بالیف شمس الدین محمد اید طغان برده سیری کرمانی .

* ش ۳ مجموعه ۱ ع .

مطایبه نامه = کارنامه بلخ .

مقصد الاقبال السلطانیة و مرصد الالخالقانیة

تألیف عبدالله بن عبدالرحمن حسینی معروف به «اصیل واعظ» (۸۸۳م) بفارسی
 برای غیاث الدین ابوالفتح ابو سعید گورکان (۸۵۵ - ۸۷۳) در شرح مزارات و مراقد
 اولیاء هرات در مقدمه و سه باب و خاتمه : در دیدار گور پیشوایان برای بزرگ -
 داشت آنها و زیارت گورستانها برای تذکر مرگ و فهرست آن چنین است :
 مقدمه : در بیان مآخذ زیارات و ذکر آداب و شرایط وارکان و ضوابط آن و
 شرح روایات و اخباری که در این باب وارد شد و بشبوت پیوسته .

باب اول : در ذکر مراقد جمعی از بزرگان و اولیاء که در عرصه قبة الاسلام و توابع مدفون گشته اند از قدیم الایام و ابتداء فتح اسلام تا انتهای زمان خاقان... امیر تیمور گورکان.

باب دوم : در ذکر جماعتی که در میان قبة الاسلام و توابع باسم و لقب شهر [شهرت] دارند و همواره حاجتمند آن بزیارت ایشان توصل میجویند و بمساعدت صدق نیت خود بمرادات و مقاصد میرسند.

باب سوم : در ذکر جماعتی از اولیاء و اکابر و علماء و عرفاء که بعد از وفات امیر تیمور گورکان در خطه هرات بجوار رحمت قاضی الحاجات انتقال فرموده اند.

خاتمة : این عنوان و مطالب مربوط بآن در نسخه دیده نمیشود.

آغاز : بسملة . الحمد لله الذی جعل زیارة مراقد الاولیاء وسیلة لحصول مقاصد العباد والصلوة والسلام علی سید الانبیاء... اما بعد فیقول الفقیر الداعی لدوام الحضرة السلطانی احقر خلق الله الغنی : عبدالله بن عبدالرحمن الحسینی المشتھر بین کل لاقط باصیل الواعظ اعانه الله فی اتمام مهماته ...

انجام :

بقیت بقاء الدهر یا کھف اھله	و هذا دعاء للبریة شامل
خدا باتوای شاه درویش دوست	که آسایش خلق در ظل اوست
بسی بر سر خلق پاینده دار	بتوفیق اعطاء دلش زنده دار

* ش ۱۸ ع . نسخه اسعد افندی ش ۲۴۲۸ ، در صفحه عنوان مهری است که مقداری از آن ناخوانا است و مضمون آن این است که نسخه موقوفه محمد اسعد (حسین) میباشد .
عکس از آقای مجتبی مینوی در ۱۳۳۵ خ برای دانشگاه تهران .
نسخ ۹۶۸ با جدول در ۸۰ برگ ۱۱ س (۱۷۷۳۴)

مکاتیب

تألیف عین القضاة همدانی ، بفارسی .

آغاز : بسمله وما تکنون فی شأن . چون کار پیدا شود . شاهد شاهدهی خود اظهار کند . پس در اظهار خود ترا اخفاء کند . پس در اخفاء وجود مجرد بر بساط فردانیت پیدا شود جئتمو نافرادی روی بنماید . . .

انجام : وخلق را بمال وجاه و دست و زبان دستگیری کنند وزیر دستانراهم که مصطفی صلعم چنین گفته است یکی را از بزرگان صحابه که لا تغضب و لك الجنة والغضب شعله نار من جهنم والسلام والحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام [علی] محمد المصطفی صلی الله علیه وعلی آله و اصحابه و ذریاته و سلم تسلیماً کثیراً .

* ش ۳ع (۱-۴) ، نسخه مراد ملا ش ۱۵۴۵ ، مالک صالح با مهرش ، وقف براسام- زاده محمد مراد (یا سلا مراد = مراد سلا) مهر وقفنامه در بیشتر صفحات نسخه آمده است در برگ ۱ دو بیت شعر عربی (قطبی قلبی و قالبی لبنانی ۰۰۰) از محیی الدین و در برگ ۲ و ۳ روایاتی از پیامبر اسلام (ص) و اشعار فارسی آمده است . عکس از آقای سجتبی مینوی برای دانشگاه تهران ، شماره ۲۷۲ - ۲۱ در صفحه عنوان علاوه بر شماره فوق دیده میشود .

نسخ با جدول در ۳۸۷ برگ ۲۱ س (۱۷۷۱۹)

منشآت و مکاتیب منظوم و منثور : روزنبن .

* ش ۵ مجموعه ۱۲ع .

هونس العشاق :

تألیف عمادالدین عربشاه یزدی .

* ش ۲ مجموعه ۱ع .

میهمان نامه بخارا

تألیف فضل الله بن روزبهان بن فضل الله اصفهانی معروف به خواجه مولانا که در بخارا و هرات ساخته و در روز آدینه ۲۳ جمادی الاولی ۹۱۵ بانجام رسانده است (چاپ د کترستوده در تهران ۱۳۴۱ خ) مؤلف در زمان شاه اسماعیل اول میزیسته و این کتاب بفارسی و مشتمل بر تاریخ خان عالم آراء : ابوالفتح محمد شیانی خان سلطان زمان . در صفحه عنوان اشعاری فارسی در وصف کتاب آمده است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذي بعث محمداً صلى الله عليه وسلم اشرف البشر واعرف من سكن الخيام والمدر لاقامة الدين حتى التزم السفر... اما بعد از بامداد امداد تأییدات ربانی واسعاد اعوان توفیقات سبحانی وحسن اتفاق مسعود فلکی ویمین ارتفاق جنود ملکی عالیحضرت... ابو الفتح محمد الشیبانی امام الزمان وخليفة الرحمن...
انجام: عن جوره وحيفه المكرم بكرامة الاحسان من كان من اهل ضيفه وعلى آله واصحابه وعترتيه واحبائه وسلم تسليماً كثيراً طيباً مباركاً والحمد لله رب العالمين تم الكتاب... تم... شرع في اتمامه في هرات المحروسة في ربيع الآخر وجمادى الاولى والحمد لله اولاً وآخراً والختم بالصلوة والسلام على محمد... هكذا وجد بخط المصنف مد الله ظلله .

* ش ۲۷ ع . نسخه نور عثمان ش ۳۴۳۱ ، نسخه موقوفه سلطان عثمان ابن سلطان مصطفى خان بوده و وقف نامه بخط واسضای حاج ابراهیم مفتش اوقاف در صفحه عنوان آمد و مهری با آیه قرآنی « الحمد لله الذي هدانا لهذا... » با امضائی طغرائی دیده میشود . عکس از آقای مجتبی سینیوی برای دانشگاه تهران .
نستعلیق خوش حاجی علی کاتب هروی در جمادی الاخر ۹۱۵ در حیات مؤلف ، در ۱۵۵ برگ ۱۹ س (۱۷۷۴۳)

نسخه های عکسی

(میکرو فیلم)

بخش عربی

الف

اجوبة الرسالة المفصحة: خواجه طوسی .

* ش ۲ مجموعه ۱۷ ع .

اجوبة الطوسی للقنوی = اجوبة الرسالة المفصحة .

الانساب یا انساب العرب .

تألیف ابو سعد عبدالکریم بن ابی بکر محمد بن ابی المظفر منصور بن محمد بن عبدالجبار بن احمد بن محمد بن جعفر سمعانی مروزی شافعی (م ۲۲۵ هـ در ۶۰ سالگی در مرو) بعربی. این کتاب بنام «انساب سمعانی» معروف است در شرح حال زیاده بر چهارده هزارتن از اکابر و بزرگان می باشد که مؤلف رعایت ترتیب حروف تهجی را در القاب و انساب آنها نموده است .

این کتاب در ۱۹۱۲م (غظیب) از روی نسخه ای که در بریتانیا بود در لیدن ، چاپ رنگو غرافی شد (ریحانة الادب ج ۲ ص ۲۸)

آغاز : بسمله . وما توفیقی الا بالله . باب المیم مع العین : المعاذی بضم المیم وفتح العین المهملة فی آخرها الذال المعجمة هذه النسبة الى المعاذ وهو بیت کبیر بمرو منهم ابو وهب احمد بن زهیر بن سهیل بن سلیمان المعاذی المروزی سکن اعلی الزریق و هو من آل معاذ حدث عن عبدالعزیز بن زرمة روی عنه ابوبکر احمد بن محمد البسطامی ...

انجام : الى هذه القرية القاضي ابونصر احمد بن محمد بن الحسين البیوخسونی البخاری الى القضاء بالكوفة وسكنها وكان فقیهاً فاضلاً شافعی المذهب سمع .

* ش ۲۴ ع . نسخه طرخان والده ش ۲۴۴ ، نسخه از جزء هشتم «باب سیم باعین تا یا»

(المعاذی - یوخسونی) اواخر کتاب است . مهري با این عبارت « ترجو رحمة ربها السبحان والدة السلطان غازي محمدخان » و نام احمد بن مبارکشاه والعبدا العزیز الفیومی در صفحه عنوان آمده است . عکس از آقای سجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .
نسخه سده ۷ در ۲۳۶ برگ ۱۷ س (۱۷۷۴۰)

ح

الحقایق

تألیف ابو عبدالرحمن محمد بن حسین سلمی نیشابوری (۳۳۰ - ۴۱۲) بعربی در تفسیر قرآن بمبنای جمهور مفسرین از مشایخ اهل حقیقت . تفسیری عرفانی ، حدیثی است . در آغاز می گوید : چون علماء ظاهر هر کدام تفسیری نوشته و در قرائت و لغت آن بحثها کرده و آنها را به ابوالعباس بن عطاء یا بجعفر بن محمد صادق (ع) نسبت داده اند و هیچگاه متوجه فهم خطاب آن نگردیده اند ، من پس از استخاره اندکی از آنرا گرد آوردم .

چلبی میگوید : تغلبی این تفسیر را بر نگارنده آن خوانده و نیز گوید : مفسران اهل ظاهر این نگارنده را متهم ساخته تا آنجا که واحدی گفته است : اگر سلمی کتاب خود را تفسیر بداند کافراست .

آغاز : بسمله وبه نستعین . الحمد لله اولاً و آخر اوصلی الله . . . والحمد لله الذی خص اهل الحقایق بخواص اسرارہ جعلهم اهل الفهم بخطابه . . . (پس از ۷ سطر)
ولما رأیت المتوسمین بالعلوم الظواهر صنفوا فی انواع فوائد القرآن من قرات و تفاسیر و مشکلات و احکام و لغة و مجمل و مفسر و ناسخ و منسوخ و غیر ذلک ولم یشتغل منهم لجمع فهم خطابه علی لسان الحقیقة الا آیات متفرقة نسبت الی ابی العباس بن عطاو آیات ذکر انها عن جعفر بن محمد الصادق علی غیر ترتیب . . .

انجام : فانقطع عنک بنظری الی التجائی الیک . واعوذ بک منک حتی تسلم فیه من الشک والحجاب والغفلة والافهو هالک من حیث یرجو منه النجاة والله الموفق للصواب وبالله العصمة والتوفیق ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم .

* ش ۲۱ ع . نسخه ولی الدین ، ش ۱۴۸ . مالک حاج عبدالحلیم کرمانی و کسی دیگر که نسخه بسال ۱۰۸۱ نصیب او شده . عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران .

نسخه عبدالواحد بن سلیمان بن کیلسوار؟ ملکزی عواجی در روز عید قربان پس از نماز جمعه بسال ۸۸۱ در بلغار دره ۴۲ برگ ۲۴ س (۱۷۷۳۷)

دیوان : باخرزی .

* ش ۱ مجموعه ۱۲ ع .

ذیل تاریخ مدینه السلام «بغداد»

حافظ ابو عبدالله محمد بن سعید بن یحیی بن علی بن حجاج واسطی معروف به «ابن دبشی» (۲۶ رجب ۵۸۸ واسط - ۱۸ ربیع الاول ۶۳۶ بغداد) بعربی در تاریخ خلفاء وولات عهد و خطباء و قضات و فقهاء و اهل حدیث و ادب و جز آنها که در بغداد بسر میبردند . دبش بضم ذال و فتح باء ، قریه ای است در نوحی واسط .

تاریخ مدینه السلام بغداد از تاج الاسلام ابوسعید عبدالکریم سمعانی مروزی است .

آغاز : بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله . قال الشیخ الامام ابو عبدالله محمد بن سعید بن یحیی بن دبشی الواسطی رضی الله عنه : الحمد لله الاول بلا ابتداء ، والاخر بلا انتهاء ، الدائم بلا انقضاء ، المحيط علمه بجمیع الاشیاء احمده علی ما اولینا من النعماء و اشکره علی حسناته من جزیل العطاء . . .

انجام : قال التسبیح للرجال و التصفیق للنساء و توفي جلیخ بن عیسی لیلۃ الجمعة مستهل شهر رمضان من سنة سبع وستمائة و دفن يوم الجمعة بمقبرة باب حوب ؟

آخر الجزء الثانى والعشرين بوقف السلطان الملك الاشرف بدار الحديث التى انشأها جوار قلعة دمشق رحمه الله و تقبل منه . وهو آخر المجلد الاول من هذه النسخة . يتلوه ان شاء الله فى الذى يليه حرف الحاء من اسمه حسن . حسن بن احمد بن محمد ابو على . والحمد لله رب العالمين . . . و حسبنا و نعم الوكيل نعم المولى ونعم النصير .

* ش ۲۲ ع . نسخه سيد على پاشا ش ۱۸۷۰ ، نسخه جزء اول است تا آغاز حرف حاء مالک : عبدالعظيم بن عبد ۱۰۰ . منذورى ؟ - عكس از آقاى مجتبى مینوى براى دانشگاه تهران .

نسخ عبدالرحيم بن عبدالخالق بن محمد بن هبة الله بن احمد بن ابى هشام قرشى اموى شافعى دمشقى در شب دوشنبه ۱۷ جمادى الاولى ۶۳۵ در زبان حیات مؤلف . در ۲۴۶ برگ ۲۴ س (۱۷۷۳۸)

رسالة الطرد: باخرزى .

* ش ۴ مجموعه ۱۲ ع .

الرسالة المفصحة عن منتهى الافكار و سبب اختلاف الامم .

تأليف صدر الدين قونوى .

* ش ۱ مجموعه ۱۷ ع .

الرسالة الهادية .

تأليف صدر الدين قونوى .

* ش ۳ مجموعه ۱۷ ع .

الروزنامة الاولى : تأليف باخرزى .

* ش ۲ مجموعه ۱۲ ع .

الروزنامة الثاني: تأليف باخرزی.

* ش ۳ مجموعه ۱۲ ع .

ش

شرح القصيدة النائية لابن فارض

در بخش فارسی نسخه های عکسی بمناسبت احتواء این کتاب بر ترجمه فارسی شرح آن آمده ولی چون قسمت عمده این گزارش به عربی است در این بخش نیز یاد شده است .

* ش ۲۸ ع .

ص

الصلوة (کتاب -): ؟

* ش ۱ مجموعه ۷ ع .

ع

العبادة : ابن العربی .

* ش ۳ مجموعه ۷ ع .

ل

لطائف الاشارات في حقایق العبارات .

تأليف ابوالقاسم عبدالکریم بن هوازن بن عبدالملک بن طلحة قشیری نیشابوری

استوائی (۳۷۶ - ۴۶۵)

بعرربی در تفسیر قرآن . چلبی می‌گوید : این تفسیر قبل از ۱۰۴ نگاشته شد . ولی خود قشیری در آغاز آن می‌گوید : در ماههای سال ۳۷۴ بان آغاز کردم .

مطالب عرفانی این کتاب بیش از مطالب ادبی آن است . و راه تأویل رامانند دیگر عارفان باز میداند و جمله بسمله را در هر سوره‌ای بشکلی تفسیر کرده است . آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی شرح قلوب اولیائه لعرفانه و اوضح نهج الحق بلایح برهانه و ازاح العلة لمن اراد طریقه و اتاح البصر لمن ابتغی بحقیقته . . . و کتابنا هذا یأتی علی ذکر طرف من اشارات القرآن علی لسان اهل المعرفة اما من معانی مقولهم و قضایا اصولهم . سلکنا فیہ الاقلال خشية الامال . . .

انجام : وکل من جاهد نفسه من غیر استعانة بالله . . . و اذا علم الحق سبحانه صدق الاستعانة من عبد اعانه بل اذا اراد الحق اعانه عند حمله علی الاستعانة ویسر علیه صدق التوکل ثم یکفیه ما یریدو بالله التوفیق .

* ش ۱۵ع . نسخه کوبریلش ش ۱۱۷ ، مالک رحمة الله بن عبدالله [گویا تقوی] و شیخ محمد ابراهیم با سهر «لکل امریء مانوی» و سهر دیگر با این عبارت « هذا ما وقف الوزير ابو العباس احمد بن الوزير ابی عبدالله محمد عرف بکوبریلش اقال الله اعثارهما » در برگ ۲۰۱ روایاتی است بعربی . عکس از آقای سجّبی مینوی در ۱۳۳۵ خ برای دانشگاه تهران .

نسخ در عصر روز پنجشنبه ۱۲ ذی ۸۵۱ ، از روی نسخه‌ای که از نسخه بخط فضل الله احمد صاعدی قراوی که در ربیع الآخر ۵۲۴ نوشته بود و براین نسخه خط صاعدی قراوی یاد شده مبنی بر قرائت آن بر ابو القاسم قشیری دیده میشد و همچنین در همان نسخه سماع بقرائت فرزند صاعدی (ابو عبدالله محمد بن فضل) و جزا و با تاریخ آغاز سماع در ۵۱۴ آمده بود . ابوبکر صوفی در روز یکشنبه ۲۱ شوال ۸۵۳ نسخه مارا مقابله و تصحیح نموده است (صفحه عنوان نسخه) در ۳۱۰ برگ ۲۹ س (۱۷۷۳۱)

م

المسالك و الممالك .

* ش ۱۰ و ۸ مجموعه ۷ع .

المفاوضات ۱ = الرسالة المفصحة ۱

المفاوضات ۲ = اجوبة الرسالة المفصحة ۲ .

منشآت ومكاتيب منظوم ومنثور : روزنمين .

* ش ۵ مجموعه ۱۲ع .

و

وشاح دمية القصر ولقاح دولة العصر

تأليف بيهقي (ابو الحسن علي بن زيد) (۵۶۵ م) يعربى در تراجم علماء وادباء
ذيلى است بر دمية القصر باخرزى .

آغاز : بسمله ، ابو الفتوح البغدادى المولد التموخى الجماهيرى من اهل التصرف
فى التصوف و التفرع من اهل التعرف . كان والده صوفيا محدثا فقيها نبيلاً وجيهاً
نزيتها . و نشأ هذا ولده على طريقته متخلقاً بخلقته غير انه لسنة البغدادية دقة وصحب
من طرفائها رفقة فحكى خلقه من الضعفاء الغمام . . .

انجام : محمد بن حسن بن بندار من اهل واسط . هو الذى تفرد فى زمانه
بالقرآت العالية و رحل الناس اليه من الاقطار وقد لقيت بواسطة من مشايخ القراء من
قرء عليه . . . والذى لا يقول قول فى الفاروق انوى لشخصه تفريقاً ولناار الجحيم باغض
ذى النورين يهوى منها فكانا سحيقاً من يوالى عندى عليا عاداهم طراً عدوته زنديقاً
(در حاشية : لوقال جميعا كان احسن) .

* ش ۷۷ع. نسخه حسین چلبی بورسه ش ۸۷۰ ، ش ۲۴ اد. نسخه از سرگذشت
نجم‌الدین ابوالفتوح بغدادی تا محمد بن حسن بندار است و موقوفه مدرسه حسینیّه
بوده ، تصحیحات شیخ نورالدین علی عسلی و شیخ یحیی عسلی در حواشی دیده می‌شود.
عکس از آقای مجتبی مینوی برای دانشگاه تهران.
نسخ سده ۷ ، آغاز و انجام افتاده در ۱۵۲۲ برگ با سطرهای گوناگون (۱۷۷۲۰)

بخش فارسی

استدراك

در مجلد اول فهرست نسخه‌های خطی این کتابخانه نزدیک به سه هزار کتاب و رساله باجمال معرفی شد ولی آغاز و انجام عده‌ای از آنها از قلم افتاد، اینک بدنبال معرفی بقیه نسخه‌های خطی و عکسی کتابخانه، آغاز و انجام برخی از کتب و رساله‌های معرفی شده در مجلد اول - که لازم بنظر میرسید - یادداشت میشود تا برای محققان و فهرست نویسان مفید باشد.

پس از ذکر نام کتاب و مؤلف و آغاز و انجام آن (در دو بخش فارسی و عربی با رعایت ترتیب حروف تهجی) شماره راهنمای کتاب و سپس صفحه فهرست آمده، و اگر کتاب یا رساله در ضمن مجموعه‌ای باشد صفحه‌ای که کتاب در ضمن مجموعه معرفی شده در میان هلالین یادداشت، و همین ترتیب در باره کتب وقفی خاندان آل آقا نیز رعایت شده است.

سپس برخی از مطالب لازم و مربوط به مجلد اول فهرست با ذکر شماره صفحه تصحیح می‌شود.

آداب نیمه شب تا طلوع فجر ؟

آغاز : بسمله و به ثقتی . در بیان آنچه از نصف شب تا طلوع فجر بجا باید آورد و در آن مقدمه ایست و چند فصل . مقدمه بدانکه احادیث بسیار از اصحاب عصمت سلام الله علیهم وارد شده ...

انجام : صلوة لاحد لها ولا منتهی یا ارحم الراحمین [ترجمه زیر متن] چنان خشنودی که نباشد اورا انتهای ای رحم کننده ترین رحم کنندگان .

* ش ۲۱۸ ب ص ۲ .

آغاز و انجام : ابهری .

آغاز : بسمله ، حمدله . قال المولی العلامة ... اثیر الملة والدين الابهری ... بدانکه غرض از علم الهی مبدأ و معاد است و معرفت مبدأ آن باشد که واجب - الوجود را بدانی ...

انجام : چنانکه شیخ الرئيس بدین معنی اشارت کرده است : جل جناب الحق ان یكون شریعة لكل وارد او یطلع علیه الا واحد بعد واحد والحمد لله رب العالمین .

* ش ۱۰ مج ۲۴۲ ب (۱۴۴) ص ۲ .

آغاز و انجام : خواجه طوسی .

آغاز : بسمله ، ربنا لا تنزع قلوبنا بعد اذهبتنا ... و بعد دوستی عزیز از محرر این تذکره التماس نمود که نبذی از آنچه سالکان ...

انجام : و اصلاح سهوهاییکه قابل اصلاح باشد بجای آورند والله ولی التوفیق

سبحان ربك .. الذى نقلوا من اصلاّب الطاهرين الى ارحام الطاهرات .

* ش ۹ مج ۵۶۱ د (۳۲۹) ص ۲.

الف

اتحاد اسلام : شاهزاده ابوالحسن میرزا .

آغاز: بسمله، خداوندی که تا درون پرده ها همراه واز بطون کرده ها آگاه . .
انجام : و لولا منافعهم المتراخمة لقضوا من سهامكم و طراً و مارأوا من
جهامكم [سمائكم] سطرّاً.

* ش ۵۶ د ص ۳.

اتراکيه (لغت جغتای موسوم به -): فتحعلی قاجار قزوینی .

آغاز: کتاب لغت جغتای موسوم به اتراکيه که حضرت امیر علی شیر متخلص
به نوائی تألیفات خود را بیست و یک جلد با این زبان بیان نموده العبد فتحعلی قاجار
قزوینی جمع نمود و آداب و معلومات آن در فهرست عرض شد .

بحمدك فتح ابواب المعانی نصیب ایت کولکوم افتح اولماق آنی
باب الالف الممدودة الندا و الیدا بکسر نون و دال
بی نقطه بالف کشیده ...

انجام : یتیم یعنی پهلوان و نیز طرار . یتیمانه، طرارانه . یکران: اسب باشد .

* ش ۱۵۰ ب ص ۳ .

احسن الانتخاب : عباسعلی حسینی .

آغاز : بسمله، حمدله . اما بعد این کتابیست منتخب از کتاب احادیث و
تواریخ معتبره علماء رضوان الله تعالی علیهم اجمعین در بیان روضات و مصائب و
معجزات ...

انجام: ولی بروایت مخالفان بیست و سیوم ماه رمضان المبارک در کشف الغمه مذکور شده است.

* ش ۵۲ د ص ۴ .

احکام الاعوام: علیشاه خوارزمی .

آغاز: بسمله . الحمد لله العليم الحكيم ... مؤلف این کلام و مصنف این احکام العبد الفقیر علیشاه بن ... میگوید که بنده از شهر همدان در اواسط ماه مبارک رمضان ...

انجام: و دریافتی وی سهلتر بود و جدولها در ورق دیگر است.

* ش ۱ سج ۱۸۱ ج (۱۶۲) ۴۹۱ د (۱۶۴) ص ۴ .

احکام سال ترکان (رساله در شناختن -) .

آغاز: بسمله، این رساله ایست در شناختن احکام سال ترکان چگونه نگاه دارند در حدود ختن و خطا [ختا] میراث دارند از بزرگان خویش ...

انجام: و هر کجا که رود برنج افتد و دلیر و مبارز بود والله اعلم بالصواب و الیه المرجع والمآب .

* ش ۲ سج ۸ ج (۱۰۰) ص ۴ .

اختلاج اعضاء (منظومه در -)

آغاز: در جستن سر :

از بلا و غم و خطر برهد	گر کسی را میان سر بجهد
کامیابی و سیم و زریابد	دولت و جاه زیب فرماید

انجام:

بجهت زود سر بنعمت و فر	اگر انگشت پای چپ بهتر
------------------------	-----------------------

* ش ۱ سج ۴۳ د (۲۲۱) ص ۰ .

اختیارات : اسماعیل بن محمود مدرسی .

آغاز : بسمله، زبده حمدی که لسان فصیح البیان و سردقتر انبیاء کرام ...
انجام : ع نشاید که زحل یا مریخ بآفتاب باشد بدرجه کف الخضیب که
خلل آرد .

* ش ۴۰۹ د ص ۵ .

اختیارات شاهی : اوحدی بلیانی .

آغاز : بسمله، هوالمختار فی کل الامور . اختیار کلام انام و افتخار خواص و
عوام بتقدیم حمد و ..

انجام : در اسور کلیه مثل جلوس سلطنت و بناء مدن و غیرها کنند و الله اعلم .

* ش ۱ مج ۴۵۵ د (۳۰۲) ص ۶ .

اسرار ابی معشر بلخی (ترجمه -) .

آغاز : بسمله، حمدله . اما بعد چند کلمه ایست از اسرار ابی معشر بلخی در
احکام نجوم . بدان که هبوط کوکب بودن کوکب ..

انجام : ندارد .

* ش ۳۰۱ سج ۱۹ د (۲۱۶) ص ۹ .

اسطرلاب (در بیان علم خطوط -)

آغاز : بسمله، در بیان علم خطوط اسطرلاب و آنچه متعلق است از سقنطرات
و خطوط و سمت و ساعات و مدارات و ..

انجام : خطی کشیده گذرانیم تا بدایره برسد بر استقامت سمت قبله باشد
و الله اعلم .

* ش ۵ سج ۴۸۷ د (۲۹۱) ص ۹ .

اشراق النیرین : دهمدار .

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب العالمین حمداً ینبغی لعظمته وعزجلاله . . . بعد از تمهید اساس شکر و سپاس بی قیاس چنین گوید سالک بادیّه هوس . . .
انجام : بردور قمر است در شریعت وهمینقدر اشاره کافیهست والله ینبغی من یشاء الی صراط مستقیم وصلی الله علی خیر خلقه .
* ش ۸ مج ۱۹۲ د (۲۵۸) ص ۱۰ .

اصلاح الالفاظ : محمد سفید بن محمد نبی شیرازی .

آغاز : بسمله ، حمد خدائی را که زبانها عاجز اندر وصف جمال او و شکر ایزد را . . . اما بعد چون تصحیح لغایت عربیه بر هر عربی خوان . . .
انجام : اگر بخواهیم تمام این قبیل الفاظ را اصلاح کنیم مجلد ها کفایت نمیکند .
* ش ۳۰۷ د ص ۱۱ .

اصطلاحات صوفیان (رساله در بیان-) : عبدالرزاق کاشانی .

آغاز : بسمله ، هذا من کلام شیخ کمال الدین عبدالرزاق کاشانی قدس سره بعد بدانکه تصوف عبارت از تصفیّه قلب است از کدورات . . .
انجام : پاک بازی عبارت از توجه خالصست که نه در اعمال صواب [ثواب] خواهد و نه در مرتبه بلکه خدا را جوید و بس والله اعلم بالصواب .
* ش ۲ مج ۵۷۱ د (۲۳۲) ۱۲ مج ۷۶۴ د (۲۹۰) ص ۱۱ .

اصول موضوعه اقلیدس (رساله در-) : قطب الدین شیرازی .

آغاز : بسمله ، چنین گوید مولانا . . . که قضایائی که اقلیدس در اصول ذکر کرده است یعنی اصول موضوعه که در . . .
انجام : و اما مح از مثلث احب وعمودح نه والحمد لله الموفق والمعین .
* ش ۸ مج ۷۶۴ د (۲۸۹) ص ۱۲ .

اطورکنج (رساله -) فوق‌الدین احمد یزدی .

آغاز: بسمله، اما بعد بلکه ما بعد بدانکه این رساله ایست مشتمل بر فواید و منافی چند سنجید...

انجام: از مسوختند فوقی این نامردمان پاره خریاره سک پاره کژدم شدند

* ش ۲ مج ۵۴۴ د (۳۲۲) ص ۱۲.

اعتقادات یا مجملی از عقاید شخصی در رفع تهمت تصوف: مجذوب علی‌شاه.

آغاز: بسمله، حمدله اما بعد عرضه میدارد ضعیف گناه کار و نحیف روزگار محمد جعفر بن الحاج صفرخان همدانی از طایفه قرا گزلو..

انجام: اگر چه در آنچه گفتیم تفکر نمائید در هر باب حق بر شما ظاهر شود والله یهدی من... والحمد لله اولاً و آخراً انتهى ما اردنا نقله من کلماته رحمه الله علیه و باین ختم مینمائیم رساله را.

* ش ۱۲۲ ج ۱۲، ۱۳ ص ۱۷۱ د (بنام رساله الحق)

الف الانسانیة: دهمدار.

آغاز: بسمله، حمد و سپاس و ستایش بی قیاس حضرت خداوندی را جلا و علا... چنین گوید شهیدی الهی ارباب کمال قالب..

انجام: به آشکار ساختن تویی تو مقدور تست و عین قدرت تو و صل اللهم علی نورک الظاهرة بک محمد وآله واصحابه اجمعین.

* ش ۱۱ مج ۱۹۴ د (۲۵۸) ص ۱۳.

الامر الصریح فی الجهر بالتسبیح: حاج محمد علی یزدی.

آغاز: بسمله، حمدله. اما بعد این چند کلمه است در خصوص جهر بتسبیح مسمی بالامر الصریح... بقلم توفیق بر صحایف تحقیق سمت..

انجام :

ترسم که نازنین دلت اندوهگین شود
پر بر غبار خاطر ما آستین نزن
والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته .

* ش ۲ مج ۲۵ د (۲۱۹) ص ۱۴ .

انیس الطلاب فی معرفة الاسطرلاب : مجدالدین منجم همدانی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الحمید المجدد المبدی المعید . . . اما بعد چنین گوید
محرر این کلمات و مقرر این عبارات . . . که چون جمعی از عزیزان . .
انجام : در جمله صفایح این امتحان باید کرد والله اعلم .

* ش ۳ مج ۹۹ ج (۱۵۴) ص ۱۴ .

پ

بحر الفوائد وعقد الفرائد : سید محمد شفیع حسینی .

آغاز : بسمله ، صد شکر که بنمود رخ آن غیرت حور . . . لله الحمد که شاهد
یکتای وحدت سرای توحید و محبوب بی همتای خلوتخانه . .
انجام : مادام که وفا کنند بعهده خود با خدای عزوجل و بشرایط ذمه عمل نمایند
(پایان مجلد اول)

* ش ۳۳۵ ب، ص ۱۰ .

برهان الکفاية : شریف علی بکری سوصلی .

آغاز : بسمله ، حمدله . و بعد هذا کتاب برهان الکفايه مسوده مینماید
مقدمه بدانکه احکام نجوم را چند چیز بایند تا حکم درست آید . .

انجام : و در روم و عرب فتنه بود و تردد سپاه و غلبه سلطان را بود العلم عند الله
والله اعلم بالصواب .

* ش ۲ مج ۱۸۱ ج (۱۶۴) ۱۱ د ص ۱۶.

بیست باب در معرفت اسطرلاب : خواجه طوسی.

آغاز : بسمله ، حمدله . اما بعد این مختصر بیست در معرفت اسطرلاب از تصانیف . . باب اول در معرفت القاب آلات و خطوط.

انجام : چنانکه در اشتباه نیفتد او را کفایت باشد در این باب.

* ش ۴ مج ۹۹ ج ۲ مج ۱۹۰ ج ۴ مج ۴۴ ج ۳ مج ۲۸ د ۲ مج ۴۹۰ د . ص ۱۷.

پاسخ سه‌نامه

آغاز (افتاده): ای جاهل لایعقل از اداء حقوق مجازی به ایفاء حقوق حقیقی
بترس تا کی عجزه دنیا ترافرب داده از کنار .

انجام: قرار ترجمان گذاشتید هر کس خلف وعده نماید ترجمان بدهد ترجمان
صد عدد انار کله از رافع بنویسد.

* ش ۲ مج ۳۴ د (۲۲۱) ص ۱۸.

تحفه شاهی : عمادالدین قاری.

آغاز: بسمله

ای کنه تو برتر از شناسائی ما وصف تو برون زحد گویایی ما
حمد تو چنان . . . حمدی که قاریان وان من شیء الا یسبح بحمده بجهر و اخفات
در حالت شدت . .

انجام : و عبادت دانند و حال آنکه بمعصیت گرفتارند و قرآن ایشان را
لعنت کند.

* ش ۲ سج ۵۶۷ د (۲۳۱) ص ۲۳ .

تحفه محمدیه (ترجمه الجواهر النفیسه اخباری) : محمد ابراهیم طبسی .

آغاز : بسمله ، اصول نونهال بوستان تحریر، وفروغ گلبن گلستان تقریر که منشأ خرمی و خضارت گلشن رسایل

انجام : مترجم گوید که باتمام رسید تحفه محمدیه . . . در عصر روز دوشنبه دوم از ماه اول از سال ششم عشر ششم از مایه سیوم ازالف دویم از هجرت [خاتم] انبیاء و خلاصه اصفیاء علیه افضل التحیه والثناء ۱۲۶۶ .

* ش ۷۴۱ د ص ۲۴ .

تحفه المنجمین : جمال الدین محمد بن عبدالله یزدی .

آغاز : الهی بحمدك ابتدائی و ثنائك انتهای و بجلال قدسك ... ابتدای کلام بانظام بنام صانعی سزاوار است . . .
انجام : و اگر بخانه هفتم یا بخانه چهارم زیادت و نقصان بریک سان باشد والله اعلم بالصواب .

* ش ۱ سج ۱۵ د (۲۱۵) ص ۲۴ .

تذکره الائمة : محمد باقر لاهیجی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی جعل النبیین لسان صدق .. اما بعد چنین گوید خاك راه شیعیان محمد باقر بن محمد تقی . . . که مقصد اصلی از تحریر بیان . . .
انجام : و تا حال الحمد لله جمعی از ایشان مؤمن و شیعه شدند والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم .

* ش ۹۲ د ص ۲۵ .

ترجمه الباب الحادی عشر : محمد بن احمد خواجکی .

آغاز : بسمله ، حمدله . اما بعد چنین گوید متشبه باذیال آل نبی محمد بن

احمد المشهور بخواجکی شیخ ادر که الله تعالی بلطفه الخفی که این ترجمه باب حادی عشر است ...

انجام: تا بزبان توانند بدست انتقال نکنند والله اعلم اینست آخر ترجمه این رساله و در شرح عربی از این فوائد اثری نیست (منه سلمه الله)

* ش ۱ سج ۵۱۲ د (۳۱۷) ص ۲۷ .

ترجمه الجملہ فی: حسن بن غیاث الدین استرآبادی .

آغاز: بسمله، شکر و سپاس و ستایش بی قیاس معبودی را که از جمله مخلوقات خود انسان را به گزید ..

انجام: و از طعن و لعن مصون دارند . وقعت الترجمة من الفقیر المذنب الخاطی حسن بن غیاث استرآبادی عفی الله عنهما بفضلہ و منه .

* ش ۳۰۴ د ص ۲۸ .

ترجمه حقایق الایمان: شهید ثانی .

آغاز افتاده : حاصل ترجمه اینکه جوابی که گفتیم از آن ... لقد علمت ما انزل هؤلاء تا آخر آیه و جواب زیاده اینست که میگویم که جایز است اینکه چنین باشد که نسبت داده شد ...

انجام افتاده: فقد دل ما ذکرناه علی ان المؤمن یمکن ان یکفر: حاصل ترجمه اینکه اعتراض سیم ... چنانکه مذکور است در کتب فروع و اینمعنی امریست که بهیچ وجه .

* ش ۲۰۹ د ص ۲۸

ترجمه مهج الدعوات و منهج العنايات .

آغاز افتاده : بسم الله استرعیك ... قائم او قاعد و كل خلق رائد ... حرز

سیوم نبی صلی الله علیه وآله وسلم روایت است که این کلمات در گهواره .
انجام افتاده : خاتمة الكتاب مهج الدعوات بدانکه در آن چند فصل است فصل
 در اوقات استجابات دعاها، مصنف رحمه الله میگوید بروایات صحیحہ معتبره بمن رسیده
 . . در کتب معتبره بروایات و اخبار .

* ش ۳۵ ج ۳ ص ۳۱ .

تصوف (رساله در ابطال-) : محمد رضی بن محمد بن قزوینی .
آغاز : بسمله یارب یا الله . بسمک ابتدی یا بریارباه . . (پس از دو صفحه)
 اما بعد میگوید غبار اقدام طلبه دینیہ محمد رضی بن محمد نبی قزوینی نزیل بلدہ
 طهران من بلاد الری ...

انجام : ثم اشتریه بتدریج بلائمن - ثبت یدا صفقه قد خاب شاریها ، الحمد لله
 اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً .
 * ش ۱۲۹ د ۳۳ ص ۳۳ .

تقویم شرعی : محمد صالح عبدالواسع حسینی خاتون آبادی .
آغاز : بسمله ، حمدله . وبعد چنین گوید الراجی عفو ربه المرتجی محمد صالح
 الحسینی . . . که چون مراعات ساعات شرعی و ترک ملاحظه ساعات نجومی از
 لوازم ایمان ...

انجام : و تأییدات نشأتین آن مهبط فیوضات ربانی مشغول باشند والله الموفق
 للخير والسداد والهادی الى الصواب والرشاد .
 * ش ۲ مج ۴۵۰ د (۳۰۲) ص ۳۰ .

تقویم المؤمنین : از همو .
آغاز : بسمله ، حمدی که محاسب السنه و افهام باسبحة شهور و اعوام عد
 شمه از آن نتواند نمود حکیم علی الاطلاق را رواست . .

انجام : و کتب مؤلف الکتاب الواصل الی رحمة الباری عبد الواسع محمد صالح الحسینی عفی الله تعالی عن سیئاتهما . . فی شهر جمیدی الاولی لسنة احدى وعشرة و مائة بعد الالف و الحمد لله اولاً و آخراً والصلوة علی محمد و آله الاطیبین .

* ش ۱ سج ۴۵۰ د (۳۰۱) ص ۳۵ .

توحید (اقاویل قدسائ فلاسفه و متأخرین ، مختصری در -) : یعقوب بن موسی مستطیب .

آغاز : بسمله ، حضرت خدای عزوجل زندگانی خداوند ولی النعم الامرین . . و کامروایی ارزان باد چنانکه ارزانی داشت وی را . . (پس از نیم صفحه) خطبة التوحید . سپاس خدای را آن یگانه بیهمتای که از طریق ذات و وجود . . از دیدار حی . . (پس از نیم صفحه) فصل اول مقالة افلاطون فی الدھر اندر دھر که چه چیز است و چونست چنین گوید افلاطون حکیم که دھر چیز است که او پاره نشود بوقتی از وقتها که وقت از دھر توان دانستن . . .

انجام : لكل حیوته حقیقة قدرته و حیوته وعلمه واحد لا فی العلم الالهی حساً ولا تخیلاً لا یلحق الباری شیهة و کثرة البتة .

* ص ۴۴ سج ۲۹۳ ج (۲۰۱) ص ۲۹۹ .

توحید (رساله در -) : دھدار .

آغاز : بسمله ، حمد و سپاس بی قیاس مر خداوندی را که در مشکوة دل ایشان چراغ ولكن یسعی فی قلب عبدی المؤمن .

* ش ۲ سج ۱۹۲ د (۲۰۷) سج ۵۷۰ د (۲۳۲) ص ۲۶ .

توضیحات : حسام الدین محمد بن یحیی لاهیجی .

آغاز : بسمله ، افسر سخن سرای صانع صنعت نمایست که مصنوعات را بقلم بدایع رقم در صفحه امکان نگاشته و در کارخانه هستی . .

انجام :

این مباحث تا بدینجا گفتنی است

هرچه آید زین سپس ننهفتی است
تا بدریا سیراسب و زین بود
بعد از اینت مرکب چوبین بود
چون رسید اینجا بنانم سر نهاد
محو شد والله اعلم بالرشاد
* ش ۱ مج ۴۸۸ د (۳۱۱) ص ۳۷.

ج

جاماسب نامه : جاماسب .

آغاز : بسمله، حمدله . اما بعد چنین گوید مترجم این کتاب که جاماسب حکیم
از حکماء زمانه خویش بود و در آن روزگار ..
انجام : ولیکن بده یک شمار گفتم چنانکه حکماء پیشین گفته بودند اکنون
حساب تمام شد احکام جاماسب بن سربخ بهلولی و الحمد لله رب العالمین .
* ش ۶۵۵ د ص ۳۷ .

جامع الاسرار : مجذوب علیشاه همدانی .

آغاز : بسمله، سپاس بی قیاس و حمد بی حد مرآن کنز خفارا باد سرمد که
چون روز ازل را حسب دم زده از خلوتخانه ..

انجام :

ظهور صاحب ما ساز نزدیک بکن روشن چو روز این شام تاریک
ز یمن مقدم آن شاه عادل جدا گردد زهم تاحق و باطل

* ش ۵ مج ۱۷۱ د (۲۵۳) ص ۳۷ .

جامع الفوائد : یوسف بن محمد بن یوسف طبیب هروی .

آغاز : بسمله، حمدنا محدود حکیمی را که بقانون حکمت و کامل الصناعه رحمت رافع انواع اسراض و دافع اصناف اعراض است ..
انجام افتاده : در داروهایی که قوت مجامعت زیاد کنند ... وحب الزلم وشنونیر و کبابه و قرفه و نارمشک و خصیه .

* ش ۱۸۷ د ص ۳۸ .

جاودان خرد : گنجور پسر اسفندیار .

آغاز : بسمله، پادشاه معارف هوشنگ شاه این پندنامه که معروف بجاودان خرد ترتیب داده ... هوشنگ شاه می گوید از خداست آغاز و باوانجام .
انجام : دیگر فرموده که حلم با دشمن سقاقت کردن است .

* ش ۸۵ سج ۲۴۲ ب (۱۴۹) ص ۳۹ .

جبر و قدر : خواجه طوسی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب الارباب و مسبب الاسباب و مفتاح الابواب . .
 به حکم آنکه بعضی برادران که بر سبیل حسن الظن بمحرراین سواد .
انجام ناتمام : که هرچه مقبول و مفهوم و موسوم و متخیل و محسوس خلق باشد از او بقایی مسلوب باشد .

* ش ۳ سج ۷۶۵ د (۳۹۰) ص ۳۹ .

جوامع احکام النجوم : ابوالحسن بیهقی .

آغاز : بسمله ، حمدله ، چنین گوید خواجه امام اجل . . ابوالحسن ابن الامام ابوالقاسم . . که من در نوعی از انواع علوم عمری صرف کردم .
انجام : و بدان که بر جهای ثابت هر سال و ذوجسدین و هرماه و منقلب بروز والله اعلم بالصواب .

* ش ۲۱ ج ۵۱۸ د ص ۴۴ .

ح

حاشیه رساله منامیه میرزا بابای ذهبی درویش .

آغاز : بسمله، حمدله، اما بعد چون حسب الخواهش برادرایمانی و شفیق روحانی آقای محمدخان سلماسی آذربایجانى این رساله منامیه .

انجام : و ولایت الالهیه که مشتمل بر اسرار مبدء و معاد انسانست ثبت و ضبط ولى هنوز ناتمام است وفقنى الله باکماله بحق محمد و على و الحجة عليهم السلام والتحية .

* ش ۴، مج ۴۲۷ د (۲۹۷) ص ۴۵ .

حجة الاسلام = برهان الملة = رد اعتراضات پادری: ملا علی نوری (ساخته در ۱۲۳۳)

آغاز: بسمله، الحمد لله الاول بلاول كان قبله و الآخر بلا آخر.. (پس از يك صفحه) اما بعد پس برأى اخوان صفا و خلان و فاذره خاكسار على نوری بيقدر و مقدار عرضه میدارد که در عهد معدلت مهد پادشاه .

انجام : در اینصورت اکنون حاجتی باعاده آن نمی باشد الحمد لله الذى هدانا لهذا . . و آله الوارثین لکمال سلام الله الکامل التام و الشامل العام و صلوته الدائمة و برکاته القائمة و السلم .

* ش ۱، مج ۸۳ د (بنام رد اعتراضات پادری) (۲۲۹) ۳۵۴ ص ۶۴ و ۶۶ .

حسن و عشق : فضولی خاکسار .

آغاز : بسمله، حمد بی حد احدى را سزا است که ریاض بدن را بآب جوی عشق پرورده و حسن را مظهر عشق .

انجام: و از قید زمانه رست عاقبت الامر خود را بخود رسانید و معشوقی عاشقی از آن خلوت وحدت برون ماند و الله اعلم .

* ش ۲ مج ۴۶۵ د (۳۰۵) ص ۴۹.

حسنه: ابراهیم استرابادی (گرگین)

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد چنین گوید فقیر حقیر بی بضاعت. . در تاریخ نهصد و پنجاه هشت شرایط طواف بیت الله الحرام. .

انجام افتاده است.

* ش ۹ مج ۵۰۹ د (۳۱۶) ص ۴۹.

الحق (رسالة -) = اعتقادات یا مجملی از عقاید شخصی در رفع تهمت: تصوف: مجذوب علی شاه.

حقیقت و کیفیت سلسله موجودات و تسلسل اسباب و مسببات: منسوب بابن سینا. آغاز: بسمله و به نستعین. . اما بعد اکرم دوستی که دوستی وی خدا را بود و نه ریا را درخواست تا حقیقت و کیفیت سلسله موجودات. . بیانی رود بفارسی. انجام: و شرح هر دو این طریق عمرها باید و قتها مساعد نیاید اما بر سبیل اجمال اینقدر گفته شد والله اعلم بالصواب.

* ش ۳۷ مج ۳۹۲ ج (۲۰۱) ص ۴۹.

حل التقویم: ابوالخیر محمد تقی فارسی.

آغاز: بسمله، درخشنده تر ستاره و فرخنده تر سیاره که از افق مقال اهل کمال طالع و لامع گردد.

انجام: و هر وقت که کف الخضیب در وسط السماء باشد هر دعا که کنند با مر مجیب الدعوات باجابت مقرون گردد.

* ش ۲ مج ۴۰۱ د (۲۳۴) ص ۴۹.

حل مسائل: قطب الدین لاری.

آغاز: بسمله، بعد حمد الله سبحانه والصلوة علی نبیه وولیه. . . بر ارباب

خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده و مستور نماناد که اقل خلق الله الغنی قطب الدین عبدالحسین البلاری.. چون از تألیف کتاب حل و عقد نجوم و تصنیف .
انجام : در جدی بیست و نه روز و شش ساعت و در دلو بیست و نه روز و شش ساعت در حوت سی روز و ده ساعت والله یعلم بحقایق الامور.

* ش ۲ مج ۱۵ د (۲۱۶) ص ۵۰.

خ

خفی علانی : سید اسمعیل جرجانی .

آغاز : [پس از فهرست کتاب] مقالات نخستین از بخش نخستین اندر تدبیر حفظ صحت و این شانزده باب است باب نخستین اندر تدبیر هوا، بپاید دانست که اسباب تندرستی و بیماری شش نوع است.
انجام : و اگر خواهی که بهوش باز آید مقدر شنجار با سر که در بینی وی افکن یا در دهانش بهوش باز آید والله اعلم بالصواب .

* ش ۱ مج ۸۱ ج (۱۵۳) ص ۵۱.

خلاصة الحکمة : میر محمد حسین عقیلی (بهادر خان) .

آغاز : بسمله، و به نستعین . الحمد لله الذی خلق الانسان فی احسن التقویم و شرفه بتشریف الروح والعقل القویم وایده... اما بعد میگوید بنده خاطی محمد حسین بن محمد هادی... که مدتی مدید بود که اشتیاق این داشت که کتابی در طب...
انجام : والجمیم مع الباء والمیم مع الالف والمیم مع الواو ذکر یافت ولهذا در اینجا ذکر نموده و باین ختم نمود خاتمه را والحمد لله اولاً و آخراً... و سلم تسليماً کثیراً .

* ش ۱۴۵ ب ص ۵۲.

خواب نامه :

آغاز :

سن زعلم خواب گویم بیشتر که اندر ویا بزم عجب بی حد و مر
 خواب مست کودک دیوانگان هر سه خواب نادرست و ایجوان
 [پس از یک صفحه] اگر کسی در خواب دید سری تراشید از غم نجات یابد ..
 انجام : اگر کسی در خواب دید که گل بوی میگرداز غایت خبر خوشحالی بوی
 رسد. این خواب [خواب] نامه قول یوسف علیه السلام والله اعلم بالصواب .

* ش ۴ مج ۵۷۶ د ص ۵۳ .

در خوشاب : عمیدی تبریزی .

آغاز : بسمله .

مشنو از نی در کتاب مشنوی بشنو از تنبور قمصور خوی
 بین چه سان دستان سرائی میکند ناله از درد جدائی می کند

انجام :

ای عمید اترك قال وقیل كن ختم دفتر را بدین تمثیل كن
 ختم كن این دفتر در خوشاب کاب شد نكك؟ مشنوی قاردوشاب

* ش ۱۲ مج ۵۴۲ د (۳۲۲) ص ۵۳ .

در یتیم : دهدار .

آغاز : بسمله، حمد و سپاس ازلی الیاس مرآفرید گاری را که شأن الوهیتش
 مقوم وجود موجوداتست و شکر و ستایش ..

انجام : و از شر نفس و شیاطین الانس والجن محفوظ و الله يقول الحق و هو یهدی السبیل و صلی الله علی محمد و آله وصحبه اجمعین .

* ش ۹ مج ۹۹۲ د (۲۵۸) ص ۵۳ .

دره نجفیه : میرزا محمد باقر همدانی .

آغاز : بسمله ، حمد خدا را که راه او واضحترین راهها است اگر رو با برویم و دورترین راهها است اگر نرویم ...

انجام : پس بهمین قدر اکتفا کردم در این جزء و ان شاء الله تمام مطلب در جزء دوم از رساله دره بعون خداوندی خواهم نوشت اگر خداوند عالم جل شأنه بواسطه آیات خود خواسته باشد . قد فرغت منها فی عصر یوم الخمیس سن شهر ذی قعدة الحرام سنة ۱۲۰۴ حامداً مصلیاً مستغفراً .

* ش ۱ مج ۴۴۰ د (۲۹۹) ص ۵۴ .

دلائل المشیعة : حاج محمود قوزانی زنجانی .

آغاز : بسمله . الحمد لله الذی خلق الانسان بقدرته و علمه البیان بفیضه وجوده ... برضا میر صافیة زاکیه ارباب عقول و معرفت بر صحایف ...

انجام : وجه امامت خاصه هریکی از ائمه اثنی عشری و باقی بودن حجة تاروز قیامت باشد الحمد لله الذی . . خاتمه لایخفی ان الادلة . . علی وفق ما اقتضته الحال و المقامات .

* ش ۱ مج ۷۰ د (۲۲۶) ص ۵۵ .

دلیل العوام : محمد تقی دارابی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الحکیم العلیم القدیر . الحمد لله القدیر بالخبر البصیر . . و بعد بر صحایف قلوب روشن دلان که سالکین بروج افلاک پرهیز کاری اند . .

انجام : و بعضی گفته اند کفارهاش کفاره ظاهر است و آن احوط است مسایل

اعتکاف را باینجا ختم نمودیم والله العالم بحقایق الامور والاحکام .

* ش ۴۵۹ د ص ۵۵ .

دلیل المنجمین : قاسم بن محمد بن عبدالله حسینی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله العلی الولی والصلوة علی النبی الامی اما بعد چنین
گوید حقیر فقیر قاسم بن محمد ... که چون جماعتی از اخوان صفا نزد این بیچاره .
انجام : پس آوردن آن بعضی برای آن بعض است تا بهره برای وی بردارند و
محسوب دارند .

* ش ۲ سج ۱۸ د (۲۱۶) ص ۵۵ .

دیوان : صدر .

آغاز : بسمله ، و به نستعین .

صد حمداله و احد و سر حکم را کاروده مصور صور ملک عدم را
در حمد محال آمده حصر کرم او در اصل وله آورد او هام امرا
انجام : وله عند العجب من جلوات المطلب ، تعالی الله چه خوش ..
اگر بیند رخ تو دیده صدر با سیدش رسد امید واری
* ش ۱۵۵ ب ص ۵۹ .

دیوان : صدرای شیرازی .

آغاز : بسمله .

میستایم خالق را کوست هست این دگرها نیستند او است هست
آن خداوندی که قیومست وحی آنکه پاکی وقف شد برنام وی
انجام :

زنده [و] یقظان بود مرد خدا سرده یا حیران بوند این ماسوا

آنچنان مغرور این فانی شوند کز خدا هرچند گویی نشنوند

* ش ۱ سج ۳۲۲ د (۲۸۰) ص ۵۹

دیوان . طالب آملی .

آغاز: بسمله .

چون کج نهم بفرق خرد افسر بیان از مدح شه اتاقه زنم بر سر زبان
شه گفتم و زبان ادب میگزم ز شرم کین وصف نیست در خور جمشید جم نشان

انجام :

طور تو فزود در سخن سوز مرا آموخت روش طبع نو آموز مرا
با من لب شیرین ز کلام توسیهر کفاره دهد روزه امروز مرا

* ش ۱۷۲ ج ص ۵۹ .

دیوان : فائض کرمانی .

آغاز: بسمله و به نستعین .

ثنا ایزدی را که هرگز خرد نیارد که در کنه او پی برد
شراب شفق در خم نیلقام مهیا از او گشته هر صبح و شام

انجام :

از بسکه بود لطیف سر تا قدمش کی نور بصر ز دیدنش باز آید

* ش ۲ سج ۱۹۸ د ص ۵۹ .

دیوان : فوق الدین احمد یزدی (مقطعات و رباعیات)

آغاز افتاده :

لذت کسوت پشمینه هر آن زید که افت گوز بر ریش زند شرکت دارائیرا
چه بلا گوهر ارزنده که بیرون آید وا کند فطرت من چون سر جاشاشیدا؟
که بدستم فتد آن شوخ معز بل فوقی چینم از باغ وصالش گل سرپائیرا

انجام :

تا کی ماحولش ؟ از عنایت بیتم با غیر چنین است و خرابت بینم
بیتاب ز جور چرخ دون می‌نشوم زینسان که بکام چرخ باب بینم

* ش ۱ ص ۵۴۴ د (۳۲۲) ص ۶۰.

دیوان : محمد صالح استرآبادی (بخط مولف در شب دوشنبه ۵ ج ۲/۱۳۰۷)
آغاز: بسمله .

مولوی از نی روایت می‌کند کاین حکایت و این شکایت میکند
بشنو از من این روایت نیز هم کاین روایت زان روایت نیست کم

انجام :

بهتر آن باشد که از بهر دعا دستها گیرم به درگاه خدا
دولتش جاوید باد و پایدار دیر ماند ملکتش در روزگار

* ش ۴۷۲ د ص ۶۰.

دیوان : مشتاقعلی .

آغاز: بسمله .

ای آنکه پرسی از من دل داده حال دل بگشای چشم غیب و عیان بین جمال دل
رودام کن ز حضرت حق جسم معتدل تا بر تو آشکار شود اعتدال دل

انجام :

ای نور دل و دیده ما ماه توئی در عرصه شطرنج وفا شاه توئی
رونق ره این جمع پریشان احوال بالله توئی و ثم بالله توئی

فی سبب نظم دیوان . چون فقره شهادت . .

* ش ۳ ص ۵۰۶ د (۲۱۳) ص ۶۱.

دیوان : حاج میرزا مجدالدین نراقی .

آغاز : بسمله، حمدله، این مجموعه اشعار و بدایع افکار این ذره بی مقدار
و تأسیس آن بجهت ضبط .

ز گردش روزگار، یا که بتقدیر حق یا باراده دل پر محن پرستم
رخت همی بسی ز کشفشان خراب سوی بهشت برین روضه خیرالنسم

انجام :

ای حبیب الله تو دیگر انبیا ز این لقب محروم ماندند از خدا
از محبت کردم این صحبت ختام مطلع و مقطع جزاویم هیچ نام

* ش ۲۰۵ ج ۶۱ ص ۶۱.

ذوقیات عقلی و معقولات ذوقی : دهدار.

آغاز : بسمله، لك الحمد وانت اهل له یعلو حمدالحامدين من الازل الى
الابد . . و عز جلالك خامه لسان بر صفحه زبان چه سان ثنا نتواند . .

انجام : و ملت را از پرتو آفتاب پرورش و مهر گسترش منور و محفوظ بحق
النبي و آله و الحمد لله رب العالمين و صلی الله علی محمد و آله اجمعين .

* ش ۴ مج ۱۹۲ د (۲۵۸) ص ۶۳.

رجل جواد (مختصری از) : میرزا محمد .

آغاز : بسمله ، بعد این مختصریست از رساله موسومه برجل جواد از تألیفات
میرزا محمد طاب ثراه باب اول در اذکار چند که سبب صفای سریرت و قرب بحضرت
رب العزت می شود .

انجام: توجه به این الفاظ کمی نفی جمیع مراتب منافیه با وحدت صرفه مینماید
سبحان ربك . . ای برتر از این همه که گفتم آنا که پدید یا نهفتند .

* ش ۳ مج ۶۶ د (۲۲۲) ص ۶۴ .

رساله در نجوم : محمد باقر یزدی .

آغاز : در دانستن آنکه مبدأ لیجن در هر سال از سالهای یزدجردی موافق
کدام روز از کدام ماه است اول باید که در یکسال دانیم که مبدأ لیجن بعد از چند
روز و چه مقدار فتک بوده از سال معین یزدجردی .

* ش ۲ مج ۱۸۵ ب (۱۴۰) ص ۶۶ .

رفع آفات و دفع بلیات .

آغاز : بسملة، الحمد لله وسلامه علی عبادالذین اصطفی . . . اما بعد این
رساله ایست در رفع آفات و دفع بلیات از خود و مال خود و جان . . . مشتمل بر ده
باب: بال اول در رفع امراض و علل برای رفع هر علتی و مرضی با خلاص بخواند .
انجام : و مجموع آنچه در اینجا مذکور شد از محمد بن اسحق کندی منقول
است که در رساله قلع آثار ذکر کرده .

* ش ۳ مج ۱۹۴ ج ص ۱۷۸ .

رقائق الحقائق : دهدار .

آغاز : بسملة ، تبارك اسم الله يا من كل يوم هوفى شأن وجل ذكرك يا من
لا يشغله شأن عن شأن . سپاس مرآن خداوندی راست که ظهور کرد سپاس او مر
ذات مقدسش . .

انجام : دولت داریش را از چشمه ترقی و تصاعد درجات منزلین شاداب و بارور
بحق الحق و اهله و الحمد لله رب العالمین و صلی الله .

* ش ۱۲ مج ۱۹۲ د (۲۰۸) ص ۶۷ .

رموزالسیاحه : نجف قلی بن حسینعلی میرزا .

آغاز: بسمله ، رموز سیاحت و کنوز صناعت از فیض عنایت حضرت مبدع
عرش پاک و خالق افلاک است . .

انجام : واشخاص که بجهت استفسار حالات در آنجا رفته اند بسیار است و
بدین مقدار در توصیف آن مکان قناعت کرده اکتفا نمود .

* ش ۱۰۰ ب ص ۶۸ .

ریاض الجنان : احمد بن کریمعلی ارسنجانی .

آغاز: بسمله .

بشنو از نی چون حکایت می کند استماع بی هدایت می کند
در ترنم چون بدایت می کند وز جدائی ها شکایت می کند

انجام :

دست خود بر حلقه تا بنهاد باز کرده بر من خود . . . ؟ بی نیاز
اختتام شوریه مثنویة مشتمله بر سه قطعه است بتاريخ شب . . (پس ازدو
برگ) و علی جمیع الانبیاء والمرسائین واحبائه المکرمین من یومنا الی یوم الدین .

* ش ۵۷۸ د ص ۳۳۷ .

ریاض العاشقین : رضا قلی هدایت .

آغاز : بسمله ، الحمد لله العلی العظیم و صلی الله . . لمؤلفه :

بنام آنکه بی نامش بنامه نمیگردد روان از عجز نامه
[پس از هشت برگ] لهذا بنای این کتاب را که موسوم است، به ریاض العاشقین بعدد
مشایخ مذکوره . . بر هشت گلبن .

انجام : و حال تألیف این کتاب که سنه یگهزار و دوست و سی و هشت است

در بیوک آباد من اعمال کبیر آهنگک همدان و رساله آنجناب بزرگوار این است [رساله
او در رد تصوف]

* ش ۳ مج ۱۷۱ د (۲۵۳) ص ۷۰.

ز

زبدۀ قوانین العلاج : محمد بن علاء الدین سبزواری .

آغاز افتاده : واز خون می باشد علامتش سرخی . . . فصل نهم در فالج واسترخاء
و اما فالج در عرف بطلان حس و حرکت نصفی از بدن بود .
انجام افتاده : اما تدبیر شرب سموم : قی کردن بآب گرم بسیار و روغن کنجد
وزیت . . . وعین الرضا معزز و سنور گردانند و معمول را مطابق ؟ .

* ش ۳۵۸ د ص ۷۲ .

زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی الغ بیگک .

آغاز : تبارک الذی جعل فی السماء بروجا و جعل فیها . . . سالک الملکی که
مصباح صباح و جعلنا سراجا و هاجا افروخته حکمت اوست .
انجام : ضو . سنه ناقصه یزد جردی مطابق رابع تموز سنه ۱۷۴۸ ناقصه
اسکندری .

* ش ۱ مج ۲۲۸ ب (۱۴۲) ج ۶۶ ص ۷۲ و ۷۳ .

زیج محمد شاهی : دوست محمد منجم خراسانی .

آغاز : بسمله، حمد و ثنائی که خرد خورده بین مهندسان عقده گشای درادای
دقیقه از آن زبان اعتراف بعجز و قصور گشاید و ستایشی که فکر اصابت قرین راصدان
فلک . . .

انجام : اگر میان چهارده و شانزده باشد هلال ظاهر باشد و تعدیل الغروب را

از عرض له تا عرض م به تزايد پنج پنج درجه عرض عمل کرده و در جدول وضع کرده ایم [بقیه جداول است]

* ش ۲۱۹ ج ص ۷۳.

زیج محقق سلطانی (منتخب -) : وابکنوی.

آغاز: بسمله، این منتخبی است از زیج محمد بن علی الملقب بشمس المنجم الوابکنوی در معرفت دستور تقاویم و موالید و تحاویل و آن سه باب است: باب اول در تصویر جدول دستور تقاویم و تحاویل و آن نه فصل است فصل اول در تصویر جدول دستور تقویم آفتاب.

انجام: و هر که بر این اصول واقف گردد در تسهیل اعمال و تحاویل بسیار ضابطه اورا روی نماید و مثال جدول مذکور است. تمت جدول دستور.

* ش ۶ مج ۱۹۰ د (۲۵۷) ص ۷۳.

زینة الحکایات (صحیفه دوم کتاب است)

آغاز: بسمله، شجاعت عبارتست از توسط مابین تهور و جبن و اقدام بر جهاد و دفع خلل و نقصان از ناموس الهی و حفظ وصیانت مملکت ..

انجام: روزی دوسه با کام خویش بسر برد تا چون دگران رخت از این ورطه بدر برد.

* ش ۱۴ ب ص ۷۳.

منش

سحر حلال: اهلی شیرازی.

آغاز: بسمله، حمد نامحدود و شکر نامعدود سزاوار صانعی است که بیک اسر هر دو نسخه کون پرداخت و درود و تحیات نامیات سید سرا که بیک انگشت معجز نما قرص قمر را دوپاره ساخت.

انجام :

مرا کاین حسن دارد دختر فکر کجا دل بندم اندر دختر بکر
از آن فرزند خویش پسندم که در فرزند خود دل درنبدم

* ش ۲۱۲ ج ص ۷۴ .

سرالاسرار : ارسطو .

آغاز : بسمله، این ترجمه‌ایست که ارسطو نصایح باسکندر کرده بدرستی که
آنچه سؤال کردی چیز است که بر نمیتواند داشت آنرا سینه‌های جان دار ..

انجام : و اگر چنانچه از هر دو اسم عدد فرد متساوی ماند مانند نه و نه یا
یا مانند سه و سه یا مانند یک و یک طالب بر مطلوب غالب میشود والله یعلم .

* ش ۲۰۲ د ص ۷۴ .

سرور المؤمنین فی مناقب امیر المؤمنین = کفاية الطالب فی مناقب علی بن ابی طالب :
احمد بن محمد یزدی .

آغاز : بسمله، حمد و سپاس و شکر بی حد و قیاس سزاوار آفرید گاری است
جل عظمت و عظمت نعمته که تذکره مناقب اهل بیت طاهرین را باعث حیوة قلوب
مؤمنین گردانید ...

انجام : [جزء اول] و در جزء دوم شروع بذکر خصوص که در باره آنحضرت
وارد شده است خواهیم کرد و از خدا استعانت و یاری میجوئیم و هو علی کل شیء قدیر
وبالاجابة جدیر .

* ش ۵۴۶، ۷۳ د (۱۱۱) ص ۷۵ .

سمت القبلة یا اسطرلاب (قسمتی از رساله ای در شناختن-) : مؤلف نویسنده دلیل-
السائرین است .

آغاز : و اگر خواهند که با اسطرلاب سمت قبله بدانند چنین باید کرد از اسطرلاب

اول خط نصف النهار بطریقی که سبق ذکر یافت استخراج کنیم بعد از آن انحراف سکه انجام : پس فراسخ میان این دو بلد بخط مستقیم یکصد و بیست و شش فرسخ باشد و طریقی دیگر که اقرب است در کتاب دلیل السائرین ذکر کردیم .

* ش ۳ مج ۶۰ د (۲۲۴) ص ۷۶ .

سیمیا (رساله در علم-)

آغاز : بسمله، حمدله . اما بعد بر ارباب حکمت و بصیرت پوشیده نماند که علم سیمیا علم نیست در غایت علو و جمله آن ۱۷ کلمه و هر کلمه ۱۷ حرف دارد که آنرا یونانیان فلفطرات گویند . . .

انجام : و جز ب مردم کم دانش کم هوای کم آزار که دیو هوارا بافسون خرد شیشه کرده اند روانه شاید داشت . تمت الرسالة الشریفة .

* ش ۶ مج ۵۸۹ د (۲۳۷) ص ۷۹ .

ش

شبستان خیال : فتاحی .

آغاز : حمد خدایرا که چشمه سیم حمدش دریائست در حد کمال کرم و دائره میم نعمتش سفره ایست در نعت نوال قدم . . .

انجام قطعه :

اگر چه شبستان دیوان ما	نماید سرشین ازشین شر
شب ظلمت از روی اودوردار	ستان انگهش از قبول نظر

* ش ۵۷۲ د ص ۷۹ .

شجره الهیه : رفیع الدین نائینی .

آغاز افتاده : بحواس و مشاعر عالم صغیر است بمزایای . . . و این رساله را بشجره

الهیة موسوم گردانید مرتب ساخت بر مقدمه و هشت مطلب [مقدمه] مشتمل است بر دو فصل [فصل اول] در تقسیم موجود بدانکه آنچه عقل از آثار و احکام مهیتی شمرد ...

انجام : که مخبر صادق بآن اخبار نماید مصدق به شود وجود جنت و نار مصدق به باشد چون بتوفیق الهی مؤلف را میسر شد ایراد آنچه مقصود ایراد در این رساله بود امید که توفیق معرفت یابند.

* ش ۱ سج ۱۸۱ د (۲۴۵) ص ۷۹.

شرح الباب الحادی عشر : ابوالفتح بن مخدوم حسینی .

آغاز : بسملة بعد از حمد نامحدود بر حکیم واجب الوجود متکلم بی گفت و شنود و درود غیر معدود بر صاحب مقام محمود . .

انجام : بلفظ الباب که از ترکیب الف لام و باب حاصل شده مفید حسن فاتحه است اللهم افتح بالخیر و ا ختم بالخیر بحق محمد وآله خیر من کل خیر.

* ش ۱ سج ۱۷۰ د (۲۵۲) ص ۷۹.

شرح بیت « کور کورانه مرو در کربلا... » (از مثنوی مولوی) : علی بن فضل الله گیلانی .

آغاز : بسملد، ستایش و سپاس بی قیاس احدیة الذات و واحدیة الصفاتی را سزد . . چنین گوید فقیر ربانی علی گیلانی که بعضی اعزّه کرام ... فرسودند که این بیت مثنوی از مولوی که کور کورانه مرو در کربلا . .

انجام : که این نادانان را ازین بوالفضولی معذور دارند و تقصیرات زبان درازی را عفو فرمایند بکرمه و عفو .

* ش ۳ سج ۲۹۳ ج (۱۹۹) ص ۷۹.

شرح بیته از حافظ « پیرما گفت... » دوانی .

آغاز: بسمله ، لك الحمد اللهم ملهم الصواب وعلی نبيك . . اما بعد چند کلمه در تبیین معنی یک بیت از اشعار السان الوقت [الغیب] حافظ شیرازی . . . حسب التماس بعضی از اخوان صفا . .
انجام: و کره معاندان را حل انکار و شیوع جدال و اصرار و بقاء شوق اسرار نیز مانع است .

* ش ۲ مج ۱۸۹ د (۲۵۵) ص ۸۰ .

شرح بیتی چند از امیر خسرو دهلوی «لانهنگی است . .» : جاسی .
 آغاز: بسمله ، یامن لارب غیره ولااله سواه وفقنا فی القول والعمل . . اما بعد این چند کلمه است که بر حسب اشارت حضرت امارت مآب سیادت انتساب .
انجام :

راه بسوی تو از تو میخواستیم	راه بنما که طالب راهیم
کی توان گر تو راه نمائی	قطع این ره براه پیمائی

* ش ۵ مج ۳۳۹ د (۲۸۱) ص ۸۰ .

شرح بیتی از گلشن راز « تفکر رفتن از . . » : دوانی .
 آغاز: بسمله ، بعد الحمد لله بما يستحقه والصلوة علی نبیه . . نموده می شود که از دیوان وزارت که مرکز رایت و اقبالی و محیط سعادت و کمالی و محط رحال رجال .

انجام : و چون اشاره . . بر اختصار رفته بود . . والكلام مع من ملهم من النقطة الحرف و من الالف الالف فلا حاجة الى التتویل والله يحق الحق و يهدی السبیل .

* ش ۱ مج ۱۸۹ د (۲۵۵) ص ۶۷۴۹ د (۳۷۹) ص ۸۰ .

شرح حاشیه تهذیب المنطق = شیروشکر : میرزا حسین لاهیجی . .

آغاز : بسمله، قوله ابتدأ بخيرالكلام الخ فان قلت غرض از این کلام چه چیز است جواب دفع دو سؤال است که در اول محشی ایراد کرده .

انجام ناتمام : قوله و هذا يقال البين بالمعنى الاخص ووجه خصوصیت این است، که هرلازمیکه .. جزم بلزوم حاصل آید لازم ندارد که از هریک .

* ش ۱، مج ۷۱۳ د (۲۷۰) ص ۸۲ .

شرح خطبة الغراء لابن سينا : خیام .

آغاز : پاك پادشاه داد از ایزد کامیاب خود هست که آغاز چیزها از اوست و انجام و بازگشت همه چیزها بدوست .

انجام : و توکل بر تو کنم که آغاز همه چیزها از تو است و بازگشت همه چیزها بتوست والحمد لواء العقل .

* ش ۸، مج ۲۴۲ ب (۱۴۴) ص ۸۴ .

شرح رباعیات : جامی .

آغاز : بسمله .

حمدآ لاله هو بالحمد حقیق در بحر نوالش همه ذرات غریق

ناکرده ز محض فضل توفیق رفیق نسپرده طریق شکر او هیچ فریق

پا کا یگانه که کثرت ثنویت صفت موصوف را کرد سراپرده ..

انجام الرباعية فی الخاتمة .

جامی که نه مرد خانقاه است نه دیر

نه با خبر از فقه نه آگاه ز سیر

هم فاتحه هم خاتمه اش جمله توئی

فافتح بالخير رب واختم بالخير

* ش ۷، مج ۷۶۵ د (۳۱۹) ص ۸۴ . ش ۸، مج ۷۶۹ د .

شرح غزلی از حافظ «زبان عشق نداند...»: دوانی.

آغاز: بسمله، دیربست تا بحکم وجوب اداء حق اخوت در شرع فتوت و دین مروت بر رفته قلم سبب قدم اداء معنی این غزل از سخنان لسان الوقت ترجمان- الزمان حافظ شیرازی..

انجام: بلکه بآنچه بذوق خاص ناظم بود اکتفاء نمود اندک گفتم و بسیار دگر دانستم والحمدلله علی ما هدانا . . عن دار الجهالة نجانا والی معارج القدس رمانا * ش ۳ مج ۱۸۹ (۲۵۵) ص ۸۵، ش ۷ مج ۷۴۹ د.

شرح قانونچه چغمینی: حسین بن محمد بن علی استرابادی. عربی است و در بخش فارسی آمده است.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ایدع العناصر والاجزاء و اوحده الامزجة والاعضاء و افاض النفس الناطقة لادراك الاشياء.

انجام: ختم المطلوب علی الحلواء و يقال الحلواء یؤخر و اقتصرنا ایضاً فی شرح هذا المختصر والله ولی التوفیق.

ش ۳۳۶ د ص ۸۵.

شرح الکافیة:

آغاز افتاده: مذکر و واحد مؤنث مختصر بر ضمیر مرفوع منفصل مذکر و مؤنث است... (پس از هفت برگ) الکنایات کم و کذا العدد و کیت و ذیت للحديث الکنایات مبتداء و کم مبتداء ثانی و کذا عطف بر کم و العدد متعلق بعامل مقدر. انجام افتاده: نون التأكید خفیفه ساکنه و مشدده مفتوحه... (پس از دو برگ)

زیرا که در اینجا التقاء ساکنین در کلمه واحده نیست بجهت آنکه فعل کلمه جدا

* ش ۱۲۰ ص ۸۵.

شرح مدخل منظوم: حبیب الله بن محمد تقی.

آغاز : بسمله .

بنام خداوند لوح و قلم که از نیستی کرد هستی رقم
 . . مدخل هر خطاب شرح جواهر منظومه و مفتاح هر کتاب بیان زواهر منشوره
 حمد حکیمی است . .

انجام : و گمراهان شوارع شریعت را که دلیل جلیل طریقت اند گردانید .

* ۱ مج ۹۹ ج (۱۵۳) ص ۸۶ ،

شرح مرموز الحکمة : سهروردی ؟ خواجه طوسی ؟ .

آغاز : بسمله . حمد هاء بی حد و احصاء و منتهی و بی حصر مر حضرت
 مستحق و ثناء را و درود متوالی و سلام متعالی بر ارواح فرستادگان ..
 انجام : تا ما بدان سعادت مستعد و بدان لذات مبتهج بودی .

* ش ۳۹ مج ۲۴۲ ب (۱۴۶) ص ۸۶ .

شرح المناقب یا شرح الصلوات : صالح بن محمد صالح موسوی خلخالی .

آغاز : بسمله ، سبحانک یا من اظهر من غیبه المکنون المخزون المنعوت بعالم
 القدسی واللاهوت . . . بعد مدت زمانی قبل براین ، یکی از اعظام ادباء . . خواهش
 نمود در شرح مناقب ائمه . .

انجام : موافقش را از مخالف امتیاز دهند والحمد لله رب . . وقد فرع العبد الطالح
 المدعو بصالح . . . یوم الخمیس ثانی و عشرين شهر ربیع الثانی سنة ۱۳۰۶ ، اللهم
 صل علی محمد و آل محمد واحشرنا . . بحق محمد و آل له لامجاد .

* ش ۲۲۲ د ص ۸۶ .

شرفنامه (تاریخ الاکراد) : بدلیسی .

آغاز : بسمله ، افتتاح سخن حمد و ثنای پادشاهی باید که ثنای ستایش در
 ضمیر منیر خورشید جهانگیر تا مدارج سپهر برین برآید .

انجام :

شکر که این نامه بعنوان رسید
مهر نه خاتمه این کتاب
بیشتر از عمر پایان رسید
شد رقم خاتم تم الکتاب

* ش ۱۷۴ د ص ۸۸ .

الشواهد الضیائیة : محمد باقر بفرویی .

آغاز: بسمله، حمدله. اما بعد میگوید بنده فقیر عاصی محتاج بسوی رحمت
پروردگار غنی محمد باقر بن محمد حسین برغوبی الیزدی که در سال سی و دو بعد از
گذشتن هزار و دویست از هجرت .

انجام: و در حاشیه آن بکلك وقف صحیح تنبیه نمایند که ناظرین در آن متنبیه
شوند والحمد لله اولاً و آخراً والصلوة والسلام علی محمد وآله.

* ش ۱۶۰ د ص ۸۹ .

ص

صد کلمه : حاج شیخ عباس قمی .

آغاز: اسمله، حمدله. و بعد چنین گوید این فقیر بی بضاعت عباس بن محمد
رضا القمی.. که شکی نیست که بهترین جواهرات که انسان آنرا در خزانه دل پنهان
انجام: پس از حضرت امام حسین را وصی خود گردانیده اسرار امامت را باو
گفت وودایع خلافت باو سپرد وروز پنجشنبه آخر صفر سال پنجاهم هجری بسن چهل
و هفت وفات فرمود و در بقیع مدفون شد سلام الله علیه . تمام شد این نسخه شریفه
بدست این احقر عباس قمی عفی عنه .

* ش ۵۸۸ د ص ۹۱ .

صلة الفقیه : شیخ صفی = کلمات و تحقیقات شیخ صفی الدین اردبیلی است که نام

صلة الفقيه در ص ع آمده و این نسخه برابر ص ۱۴۷ تا ص ۱۸۵ صفوة الصفاء چاپی است .

آغاز افتاده : و احياناً بدعوت يکديگر .

فائده شيخ قدس الله سره فرمود در آيت اليوم نختم على افواههم . . که ختم بر افواه و شهادت و تکلم اطراف کسانی را باشد که انصاف ..
انجام افتاده : در تحقيق اين بيت که افضل الدين خاقانی گفته است .

بيت :

از نسيم صبح و شام و زروسيم شام صبح
سلطان چرخ را به غلامی خریده ام
شيخ قدس الله سره فرمود مراد وقت ... و نور عرش در جنب نور دل ناچيز نمايد .

* س ۴۸۹ د ص ۹۱ .

ضی

ضياء العيون : عبدالکریم حسینی .

آغاز : بسمله ، نحمدك اللهم يا ذا المن الجسميم و الطول العظیم والعز القديم . . (پس از دو صفحه) بعد چندی از درویشان تیز اندیش و آشنایان حقیقت کمیش صافی طویت .

انجام :

تا تازه کنم عهد مسلمانی را نزدیک بره شوم زیراهی دور
بحمد الله و حسن توفیقه در مدت شش ماه جلد اول این رقیمه باهتمام همت این
مستهام صورت اختتام یافت در حالتی که حالی بود نامستقیم . . با پریشانی حال و
شکستگی بال بقلم ملال داده شد .

* ش ۱۷۸ ب ص ۹۲ .

ط

طریق طالبان حق : محمد اسماعیل .

آغاز: بسمله ، چنین گوید اقل ذلیل محمد اسماعیل که طریق طالبان حق بجانب بارگاه احدیت زیاده از آن است، که حصر توان نمود که الطریق الی الله بعدد .
انجام : که حکمت از دل او منفجر می گردد بر زبانش جاری میشود کما قال رسول الله من اخلص الله اربعین صباحاً فتح بیننا ینبع [نیایع] الحکمة من قلبه .

ش ۲ مج ۳۰۹ ج (۲۷۹) ص ۹۴ .

ظ

ظهور عناصر که بافلاک عروج میکنند (رساله در -)

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب العالمین الحمد لله الذی خلق الانسان من طین و اکمل العالمین ... و بعد بدانکه این مختصر کتابیست در بیان ظهور عناصر که عروج بر افلاک میکنند و از آنجا انسان کامل .

انجام : که قوله تعالی والله غالب علی امره و ما کان عطاء ربک محظوراً و این بحث که در اثیرمات؟ بود در این کتاب مختصر کفایت باشد والله اعلم بالصواب

* ش ۴ مج ۵۷۱ د (۲۲۲) ص ۹۵ .

ع

عروجیه : شیخ آذری .

آغاز :

نماز شام که از گردش قضا و قدر زبام چرخ در افتاد خسرو خاور

لوائ مرتضوی رفت در ممالک روم
زحد شام برآمد طلایه عنبر

انجام :

بزرگوار خدایا چو میهمان توایم وظایف کرمتم میرسد بما هموار
تو نیز خاطر میهمان خویش مشکن
بلطف خود حق همسایگی فرو مگذار

* ش ۶ مج ۵۷۱- (۲۲۲) ص ۹۰.

عشق (رساله در محبت و-) : عزیزبن محمد نسفی.

آغاز : بسمله، حمدله . اما بعد چنین گوید اضعف ضعفاء... عزیزبن محمد
النسفی که جماعتی از درویشان .. از این بیچاره درخواست کردند که بیايد در
محبت و عشق رساله جمع کنی ..

انجام : واین دل من بعداً بهیچ کاری نباید و هیچ نشاید.

* ش ۱ مج ۳۰۹- (۲۷۹) ص ۹۶.

علاقة التجريد : محمد اشرف عاملی اصفهانی.

آغاز: بسمله، حمد خدا را که تجريد علايق جسمانيه و تهذيب اخلاق ايمانيه
را طراط المستقيم ابواب جنان و سواد العين بصيرت اعيان.

انجام: و ايضاً سيرت آنحضرت صلى الله عليه وآله چنین بوده .

* ش ۱۵۰ ج ۹۶.

ع

غاية المراد في وفق الاعداد .

آغاز: بسمله ،

در همه چیزی هنرو عیب هست عیب بین تا هنر آید بدست

و این نسخه موسومه شد بغایة المراد فی وفق الاعداد و مبنی شد بر چهل باب و چند فصل و بالله التوفیق باب اول در بحث حساب و پیداشدن این علم.

* ش ۲ مج ۴۶ د (۲۲۲) ص ۹۶.

غرایب زمین و آسمان یا ترجمه الآیات البینات فی غرایب الارض و السموات :
محمد بن ملا آقا قزوینی .

آغاز : بسمله، غرایب زمین و عجایب آسمان و بدایع صنع یزدان زیاده از
آن است که در حیز شمار آید و اندکی از بسیار آن را دراکه انسان و خرد روشن .

انجام : و در محضرهای عالی قابل توجه و ارجمند گردد .

اگر این کار راحت بود اگررنج نکردم من برای گوهر و گنج
که سود من قبول مقبل آنست همه چشم سوی صاحب دلان است

* ش ۱۶۶ د ص ۹۷.

ف

فتوحات نظامیه : محمد رفیع ابن حاج میرزا علی اصغر حسینی .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذی ارشد المؤمنین الی صراط المستقیم و اکمل لهم -
الدین . . و بعد چون در این جزء زمان بعضی از دوستان سؤال کردند از اختلاف
اخبار . .

انجام : و اجعل لی من عندک مخرجاً و حیاً تم بید منشیها الحقیر الراجی محمد رفیع
الحسنی حسینی . . و الحمد لله اولاً و آخراً و السلام علی من اتبع الهدی .

* ش ۵۴۶ د ص ۹۸.

فرهنگ خداپرستی : لسان الحق محرم عبدالوهاب یزدی .

آغاز :

در موسم عاشورا در تکیه دولت بگرفته عزا بهر دعای شه ملت

شه ناصر دین خسرو با حشمت و صولت
کز صولت او دین شده پاینده چو دولت

انجام:

فرهنگ خدا پرستی از حق آمد بحقیقت و درستی
اینک بگواه قول محرم تاریخ شدش خدا پرستی (۱۲۷۷)

* ش ۵۰۳ د ص ۹۹ .

الفصول (ینبوع الحیات بابا افضل کاشانی): هرمس .

آغاز : بسمله، ترجمه فصل اول از سخنان هرمس الهراسه و هوادریس النبی
علیه و . . بنام ینبوع الحیوة در ساعاتت و نصیحت نفس ای نفس بنگار خود را و
مانند شویدان چیزهای .

انجام : بدان سودمندتر از بسیار دانش که کاربوی اندک بود والسلام .

* ش ۲ سج ۷۱۹ د (۲۷۱) ص ۱۰۰ .

قرائت عاصم (رساله در-) : عماد الدین قاری .

آغاز : بسمله، حمد بی حد و سپاس بی قیاس سرآفرید گاری را سزد و شاید که از
ترکیب کاف و نون آیه وجود بنگاشت . .

انجام : و خاء یخصمون را که در سورة یس است و یقیض را بیا میخواند و سعرت
را بتشدید والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب .

* ش سج ۶۸۰ د (۲۶۰) ص ۱۰۲ .

قسمت موجودات (رساله اندر-) : خواجه طوسی .

آغاز : بسمله، قال مولانا سلطان الحکماء نصیر الملة والدین . . اندر قسمت
موجودات و اقسام آن، موجود بنزدیک علماء از دو گونه بود آیا اولی دارد .

انجام: گوئیم اقسام منحصر نبوده اگر وجود سلبی باشد خارج بود از این قسمتها و بر تقدیر تسلیم حصر، فساد لازم نیاید و بالله العصمة والتوفیق .

* ش ۲۱ سج ۲۴۲ ب (۱۴۵) ۲ سج ۶۵۹ د (۳۵۳) ص ۱۰۳ .

قواعد الافاق (در طلسمات): سید علی اکبر طباطبائی (ساخته در ۱۳۱)

آغاز: بسمله ، حمدله . و بعد چنین گوید بنده احقر سید علی اکبر ابن سید عبدالحسین بن ... که اوقاتی که مشغول تحصیل علم شریف طلسمات بودم قواعدیکه **انجام:** زید الشهید بن علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب صلوات الله علیهم اجمعین فی غره شوال سنة ۱۳۱۴ .

ش ۱۳ سج ۱۲۴ ج (۱۵۹) ص ۱۰۴ .

کفاية التعليم فی صناعة التنجيم : محمد بن مسعود غزنوی .

آغاز : بسمله ، سپاس و ستایش مر خدا را عزوجل که آفریدگار است بی . . حاجت و آفرین کار است بدلائل حجت بیافرید آسمان و زمین را بدست قدرت از روی وجود . . .

انجام: ودیگری برین قیاس کن و بدان چون با اینحال مبارکی و فال مسعود رسیدیم کتاب بپایان رسد بعون الله تعالی وحسن توفیقه .

ش ۳ سج ۸۲ ب (۱۲۹) ۷۰ ج ۲۳۹ د ص ۱۱۰ .

کنوز المعزمین : ابن سینا .

آغاز : بسمله ، حمد و سپاس خدای را که آفریدگار جهان است ... چنین گوید ملک الحکماء . . ابوعلی سینا رحمة الله علیه که چون جماعتی از دوستان و یاران

عزیز در علم نیر نجات و طلسمات رقیه و آنچه بدین تعلق دارد .
انجام : و هر کاری که در تمام حرفها می آید از حرف هجا می آید و در وقت نوشتن این دو هم بخواند یا سلام یاریان .
 * ش ۴ مج ۵۸۹ د (۳۳۷) ص ۱۱۴ .

الکواکب الثواقب : دهدار .
 آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی علم الانسان ما لم یکن یعلم . . چنین گوید کامل فنون نقص و نا کسبی و پیش رو طریقت نادانی و بازپسی . .
انجام : امید که موجب انتفاع همگنان آید و باعث را سبب خیر در این شود و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین .
 * ش ۷ مج ۱۹۲ د (۲۵۸) ص ۱۱۴ .

گ

گزارش افغانستان : حاج سید ابوالحسن قندهاری .
 آغاز : چون حسب الامر اشرف ارفع نواب مستطاب . . حشمة الدوله العلیة العالیة این بنده درگاه آسمان جاه حاج سید ابوالحسن قندهاری مأمور به رسالت تهنیت . .
انجام : از تقویت خیری باو نمیرسد اگر چه بالمآل بهمین تقویت تحلیل خواهد رفت .
 ش ۲۶۱ د ص ۱۱۵ .

گفتار در جدائی میان حادث و مبدع و احاطه داننده بخود : افضل الدین کاشانی .
 آغاز : خاصیت ابداع آنست که ابداع را بوجود محلی موجود پیش از ابداع حاجت نبود که ابداع بوی رسد و فعل و کنش تا محلی که جسم است . .

انجام : و ذات دانا نهایت و طرف ندارد و احاطه اجسام از آنکه نه بدایت بود بغیر و بطلان پذیرد و احاطه دانائی زوال نپذیرد .

* ش ۱۶ مج ۲۹۳ ج (۲۰۰) ص ۱۱۵ .

ل

لسان الذاکرین : حاج میرزا محمد هادی بن میرزا ابوالحسن نائینی .

آغاز : بسمله ، نحمدک اللهم یا من قربه الجنة التي وعد المتقون .. لمؤلفه :

خواهم که حمد و نعت خدای و رسول را

هر دم ز روی شوق بلفظ دگر کنم

... حمد کسی را که گفته است : گشت امید هر که بود تشنه ترکشم . تشنگان

فرات قربش از پرنیان محبت رسیدند .

انجام :

در عرصه قیامت و هنگام بازخواست

هادی ترا شفاعت خیرالنسا بس است

هر گز بروز حشر نیندیش از حساب داری بدست دامن آل ابوتراب

* ش ۱۶ ب ص ۱۱۸ .

لطایف غیبی : احمد بن زین العابدین علوی .

آغاز : بسمله و به ثقتی . بعد از حمد مبدعی که سبعة معلقات هفت آسمان

نمونه از انشاء بدیع ابداع اوست و دوائر تو برتوی هفت زمین نقطه امتحان خامه

اختراع او است .

انجام : و بحسن ملاحظه پاکان و اهل صفا مقرون و ار جوان یکون ذلک

حسنة مبرورة .. آمنت بما جاء به الرسول صلى الله عليه وآله من عند الله .. ؟ امیر المؤمنین

علی بن ابیطالب ولی الله .

* ش ۲۲۰ ب ص ۱۱۸ .

لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق : دوانی .

آغاز : بسمله ، افتتاح کلام بنام واجب الاعظام سلطانی سزد که . . . ازلی
جنود مجنده اعیان ممکنات را از حد عدم بدارالملک وجود متوجه ساخت . .
انجام افتاده : در وصایای افلاطون می گوید که خدایرا بشناس و حق اونگاه
دار . . که وسیله اکتساب ترا باشد بخواب وآسایش .

* ش ۲۸۱ د ص ۱۱۹ .

لوامع انوار الکشف والشهود علی قلوب ارباب الذوق والوجود (شرح قصیده میمیه
فارضیه) : جامی .

آغاز : بسمله ، سبحانه من جمیل لیس لوجه نقاب الالنور ولالجماله حجاب
الالظهور رباعیه

ای گشته نهان زغایت پیدائی عین همه عالمی زبس یکتائی
الهی بحرمت آنان که بکام همت پی بسرا پرده عزت وحدت . .

انجام :

بی دعوی فضل جامی ولاف هنر درسلک بیان کشید این عقد گهر
وان لحظه که شد تمام آورد بدر تاریخ مه و سال وی از شهر صفر
(۸۸۳) اللهم انا نعوذ بعفوک من عقابک . . . ولاعدوان الاعلی الظالمین والصلوة
والسلام علی سید المرسلین وعلی آله وصحبه اجمعین .

* ش ۳ مج ۳۲ د (۲۲۱) ص ۱۱۹ .

لوامع محمدیه : مصطفی بن اسماعیل علوی .

آغاز : بسمله ، لک الحمد یارب حمداً یکون لنا الیک وسیله وللزلفی لیدیک
ذریعة . . و بعد فیقول . . مصطفی بن اسماعیل العلوی . . در زمان دولت قاهره

پادشاه جمجاه سلیمان سپاه (پس از یک صفحه) محمد شاه لزال سریر السلطنه
مرصعاً . .

انجام ناتمام: جواب از این حرف آنکه خبر غیر متواتر منقسم میشود . . .
وباین کلام ظاهر است دلالات سید قدس سره باجماع نه بمثل .

* ش ۶ مج ۶۳ د (۳۰۴) ص ۱۱۹ .

لیلی ومجنون : مکتبی .

آغاز : بسمله .

ای بر احدیت ز آغاز	خلق ازل وابد هم آواز
ای سایه مثال گاه بینش	در حکم وجودت آفرینش

انجام :

این نسخه فسانه جهان باد	مقبول دل جهانیان باد
باد اول و آخرش در این دیر	اول بصواب و عاقبت خیر

* ش ۱ مج ۹۱۱ د (۳۴۰) ص ۱۲۱ .

۴

مباحثه النفس : محمد طاهر قمی .

آغاز : بسمله ، حمدله . اما بعد چون رحمة الله قادر متعال ؟ آخوند ملا محمد
طاهر قمی دید که اکثر اهل زمانه در قافله گاه جهان رحل اقامت .

انجام : رباعی :

یارا بمحبت گرفتارم ساز در بونه اخلاص دلم را بگداز

از بال [و] پریم رشته غفلت بردار

شاید که کنم باز بسویت پرواز

* ش ۲ مج ۷۰ د (۲۶۶) ص ۱۲۱ .

مبادی موجودات : افضل‌الدین کاشانی .

آغاز : بسمله، سپاس آفرین و ستایش نگارنده جانرا بخرد و پبای دارنده‌خردرا
بخود ...

انجام : در این رساله بازرانیم بر طریق تنبیه و تذکیر از مبادی موجودات
نفسانی .

* ش ۸۰ مج ۲۴۲ ب (۱۴۸) ص ۱۲۱ .

مجمع‌الاصناف : میرزا عباس خان بختیاری (خرم)

آغاز : بسمله .

این بکر که چارگوهر صاف دراوست

بگریست که حسن قاف تا قاف در او است

در زیر اسم مجمع‌الاصناف است زانروی که جمعیت اصناف دراوست

ردیف‌الالف : اتوکش، ابریشمی، آهنگر .

تا عاشق دلبر اتوکش باشم بایست که پیوسته مشوش باشم

انجام :

شب تا سحر از جور تو نالم چونفیر دردست تو چو نقاره فریاد کنم

* ش ۹ مج ۵۴۲ د (۳۲۲) ص ۱۲۳ .

مجمع‌القواعد : امام بن احمد بن امام کججانی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی خلق الانسان و علمه القرآن . . اما بعد چون

حضرت و اهاب المواهب بمقتضای کرم قدیم و لطف عمیمی که بر کافه اهل اسلام

داشت ...

انجام : باصفتی که دارد ادا کند و آن صفات را از وی زایل نگرداند .

* ش ۳ سج ۵۶۷ د (۳۳۱) ص ۱۲۴.

مجمال الحکمة (ترجمه فارسی اخوان الصفا) :

آغاز : بسمله، حمدی عدسزاوار خدائست که واجب الوجود است و هر چیز را از عدم پدید آورده است و هر چیزی را جداگانه از انواع ...

انجام افتاده (رساله هشتم از قسم چهارم) : فصل هشتم در این رساله که این فصل بازاء آن بنهادیم حکایات روحانیات و شیاطین و دیو و پری میکنند و ما آنچه لایق بود ... اگر همه را ملایکه خوانند شاید ولیکن همه را نشاید.

* ش ۱۰۸ ج، ۱۰۹ ص ۱۲۴.

محمود القوائد : محمد تقی سپهر کاشانی.

آغاز : بسمله، سبحان الله خالق بیچون بودن با هر کم و افزون بود لمعات سیمای وحدتش ساحت ... ؟ طور کثرت است و ظهور در عوالم کثرتش امارات وحدت انجام :

ماجان بره خدا فدا ساخته ایم	کام دوجهان ازان روا ساخته ایم
عصیان و گناه و جرم و بدروزی خویش	تحفه پی در که خدا ساخته ایم

* ش ۱۳۷ ب ص ۳۹۹.

مختصری در توحید (اقاویل قدسای فلاسفه) یعقوب بن موسی متطبب = توحید (اقاویل قدسای فلاسفه ... مختصری در -)

مدارج کمال : افضل الدین کاشانی.

آغاز : بسمله. بنام خدائی که جز او نیست خدائی، آغاز هر چیز واویبی آغاز و انجام هر چیز واویبی انجام ..

انجام : از نوازش چنین عطاوشکیبایی بر آزمایش بلا. نعم المولی و نعم النصیر
لاله الا هو الیه المصیر.

* ش ۵۲ مج ۲۴۲ ب (۱۴۷) ص ۴۰۰ .

مدخل منظوم : منسوب به خواجه طوسی .

آغاز : بسمله .

مرد دانا سخن ادا نکند تا بنام حق ابتدا نکند

مالک لم یزل کریم و قدیم صانع بی بدن علیم و حکیم

انجام :

چون رسید این لطیفها بکران وزمه نو به آخر شعبان

در زمانی که دور هجرت بود ششصد و شصت و دوز هجرت بود

* ش ۱ مج ۱۹۷ ج (۱۸۰) ص ۴۰۰

مراحل السالکین : مجذوب علی شاه .

آغاز : یا هو . یا علی الاعلی ، بسمله . حمد و سپاس معبودی را سزااست که

در خانقاه ایجاد قاست قابلیت حضرت انسان را بکسوت بشریت آراست .

انجام : و ملتمس از مطالعه کنندگان اینکه مؤلف را در وقت مطالعه بفاتحه

و دعا یادآوری نمایند خواه در حال حیات خواه در حال ممات و طلب آمرزش از برای

داعی از خداوند غفور مسئلت نمایند .

* ش ۶ مج ۱۷۱ د (۲۵۳) ص ۴۰۰ و ۴۹۴ د .

مراد المسافر : سیف الدین علی شریف حائری .

آغاز : بسمله . در رابحار حمد و ثنا بارگاه کبریای علیمی را که زبان عوام را

بتشریف ادای ترجمه الفاظ معانی مآخذ آیه کریمه هذا لسان عربی ...

انجام : سوره مائده را بنویسد و بشوید و آن آبرا بخورد بفرمان خدای تعالی

تسللی شود و از تلف نفس ایمن و محفوظ گردد .

* ش ۱ مج ۴۴۳ د (۳۰۰) ص ۴۰۱ .

مرصادالعباد: میرزا ابوالقاسم راز .

آغاز : الحمد لله والسلام على عباده ... اما بعد بر الواح مرآئی قلوب صافیة
زاکیه اهل بینش و دانش .

انجام : و اولیاء کاملین ایشان است و فقهکم الله وایانا على السلوك فى سبیل
الرشاد والنجات والسلام علينا وعلیکم وعلى عبادالله الصالحین ورحمة الله وبرکاته .
* ش ۸ مج ۴۲۷ د (۲۹۱) ص ۴۰۱ .

مصباح الطريق : حسن بن محمد علی یزدی .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذى اوضح لنا طريق العمل بنصب الاعلام والدلائل
... و بعد چنین گوید اقل خلیقه حسن بن محمد علی الیزدی که چون عالیجناب ...
فخرالمحققین . . ترجمه اصلاح العمل خود [امر نمود] بعد از ترجمه آن ..
انجام : و اگر دوائی بخورد که بجهت آن بخواب رود آن خواب نیز ضرر ندارد .
العلم عند الله .

* ش ۳۹۰ د ص ۴۰۲ .

مطالع الانوار : حسن خطیب قاری (شرح مشارق الانوار برسی)

آغاز افتاده: نوری که جهان شد از فروغش روشن .. (پس از یک صفحه) اما بعد
بر صفحه عرض نگارش میشود که چون محتاج پر تنوع نایت پروردگار حسن الخطیب .
انجام افتاده : مطلع . مخفی نماند که حضرت صاحب (ع) را دو غیبت است
... یعنی که نام برد سرا در مجلسی که جمعی از مردمان باشد بر اولعنت خدا .
* ش ۱۶۹ ج ص ۴۰۳ .

معما (رساله در-) مؤلف شارح رساله معمای میر حسین نیشابوری است .
آغاز: بسمله .

بنام آنکه از تألیف و ترکیب معمای جهان را داد ترتیب

کشایند از معما نام اما شد از نامش گشاده هر معما
انجام افتاده :

آن شوخ بفن ساحری هر نفسی پنهان بدو ابرو و مژه گشته بسی
... مخفی نماید که اشارت شده.

* ش ۴ سج ۱۹۰ د (۲۵۷) ص ۴۰۶.

معما (رساله دوم-) : خواجه شهاب الدین نظام حقیری معمائی.

آغاز: باسمه سبحانه.

ای وجود تو اصل ذات همه نام تو حل مشکلات همه
همه ذرات اسم ذات...

اما بعد بر رأی عقده گشای نکته گذاران خردمند و ضمیر فیض پذیر خرده شناسان
مشکل پسند.

انجام: بتخصیص در رساله مولانا میر حسین نیشابوری صورت اتمام و اختتام
پذیرفت تحریر این رساله . . در اواخر شهر جمادی الاول بسال هزار و پنجاه و یک
... الرباعية فی التاريخ :

این نسخه بنام شاه جمشید اتمام پذیرفت ز فیض وهاب
تصنیف شهاب و بنزد عقلا تاریخ وی آمده است تصنیف شهاب

* ش ۸ سج ۱۴۴ ج (۱۶۱) ص ۴۰۶.

معما (رساله -) : حکیم رکننا.

آغاز:

بسم الله الرحمن الرحيم مطلع منشور کلام کریم

رمز مسما توز... اما بعد معروض میدارد حقیر صادق رکنی عاشق که زمان
بسی لطیف شده و جوانان بغایت ظریف..

انجام :

نهصد و آن بگو مگو از اند چونکه ازد گرهست نهصد و آن

الحمد لله على الاتمام . . فی يوم السبت بوقت الظهر عن شهر الشعبان المعظم بتاريخ

ثمان عشرین سنة ۱۰۴۷ .

* ش ۲ مج ۱۴۴ ج (۱۶۰) ص ۴۰۶ .

معما (رسالة -) : ملا فخری .

آغاز : بسمله .

بنام آنکه کرد از خاک پیدا معمای وجود آدمی را

میرا شمس از ترکیب و تحلیل منزله ذاتش از تشبیه و تبدیل

انجام : آبل .

مرا مهر و مه نامهربانی جدا از دل نمیگردد زمانی

* ش ۳ مج ۱۴۴ ج (۱۶۰) ص ۴۰۶ .

معمای منظوم (رسالة -) : حقیری معمائی .

این کتاب درص ۴۰۶ (۱۵۸) بنام «المعمائیه» (الرسالة -) : سید علی اکبر بن

عبدالحسین طباطبائی آمده است ولی اشتباه است و معمای منظوم حقیری است و سید

علی اکبر نویسنده نسخه میباشد .

آغاز : بسمله، علم معما .

بنام آنکه ذات جمله اسماء بود چون اسم و ذات او مسمی

بود آسایش دلها ز نامش گشاده جمله مشکله ز نامش

انجام :

بی تاریخ او از عالم غیب رسیده نسخه موزون بی عیب

قبول خاطر اهل نظر باد بخوبی در همه عالم ثمر باد

* ش ۵ مج ۱۲۴ ج (۱۵۸) ص ۴۰۶ .

معما (رساله اول) : حقیری معمائی .

آغاز : بسمله ، بعد از تنصیص و تحمید و تسمیه و تخصیص محامد و ائینه بحضور ذوالجلال که ذات بی مثالش از سمت ترکیب و تحلیل مجرد و معرا است ...

انجام : امت :

هر دم فکند در سر آن زلف خوشست بهر دل ما آن مه سرفتنه شکست

* ش ۵ مج ۱۴۴ ج (۱۶۰) ص ۴۰۶ .

مفاتیح الغیب : محمد تقی بن محمد بن حسین شریف تبریزی معقانی .

آغاز : بسمله ، ستایش خدای را جل شأنه که نگارنده نقش جهان است و داننده په ؟ اونها الا يعلم من خلق .

انجام : انتهى موضع الحاجة من حدیث الشریف و بانتهائه انتهى ما اردنا اثباته فی هذا الكتاب والحمد لله رب العالمین وصلى الله ... فی بلدة تبریز صانها الله عن التهريز
* ش ۷۷۰ د ص ۴۰۶ .

مفاتیح النجوم ومصباح العلوم : شرف برشبوری .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی هو الحق مبین والباطل کل ماسواه . . اما بعد چنین گوید اضعف عباد شرف برشبوری رحمة الله عليه که مدت مدید دلائل سؤال سایلان از شیوه نجومی استخراج می افتاد .

* ش ۴ مج ۱۹ د (۲۱۶) ص ۴۰۷ .

مفتاح الخزان (مقاله سوم اختیارات بدیعی): حاج زین العطار انصاری .

آغاز : بسمله ، حمدله ، اما بعد بدانکه این رساله ایست از مفتاح الخزان که ذکر کرده میشود در مرکبات مستعمل عن مقاله ثانیة اختیارات بدیعی از تصانیف

.. علی بن الحسن الانصاری المشهور بحاجی زین عطار ... و این رساله مشتمل بر شانزده [باب] است ... باب الاول فی المفرحات، مفرح یاقوتی خفکان و وسواس را نافع بود ..

انجام : و چند نوبت باب ...؟ سوده بر آن افشان ..؟ نمایندوباز ..؟ و استعمال کنند که در غایت منفعت است والله اعلم واحکم .
* ش ۲ ص ۸۱ ج (۱۰۳) ص ۴۰۷ .

مفتاح العمل فی طریق الاستخراج : عبدالوهاب قوچانی .
آغاز : بسمله، حمد و ثنای آفرید گاری را که افلاک و نجوم و ثوابت بیافرید و شکر و سپاس . . اما بعد حقیر فقیر . . عبدالوهاب بن محمد علی منجم قوچانی الاصل **انجام :** این است مختصر رساله که در باب قواعد استخراج نوشته و تحریر شد قد فرغت من تألیف هذه الرسالة فی شهر صفر المظفر فی مشهد الرضا (ع) بتاريخ سنة ۱۳۲۰ .

* ش ۲ ص ۱۱۰ ج (۱۰۶) ص ۴۰۸ .
سلا الذالداعی و معاذ الساعی : محمد بن لطف علی .
آغاز : بسمک، الحمد لله الذی اذانا جاه المكظوم ازال وجومه و اذا استغاثه المظلوم رفع همومه . . و بعد چون حصول مهمات و وصول بر سعادات بمؤدای ما یعبأ بکم ربی لولاد عائکم منوط بدعا و مناجات .
انجام : که چون بی خواب شوی بگو سبحان الله ذی الشان دائم السلطان کل یوم هو فی شان .

* ش ۳۳۳ د ص ۴۰۹ .

مناظره با فروق : عبدالوهاب بن عبدالرحمن معروف باین منجم .
آغاز : مناظره چند که اقل عباد عبدالوهاب را بعد از یقین طریق ارشاد با اهل

عناد میرفت و اتفاق افتاد و از جمله مناظرات آنکه بتاريخ ۱۰۷۳ در دارالسلطنة شاه جهان آباد .

انجام : واگر افعال شراز او باشد ظلم لازم میآید تعالی شأنه عن ذلك بعد از تفکر بسیار استحسان مقام نمود والحمد لله رب العالمين .

* ش ۳ مج ۲۹۳ د (۲۷۶) ص ۴۱۰ د .

المناهج العملية والعلمية: نصرالله شیرازی .

آغاز : بسمله، حمد خداوندی راست که زيت شجرة ولايت الهیه در مصباح قلب انسان که زجاجة و کوكب دری سماء معرفت است .

انجام : و عمل بر اشتباه در لفظ نماید چه سهو ونسیان کالطبيعة الثانية از برای انسان است و ارجو لله [من الله] المغفرة والتوفيق والرحمة .

* ش ۳۵۶ ص ۴۱۰ .

مناهج اليقين : محمد طاهر حسینی شوشتری .

آغاز : بسمله. حمد بی حد و ستایش بی عدد شایسته بارگاه خداوند احدیست که مظاهر وجود را بتجلیات مختلفه در معرض شهود جلوه گر گردانید .

انجام : ذکر آن مناسب آمد بر سیل ایجاز و اختصار تا خوانندگان را نفعی بخشد والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً .

* ش ۵۹۹ ص ۴۱۰ .

منتخب مقطع از تکمیل الصناعة : عطاء الله حسینی نیشابوری .

آغاز : سپاس بی قیاس صانعی را که تأسیس بدایع مصنوعات و نظم سلسله موجودات بی دخیل و شریکی نمود .

انجام : و سهو و خطائی شده باشد واقع رب اغفر لی انک انت الوهاب

* ص ۳ مج ۴۷۱ د (۳۰۷) ص ۴۲۲ .

منتخبات الاحکام فی علم النجوم: کاظم بن محمد اصفهانی .

آغاز: بسمله ، حمد و ثنای بی عدد بر آن پادشاهی سزاست که احوال این عالم کون و فساد را بحرکت افلاک و سیر انجم بسته گردانید .
انجام : و عفو و اغماض را بکار دارند و همت بر اصلاح او گمارند که سهو و نسیان از لوازم انسان است .

* ش ۱ مج ۱۸ د (۲۱۶) ص ۴۲۲ .

مذهب الاسماء فی مرتب الاشياء: محمود سجزی عربی .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی خلق الخلاق یقدرته وخص بنی آدم بعزته . .
قال العبد الضعیف محمود بن عمر بن منصور . . بعد فانی رایت الناس زاهدین فی العلم والعقبی راغبین فی الجمل والدنیا . .

انجام: الشطبه زن بلند بالا واسب دراز و پیش خرماء سبز و پهلوی خربزه الشطبح الشطر . . و ناحیت ودودیک بستان الاشطر ج .

* ش ۱۰۹ ج ، ص ۴۲۷ .

میزان شیخیه: محمد باقر بن محمد جعفر .

آغاز: بسمله ، حمد مخصوص حکیمی است کامل که نور هدایت او روشن تر از آنست که طالبان آن آنرا نبینند . .

انجام: پس بهمین قدر اکتفا میشود که مورث ملال حال دوستان نشود والسلام علی من اتبع الهدی و صلی الله . . . ختم شد این مختصر در روز چهارشنبه نوزدهم شهر ذی القعدة الحرام ۱۲۸۵ حامداً مصلیاً مستغفراً .

* ش ۵۵۲ د، ص ۴۲۸ .

میزان الملوك والطوائف و صراط المستقیم فی سلوك الخلائف: جعفر بن اسحق .

آغاز : بسمله، الحمد لله رب العالمین بالربوبیة الظاهرة الرحمن الرحیم بالرحمۃ الباهرة . و بعد حقیر الافاق الفاطمی المفتاح جعفر بن ابیه اسحق بعرض اهل مودة و وفاق میرساند که این مختصری است بی تصلف .

انجام : لهذا ماده تاریخ ختم و اختتام مغز حق کلام اتفاق افتاد :
هاتفم گفت من وراء حجاب مغز حق کلام آمد ختم (۱۲۴۶)
والحمد لله رب العالمین .

* ش ۵۵۷ د ، ص ۴۲۸ .

ن

نجوم (رساله در -) = رساله در نجوم : محمد باقر نیری .

نفائس الارقام : دهدار .

آغاز : بسمله ، ثنا و ستایش سر خداوندی را که دلیست ذات او بر ذات او و منزله از مجانست مخلوقات صفات او .

انجام : و غرض ما تلویحی بود نه اثبات این مدعا . الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین .

* ش ۶ مج ۱۹۲ د (۲۵۸) ص ۴۳۵ .

و

وجدانیات و ذوقیات : دهدار .

آغاز : بسمله ، حمد و سپاس آفرید گاری را که نهال وجود عالم به میوه انسانی آراست .

انجام : افعینا بالخلق الاول بلهم فی لبس جدید والحمد لله رب العالمین و صلی الله . . و سلم تسلیماً کثیراً کثیراً .

* ش ۱۰ مج ۱۹۴ د (۲۰۸) ص ۴۳۰ .

وجود (رساله -): میر سید شریف .

آغاز: بدان وقفك الله وایانا كه اصحاب بحث و نظر از برای بیان مراتب موجودات در موجودیت تمثیلی کرده اند .

انجام: كه چون واجب الوجود عین حقیقت وجود است و حقیقتی؟ .

* ش ۳ مج ۷۶۳ د (۳۸۸) ص ۴۳۷ .

هادی المهدین: علی مراد بن حسین گیلانی .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی جعلنا من امة سید الانبیاء... و بعد چنین گوید اقل کل قلیل .. علی مراد بن حسین الجیلانی التکابنی السیاری ستاقی .

انجام: وقد فرغنا من تألیفه لیلة الخميس فی سنة سبعة وثلثین [و] مائین بعد الالف من الهجرة انا العبد العاصی علی مراد التکابنی .

* ش ۳ مج ۸۳ د (۲۲۹) ص ۴۳۸ .

هندسه (فائده ای در-): گویا عبدالوهاب شاه شاهانی .

آغاز: دستور چنان است كه اولاً مرتبه آحاد و عشرات و مئات و الوف و عشرات الوف و مئات الوف را نگار دارند آنچه بمرتبه آحاد نویسند .

انجام: و ششصد هزار هزار هزار هزار عدد ارزن کنجد والله اعلم بحقایق الامور .

* ش ۲ مج ۵۶۸ د (۳۳۱) ص ۴۳۸ .

بخش عربی

الف

الابانة عن وحدانية الله او عن تناهى جرم الكل (رسالة فى -): كندى
آغاز : الابانة عن وحدانية الله او عن تناهى جرم الكل وانه لا يمكن ان يكون شئى
بالفعل لانهاية له انما هو موجود بالقوة لافى الفعل فهمت ماسألت ...
انجام : واصبر نفسك على اقتفاء آثارها الخفية تقض بك الى سعة اقطار المعرفة .

* ش ٢٤٢ مج ب (١٤٦) ص ٤٤١

ابطال الزمان الموهوم : محمد اسماعيل خواجوبى .
آغاز : بسملة - بعد حمد الله المتفرد بالقدم والازلية المتوحد بالبقاء والدوام
والابدية الذى نفدت دونه سلسلة الزمان لاتصاله بالسرمدية .
انجام : اعاذنا الله واياك من الضلالة والغواية وارشدنا الى ما فيه فى البداية
والنهاية وصلى الله على محمد وآله معدن الرساله و منبع الهداية والحمد لله اولاً و آخرآ .

* ش ٥ مج ٤٨٢ د (٢١١) ص ٤٤١

اثبات الصانع والعلل والمعلولات: ابن سينا .
آغاز : بسملة . قال الشيخ الرئيس . حمدله . الفصل الاول فى اثبات الصانع
وايراد البرهان القاطع عليه . كل جملة ...
انجام : محل الشوق الى مثل ذلك العالم والمشتاقين منهم الى مرتبة العشق
انك انت الرؤف الرحيم والحمد لله رب العالمين .

* ش ١٥ مج ٢٤٢ ب (١٤٤) ص ٢٤٢ .

اثبات المفارقات : فارابى .

آغاز: بسمله . المفارقات على اربعة مراتب مختلفة الحقايق الاول الوجود الذى
لا سبب له وهو واحد ...

انجام : وليس للاوساط فى البواقي نقيض من القصد والحسن .

* ش ٢٩ مج ٢٤٢ ب (١٤٥) ١٢ مج ٦٠١ د (٢٣٩) ص ٤٤٢

اثولوجيا : منسوب به ارسطو و اصلاح يعقوب بن اسحق كندى .

آغاز : بسمله . حمده . الميمر الاول من كتاب ارسطوطاليس الفيلسوف المسمى

باليونانية : اثولوجيا و هو القول على الربوبية تفسير فرفور يوس ...

انجام : لانها قد ليست صورا كثيرة فهى خفية تحتها لاينا لها شيى من

الحواس البتة .

* ش ٥٤ مج ٢٤٢ ب (١٤٧) ٢٤١ ج ١٧ ، مج ٢٥٦ ج (١٩٥) ص ٤٤٤

ارجوزة على نمط الالفية : نير تبريزى (فسوة الفصيل)

آغاز: بسمله .

قال التقى الهاشمى نسباً

بقية الماضين من طباطبا

ابن ابى القاسم ذى النجاد

و شيخ الاسلام بأدر باد

انجام افتاده :

وليكن هذا آخر الكلام

لانه من احسن الختام .

* ش ٨ مج ٥٤٢ د (٢٢٢) ص ٤٤٩

اسرار الصلاة : ابن سينا .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى خص الانسان بشرف الخطاب والهمم بمداغة الخطاء

وملازمة الصواب ... اما بعد لما التمسست ايها الاخ الشفيق والعاقل الصديق ان اكتب

رسالة فى الصلوة ...

انجام: فان لذة الجماع لا يتصور العنين ولذة النظر لا يصدق به الاكمه والله

اعلم بالصواب والحمد لله العلى .

* ش ۱۸ مج ۲۴۲ ب (۱۴۴)

الاشباه والنظائر الفقهية على مذهب الحنفية: ابن نجيم حنفی مصری .
 آغاز: بسملة . الحمد لله على ما انعم وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه
 وسلم و بعد فان الفقه اشرف العلوم قدراً واعظمها اجراً واتمها عائدة ...
 انجام: و تا بعينه باحسان الى يوم القيام وكتبه مؤلفه بيده الفانية زين بن نجيم
 الحنفى غفر الله ذنوبه وستر عيوبه ورحم والديه وكشف كروبه وختم بالخير عمله آمين .
 * ش ۱ مج ۳۰۱ دص ۴۵۵

اشكال التأسيس: سمرقندى .

آغاز: بسملة . حمدله . و بعد فان جماعة من الفضلاء وطائفة من الاصدقاء
 التمسوا منى رسالة تكون مقدمة و آلة فى اقتناء براهين ...
 انجام: ح ب مساويالح والذى هو مريع ح رتمت الرسالة ولواهب العقل الحمد
 بلانهايه و على نبیه وآله الصلوة والسلام بغير غاية
 * ش ۴ مج ۵۵۵ د (۳۲۷) ص ۴۵۶
 الاضحوية: ابن سينا .

آغاز: بسملة . افاض الله على روح الشيخ الامين فى الدارين انوار الحكمة وطهر
 نفسه من ادناس الطبيعة واتاه من البقاء ...
 انجام: و ذلك مما لا وجه له الا ان يرى رمزا كساير الرموز و اذا بلغنا هذا المبلغ
 فلنختم الرسالة .

* ش ۴۸ مج ۲۴۲ ب (۱۴۶) ص ۴۵۸

اعتقادات الخليل: محمد خليل بن محمد باقر حسيني

آغاز: بسملة . احمد ربى الله الذى من على بهداية طريق المستقيم ... اما بعد
 فيقول الواصل بالله الغنى ابن محمد باقر محمد خليل الحسينى ان الله تبارك و تعالى
 خلق العباد للعبادة ...

انجام: ولايؤاخذ عصياني فاغفر لي وابي انه لا يغفر الذنوب الا انت وقد كتبت هذه الرسالة و كنت فى سنة سابع عشر و تمت بعون الله فى صبح يوم الاربعاء ٢٥ شهر ذى القعدة الحرام من شهر سنة ١٣٤٤ الحمد لله رب العالمين آمين .

اغراض ارسطو فى كتاب ما بعد الطبيعة : فارابى .

آغاز: بسمله، مقالة شريفة للحكيم الفيلسوف المعلم الثانى . . فى اغراض الحكيم فى كل مقالة فى كتاب الموسوم بالحروف و هو تحقيق غرض ارسطوطاليس فى كتاب ما بعد الطبيعة قال قصدنا فى هذه المقالة هو ان تدل على الغرض الذى يشتمل عليه كتاب ارسطوطاليس .

انجام : والمقالة الثانية عشر فى مبادئ الطبيعيات والتعليميات فهذه هى الابانة من غرض هذا الكتاب وعن اقسامه .

* ش ٥ مج ٦٨٣ د (٢٦٤) ص ٤٦٠ .

الزام المنكرين وسهام المعاندين : على نقى بن قاسم .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى جعل لنا تبصرة فى دينه بما جاء به نبيه و ما قال رسوله والصلوة . . اما بعد يقول عبدالاثم ولد القاسم على نقى لما كان . .

انجام : يا مجيب الدعوات و احيينا و امتنا فى زمرة امة محمد الخيرة اجمعين آمين .

* ش ٧ مج ٤٤١ د (٣٠٠) ص ٤٦٢ .

الالواح العمادية : سهروردى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله و سلام على عباده الذين اصطفى . تبارك اسمك اللهم و تعالى ذكرك و عظمت قدرتك و علت كلمتك لك الحمد (پس از ه سطر) هذا مختصر الالواح اوردت فيه جملاً من اللطائف و لمعاً من الغرايب و ما اظن انه صنف مثله .

انجام : الى انك الوهاب و بالجود على العالمين منان والصلوة والسلام على من اتبع الهدى برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على خير خلقه محمد وآله اجمعين .

* ش ٢٩ مج ٢٣٩ ج (٢٠٠) ص ٤٦٣ .

انشاء الدوائر : محیی الدین عربی .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذي خلق الانسان على صورته وخصه بسريره . . . (پس از سه سطر) اما بعد فان الله سبحانه و تعالی لما عرفنی حقایق الاشياء .

انجام ناتمام : باب سبب بدء العالم ونشأته : اعلم وفقك الله وسددك لما نظر - العالم . اسم يدل عليها من غير اسمه الله فلنأخذها من .

* ش ٢ مج ٢٢٩ د (٦٢٩) ص ٤٦٨ .

اوائل التحريز : اختيار بن غياث الدين .

آغاز : بسمله و به ثقتی . احمدك اللهم والمحامد راجعة اليك ولا احصى ثناء عليك، كيف انشيتي ثناء يليق بجناب قدسك .

انجام :

تم بالخير نافع	فارتغب يافتي بتعليمه
حين تحمته بعون الله	نلت تاريخه بتتبعه (٨٩٧)

* ش ٢ مج ٢٥٢ ج (١٩٠) ص ٤٦٨ .

ايضاح براهين مستنبطة في مسائل عويصة - يا - مقالة في اثبات الحق الاحد وجوهرية النفس الناطقة وبقائها . ابن سينا .

آغاز : اما برهان اثبات الصانع عز وجل فنقول ان محذور البال على حكمة العقل مقيسا الى وجود في الاعيان ينقسم انقساماً اولياً الى ثلاثة اقسام . .

انجام : مع وجودها وانحيازها الى صفة الملاء الاعلى متعلقة بالحلايا العقلية والحمد لو اهب العقل .

* ش ۱۰ مج ۶۰۱ (۳۳۹) ص ۴۶۸.

ب

البارع فی احکام النجوم: علی بن ابی الرجال کاتب شبانی.

آغاز: بسمله، الحمد لله الواحد القهار العزیز الجبار خالق الیل والنهار وکاشف
مستور الحکم والاسرار الذی خلق فسوی وقدر. .
انجام: ان انقض من الحوت فان الملك يعدل رعيته و يكون سلامة وكثرة و
امطار الله اعلم.

ش ۸۸ ب، ص ۴۷۵.

بحوال المغفرة: محمد رضا حسینی. فارسی است و در بخش عربی آمده است.

آغاز: بسمله، حمد و ثنا کریمی را روا و رحیمی را بجاست که گردانیده
سناجات را سبب علو درجات و ساخته دعا و مسئلت را باعث رفع بلیات..
انجام: یا اهل التقوی و یا اهل المغفرة صلی الله علی محمد و آل محمد و
ارحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین.

* ش ۳۶۷ د، ص ۴۷۱.

البر والاثم: ابن سینا (العزائم والطلسمات)

آغاز: بسمله، حمدله. الافعال و الانفعالات بحسب تفاوت الامور العقلية
النفسانية منها والجسمانية.

انجام: لكن القدر فی الامساك عنها فی هذا الموضع واضح الطريق اليها...
والحمد لله واهب العقل ولى الحكمة والفضل وصلواته علی محمد و آله...

* ش ۱۷ مج ۲۴۲ ب (۱۴۴)، ص ۴۷۱.

برهان تساوی زوایا المثلث : خسرو ابن شیخ محمد علی بن رنگی غرکی .
آغاز : بسمله، الحمد لله علی ما اعطا نا من الفهم ومن ادراك الحكمة . . . وبعد
 يقول الفاضل المحقق . . هذه الرسالة [فی] ذكر البرهان علی ان زوايا المثلث للمثلث مساوية
 لزاويتين قائمتين . .

انجام : بهذه الصورة بما ذكرنا ما ادعينا والله بالصواب واليه المرجع والمآب

* ش ٢ مج ٧ د (٢١٤) ص ٤٧٢ .

التجويد (رسالة فی-) : محمد علی آل کشکول .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذي جعلنا خیر امة من بین الانام وانطق السنتنا باحسن
 الكلام واخرجنا من ضلالة الاوهام . .
انجام : والاشباع فی الحركات و غيرها من صفات العارضية تمت علی یدی
 محررها اقل العباد . . محمد علی آل کشکول الكربلائی اصلا و مولدا و مسکنا و مدفنا
 ان شاء الله تعالی .

* ش ٢ مج ٧ د (٢٩٥) ص ٤٨١

التحفة الشاهية : محمود شیرازی .

آغاز : بسمله، بالحمد الوهاب القوة علی حمده و ثنی بالصلوة علی نبیه و عبده
 . . . اما بعد فان احوج خلق الله الیه محمود بن مسعود شیرازی ختم الله له بالحسنی .
انجام : زادنا الله اعترافا بالعجز و ایاک بالعجز و ایاک فالعجز عن درک الادراک
 ادراک و الحمد لله الذی هدانا . . . و صلوته علی سیدنا و مولانا محمد عبده و رسوله
 و علی آله واصحابه اجمعین .

* ش ٢٧٩ ج، ص ٤٨٤ .

تدبير المتوحد : ابوبكر محمد بن يحيى بن صائغ .

آغاز : بسمله ، . . قال ابوبكر محمد بن . . . فى تدبير المتوحد لفظة التدبير
فى لسان العرب يقال على معان كثيرة قد احصاها اهل لسانهم . .
انجام : كامرء القيس والنابعة وقد يكون كاذبة كدمنه وكميله وهذه ؟ .

* ش ٧٨ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ص ٤٨٦ .

تروية الغليلة فى شرح دعاء العديلة : اسماعيل بن نجف بنائى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذى ارشدنا الى الاثار التى دلت على وجوب وجوده
ودلنا فى الاكوان الى وحدته بخفى خلقه وشهوده . . (پس از يك صفحه) اما بعد
فيقول ابن النجف الحسينى اسماعيل بنائى اوتيا كتابهما . . انى مسجيب لمن قد سئلنى
عن تصنيف رسالة وجيزة فى علم اصول الدين .

انجام : ووصى رسوله لاحول ولا . . . قد فرغ من كتابته وتسطيره كاتبه ومؤلفه
فى يوم الاحد وقد مضى من هجرة نبينا (ص) عليه وآله . . فى ١٥ شهر صفر المظفر
سنة ١٢٥٨ و منه الاستعانة فى البداية والنهاية .

* ش ٢ مج ١٧٧ د (٢٥٤) ص ٤٨٧ .

التعليقات فى وجود واجب الوجود : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، حمدله . فصل وجود كل موجود فهو الاول لانه فايز عنه
وووجوده هوله .

انجام : والوحدة مساوية للحقيقة المطلقة و من الله التوفيق و لواهب العقل بلا
نهاية و صلى الله على خير خلقه محمد وآله الطاهرين .

* ش ١٢ مج ٢٤٢ ب (١٤٤) ص ٥٩٦ د ص ٤٨٨ .

التعليقة السجادية : مراد تفرشى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله رب الارباب و مسبب الاسباب و مفتاح الابواب و مسهل الصعاب (پس از ۶ سطر) اما بعد فهذه تعليقات كتاب من لا يحضره الفقيه . .
انجام نا تمام : فكان المكان فيما ضيفه الله عزوجل باب ۳۱ موضع قبر امير المؤمنين عليه السلام .

* ش ۹ ب ، ص ۴۸۸ .

تفسير آية الاسراء : غياث الدين منصور دشتكى .

آغاز : آغاز بسمله ، بعد حمد الله الذى بعث عبده رسولا اعتلى بمعراجہ السماء فدنى فتدلى . . يقول الفقير الحقير غياث المشهور بمنصوران هذه رسالة من رسائل مطالع العرفان .

انجام افتاده : رواية اخرى روى ان رسول الله صلعم قال فرج عنى سقف بيتى و انا بمكة . . . و هى خمسون لا تبدل القول الذى فرجعت .

* ش ۸ سج ۷۵۸ د (۳۷۸) ص ۴۰۹ .

تفسير آية الكرسي يا رسالة فى بيان لطايف آية الكرسي : شمس الدين محمد خفرى .

آغاز : بسمله وبه نستعين تبارك الله سبحانه ما اعظم شأنه و اظهر برهانه . . . (پس از هفت سطر) اما بعد فيقول الفقير الى الله الغنى محمد بن احمد الخفرى . . اردت تأليف رسالة مشتملة على بعض لطايف سيد الآيات يعنى آية الكرسي . .

انجام : ولا يؤده حفظهما السموات والارض و هو العلى المتعالى عن الانداد ، العظيم .

* ش ۲ مج ۹۰۴ د (۲۳۴) ص ۴۹۰ .

تفسير آية « واذ ابتلى ابراهيم ربه . . » : ملا رفيعا قزوینى .

آغاز : بسمله ، واذ ابتلى ابراهيم ربه . . قال الشيخ ابو على ره فى مجمع البيان استدلل اصحابنا بهذه الاية على ان الامام .

انجام : هذا ماتيسر من الكلام فى هذا المقام ورزقه من فهم خير الكلام ومنه التأييد وبه الاعتصام والحمد لله اولاً وآخرآ .

* ش ۴ مج ۶۹۸ د (۲۶۸) ص ۴۹۱ .

تفسير آية « يا بنى آدم خذوا زينتكم .. » دوانى .

آغاز : بسمله، صدر الكلام بذكر المفضل المنعم والصلاة على شمس فلک الرسالة ... اما بعد فيقول فقير عفوره الحقيقى محمد بن اسعد الدوانى الصديقى انى كنت ..

انجام : فقال النصرانى .. ؟ كتابكم ولا نبىكم لجالينوس طبآ .

* ش ۸ مج ۱۸۹ د (۲۵۶) ص ۴۹۱ .

تفسير سورة الاخلاص : ابن سينا .

آغاز : بسمله، احمده والحمد من جملة نعمائه واشكره والشكر من قبيل آلائه ... (پس از سطر) قال الشيخ الهو المطلق هو الذى لا يتوقف هويته على غيره .
انجام : ولو كان واجبا لذاته لتعدد الواجب لذاته وعرفت استحالة بما ذكرنا من التقرير .

* ش ۳۸ مج ۲۹۳ ج (۲۰۱) ۴ مج ۳۹۵ د (۲۹۲) ۱۴ مج ۶۰۱ د (۳۲۹) ۱۱ مج ۶۶۳ د

(۳۵۳) ۱۰ مج ۶۸۳ د (۳۶۵) ص ۴۹۱ .

تفسير سورة الاخلاص : دوانى .

آغاز : بسمله، بعد حمد الله الاحد الصمد على نعمته لتى تجاوزت عن حد العد ... اما بعد فهذا تفسير سورة الاخلاص على ما فتح الله تعالى على مؤلفه ..

انجام : يعدل ربع القرآن او اقل او اكثر والله اعلم بحقايق الامور وصلى الله على سيدنا محمد شفيع يوم النشور وعلى اهل بيته معادن الحبور.

* ش ۴۱ مج ۲۹۳ ج (۲۰۱) ۷ مج ۱۸۹ د (۲۵۶) ص ۴۹۱ .

تفسیر سورة الاعلی : ابن سینا .

آغاز: بسمله، الحمد لله والصلوة على رسول الله وولى الله وآله خيار خلق الله اعلم ان هذه السورة مشتملة على مطالب ثلاثة الاول اثبات الله تعالى قوله سبحانه سبح اسم .
انجام : وان سعادة الانسان لا يحصل الا بمعرفة هذه المطالب الثلاثة وبالله التوفيق .

* ش ۴۰۵ مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ۱۱ مج ۱۸۹ د (۲۰۶) ص ۴۹۲ .

تفسیر سورة الانسان : غياث الدين منصور دشتكى .

آغاز: بسمله، احمد الله على جميل سلطانه و اشكر على جزيل احسانه . . .
اما بعد فان العبد الانس بمولاه . . . ان يقول ان هذا ايها الاخوان تفسير سورة
الانسان . . .

انجام : وهب له من لدنك رحمة و هيئ له من امره رشدا .

* ش ۷ مج ۷۵۸ د (۳۸۷) ص ۴۹۲ .

تفسیر سورة الفلق : ابن سینا .

آغاز : بسمله، قل اعوذ برب الفلق فالق ظلمة العدم بنور الوجود هو المبدأ
الاول واجب الوجود لذاته . .

انجام : ان كانت مفارقة بالذات من العلاقة و جميع الالات رزقنا الله . . . و
التأله الكامل والحمد كله لواهب العقل .

* ش ۵۲ مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ۹ مج ۱۸۹ د (۲۰۶) ۱۰ مج ۶۰۱ د (۳۲۹) ص ۴۹۲ .

تفسیر سورة الناس : ابن سینا .

آغاز : بسمله ، قل اعوذ برب الناس قد ذكرنا ان الربوبية عبارة عن الربية و
الربية عبارة عن تسوية المزاج . .

انجام : و الامور التي هي الحواس الظاهرة و هذا هو الذي بلغ العقل به في
هاتى السورتين .

* ش ۵۳ مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ۱۰ سج ۱۸۹ د (۲۰۶) ۱۶ سج ۶۰۹ د (۳۳۹) ص ۴۹۲ .

تفسير فواتح السور : عبد الباقي تبریزی .

آغاز : بسمله ، الم التأويل الم ای التعینات الاول التي تعلقت بنفس الرحمن باعتبار المراتب وهی ثمانية وعشرون .

انجام : وفيه احتمالات أخر يستغنى بما ذكرنا عنها والاشارة تكفى لاهلها والله اعلم .

* ش ۵۱ مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ۴۹۳ .

تفسير كتاب العلل : بليينوس = العلل .

تكوين العالم : افلاطون .

آغاز : بسمله وبه ثقتی هذه الرسالة مشتملة على مسایل غامضة واشياء متعلقة
تركب فيها . . . ونحن نجتهد فی اخراجها من الظلام . . ونوطه سلوك طريقه غير ان
من كان يعلم من العلم مسعوفاً وكده . . . (پس از وسطر) فان قيل ان ظهور الشیئی
مقصد يقصد .

انجام : وتوقف على صحته وان لم اصرح القول فيه اكتفاء بما ضمنه ولواهب
العقل الحمد على فايض نعمه . تمت الرسالة والحمد لله حق حمده والصلاة والسلام
على محمد وآله اجمعين .

* ش ۵ مج ۲۹۳ ج (۱۹۹) ص ۴۹۸ .

التلخيص يا جامعة الفلسفة : ابن رشد (دوشنبه ۱۶ ع ۵۵۴/۱)

* ش ۸۱ سج ۲۴۲ ب (۱۴۹) ص ۴۰۸ .

آغاز : الغرض ههنا ان ثبت من اقوال المفسرين في علم النفس ما نرى انه
اشد مطابقة . . .

انجام : فالقول فيها في كتاب الحسن والمحسوس والحمد لله حق حمده .

* ش ٧٧٧ د ص ٤٩٧ ، ٢٧١ ج ص ٤٩٧ .

آغاز: بسمله، المقالة الاولى، قال الفقيه القاضي . . . اما بعد حمد الله بجميع محامده والصلوة على . . . فان قصدنا في هذا العقول ان نعهد الى كتب ارسطو .
انجام : باراو فرو طاغورس و سنفرع لبيان ما يلحقها من الشناعة في المقالة التي تلى هذا و هي هنا انقضى القول في الجزر الثاني من هذا العلم و هي المقالة الرابعة من كتابنا هذا والحمد . . .

تلخيص مقالات زنون والشيخ اليوناني : فارابی .

آغاز : قال المعلم الثاني ابو نصر الفارابي لزينون الكبير تلميذ ارسطو طاليس و للشيخ اليوناني رسائل قد شرحها النصارى شروحات كوا بعضها وزاد وفيها فشرحت انا كما وجب على الشارح شرح فص . .

انجام : و من كان بخلاف ذلك فهو حكيم مبهرج زور مثله كمثله نحاس مطلى بالذهب فارقتة نفسه بقيت في حسرة و بلاء نعوذ بالله من عذاب الاخرة .

* ش ٢٢٢ ب (١٤٣) ص ٤٩٨ .

تنبيه الراقيدين: محمد طاهر شیرازی .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي خلقني فهو يهدين والذي هو يطعمني ويسقين و اذ امرضت فهو يشفين . . . وصلى الله على نبيه و صفيه محمد خاتم النبيين . . .
انجام : و اياك نستحفظ و لاحول و لا قوة الا بالله يا كريم يا كريم .

* ش ٧٢ ج ، ص ٤٩٩ .

التنبيه على سبيل السعادة : فارابی .

آغاز: بسمله، حمدله . اما ان السعادة هي غاية ما يتشوقها كل انسان وان كل من ينحو لسعيه نحوها .

انجام : بتعدد اصناف الالفاظ الدالة فيجب ان يبتدى به [فيه] و نجعل تالياً لهذا الكتاب .

* ش ٣٧ مج ٢٤٢ ب (١٤٦) مج ٦٨٧ د (٢٦٥) ص ٥٠٠ .

التنبيهات السنية في المصطلحات الرجالية : محمد علي آل كشكول كربلائي .
آغاز : بسمله ، حمدله . و بعد فيقول الراجي رحمة المأمول محمد علي آل كشكول اني لما صرفت بعض الاوقات في مذاكرة احوال الرواة تنبهت الى بعض تنبيهات .

انجام : ختم ، ختم الله اعماركم واعمارنا باحسن الاعمال بحق محمد وآل محمد علي يدي الراجي رحمة المأمول محمد علي آل كشكول الكربلائي اصلاً ومولداً ومسكننا ومدفناً ان شاء الله .

* ش ١ مج ٤٠٧ د (٢٩٥) ص ٥٠٠ .

توضيح التذكرة : نظام نيشابوري .

آغاز : بسمله ، الحمد لله مفيض الخير و ملهم الصلواب و صلوته علي محمد المبعوث ... و بعد نريدان نورد جملاً من علم الهيئة نذكرة لبعض الاصحاب .
انجام : فان الاعمال بالنيات و بها تجلب البركات و مال الدرجات والحمد لله مبدع الكل والصلوة علي الهادي الي اقوم السبل و السلام علي من اتبع الهدى .
 * ش ٢٢٧ ج ، ص ٥٠٠ .

التيسير : ابو عمر و مقرئ .

آغاز : بسمله . قال الشيخ الامام ابو عمرو عثمان . . الحمد لله المتفرد بالادوام المتطول بالانعام ... اما بعد فانكم سألتموني احسن الله توفيقكم وارشادكم ان اصنف لكم كتاباً مختصراً في مذاهب القراء السبعة ..

انجام : افتاده : باب ذكر التكبير في قراءة ابن كثير اعلم ايديك الله ان البري يروي عن ابن كثير ... يؤيد بعضها بعضاً يدل علي صحة ..

* ش ۲۲۷ د (۳۸۶) ص ۵۰۳.

الثمره لبطلمیوس : تحریر خواجه طوسی.

ترجمه ایست فارسی و اشتباهاً در بخش عربی قرار داده شده است.

آغاز : بسمله، حمدله. چنین گوید المخدوم لمولالمعظم الصاحب الاعظم ... نصیرالحق والملة والدين محمد قدس الله روحه که بحکم اشاره مخدوم.

انجام: اگر سیرنکننداز. ؟ اقلیم برخیزد این است تمامی کلمات ثمره و تفسیر ان و در آخر کتاب بدین عبارت آورده والله اعلم بالصواب.

* ش ۱ سج ۷۰۹ د (۳۶۹) ص ۵۰۲.

الجامع للشرایع (الکتاب -): یحیی حلی.

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي ابتداء عباده بالنعم و ایدهم بالقدر و ارشدهم بالدلیل و هداهم سواء السبیل ..

انجام ناتمام : فصل و قد احببت ان اختتم الكتاب بذكر ما روى من الحقوق ... (پس از پنج صفحه) صلوة يسبق الاعداد الفاسرة و يخرق الحجبات السارة.

* ش ۲ سج ۴۵۲ د (۳۰۲) ص ۵۰۵.

الجبر و الاختیار : آقا محمد باقر بهبهانی.

آغاز : بسمله، حمدله. اما بعد هذه مسألة مشكلة ومغالطة معضلة اوردها الاشاعرة ..

انجام : و فرضنا حصول استبعاد من شبهاتك نقول حجر و الاستبعاد لا يضرنا على ما عرفت.

* ش ۲ سج ۳۵۸ د (۲۹۱) ص ۵۰۵.

الجبر والاختیار : خواجه طوسی .

آغاز: بسمله، الافعال ينقسم الى ما يكون تابعا لقدرته والى ما لا يكون مثال الاول
الاكل والمشى من الانسان ..

انجام: واذالم يكن للمعلم اثر فى الفعل فلا يكون الفعل الجبر والايجاب والله اعلم .

* ش ۲ مج ۶۲۲ د (۳۴۲) ص ۵۰۵ .

الجبر والتفويض : صدرای شیرازی .

آغاز : بسمله، سبحانه من تنزه عن الفحشاء ولايجرى فى ملكه ما يشاء والصلوة
.. و اعلم ايها الخايض فى لجج البحر العميق بقوة الايمان .

انجام : و هيهنا نختم الرسالة حامدين لله مصلين على النبى وآله خيرة الالام
... اللهم صل عليهم وسلم .

* ش ۴ مج ۶۶۳ د (۳۵۲) ص ۵۰۵ .

جواب اسئولة شرف الدين محمد بن محمود الرازى : خواجه طوسی .

آغاز: من الاسئولة الواردة من الروم على يد شرف الدين محمد بن محمود الرازى
على الشيخ الطوسى و اجوبتها له قدس سره .

س : العلة فى وجود المعلول اوفى مهميته .

ج : اثر العلة هو المعلول نفسه ثم ان العقل .

انجام : و هو معنى قولهم كل حادث يحتاج الى مادة وموضوع . تمت
ما نقله منها .

* ش ۱۲ مج ۲۹۳ ج (۱۹۹) ص ۵۰۷ .

جواب : زين الدين الخوافى لخواجه محمد پارسا .

آغاز : جواب من حضرت الشيخ زين الملة والدين الى حضرت خواجه محمد

پارسا تذکرنی مولای لله درّه و شرفنی حتی حویت المراتبا . و کاتبنی المولا ..
انجام : مقتدی للمؤمنین و الاخیار و السلام علیه و علی الملازمین حوالیه
 الفقیر الداعی زین الخوافی .

* ش ٨١١/١٧ د کشکول (١٠٨) ص ٥٠٧ .

جوهرية الاجسام السماوية والرأى المحصل فيها (رسالة فى-)

آغاز: بسمله، فصل. قالوا ان الاجسام الطبيعية تنحصر فى قسمين قسم مركب
 وقسم بسيطو يعنون بالمركب كل جسم وجوده ولو غيته بسبب اجتماع اجسام
 مختلفة الطباع ..
انجام : وكذلك فى فعل فعل ونسبة نسبة بان يكون الشعاعات حوامل القوى
 الفائضة والله اعلم واحكم .

* ش ٤١١ سج ٢٤٢ ب (١٤٦) سج ٧ د ٦٠١ (٢٣٨) ص ٥١٠ .

ح

حاشية اثبات الواجب القديم للدوانى : باغنوى .

آغاز : بسمله و به نستعين .. ؟ بالبراهين المؤيدة الى هذا المطلب و اشار
 الى ان المطلوب برهانى يجب .. ؟ فان كان المقدمات المأخوذة ..
انجام ناتمام: منع آخر هذا الدليل لو سلم من القدح ولا يقدر فى منع المعلول
 ولا يلزم منه استدراك فيه .

* ش ٧٥٩ د ص ٥١١ .

حاشية اثبات الواجب القديم للدوانى : حنفى قرا باغى .

آغاز: بسمله، الحمد لمن تقدس جنبه عن ان يكون شريعة لكل وارد ...

و بعد فهذه فوائده شريفة و نكات لطيفة واقية فى حل رسالة اثبات الواجب .
انجام: ليس بتمام عقلاً الا بالدليل و لا با لبديهة . هذا آخر ما قصدنا ايراده
 فى شرح رسالة اثبات الواجب

* ش ۱ مج ۴۱۰ د (۲۶۰) مج ۷۲۹ د (۲۷۲) ص ۵۱۱ .

حاشية اثبات الواجب القديم : شيروانى .

آغاز : بسمله ، قال المصنف رحمه الله اعلم ان البراهين المؤيدة الى هذا
 المطلوب اه اشاره الى ان المطلوب برهانى يجب ان يؤخذ فى اثباته المقدمات .
انجام : لو سلم من القدح ولا يقدح فى منع المصنف ولا يلزم منه استدراك فيه
 * ش ۷۳۰ د ، ص ۵۱۱ .

حاشية تحقيق جهة القبلة : محمد نصير قزوينى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذى رفع درجات عبادہ بالمحافظة على الصلوات وهداهم
 الى كعبة وصاله بالابتهاال والتضرع فى الخلوات .
انجام : او اللام او الاضافة فان خلى عنها دخله التثوين نص على هذه نجم -
 الائمة فى شرحه .

* ش ۲۴۴ د ، ص ۵۱۴ .

حاشية حاشية تهذيب المنطق : محسن بن محمد طاهر قزوينى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذى خلق فسوى والذى قدر فهدى . . (پس از دو
 ثلث صفحه) اما بعد فيقول العبد المستضيئ . . . المدعو بمحسن بن محمد طاهر . .
 هذه تعليقات على الحاشية التهذيبية التى علقها العالم . . عبدالله طاب ثراه .
انجام: واسأل الله ان يرحمنا برحمته التى وسعت كل شئى وان يجعلنا . . وصلى-
 الله على محمد و آله الطيبين الطاهرين و رحمة الله .

* ش ۱ مج ۳۲۹ د (۲۸۰) د ۳۹ ص ۵۱۶ .

حاشیه حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : دوانی .

آغاز : بسمله ، والاعتصام بکرمه العمیم ، الحمد لله الذی اطلع من مطالع البراهین
لوامع انوار الیقین و ازاح بها ظلم الشکوک والاهام عن آفاق نفوس المستعدين .
انجام : وانما ینسب العلم الی . . . الوجه بالعرض کما مر بحقیقة مراراً
والله اعلم .

* ش ۷۳۴ د ، ص ۵۱۷ .

حاشیه حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار : عبدالرحیم جیلی .

آغاز : بسمله ، نحمد الله على الالاء ونشكره على النعماء ونصلی . . فيقول المفتقر
الى الله الولی عبدالرحیم المظهر الجیلی عفی عنهما بکرمه قال السيد المحقق والنحریر
المدقق قال وحید زمانه من وجد بالضمیر وجاده و وجده ای نغر فهو وجید .
انجام ناتمام : قال الشارح وزعم ان اللازم القریب بین بمعنی ان .

* ش ۹۳ ج ، ص ۵۱۷ .

حاشیه شرح التجرید : باغنوی .

آغاز : بسمله ، قال المصنف رحمه الله ، اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه
اقول لا یبعد ان یقال فی ترك الموصوف هیهنا ایماء لطیف الی ما سيجئ من ان صفاته
تعالی عین ذاته .

انجام : والثانی من مکان منخفص جداً فی مسافتین متساویتین ان یکون
الحركة فی الاول من الحركة فی الثانی .

* ش ۳۲۶ د ، ۷۷۴ د ۷۸۶ د ۳ ص ۸۰۲ (۳۹۷) ص ۵۲۱ .

حاشیه شرح التجرید : حسین تنکابنی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله المتفرد فی الایموسية والسلطان المتوحد بالبقاء والدوام

الذى اشم غيره رايحة العدم والبطلان و نادى و جوب وجوده فى الامكان كل من عليها فان . .

انجام : لايتناؤه على كثير من الاصول الفلسفية يرجح على كثير من البراهين الحمد لله على جميع آله والصلوة على مصطفى وآله قرباه تم يوم الجمعة المباركة سابع عشرين شهر جمادى الاول سنة ١٠٦٠ (تاريخ تحرير است و مقارن با عصر مؤلف نوشته شده)

* ش ٢ مج ٥٨١ د (٢٣٥) ص ٥٢١ .

حاشية شرح التجريد : فخر الدين حسيني .

آغاز : بسم الله ، الحمد لله الغفور الرحيم والصلوة والسلام على حبيبه المبعوث بالخلق محمد الباقر لعلوم الدين [الاولين] والاخرين وآله الطيبين .

انجام : لايبعد ان يقال فى تاريخ التأليف اثبات الله الدال عليه و نسال من الله تعالى شأنه التوفيق فى تحرير المقاصد الباقية انه ولى التوفيق القادر عليه جل ذكره .

* ش ٣ مج ٧١٨ د (٣٧٠) ص ٥٢١ .

حاشية شرح حكمة العين

آغاز : بسم الله ، قال الحكمة استكمال النفس الانسانية بتحصيل ما عليه الوجود فى نفسه وما عليه الواجب ، اقول الاستكمال مصدر والمصادر قديطلق ويراد بها الاثر الحاصل بالمصدر مثل الضرب .

انجام ناتمام (١ مج ٧٢٥ د) : لايحصل الامر بالسبب على ان يكون المراد من - الشك فى الانسان انسان عدم العلم .

* ش ١ مج ٧٩٠ د (٣٩٥) ١ مج ٧٢٥ د (٣٧٢) ص ٥٢٦ .

حاشية شرح حكمة العين : امير فخر الدين ابىوردى .

آغاز افتاده : تحصيل ما قيدتها على سبيل الاجمال وتوضيحه على وجه . .

قال الشارح اعلم ان الحكمة علم الخ عرف الحكمة اولاً بتحصيلها للبصيرة ..
انجام: فى صدور التحريكات الغير المتناهية عن النفس المنطبعة والحمد لله على
 التوفيق لاتمام الفلكيات و منه الاستعانة لتحقيق الفنون الباقية انه هو الموفق
 و نعم المعين .

* ش ۱ سج ۳۴۶ د (۲۸۳) ص ۵۲۷ .

حاشية شرح حكمة انعين . سلا ميرزا محمد شيروانى .
 آغاز: بسمله، قال قدس سره و انما قال فاطر ذوات العقول اه و لم يقل فاطر
 العقول لئلا يتوهم ان للعقول صفاتاً زائدة على ذاتها .
انجام: فلينتج نقيض العدم فيلزم مطلوبه و على التقديرين يحصل الاستغناء
 عن العكس الذى ارتكبه الشارح .

* ش ۲ سج ۱۳۵ ج (۱۶۰) ص ۵۲۷ .

حاشية شرح السمرقندية فى الاستعارات : سلا الياس كورانى .
 آغاز: بسمله، الحمد لله الاول والاخر الحافظ اهل ولايته عن مكاييد الشيطان ..
 اما بعد فهذه حواشى على شرح العلامة صاحب التحقيق والتوفيق ابراهيم بن محمد بن
 عرب شاه الاسفراينى ... قوله بسم الله الرحمن الرحيم اى بكل اسم للذات الاقدس
 المسمى بهذا الاسم .

* ش ۳ د ، ص ۵۲۷ .

حاشية شرح العقايد العضدية للدوانى: خلخالى .
 آغاز: بسمله، الحمد لله الذى هدانا المنهج الرشيد والمسكن السديد و انعم
 علينا بعد الشهادة التوحيد حراسته العقايد عن ظلمات التشكيك . . (پس از يك
 صفحه) قوله وهو انسان لبعثه الله تعالى . الضمير راجع الى مدلول لفظ نبى المذكور
 ضمناً . . .

انجام: فليس للعوام فيه اسرو نهى بل الامر و نهى بل الامر فيه موكول الى اهل الاجتهاد .

* ش ۳ مج ۲۶۶ (۳۰۳) ص ۵۲۸ .

حاشية شرح مختصر المنتهى : باغنوى .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذى جعل الاجتهاد فى فروع الشرع المبين منوطاً باحكام الاصول و فاز من دفعه باقتناص محصول احكام الدين . (پس از يك صفحه ونيم) من لطف الله تعالى احداث الموضوعات اللغوية هذا الكلام يدل على ان الاصوات والحروف مخلوقة له تعالى ..

انجام ناقض : معناه .. الاباحة الاصلية . لا يقال يعنى التحريم الشرعى يستلزم التحليل الشرعى و يثبت الحكم الشرعى فالناسخ ناسخ للحكم .

* ش ۱۷۶ ج ، ص ۵۲۹ .

حاشية شرح مختصر المنتهى : مير سيد شريف .

آغاز : بسمله، قوله . الحمد لله الذى اردف التسمية فى مفتتح الكلام اقتفاء لما ورد فى الاخبار .

انجام : والتنافى الى شرط الانتاج كيف وتعدد النتائج قد فصله فيما تقدم بما لاجابة معه الى هذا الاحتمال .

* ش ۱ مج ۲۷۴ د (۲۶۶) ص ۵۲۹ .

حاشية شرح المواقف للسيد الشريف : دوانى .

آغاز : بسمله، يامن وقف فى حواشى مواقف جلاله عقول الاجلة الاعلام وكل عن استيفاء صحايف كماله السنة مصاقع الانام . .

انجام : ليس قادراً عليها فان الاسى يتهيا الكتابة لكن ليس قادراً عليها .

* ش ۴ مج ۷۵۵ د (۳۸۴) ۷۸۵ د (۲۹۴) ص ۵۳۰ .

حاشیه الشفاء : علی بن فضل الله گیلانی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی هو احد فی ذاته و واحد فی صفاته و افعاله . .
اما بعد فيقول ... لكن لم ينقح لنا من الشفاء فصل ابطال الكتافؤ علی وجه الصواب .

انجام : و حشرنا معهم فی البعث والنشر انه هو خالق الخیر والشر .

* ش ۶۴ مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ص ۵۳۱ .

حاشیه شوارق الالهام : محمد حسین بن محمد کاظم منشی کرمانی .

آغاز :

اول دفتر بنام ایزد دانا صانع پروردگار حی و توانا
یامن تنقب بنقاب النور و یامن احتجب بحجاب الظهور صل علی وسائط جودك
والادلاء علی وجودك ..

انجام : عاریة عن القوة والاستعداد تجلی لها فاشرقت و طالعتها فتلاأت والقی
فی هویتة امثاله فاطهر عنها افعاله الحديث .

* ش ۱۳۲ ج ، ص ۵۳۲ .

حاشیه کتاب فی الکلام :

آغاز افتاده : العینیه كما سننقله عن الشيخ من ان وجود العرض . . . ثم
الفعل او الاخط بمعونة المتمیزه الخ لم يقل بمعونة الوهم تنبیها علی ان الجسم و
البیاض موجودان یتمیزان فی الخارج ..

انجام افتاده : اندفع ذلك ای احتمال ان یکون نسبة الحجم الی الحجم . .
و هی الوجه الصواب ان بیانه الاول علی دعوی .

* ش ۳۷۰ د ، ص ۵۳۴ .

حاشیه لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار .

آغاز : قال وحید زمانه تعمد الله بغفرانه . قوله الحمد لله فياض ذوارف العوارف
الفياض الوهاب من فاض الماء فيضا و فيوضه اذا اكثر حتى سال عن جانب الوادي .
انجام : ناتمام و ناقص است .

* ش ۵ مج ۱۹۳ د (۲۰۸) ص ۵۳۴ .

حجج المثبتين للماضي مبدأ زمانيا : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، قال ابو على الحسين بن عبد الله بن سينا البخاري : هذه رسالة
عملتها فيما تقرر عندي من الحكومة في حجج المثبتين للماضي مبدأ زمانيا .
انجام : لاستنهابين فاذا بلغنا هذا المبلغ فلنختم الرسالة وهيها شبه اخرى
لم اتعرض لها اذ كان المشغول شرحه و ايضا حه هو هذا النمط من السنة والحمد .

* ش ۱۴ مج ۲۴ ب (۵۳۹) ص ۱۴۴ .

حدوث الحروف (رسالة في كيفية -) : امام فخر رازی .

آغاز : قال الامام فخر الملة والدين محمد الرازي قدس سره ونحن نذكر هيها
الحكاية الغريبة التي حكيناها عن الفلاسفة حكى ان الاسكندر الملك قال لارسطاطاليس
انبئني عن الارواح المتولدة من اصطكاك الفلك . .
انجام : عرفت ان ارسطاطاليس و اتباعه ما كانوا ينكرون المواجهات العيانة .

* ش ۲۱ مج ۶۰۱ د (۳۴۰) ص ۵۴۰ .

حدوث العالم : ملا صدراي شیرازی .

آغاز : بسمله . سبحانك اللهم من قديم قد تفرد بالقدم والسرمدية من دايهم قد
توحد بالبكاء والابدية .

انجام : و انها كل لحظة في خلق جديد كما في القرآن المجيد ان في خلق -
السموات والارض واختلاف الليل والنهار . . ان في هذا لبلاغاً لقوم عابدين .

* ش ٣٣ سج ٢٤٢ ب (١٤٥) ١ سج ٦٦٣ د (٣٥٦) ص ٥٤٠.

الحدود : سعد بن هبة الله بغدادی .

آغاز : بسمله ، حمدله . قال الحكيم الفاضل ابو الحسن سعد بن هبة الله بن الحسين
ما هو الحد ؟ الحد قول وجيز غاية الایجاز دال على طبيعة الشيء المحدود .

انجام : صار وجودها في سائر الاوقات فهذا كاف فيمارسيناه و مصغ فيما قصدناه
ولواهب العقل ومانح الفضل الحمد وهو حسينا و نعم الوكيل .

* ش ٤٧ سج ٢٤٢ ب (١٤٦) ص ٥٤١ .

الحروف الهجائية لفواتح عدة من السور القرآنية (رسالة في-) : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، قال الشيخ الرئيس الحكمة الالهية و خصوصاً ما كان حكماً
لميا كان يكتنف سرّاً هو من اغمص اسرار الحكمة و الملة و هو الانباء عن الغرض
المتضمن في الحروف الهجائية فواتح عدة من السور القرآنية اتخذت فيها رسالة والفتها
مقسومة الى ثلاثة فصول .

انجام : ولم يكن يمكن ان يكون للحروف دلالة على غير هذا البتة ثم بعد
هذا اشياء تحتاج الى المشافهة والله اعلم . تمت الرسالة بعون الله و توفيقه .

* ش ٢ سج ٢٥٦ ج (١٩٢) ص ٥٤٢ .

الحروف والاعداد : گویا از میر داماد .

آغاز : الحروف والاعداد كانها ذهن الاعيان و ضمير الواقع و متخيلة الخارج
فاذا انطلقت و تمثلت الماهية فيها . . استصباح الم يقرع سمعك في طباق العلم الذي
فوق الطبيعة . .

انجام : وهذا احد اسباب استثمار الادعية والاذكار . . وعاء الحصول .

* ش ٤ سج ٢٩٣ ج (٢٠٢) ص ٥٤٢ .

الحيل الشرعية في الربا (رسالة في-) : آقا محمد باقر بهبهاني .

آغاز : بسمله . حمدله ، اما بعد اعلم ان جمعا من علماء هذا الزمان ايدهم الله تعالى اعتقد واحلية القرض بشرط المعاملة المحاباتية و مرادى منها هنا ان يبيع المقرض من المقرض ازيد من ثمن المثل .

انجام : طمعا في البكارة او الوجاهة من دون شرط والله عالم باحكامه ورسوله المطهر وخلفائه الاثنى عشر صلوات الله عليهم صلوة تنفعنا يوم الحشر .

* ش ٤ مج ٣٨٥ د (٢٩١) ٥٤٦ .

خ

الخاضيه : امام جعفر صادق (ع)

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي افاض الارواح من القدم . . اما بعد فان هذه امثلة الكتاب المضيئي و سر القوي الظاهر المريئي . .

انجام : و هذا الباب الثاني قد نرى من موجزات صدور الباب الاول .

* ش ٨٧ مج ٢٢٢ ب (١٤٩) ص ٥٤٦ .

خطبة مع اصطلاحات حكمية .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي حرك السماء على الامهات الاضداد وسكن الارض بالجبال الاوتاد و رفع اعلاهما بغير عماد .

انجم : لاسمحوا له الاضداد المتفرقات له في كل لغة واصطلاحات .

* ش ٤٥ مج ٢٩٣ ج (٢٠٢) ص ٥٤٧ .

الخلوة والذكر والحث على تصفية الباطن (كلام في-) ابن سينا .

آغاز : بسمله ، اما بعد فان من ساق الجد للبلوغ الى مرتبة الواصلين

فلیقصد لسلّاح ذکر الله تعالى الى قمع هوا جس النفس .

انجام : حتی يبلغ منه منزلة السكينة بمنه وجوده وسعة رحمته والحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد وآله اجمعين .

* ش ۵۰ مج ۲۴۲ ب (۱۴۶) ۱۷ مج ۶۰۱ د (۲۳۹) ص ۵۴۹ .

الدائرة (رسالة -) : توفيق گیلانی .

آغاز : (پس از دائره) جميع المكاشفات في هذه الدائرة مضمون وجميع الدائرة في ابتداء الدائرة مضمون فافهم ان كنت ممن تفهم فان من لم يفهم هذه الاشارات ما شم رايحة التوحيد .

انجام : فمن نور الله تعالى بصيرته بنوره آه بلا شك فصار الاختلاف لفظيا .

* ش ۵۰ مج ۶۷۱ (۲۵۹) ص ۵۴۹ .

دقائق العلاج : حاج محمد كريم خان کرمانی .

آغاز : بسمله ، حمدله ، فيقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم اني بعدما كتبت كتاب حقايق الطب على رسم لم اسبق بمثله لاني قد اوضحت .

انجام افتاده : باب في خواص الادوية المفردة وفيه فصول فصل الاول حرف الالف . . . (پس از پنج برگ) وجمع الورك والصداع او التشنج والصرع والصدد والمفاصل .

* ش ۲ مج ۶۴ ج (۱۵۳) ص ۵۵۰ .

ديباچه الرسائل : قاضي سعيد قمي .

آغاز : بسمله . الحمد لمن لا يحوم حول مشرع غيوبه وشهوده من السائحين والسائحات احد .

انجام : فيتبعون احسنه انه ولي الفضل و الهداية .

* ش ١ سج ٦٥٢ د (٣٤٨) ص ٥٥٠ .

الذبيحية (رسالة -) شيخ بهائي .

آغاز : بسمله ، الحمد على جزيل افضاله و الصلوة على محمد وآله ، اما بعد فيقول ... قبل ان يخرج الامر من يده ان الباعث على تأليف هذا المقالة .
انجام : هذا ما جرى به قلم الارتجال مع ضيق المجال والله سبحانه اعلم
بحقايق الاسور .

* ش ٣ سج ٢٤٥ د (٢٦٩) ص ٥٥٠ .

رثاء واقعة كربلا : حاج محمد كريم خان کرمانی .

آغاز : بسمله .

كيف الشفاء من الاسقام يا قلب و آل احمد قد اضناهم الكرب

انجام :

صلى عليكم ربكم ما بدا شمس و ما كد الجديدان

* ش ٥ سج ١٣٤ د (٢٤٤) ص ٥٥٢ .

الرجال (رسالة في علم-) : آقا محمد باقر بهبهانی .

آغاز افتاده: له دخل فيهما ولو سلمت القطعية فلا شبهة في طنيتها مستنما مضافاً
الى اختلاف كثيرة ولا ريب ان رواية الثقة امتن ..

انجام: التوثيق في موضع وعدم في آخر كما سيحيى في ابان بن محمد وغيره
فلاحظ .

* ش ۱ مج ۱۹۳ د (۲۰۸) ص ۵۵۳ .

رجوع الاشياء الى اصلها (قول من افلاطون في-)

آغاز: بسمله، افلاطن يقول لمن يخيّل ان الانسان اذا فارق هذا العالم باد و
تلاشى كما باد ساير الحيوانات ..

انجام: والوهم والفكرة و العقل والنطق فليست اذن بمعلولة ولا معصوفة .

* ش ۷ مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ص ۵۵۳ .

الرد على جاليوس في الرد على ارسطو: فارابی .

آغاز: بسمله، وصلى الله ... قال الفقيه الفاضل ابونصر محمد ... قصدنا ان
تثبت في هذا الكتاب ما اشترك في الفحص عنه .

انجام: ان يشترط فيها و اعقلت فحينئذ يصير القياسان جميعا برهانين .

* ش ۷۱ مج ۲۴۲ ب (۱۴۸) ص ۵۵۳ .

الرد على يحيى النحوى في الرد على ارسطو : فارابی .

آغاز: بسمله، قال ابونصر محمد بن محمد الفارابی رحمه الله : ليس شئ مما
قصد يحيى النحوى ابطاله من اقاويل ارسطو طاليس ..

انجام: لان النار يضغطه ويعوقه كما ظن من امر الماء والعرض والهواء والنار .

* ش ۷۰ مج ۲۴۲ ب (۱۴۸) ج ۶۳ مج ۲۹۳ ج (۲۰۳) ص ۵۵۳ .

رسالة ارسطو طاليس الى اسكندر :

آغاز: بسمله و به نستعين . ايها الناس اسمعوا كلامي واشكروا الله على نعمته
عليكم واعلموا ان الله عز وجل قد سوى في مذاهب النعم .

انجام : يهدم ما بين الاسلاف الجهد سرالاصحاب بذل الوجوه الى الناس هو الموت الاصغر .

* ش ۳۳ سج ۲۹۳ ج (۲۰۱) ص ۵۵۴ .

رسالة الى علماء بغداد في وجود الكلى الطبيعى : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، سلام على مشايخ العلم والحكمة بمدينة السلام مدالله فى اعماركم وزادت فى الخيرات لديكم و افاض من حكمته عليكم . .

انجام : واذا اخذنا نسبتها الى النفس شتى كان لها فى كل نفس حداً آخر فهذه صورة المسئلة التى جرت بين هذا الشيخ فى اثبات مذهب بعينه انقذت الى مدينة السلام فى يوم الجمعة والحمد لله العقل .

* ش ۶ سج ۲۴۲ ب (۱۴۴) ص ۵۵۴ .

رشد الحساب فى شرح نظم الحساب : محسن بن محمد طاهر قزوینی .

آغاز : بسمله ، الحمد الواحد الاحد الذى قسم بين عباده ضروب نعمائه الجليلة المتوافقة وجمع شملهم بصنوف الطافه الخفية المتناسقة . . (پس ازيك صفحه) اما بعد يقول العبد المستضيئ بنور الله الباهر المدعو بمحسن بن محمد طاهر . . لما نظم خلاصة الحساب للفاضل الكامل . .

انجام ناتمام: المسئلة الثانية من المفردات الثلاث بقوله مفردة ثانية قبلا . . . (پس از سه برگ) و هو اربعة والفضل بين المحفوظين .

* ش ۹۹ ص ۵۵۵ .

الزبرجد والياقوت : ارسطو .

آغاز : قال الواحد بدى العدد وسلب كل شئى والواحد ايضاً الذى لا يفترق فى القول . .

انجام : ما القضاء تعدیل العقل و تسویته وانصافه فی الاشیاء .

* ش ٣٢ سج ٢٢٢ ب (١٤٥) ص ٥٥٩ .

الزيارة والدعاء وتأثيرها في النفوس (رسالة في كيفية-) : ابن سينا .

آغاز : قال الشيخ الرئيس ابو علي بن سينا اعلم ان لهذه المسئلة مقدمات ينبغي ان تعرف اولاً حتى تستنتج منها .

انجام : ولكن حذر واخوفا من ان يؤدي الى الفلسفة .

* ش ٢٢ سج ٦٠١ د (٢٤٠) ص ٥٦٠ .

سی

سبعة مقائیس منطقية على الادلة المحققة في اثبات جوهرية النفس : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، عونك يا لطيف سأل بعض الرؤساء بهمة العلية ونفسه الشريفة ان النفس الناطقة جوهرام عرض وانها وان كانت جوهرآ ..

انجام : وان يرقض اللذات الجسدانية ما يمكنه رفضها ليصير نفسه مفارقاً لقالبهافي الحقيقة للبقاء الدائم و ذلك ما اردنا ان نبين و بالله التوفيق .

* ش ٧ سج ٢٢٢ ب (١٤٤) سج ٨ د ٦٠١ (٢٣٨) ص ٥٦٠ .

سر الاسرار : ارسطو .

آغاز : بسمله ، وقفت ايها الابن النبيل والملك العادل الجليل ارشدك الله الى طريق السبيل الهدى ..

انجام ناقص : فصل في الحمام ، ان الحمام من عجائب ما في العالم .. ثم يدخل الى البيت الثالث ؟ .

* ش ٤٦ سج ٢٤٢ ب (١٤٦) ص ٥٦٠ .

سراج القارى المبتدى وتذكار المقرئ المنتهى : ابوالبقاء على بن عثمان .

آغاز : بسمله ، قال الشيخ الامام العالم العلامة . . الحمد لله الذى علم القرآن و زين الانسان بنطق اللسان فطوبى لمن يتلو كتاب الله حق تلاوته ويواظب آناء الليل و اطراف النهار .

انجام : لانهم فى الصلوة تبع لرسول الله صلى الله عليه وسلم فهذا اصابتهم نفحاتها وبر كاتهارضى الله عنهم اجمعين . هذا آخر الكتاب والله الموفق للصواب وحسبنا الله .
* ش ۱۴۳ د ص ۵۶۰ .

السعادة والحجج العشرة على ان النفس جوهر (رسالة فى) : ابن سينا .
آغاز : بسمله ، لوطرق للعاقل الى صرف المعروف عن المعارف خصوصاً اذا كان المعروف افضل عصمة يتمسك بها من سعد بالحيوة . .

انجام : اقول قولى هذا و اسئل الله ان يرشدك لما ارتجيه فيك بفضله واحسانه انه ولى ذلك والحمد لواهب العقل .

* ش ۴ سج ۶۰۱ د (۳۳۸) ص ۵۶۱ .

سمت القبلة (رسالة فى معرفة) : ابوالخير محمد تقى فارسى .

آغاز : بسمله ، حمدله ، اما بعد فيقول الفقير ابوالخير محمد تقى الفارسى لا يخفى على اولى النهى ان معرفة سمت القبلة يمكن بوجوه كثيرة وطرق عديدة .

انجام : كالمخسوفات القمرية ممكن مع تعسر على ما اشار اليه المحققون .

* ش ۱ سج ۷۶۶ د (۳۹۰) ص ۵۶۴ .

السنة الالهية والايام التى منها يوم القيمة (رسالة فى تعيين-) : عبدالرزاق كاشانى .

آغاز : بسمله . حمدله . و بعد فان حقيقة الذات الالهية من حيث هى امتداد ها اعنى مدة بقائها غير مضبوطة . .

انجام: فكان عن كل مرتبة صاعداً والباقي بعد فناء الخلق و ذلك يوم الحق .

* ش. ۵۰، مج ۲۹۳ ج (۲۰۲) ص ۵۶۴ .

سوادالعين في حكمة العين : محمد بن احمد خفري .

آغاز : بسمله ، حمدله . اما بعد فيقول الفقير الى الله الغني محمد بن احمد الخفري
قد اتفقت مني في سالف الزمان تعليقات على حكمة العين ...

انجام: يكون ذات الواجب عنده نازلاً منزلة الوجود الحقيقي الذي اثبتته المحققون
فان علم ذلك .

* ش ۱- مج ۷۲۳ د (۳۷۱) ش ۵۶۴ .

السياسة (مقالة في-) : فارابی .

آغاز : بسمله ، قصدنا في هذا القول ذكر قوانين السياسة يعم نفعها جميع من-
استعملها من طبقات الناس في متفرقاته ..

انجام : وقال لما سئل بما دأبتقم الانسان من اعدائه وبأى شئى يغبطهم
قال بان يزداد فضلاً تمت بحمد الله تعالى .

* ش ۴- مج ۶۸۷ د (۳۶۵) ص ۵۶۴ .

السياسة الملكوتية و الاخلاق الاخيارية . افلاطون .

آغاز : بسمله . قال افلاطون لاتصحبوا الاشرار فانهم يمنون عليكم بالسلامة
وقال اذا قبلت الدولة خدمت الشهوات العقول .

انجام : الابدع اظهار عذرك و اشاعته فانك تكلف يذلك . . ؟ الفاسد و
شغب المعاند .

* ش ۴۴- مج ۲۴۲ ب (۱۴۶) ص ۵۶۴ .

شافی الاوجاع: حبیب الله تونی (فارسی است) .

آغاز: بسمله ، مراسم حمد صحیح و لوازم شکر صریح حکیمی را شاید که
بمحض حکمت کامله و کمال قدرت شامله مزاج جمیع انام را از استزاج . .
انجام : رقم کردم از بهر تاریخ آن* تمام کتاب حبیب طبیب (۹۴۹) والعمدة
. . . الصلاح و التقوی و الاعتقاد بان کل شیئی من الله المرض و الصحة و الضرر
و النفع .

* ش ۴۵۳ د ص ۵۶۵ .

الشجرة الالهية : شهرزوری (مقاله ای از آن است) .

آغاز : بسمله ، قد علمت ان للاجرام السماوية نفوساً ناطقة مجردة عن المادة
و محرکها لها عن مبدء عقلی فلها لامحالة شعوراً بحرکاتها .
انجام : وسلطنة الدلو الفی وسلطنة الحوت الف سنة .

* ش ۲ مج ۲۴۲ ب (۱۴۲) ۷۰۵ د ص ۵۶۵ .

شرح آداب البحث والمناظرة (شرح الرسالة العضدية) : طاهر بن رضی حسینی .

آغاز : بسمله ، والاعتصام بعلمه القديم تقديم الحمد مقدمة لا تناقض
بالتفصيل والاجمال . . . هذا شرح الرسالة العضدية فی آداب المناظرة و سنن-
المحاوره . .

انجام : تم ترقيمه يوم الثلاثاءاني جميدى الثانى سنة ۹۴۸ على يد مؤلفه طاهر
الحسينى تجاوز الله عنه بمحمد وآله وعترته و اهل بيته اجمعين .

* ش ۷ مج ۲۴۵ د (۲۶۵) ص ۵۶۷ .

شرح ابیات للفارابی

آغاز : بسمله ، حمدله . اما بعد فهذه ابیات منسوبة الى المعلم [الثاني] ابي نصر الفارابی رضي الله عنه يخاطب فيها من القى السمع وهو شهيد ..
انجام : و وقفنا لصحبته و علمنا آدابه و احشرنا معه و ارضا مناسكه و تب علينا انك انت التواب الرحيم .

* جنك ش ٣٠٥ د = مجموعه ٣٠٥ د ص ٥٦٧ .

شرح اثبات الواجب للدواني : شيخ عبدالقادر مردوخى سنندجى .

آغاز : بسمله ، قال رحمه الله و نورد تملك الاصول التى اشار اليها فى الخطبة بعونه تعالى فى فصول الفصل الاول فى اثبات واجب الوجود الذى هو اسبق تملك المطالب .

انجام : قال الشارح . تم بعون الله يوم الخميس بعد مضى اثنين و عشرين من شهر محرم الحرام فى سنة الف و مائتين و اثنين و سبعين من الهجرة النبوية على هاجرها الف صلوة و سلام و تحية .

* ش ٦٦٧ د ص ٥٦٨ .

شرح التلويحات : ابن كمونه .

آغاز : قال المصنف رحمه الله تبارك ربنا خالق النور و مبدء الوجود .. (پس از دو ثلث صفحه) اقول انما قدم على هذا العلم ذكر تقاسيم العلوم و لم يقدمه على الطبيعى و لا المنطق .

انجام : فتمسكوا بالسبب الاقوى و ارتفعوا عن حضيض الشقاوة و البلى و اتصلوا بمحل السعادة القصوى برحمتك يا اكرم الاكرمين .

* ش ١٩٤ ب (١٤٢) ص ٥٧٢ .

شرح ثمرة بظلم يوس : خواجه طوسى ، فارسى است و همان شماره ٧٠ د است .

آغاز : بسمله، الحمد لله حمد الشاکرین .

* ش ۷۷۲ د ص ۵۷۲ .

شرح حدیث البداء فی امامة اسماعیل و غیره من الاحادیث: برخی از دانشمندان رشت .

آغاز : بسمله، سؤال روی فی کتاب التوحید ان الصادق (ع) قد اخبر اصحابه

ان ابنه اسمعیل امام بعده فلما توفی اسمعیل فی حیات . .

انجام : والا لم یصدق بعض اسمائه علیه تعالی فلا یكون واجب الوجود .

* ش ۹ ص ۶۶۳ د (۳۵۳) ص ۵۷۲ .

شرح حکمة الاشراف: شمس الدین شهر زوری .

آغاز : بسمله . الحمد لله مفیض الانوار العقلیة والجواهر النفسیة و سرقیها من

الحضیض الادنی الی الارجح الاعلی القدوس الذی غرقت ارواح الکاملین .

انجام : انک علی ماتشاء قدیر و بالاجابة جدید وهذا آخر ما یسر الله و

افاضه علینا .

* ش ۴۶ ج ص ۵۷۲ .

شرح الرباعی لمجى الدین بن العربی: شمس الدین معروف بابن فناری .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذی علم فی الازل بعین علمه بذاته جمیع ما ظهر و

یظهر الی الابد من مکنوناته علی نحو ما هی علیه من صفاته .

انجام: والحمد لله الفیاض فنون الالاء علی لسان ادلاء الهدی الی سبیل النجاة

عن الردی والصلوة علی خیر الاخلایق الدلیل الی اقرب الطرائق محمد وآله اجمعین

والحمد لله رب العالمین .

* ش ۳ ص ۲۸ د (۲۲۰) ص ۵۷۶ .

شرح الزیارة الجامعة الکبيرة : میر معین الدین حسینی .

آغاز: بسمله، فی شرح الزیارة الجامعة الکبيرة لمیر معین الدین اشرف الحسینی

ابن میر محمد صادق الخادم سلمه الله ملخصاً النبئی بمعنى الفاعل والمفعول
بمعنى المنبأ . .

انجام : فان قال جاهلاً يقول انى نصبت عليك اماماً الخ .

* ش ١٧ سج ٧٣٩ د (٣٨٠) ص ٥٧٧ .

شرح الشافية لابن الحاجب : محمد بن معين الدين فسوى .

آغاز : بسمله ، رب اشرح لى صدرى ويسرلى امرى انك على كل شئى قدير . .
الحمد لله الذى امال قلوبنا برحمته الى صرف الهمم نحو اقتناء الكمال وتفضل . .

انجام : وهذا الباب باب كثير الشعب و اللطائف و هذا آخر باب التصريف
والحمد لله رب العالمين .

* ش ١ سج ٨٢ د (٢٢٨) ص ٥٧٨ .

شرح الحكمة العرشية : محمد اسماعيل اصفهانى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذى خلقنا بقدرته ثم هداانا الى سبيل معرفته فى مرايا
الافاق و الانفس آياته لمستدل بها على ذاته و صفاته . .

انجام : قال المصنف قدس سره فى كتابة الكبير المعروف بالاسفار الاشياء فى
الموجودية . . . هو الوجود المنبسط الذى يقال له الغماء .

* ش ١ سج ١٤٥ د (٢٤٦) ص ٥٨٠ .

شرح علة قيام الارض فى حيزها : ابن سينا .

آغاز : بسمله . اما بعد حمد الله كفاء حقه والصلوة على محمد خير خلقه قال
الشيخ ابا الحسن احمد بن محمد بن السهلى امرنى ان اشرح له المذهب الحق فى علة
قوام [قيام] الارض فى حيزها الذى هى فيه . .

انجام : وقال بعضهم وليست به ذاتها بل يحدث الخلاء فهذا ما حضرناه فى

الرسالة من آراء القدماء في الارض ولنختم الرسالة مستعين بالله تعالى وبه التوفيق .

ش ١٦ سج ٣٤٢ ب (٥٨١) ص ١١٤ .

شرح الفرائض للطوسي : ابوالحسن احمد ابيوردى .

آغاز : بسمله ، اهم الفرائض واحب واجب والزم فرض حمد الله وارث ميراث السموات والارض الذى لاسبيل للقسمة اليه . .

انجام : وهذا هو الجواب عنه وبالله التوفيق وعليه التكلان ولنختم الكلام بحمد الملك العلام و نصلى على رسوله وآله سادة الانام .

* ش ٢ سج ٧٤٠ د (٣٧٧) ص ٥٨٣ .

شرح كتاب فى الحكمة : گويا حاشية محاکمات باشد .

آغاز افتاده : واقول فيه سبحث اما اول فلما قالوا . . [قال] المح وان تبين مقيدة بحال فعرض اشارة اقول يمكن يقال هذه الكلية المخصصة قد استفادها . .

انجام افتاده : قال المح والمراد طلب ما يدل على ماهيات العناصر الخ اقول حمل الاستدلال على هذا المعنى ومكان الخفاف المضاف ليس الامقعر - الخفيف المطلق .

* ش ١ سج ٦٨٦ د (٣٦٥) ص ٥٨٧ .

شرح كتاب فى الكلام : از سنبيان است .

آغاز افتاده : والالوان والاشكال والمقادير والحركات . . . القوة والشم وهي قوة سودعة فى الزائدتين النابتتين .

انجام : والعلو انما هو فى اسر التجرد و اظهار الاثار القوية لامطلق الشرف و الكمال فلا دلالة على افضلية الملايكة تم الكتاب .

* ش ٢٦٤ د ص ٥٨٧ .

شرح کلمات بابا طاهر الهمدانی .

آغاز : بسمله . الحمد لله الواحد الاحد الصمد الذی لم یلد و... المقدس ذاته و صفاته عن المشابهة والمماثلة و نقيضة الافتقار الى المعونة . .

انجام : وهذا ما اوردت فی شرح الكلمات على ما سنج لی من فتوح الغیب وظن ان فیما رسمت عرض القابل مضیت و فیما انتمیت السی محیی هذه الطاعة نسبت تم الكتاب .

* ش ٦٥٦ ص ٥٨٧ .

شرح المجسطی : شمس الدین سمرقندی .

آغاز : بسمله، حمدله . اما بعد فلما كانت العلوم الیقینیة والمطالب الحقیقیة اشرف العلوم مرتبة واعلاها منزلة لاسیما الكتاب الموسوم بالمجسطی الذی هو المقصد الاقصى و المطلب من العلوم الرياضية .

انجام : و الظهورات المسائیة لكونها اسرع من الشمس والعلم عند الله تعالى .

* ش ٦٧٨ ص ٥٨٨ .

شرح مختصر المنتهی : حسن بن محمد نیشابوری .

آغاز : بسمله، التحمید الكامل على احسانه والشامل والثناء الوافر على انعامه الوارف استحق من حق له وجوب الوجود واستوجب من وجب عنه . .

انجام : و فیما ذکرنا ارشاد لذلك فان معرفة المركبات سهلة بعد الوقوف على بساطتها لمن اخذ الفطانة بیده نجز الكتاب والحمد لملمهم الصواب .

ش ٢٣٦ ص ٥٨٩ .

شرح المختصر النافع : سید محمد عاملی .

آغاز : بسمله، الحمد لله رب العالمین حمداً کثیراً یلیق بجلاله . . کتاب النکاح قال الجوهری النکاح الوط و قد یقال للعقد و ذکر . .

انجام : قوله العاشرة العهد كاليمين يلزم حيث يلزم ولو تعلق بما الاعود
مخالفة خالف انشاء ولا كفارة مقتضى العبارة ان هذا .

* ش ٦٢ ج ص ٥٩٠ .

شرح مراح الارواح : حسن پاشا بن علاء الدين اسود .

آغاز : بسملة، الحمد لله الذى صرف افكار قلوبنا الى الصراط المستقيم وشرح
صدورنا بنور الهداية الى الدين القويم ..

انجام : قوله و تقول فى تثنية المؤنث الى آخر الكتاب ظاهر مستغن عن الشرح
والله اعلم بالصواب .

* ش ٤٣٦ د ص ٥٩٠

شرح المشاعر : زين العابدين محمد جواد نورى .

آغاز : بسملة، الحمد لله المتفرد الذى لا من شئى كان ولا من شئى خلق .. (پس
از يك صفحه) اما بعد فيقول العبد الفقير ابن محمد جواد زين العابدين النورى .

انجام : وقد ابتدأت يوم الاحد و اتتمت يوم الاحد من سابع شهر شوال المكرم
فى سنة سبعة و خمسين و مائتين بعد الالف من الهجرة النبوية على هاجرها ...

* ش ٦٦٩ د ص ٥٩٠

شرح مفاتيح الشرايع : محمد هادى بن محمد مرتضى .

آغاز : بسملة، الحمد لله الذى من على عباده بما شرع لهم من شرايع الاسلام و افاض
عليهم مدارك تلك الشريعة بوسيلة نبية .

انجام : والعالم ليس باهل للاعتراض على اهله ثم الحمد لله الملك العلام
والصلوة والسلام على نبيه محمد صلى الله عليه وآله الذين هم سادة الانام .

* ش ٣٩ ب ص ٥٩١

شرح مفتاح العلوم : میر سید شریف .

آغاز : بسمله، نحمدك اللهم على ما سيدتنا من دقائق المعاني بدائع البيان و
واطلعتنا عليه من حقائق المثاني بذرايع البرهان .

انجام : و ان يجعله ذخراً لنا يوم الدين وقد نجز الفراغ من تأليفه واسطشوال
من سنة ثلث و ثمان مائة و حسنها الله ونعم الوكيل .

* ش ۳۰۲ ب ص ۹۱

شرح الملخص فی الهیئة : ملا جلال عیبدی

آغاز افتاده : معاشر الاخوان انی آنست ناراً فی بودای هذه الفنون آتیکم منها
بخبر او بقبس لعلکم تصطلون لکن لما تأملت فی تقاعد العزایم .

انجام افتاده : ثم ضربوا ذلك الخارج فی اثنی عشر . . یومالکنتهم ما اصطلحوا
عليه ولذلك یکسون .

* ش ۲۵۰ د ص ۹۲

شرح نفس الامر : دوانی .

آغاز : بسمله بعد حمد الله مبدع الحقایق والصلوة والسلام على رسوله مظهر
الدقائق و على آله و صحبه من كل بارع فایق یقول الفقیر . . محمد بن اسعد .

انجام : ارجو من عنایة الله تعالى وحسن توفیقه تیسیر تنقیحه انه خیر من اعان
و هو المستعان و علیه التکلان .

* ش ۳ ص ۷۵۵ د (۳۸۴) ص ۹۴

الشریفة : جعفر بن ابی اسحق موسوی دارابی، در منطق .

آغاز : بسمله .

بسم الاله فتح كل السنة و الحمد لله جميع الازمنة

مادری الموضوع و المحمول

قد عجزت عن حمده الفحول

انجام :

و المأتین ثم احدى عشرة

والختم فی الف مضی من هجرة

* ش ۲ مج ۳۲۹ د (۲۸۰) ص ۵۹۷

الشمسية المنيرة : احمد بن عماد (ديباجة)

آغاز : بسمله ، حمدله ، يقول اضعف الفقراء اللهم اجعله من اهل اليقين قد-

التمس منى واحد من اصحابى ان اكتب رسالة في صناعة الاكسير قريبا الى الفهم .

انجام : و لاحول ولا قوة الا بالله العلى العظيم ماشاء الله كان وما لم يشأ لم يكن .

* ش ۴ مج ۶۸ د (۳۰۵) ص ۶۰۰

شواكل الحور في هياكل النور : دوانى .

آغاز : بسمله . يامن نصب رايات آيات قدرته على كواهل هياكل الممكنات

و اودع اسرار حكمته فى حوامل شواكل الكائنات ..

انجام : و بيده تحقيق المطالب والامال والسلام على القدسين خصوصا على

سيدنا سيد الكل فى الكل و آله و اصحابه الطيبين الطاهرين و سلم تسليما كثيرا .

* ش ۷۰۸ د ص ۶۰۱

شواهد قطر الندى :

انجام افتاده : تقع للفاضل الشيخ فتح الله بن عوان وللشيخ الفاضل محمود بن

العينى ... قال المصنف سواء دل على معنى كزيد . . الاوفق بمذهبه كما سيصرح

فى باب العطف ان يعطف بعد . .

انجام : والجملة فى محل رفع خبر هو والله اعلم بالصواب . . اورتب مصنف

فصولا و ابواب [بأ] والحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين .

* ش ۱ مج ۶۳ د (۲۲۵) ص ۶۰۲

ص

الصادح والباغم: ابن الهبارية (ابوالعلی عبادی)

آغاز : بسمله .

الحمد لله الذى حبانى بالاصغرين القلب واللسان
و انما فضيله الانسان و فخره بالعقل و البيان

انجام :

ان الفخار و العلى ارتكك من دون الملى

* ش ۵ مج ۴۴۱ د (۳۰۰) ص ۶۰۲

الصحيح والاعم (رسالة فى-) : محمد تقيا .

آغاز : بسمله . مسئله الصحيح و الاعم من كلام الشيخ محمد تقيا عطرالله
مرقده و لنتتبع الكلام فى المقام بمسئلة اخرى تداول ذكره بين الاعلام ..
انجام : وكون المرجع فى تلك الالفاظ هو المعانى العرفية من غير ان يتحقق
هناك حقيقة شرعية جديدة فتأمل جداً .

* ش ۳ مج ۱۹۳ د (۲۵۸) ص ۶۰۴

صلوة الجمعة (رسالة فى-) : محمد باقر بن محمد تقى گویا مجلسى دوم باشد .

آغاز : بسمله ، حمدله . و بعد فهذه كلمات وجيرة و نکات نفيسة و درر غريزة ...
فى صلوة الجمعة مع عموم البلوى بها . .

انجام : كما قاله بعض المحققين و ليكتف على هذا القدر من الكلام مفتتح
كل مقصد و مختتم كل مراد .

* ش ۷ مج ۳۸۵ د (۲۹۱) ص ۶۰۶

صنعة الطبيعة وسرائر الخلقة : ابلينوس .

آغاز: بسمله . والحمد والتقديس لربنا قال بليناس في العلل : اقول على اثر كتابي هذا واصف الحكمة التي ابدتها لتسمعو احكمتي ..
انجام : و على هذا كلام كثير تركنا ذكرها كراهية كثرة الكلام .

* ش ٥٨ مج ٢٤٢ ب (١٤٧) ص ٦٠٧

ض

الضوابط الحكيمة : محمد اسماعيل بن محمد على (حكمت) .

آغاز : بسمله ، حمدله . اما بعد فيقول العبد الذليل للرب الجليل ابن محمد على بن محمد باقر محمد اسمعيل ان هذه نبذة من الضوابط الكلامية و بعض مقدماتها من الضوابط الطبيعية ..

انجام افتاده: الضابطة الثلاثون الحركة على اقسام منها الحركة في الكلم و المقدار اصليا . و حركة التكاثر بان ينقص مقدار الجسم من غير ان ينفصل .

* ش ٢ مج ٢٩٨ د (٣٤٢) ص ٦٠٨

الضوء (رسالة في-) : ابن سينا .

آغاز : بسمله . اعلم ان البحث المستقصى قد يستكمل في امر الضوء الذي يرى ان الاجسام المسلوقة تقبله . .

انجام: فامر لا يحتاج الان الى شرحه فيه فقد . موضع آخرتم .

* ش ٢ مج ٨٩٠ د (٣٩٩) ص ٦٠٨

ط

الطبايع (مقالة في-) : اقليمون .

آغاز : بسمله ، ما الدلیل علی ان الحرارة و البرودة هما القوتان الفاعلتان والرطوبة واليبس هما القوة [القوتان] المنفعتان . .

انجام : والدلیل علی ذلك ان جميع البخار اذا كانت رطبة جد الزجة لم يكن لها طعم فالطعم الممنوع انما يكون من رطوبة لزجة .

* ش ٢٧ مج ٢٤٢ ب (١٤٥) ص ٦٠٩

ع

العالم الروحاني والجسماني (رسالة في بيان-) : الشيخ اليوناني .

آغاز : بسمله . رب اعن ان صاحب الكتاب كثير التخليط و...؟ في عوارض - النفس بين الرأي القديم والرأي الحديث . .

انجام : من اشياء من اصول المنطق و الاسطقات ان للشيخ اليه حاجة تمت الرسالة .

* ش ٢٧ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦١٠

عالم المثال يا تجسد الاعمال و حقيقة البرزخ (رسالة في كيفية-) : قطب الدين شيرازي

آغاز : بسمله ، بعد حمد الله على آلائه . . فان المولى . . قطب الحق والدين محمود بن مسعود المصلح الشيرازي قال اني القى الى كتاب كريم من لدن حكيم عليم مشتملا على مسائل ليس المسئول عنها .

انجام : و العجز لمعترف زادن الله اعترافاً بالعجز و اياك و العجز عن درك الادرك ادراك هذا آخر الجواب .

* ش ٢٥ مج ٦٠١ د (٢٤٠) ص ٦١٠

العشرة الكاملة : مفيد بن محمد نبي شيرازي .

آغاز : بسمله . الحمد لله على انعامه و افضاله . . فيقول العبد مفيد ابن

المرحوم الميرزا محمدنبي الشيرازي . . . ان هذه عشرة احاديث شريفة جمعتها و اوضحت منها ما لعله يحتاج الى الايضاح .

انجام : لانه با صر صاحبہ ای يجسسه من الحركة و قد تم كتاب المسمى بعشرة كاملة بحمد الله و منه في السابع والعشرين من شهر جمادى الاخره من شهر سنة ۱۳۱۱ من الهجرة .

* ش ۳۱۵ د ص ۶۱۲ .

العشق : ابن سينا .

آغاز : بسمله، سألت اسعدك الله يا با عبد الله الفقير الحصومى ان اجمع لك رسالة تتضمن ايضاح القول في العشق على سبيل الايجاز.

انجام : وقد يؤتى على مبلغه واذ قد بلغنا هذا المبلغ فلنختم الرسالة والحمد لله كما هو اهلله و مستحقه و صلى على محمد و آله الطاهرين .

* ش ۲۰ مج ۲۹۳ ج (۲۰۰) ص ۶۱۲ .

العقل : فارابی (بخشی است از آن است) .

آغاز : اسماء العقل يقال على انحاء كثيرة احدها الشئى الذى يقول الجمهور فى الانسان انه عاقل .

انجام : وهذه الصور فى العقل الفعال غير منقسمة و هى فى المادة منقسمة و ليس بمستنكر .

* ش ۲۴ مج ۲۴۲ ب (۱۴۵) ۱۳ مج ۶۰۹ د (۳۳۹) ۶۱۲ .

العقل (الرسالة التاسعة) : كندی .

آغاز : فهمك الله جمع النافعات و اسعدك فى دار الحیوة و الممات فهمت الذى من رسم قول فى العقل موجزاً خبرياً .

انجام : وهذا القول فيما طلب كاف فكن به سعيداً و الحمد لله كفا نعمه و
سنتهى آمالنا وهو حسبنا وبه نستعين .

* ش ٢١ سج ٢٤٢ ب (١٤٥) سج ٤٩ سج ٢٩٣ ج (٢٠٢) ص ٦١٢ .

عقلة المستوفر : محيى الدين بن عربى .

آغاز : بسمله، الحمد لله الواهب الذى افتتح وجود السوى بالارواح المهمة
المخلوقة المبدعة من فيض السبحات وعين منهم العنصر . .

انجام :

لو كنت املك نفسى عنكم لكنت ملكتما

عينى و لست بغير لكم فكن بى آنتا

تم الكتاب بمن الله و حسن توفيقه فى يوم الثلاثاء الخامس عشر من شهر صفر -

المظفر ٨٧٢ .

* ش ١ سج ٦٢٩ د (٣٤٢) ص ٦٠٢ .

عقود الاعداد ومحافظتها باوضاع الاصابع (رسالة فى بيان ضابطة -) احمد حسيني
تميمى .

آغاز : بسمله، قال احمد الحسينى التميمى هذه رسالة فى بيان ضابطة عقود الاعداد
و تفاصيل صورها مقدمة الصور التى وضعها اهل الحساب . .

انجام : لان الجود على كل مستوجب واجب والبخل [البخل] على كل
غير مصيب صايب كما قيل، تمت .

* ش ١٩ سج ٧٤٩ د (٢٨٠) ص ٦١٢ .

العلل (تفسير كتاب -) : ابلينوس .

آغاز : بسمله وبسم رب العالمين تعالى . وهذا ما صدر ما ابتدأنا به نحن من
تفسير كتاب العلل الذى ابتدأ به الفن الذى كان .

انجام : من قولهم ما اعظموه فلا تتبعوا الجاهلین .

* ش ۵۹ مج ۲۴۲ ب (۱۴۷) ص ۶۱۳ .

العلم اللدنی (رسالة فی کیفیه -) : محمد غزالی .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذی زین قلوب عباده بنور الولاية و ربی اوراحهم . .
اعلم ان واحداً من اصدقائنا حکى عن بعض العلماء انه انکر .

انجام : امرهم یحتاج الى زیادة شرح . . والان نختتم الرسالة فان هذه الکلمات
کفاية لاهلها . . و ارزقنا احسانه و وفقنا لما یحب و یرضی .

* ش ۱۹ مج ۶۰۱ د (۶۱۳)

علم الواجب (رسالة فی کیفه -) : خواجه طوسی .

آغاز : بسمله، اتانی کتاب فی البلاغة متنه الى غاية لیست یقارب بالوصف . .
وردت رسالة شریفة و مقالة لطیفة مشحونة بفرائد الفوائد مشتملة علی صحایف اللطائف
انجام : و انما اوردت هذه المسائل اقتفاء لکلام اهل البعث هذه المسائل
ولنختتم الکلام هیهنا و الله ولی التوفیق .

* ش ۲ مج ۶۰۱ د (۳۳۸) ص ۶۱۳

علوم الحقایق والحکم (رسالة فی -) : محیی الدین بن عربی .

آغاز : بسمله، الحمد لله رب العالمین الذی جعل الموجودات علی وجوده دلیلاً
للمسیرین الى جنبه . . . و بعد فهذه الرسالة الشریفة فی علوم الحقایق .

انجام : فلا یتحقق الحقایق من الاعداد فقس معنی الجمیع علیها و الله اعلم
بالصواب و الیه المرجع و المآب .

* ش ۵ مج ۶۶۳ د (۳۵۲) ص ۶۱۴ .

عیون الحساب : محمد باقر بن زین العابدین یزدی (م ۱۰۴۷)

آغاز : بسمله، الحمد على ما اولانا من ضروب نعمه المتضاعفة ومنحنا من لطايف قسمه المترادفة وجبر وهننا .

انجام : فتضع البيض في النقطة الباقية وليكن هذا آخر ما اردنا ايراده في الرسالة والصلوة على خاتم الرسالة .

* ش ۲۳۲ ج ص ۶۱۴ .

عيون المسائل : فارابی .

آغاز : اقول [قال] العلم ينقسم الى تصور كما يتصور الشمس والقمر والعقل والنفس والى تصور معه تصديق ..

انجام : وان فات الخير الكثير الذى يصل الى ذلك الشيئى لاجل اليسير من الشر الذى لا بد منه كان الشرح اكثر .

* ش ۲۶ سج ۲۴۲ ب (۱۴۵) ۱۱ سج ۶۰۱ د (۲۳۹) ص ۱۴۵ .

خ

غاية الامال في حسن خواتيم الاعمال : حسين بن يوسف هروى (بخط مؤلف)

آغاز : بسمله، الحمد لله الذى جعل التقوى زاداً للمؤمنين ... اما بعد فيقول اقل خدام .. هذا ما عملته لنفسى من موجبات حسن الخاتمة ..

انجام : وقع الفراغ لمؤلفه اقل الطلاب حسين بن يوسف الهروى الخراسانى حشرهما الله مع مواليهما .. و ذلك في سنة سبع و اربعين و ثلثمائة بعد الالف من الهجرة - النبوية ۱۳۴۷ .

* ش ۴۴۴ د ص ۶۱۴ .

غاية البادى في شرح المبادى : ركن الدين محمد بن على گرگانى .

آغاز : بسمله ، نحمدك بفتح الكلام ونشكرك يا علام يستجلب النعم الجسم

لانک المنعم ... و بعد کما ان من شأن الشیوخ ایصال المعانی .
انجام افتاده : قال اختلف الاصوليون فن ان تقييد الحكم بصفة كقوله في سائمة ...
وذلك غير معلوم وعن الثاني انكم ان اردتم .

* ش ۳ مج ۹۳ د (۲۱۲) ص ۶۱۰ .

غاية السرور في شرح الشذور : ایدمر جلد کی .
آغاز : بسمله ، الحمد لله مالک الملک الحق القدير الغفور الخالق الذي اضاء من نور
مدده كل نور وابدع و اتقن ما صنع .
انجام : وتضع عليه مرارة الماعز بجلدها وكلها فانه يبخل ماء فاشط ماء عليه
من التفل واستعمل فيها تريد والله اعلم .

* ش ۳۸ د ، ۱ مج ۶۸ د (۲۰۵) ش ۶۱۰ .

غاية المأمول في شرح زبدة الاصول : محمد جواد كاظمی .
آغاز : بسمله نحمدك يا من وفقنا لسلوك طريق العمل بكتابه المبین ونشكرک
يا من هداانا للوصول الى معرفة اصول السنة ..
انجام : ان يجعله خالصاً لوجهه الكريم وموجبا لشوابه الجسيم وان يجعل ما
...؟ في هذا الكتاب حججه لنا لاعلينا .

* ش ۲ د ص ۶۱۰ .

غمزة البرهان لنبهة الوسنان : ميرزا محمد اخباری .
آغاز : بسمله ، الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى فقد سئل الصديق الولی
الربانی الشیخ حسن بن . . مسئله من المسائل الثمانية والعشرين في بيان التباين الكلى
بين الحكم المنصوص ..

انجام افتاده : السابع والعشرون ما قاله لشیخنا المج [المجلسی] في اول ملاذ .
الاخيار في شرح . . و اوردت دلائله في الكتاب الكبير هو ان جميع .

* ش ۲ سج ۱۵۹ د (۲۴۸) ص ۶۱۶.

ف

الفخرية في معرفة النية : فخرالدين محمد حلمي .

آغاز : بسمله، الحمد لله على هدايتنا بسيد المرسلين وارشادنا الى الدين . . .
اما بعد فيقول محمد بن الحسن بن المطهر هذه الرسالة الفخرية في معرفة النية .

انجام : و هذا آخر ما اسلمنا في هذه الرسالة ولا نطلب الجزاء عليها الا من الله و
حسبنا الله و نعم الوكيل والحمد لله رب العالمين .

* ش ۲ سج ۲۴۵ د (۲۶۴) ص ۶۱۸.

فصل الخطاب : قطب الدين محمد حسيني تبريزي شيرازي .

آغاز : بسمله، و به نستعين و صلى الله على محمد و اوليائه الطيبين و نوابه
الاكرمين . . .

حمدت اله العالمين بوحدة حقيقة ذاتية ازلية

انجام :

و ذارحمة الرحمن عند اولى النهى و مستند العرفان عند النهاية

* ش ۳ د ۳۴ ص ۶۱۹.

الفصوص الصغير : فارابی .

آغاز : بسمله، حمدله، قال الشيخ ابونصر رحمه الله : فضيلة العلوم والصناعات
انما يكون باحدى ثلثة اما بشرف الموضوع .

انجام : و اما لحزم مفرد و عمل بما قبل ان كان مقول محذور منه و الله اعلم
بحقايق الامور .

* ش ۳ سج ۲۴۲ ب (۱۴۶) ص ۶۲۰ .

الفصول : امير سيد محمد بن يوسف ايلاقى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله بارى النسم ومنشى الاشياء . . قال الشيخ الامام . . .
لما كان البدن الانسانى هو المفضل والمكرم على اكثر الخلق . .

انجام : و ماء ورد و كافور والبصل المربنى بالخل يمنع التهوع والفثيان المتولد
من الدواء و به يكمل الكتاب .

* ش ٥٤ ج ٢ ص ٦٢٠ .

الفكوك فى شرح الفصوص : صدر الدين محمد قونوى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذى اطلع من مشارق غيبه الاخفى شمس انواره
الباهرة و اخشع لهيبته الابهى ارواحه النيرة الطاهرة و اخضع ..

انجام : و ورثة الحائزين للموارث التى تحقق بها على الكمال والتمام حسبنا الله
ذوالجلال والاكرام و صلى الله على اكمل الخلائق و آله العظام .

* ش ٢ مج ٢٨ د (٢٢٠) ص ٦٢٢ .

الفوائد الرجالية : آقا محمد باقر بهبهانى (تعليقه برمنهج المقال است) .

آغاز : بسمله ، حمدله . يقول . . . محمد باقر بن محمد اكمل انى لما تنبئت
بفكرى الفاتر على تحقيقات فى علم الرجال و عثرت تتبعى القاصر ..

انجام : الكلال لا يقال له مات بل رفع الى الملكوت و ادعوا معانيه امواتهم
بكرة و عشياً تم بالخير .

* ش ٩ مج ٣٨٥ د (٢٩١) ص ٦٢٢ .

الفوائد الرضوية : قاضى سعيد قمى .

آغاز : بسمله ، الحمد الواحد المتوحد والفرد الذى نوحده بالتوحيد فى توحيده . .
و بعد فالفقير الى الله . . يقول ان الحكمة ماورد فى الكتاب والسنة . .

انجام : اتفاق تسویده يوم الثلثا رابع عشر ربيع الاول سنة تسع و تسعين والف على یدی مؤلفه حامداً مصلياً .

* ش ٣ سج ٦٥٢ د (٣٤٨) ص ٦٢٢ .

فهرست شرح الزيارة للاحسائي : احمد بن غلامعلی هروی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي ارانا آياته في الافاق وفي انفسنا حتى تبين لنا انه الحق الوحيد وعرفنا ربوبيته وقيوميته لما سواه و قال اولم يكف . .

انجام : كما انتفعوا باصلها بمحمد و آله الطاهرين والحمد لله رب العالمين و فرغ من تسويدھا مؤلفھا فی ثلثة وخمسين و مأتين بعد الالف من الهجرة النبوية عليه و آله الف آلاف من السلام والتحية .

* ش ٣٢٠ د ص ٦٢٤ .

القبرية : ابقرط .

آغاز : بسمله ، هذا ما ابتداء به من ترجمة كتاب بقراط عالم اليونانيين ... الذي وجد في قبره و ترجمه ونقله من اليوناني بالعربي بطريق الرومي ... بمعنى انه لما حضر البقرط الوفاة . .

انجام : ناتمام : القضية التاسعة عشر اذا كانت على جنب الايمن . . . انه يكشرفي مرضه الشاب .

* ش ١ سج ٢٢٩ د (٢٦٢) ص ٦٢٧ .

القديم : ابلينوس و جابر .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الازلي بلا مثال الدائم بلا زوال . . اعلم ان الكلام في القديم والمحدث عافاك الله من اصعب الامور . .

انجام : شرف قدره و جلاله خطره و اذ قد انتهى بنا القول الى هذا المكان فليكن آخر الكتاب ان شاء الله تعالى .

* ش ٨٤ سج ٢٤٢ ب (١٨٩) ص ٦٢٨ .

القسطاس المستقیم: محمد حسین بن محمد اسمعیل اردستانی

آغاز: بسمله، اعلی تهذیب منطق المتکلمین و ازکی ذکر اجناس العارفين
حمد رافع السموات و واضع الموازين . .

انجام: والحمد لله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا . . . و صلی الله
علی رسوله وآله خیرة [خلق] الله

* ش ۶۰۰ د، ص ۶۲۹.

القضاء والقدر: ابن سینا.

آغاز: و سأل ایضاً قدس سره عن معنی قول الصوفیة من عرف سر الله فقد
الحد فقال فی جوابه ان هذه المسئلة فیها ادنی غموضة . .

انجام: والشر فی القدر لافی القضاء لانه لیس بغایة بل هو تبع ضروری والله
تعالی اعلم بالصواب.

* ش ۲۵ سج ۲۴۲ ب (۱۴۵) ص ۶۲۹.

قطف الزاهرات فی العمل بربع المقنطرات .

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین قیوم السموات والارضین مدبر الخلائق
. . . فهذه رسالة لطيفة مختصرة غاية الاختصار على ربع المقنطرات الشمالية فی -
العرض الشمالی . .

انجام: ناتمام: فی معرفة درجة الشمس من الميل والغایة منع الخیط . . ان
كان النهار متزايداً والافمن الهابط.

* ش ۶ سج ۳۸۷ د (۲۹۱) ص ۶۳۰

القوة النزوعية وکیف هی . . (رسالة فی الفحص عن-) : ابوبکر بن الصایغ.

آغاز: بسمله . . ومن کلام ابی بکر . . . والنفس النزوعية امان تكون جنساً
لثلاث قوى و هی النزوعية بالخیال . .

انجام: واما ان لاتقبل تلك الحال الا وهى متصلة بالمحرك كالقلم .

* ش ۶۵ مج ۲۴۲ ب (۱۴۵) ص ۶۳۱

القوى الفعالة فى الاجسام يا القوى الجسمانية : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، نقول ان القوى الفعالة فى الاجسام بذاتها تنتهى بها القسمة الى اربعة اقسام وذلك لانها ...

انجام : و ربما يحى باحساس وتحريكهما فى قوة فهذا اصل النفس والله اعلم والحمد لواهب العقل بلانهاية والصلوة على محمد وآله .

* ش ۹ مج ۲۴۲ ب (۱۴۴) ص ۶۳۱

كاشفة الحلال عن احوال الاستدلال : ابن ابى جمهور احسائى .

آغاز . بسمله ، الحمد لله فاتح التوفيق و مسهل الوصول الى الطريق و ملهم الحق اهل التحقيق والصلوة على اشرف الكونين . .

انجام : وكان الفراغ من تأليف هذه الفصول صباح يوم الجمعة الثالث من شهر جمادى الثانى احد شهور سنة ثمان وثمانين وثمانماية .

* ش ۵۴۱ ، ص ۶۳۲ .

كشف الحقائق المحمدية فى شرح الحقايق المحمدية: غياث الدين بن منصور حسيني دشتكى .

آغاز : بسمله ، يا غياث المستغيثين نسئلك كشف الحقايق و الاطلاع على بدايع الاسرار والدقايق ارنا لنيل النجات

انجام افتاده : والى الله تعالى المفزع و سما يعضد ذلك لعلة ذلك سبحانه ربك رب العزة عما يصفون قيل الحيوۃ فى الحيوان صفة تقتضى .

* ش ۷۶۱ د ، ص ۶۴۰ .

الكلام (رسالة فی -):

اخباری است در اصول عقاید و بخشی از کتابی میباشد .

آغاز : باب معانی الاسماء و اشتقاقها : عن عبدالله بن سنان قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام عن تفسير بسم الله الرحمن الرحيم فقال الباء بهاء الله و السين سناء الله . .

انجام : باب جوامع التوحيد محمد بن ابي عبدالله و محمد بن يحيى جميعا رفعاه الى ابي عبدالله . . و الها اذا سألوه عالماً اذا لا معلوم و سمیع اذا لا مسموع

* ش ۲ سج ۱۲۳ د (۲۴۱) ص ۶۴۵

کلمة التصوف : شهاب الدین سهروردی مقتول .

آغاز : لما التمت منى ذكر حدود هذه الامور فانبهك على اشیاء لا يد لهذه الحدود منها .

انجام : و هو عبارت عن رفع الحجب فيكون اتحاداً عقلياً و هيئنا امور كتمانها اولى من نشرها .

* ش ۱۹ سج ۲۴۲ ب (۱۱۴) ص ۶۴۶ .

الکلی الطبعی (رسالة الى علماء بغداد فی وجود-) : ابن سینا .

آغاز : بسمله، سلام الله على مشايخ العلم والحكمة بمدينة السلام مد الله في اعماركم و زاد في الخيرات لديكم و افاض من حكمته عليكم . .

انجام : كان لها في كل نفس حد آخر فهذه صورة المسئلة التي جرت بين هذا الشيخ في اثبات مذهب بعينه انقذت الى مدينة السلام في يوم الجمعة .

* ش ۶ سج ۲۴۲ ب (۱۴۴) ص ۶۴۶ .

الکلیات (رسالة فی تحقیق-) : قطب رازی .

آغاز: بسمله، الحمد لله مخترع مہیات الاشیاء و هوایاتها، المطلع علی کلیات الاسور و جزئیاتها .

انجام: و ثبت اقدامنا علی مقامات الصدق انه علی کلشیئی قدیر و بالاجابة جدير .

* ش ۴۰ مج ۲۴۲ ب (۱۴۶) ۶۰ مج ۲۹۳ ج (۲۰۳) ۲ مج ۷۳۳ د (۳۷۲) ۱ مج ۷۵۳ د (۳۸۳) ص ۶۴۶ .

کنز الرمز : حاج محمد کریم خان کرمانی .

آغاز: بسمله، سبحانک اللهم و بحمدک فالق الاصباح و مرسل الرياح بانکشاف و انجذاب فی انفتاح و ارتیاح نسبحک اللهم و نذکرک و نمجّدک . .

انجام: بواحد هو کالالف من المؤمنین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین الی يوم الدين آمین آمین یا رب العالمین .

* ش ۱ مج ۵۶۹ د (۳۳۲) ص ۶۴۷ .

کنز الفوائد : کراجکی .

آغاز: بسمله، حمدله، مختصر من الکلام فی ان للحوادث اولاً . اعلم ایدک الله ان من الملحدة فریقا یشبتون الحوادث و محدثها .

انجام: و قد يجوز ان يكون معنى الرحمة فی الاصل الرقة و الشفقة ثم انتقل بالتعارف الی ما بلغ .

* ش ۶۴۹ د ، ص ۶۴۷

کیفیه علم الباری جواباً عن سؤال قاضی القضاة : خواجۀ طوسی .

آغاز اقتاده: الوقت و حضرني فی الحال راجیان اعود و اکتب . و اقول اما المطلوب فلنقدم له مقدمة و هی ان کل کثرة مفتقرة .

انجام : لاوضح ما عندى فيه ان شاء الله فهو ولى التوفيق وملهم الصواب منه المبدء واليه المآل .

* ش ١ مج ٧٦٥ د (٣٩٠) ص ٦٤٨

ل

اللغز : شيخ بهايى .

آغاز : بسمله، اما بعد الحمد والصلوة فيقول احوح الخلق الى رحمة ربه الغنى ... لا يخفى عليكم ايها الاصحاب العظام ... انه قد يعرض للبال فى بعض المجال .
انجام : ولنعصر على هذا القدر من الاطناب فى ذكر اوصاف ذلك الكتاب و العاقل يكفيه الاشارة والجاهل لا ينتفع بالف عبارة .

* ش ٢ مج ٣٨٩ د (٢٩٣) ص ٦٤٨ ، ٣ مج ٢١٦ د (٧٤٠) ص ٧٩٠ .

اللمحات : شهاب الدين سهروردى شهيد .

آغاز : بسمله، اصلحنا بنوك يا ذا العرش انك ولى ... و بعد فهذه لمحات فى الحقايق على غاية الايجاز ولم اذكر فيه غير المهم من العلوم الثلاثة .
انجام : ناتمام: قال الانفعال الغير المتناهى والفعل الغير المتناهى على سبيل الوساطة المبدأية متصور على الجسم وقواه ثم ان الافلاك .

* ش ١ مج ٢٠٩ د (٣٣٨) ص ٦٤٨

اللمعة الحلية فى معرفة النية : ابن فهد حلى .

آغاز : بسمله، الحمد لله مبدع الصور ومنشئ البشر وخالق الشمس والقمر الذى ... اما بعد فهذه المقدمة الموسومة باللمعة الحلية فى معرفة النية . .

انجام نام تمام : الباب التاسع فى الامر بالمعروف و النهى عن المنكر من اعظم الفرائض و اهمها ... الاسع عدم تأثير ما دونها ولو افتقر الى الجراح والقتل .

* ش ۱ سج ۳۹۶ ج (۲۰۵) ص ۶۴۸ .

اللوامع الحسينية : سيد محمد كاظم رشتی .

آغاز : بسمله ، حمداً لمن خلق الانسان و علمه القرآن الناسخ لجميع الاديان و اظهر له ... اما بعد فيا ايها الصالح الصفى والفاضل الزكى قد اجبنا دعوتك .

انجام : ناتمام : اللمعة التاسعة فى كيفية ايجاد الصادر الاول بنفسه وانصداره ... يا ايها الناس ان كنتم فى ريب .

* ش ۲ سج ۱۶۲ د (۲۴۹) ص ۶۴۹ .

م

مابال (رسالة -) : ارسطو .

آغاز : بسمله ، مابال الحيوان الغير الناطق يمشى و يدب حين ولد و الانسان ليس كذلك لان الحرارة و البرودة فى جميع اعضاء الحيوان ..

انجام : فلذلك النبت الذى ينبت فى الشتاء فيه و الذى ينبت فى الصيف يبتدئ نشوه فيه .

* ش ۲۰ سج ۷۳۹ د (۳۸۰) ص ۶۵۰ .

مايصح وما لا يصح من احكام النجوم (رسالة فى -) : فارابى .

آغاز : بسمله ، قال ابو اسحق ابراهيم بن عبدالله البغدادى كتب ..؟ الحرص على معرفة الاحكام النجومية صادق الرغبة فى اقتناء علمها ..

انجام : و اما لتكسب وتسوق وتعييس به واما الحزم مفراط و عمل ساقيل ان كل معول محرومينه .

* ش ٢ سج ٤٨٧ د (٣٦٥) ص ٦٥٠

مبادئ الموجودات و ذكر آراء الفلاسفة والحرثانيين .

انجام : بسمله ، فصل في ذكر آراء الفلاسفة الذين كانوا قبل ارسطاطاليس هم الذين يزعمون انهم حاوروا الاقطار العقلية و وصلوا .

انجام : ويمتنع صدورها عن غير الفاعل وعند تعارض النسبة .. ؟ الفريقان ولم يذكروا جواباً شافياً .

* ش ٢٠ سج ٦٠٩ د (٣٣٩) ص ٦٥١ .

مبادئ الوصول الى علم الاصول : علامة حلى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله المتفرد بالالزية و الدوام المتوحد بالجلال ... اما بعد فهذه [فهذا] كتاب مبادئ الوصول الى علم الاصول قد اشتمل . .

انجام : ولكن هذا آخر ما نذكره في هذه المقدمات والحمد لله على بلوغ ما قصدناه و حصول ما اردنا و صلى .. خير البشر الشفيع المشفع في المحشر .

* ش ٢ سج ٤٩٣ د (٣١٢) ص ٦٥١ .

المبدء والمعاد : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، حمدله . و بعد فاني اريد ان ادل في هذه المقالة على حقيقة ما عند المشائين المحصلين من حال المبدء والمعاد . .

انجام : وفي الاشياء الضارة بالعكس فانه يطلب النقصان لنفسه والزيادة لغيره فيها هذا آخر ما وجد .

* ش ۳ مج ۲۴۲ ب (۱۴۳) ۴، مج ۸۱۰ د (۳۳۹) ص ۶۰۱.

مجلد الاصول : ابوالحسن کوشیار .

آغاز : بسمله ، قال الکيا الرئيس ابوالحسن کوشيار بن لبان بن باشهرى الجيلى رحمه الله تعالى انى جمعت فى هذا الكتاب من اصول صناعة الاحكام وجملها . .
انجام : ولا يعمل بالحكم الا بعد الفكرة الطويلة والنظر الكثير والتأمل الشافى
 و نختم المقالة والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب .

* ش ۶۰۶ د ، ص ۶۰۴.

المحرك الاول (رسالة فى-) : ابى بكر بن الصايغ .

آغاز : بسمله ، قال ابوبكر محمد بن يحيى قد تبين فى السماع الطبيعى بالاوائل التى تعطى اليقين ان كل حركة . .
انجام : الا انه بالقسم الثانى احرى واليق . وبالجمله فليعد قسماً بنفسه من غير تقسيم .

* ش ۶۳ مج ۲۴۲ ب (۱۴۷) ص ۶۰۶.

مختصر وقاية الراوية فى مسائل الهداية : عبيد الله بن مسعود بن تاج الشريعة .

آغاز : بسمله ، الحمد لله رافع اعلام الشريعة الغراء وجاعلها شجرة اصلها ثابت وفرعها فى السماء . .
انجام : وفى غنم مذبوحة فيها ميتة هى اقل من المذبوحة بجري و اكل فى الاختيار .

* ش ۵۸ د ، ص ۶۰۸ .

مرآت الجقايق و مجلى الدقايق : غياث الدين منصور حسيني دشتكى .

آغاز : بسمله ، يا غياث المستغيثين نورنا بانوارك و كملنا بمعرفة اسرارك واجعل لنا جناحاً نظير به الى جوارك ونجاحاً نصل به الى عزيزدارك . .

انجام : و طیور فصاح . . ؟ اجزاءها علی جبال القدس فضعهن و اذا بتلی
ابراهیم ربہ بکلمات فاتمهن .

* ش ۵۰ مج ۷۵۸ د (۳۸۷) ص ۶۵۹ .

المرموزات : صدرالدین ابوالمعالی مظفر بن محمد . . باغنوی شیرازی .

آغاز : بسمله ، سبحانک اللهم و بحمدک یا قیوم ارزقنا التنور بانوارک و
التزین باذکارک . . و بعد فهذه مناقشات عجيبة و مناقسات و مرموزات شریفه و
مسامرات لطیفه .

انجام : فلا تجعلني من الخائبين يا من يعلم حوائج العالمين والحمد لله اولاً
و آخراً و صلى الله على نبيه و رسوله محمد و آله خاتم النبيين و آله الطيبين .

* ش ۱ مج ۳۷۱ د (۲۸۸) ص ۶۵۹ .

المسائل العشرينية الحكمية : ابن سينا .

آغاز : المسئلة الاولى : العلة الاولى لما فارقت العلل أنفسها فارقت ام لغيرها .
انجام : والمعالج من البدن والفعل و الفاعل في القابل لاجل الغاية لتحصيل
الصورة .

* ۵۱ مج ۲۴۲ ب (۱۴۷) ص ۶۶۰ .

المسائل المتفرقة التي سئل عنها الفارابی : فارابی .

آغاز : هذه مسائل متفرقة سئل عنها الحكيم الفيلسوف ابونصر محمد الفارابی :
سئل عن الالوان كيف تحدث في الاجسام و في ای الاجسام يحدث . .

انجام : ليحكم له بمثل حكمك الذي اوجبت له العلة و هذا هو التمثيل بعينه .

* ش ۲۸ مج ۲۴۲ ب (۱۴۵) ص ۳ مج ۶۸۷ د (۳۶۵) ص ۶۶۰ .

المسائل المدنية : علامه حلی .

آغاز هذه مسائل استفتاها السيد . . سنهاين . . . عبد الوهاب الحسيني عن
الشيخ العلامة . . جمال الملة والدين حسن . . مايقول سيد الامام العلامة في كوز
رشاح كثير الترشيح وهو موضوع على الارض نجسة . . .

انجام : فاخترت رسول الله صلى الله عليه وآله فقال الحمد لله الذي صرف عنا
السوء اهل البيت فقالوا اللهم فقال اللهم اشهدتم .

* ش ۴ سج ۲۴۶ د (۲۶۶) ص ۶۶۰ .

مسالك الافهام الى آيات الاحكام : جواد بن سعد كاظمي .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي انزل الكتاب على عبده بيانا للاحكام وجعله
مصدقا لنبوته ومؤيدا لرسالته الى الخاص والعام .

انجام ناتمام : كتاب القضاء والشهادات وفيه آيات . . [پس از نه صفحه]
الترى ان الواجبات مشترك [كة] في الحسن ولا يقال لمن فعل بعضها دون بعض .

* ش ۹۸ ب ، ص ۶۶۰ .

مصاييح الهداية في شرح البداية : محمد قزويني .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي كرم بني آدم بان جعل نفوسهم مستعدة لمعرفة
وجوارحهم قابلة لخدمته وعبادته وهداهم .

انجام : ناقص است .

* ش ۱۱۹ د ، ص ۶۶۲ .

مصارع المصارع : خواجه طوسي .

آغاز : بسمله ، الحمد لله حمد الشاكرين والصلوة على محمد وآله الطاهرين

و بعد فاني لشفقي بالعلوم العقلية والمعارف اليقينية كنت اوقات فراغي .

انجام : والسیئات فی العقاید والاقوال والافعال انه ملهم العقل و ملقن الصواب منه المبدء والیه المآب والحمد لله رب العالمین .

* ش ۶۰۹ ، ص ۶۶۳ .

المعاد یا النفس : ابن سینا .

آغاز : بسمله ، الحمد لله اهل کل حمد ان يكون الاله ورغبة لن يكون الا اليه .
... وبعد فهذه رسالة علمتها [عملتها] باسم بعض الخلق من الاخوان مشتملة على ما يؤدي اليه البراهين من حال النفس الناطقة الانسانية .

انجام : او يطلعها عليه او يضعه غير موضعه و جعلت الله تعالى من عباده و خصوصاً على صاحب شريعتنا محمد و آله الطيبين .

* ش ۱۱ مسج ۲۴۳ د (۱۴۴) ۳ مسج ۶۰۱ د (۳۳۸) ص ۶۶۴

المعاد الفلسفي (مقالة في وصف -) : علي بن حسين بن هندو .

آغاز : بسمله ، مقالة في وصف معاد الفلسفي عملها علي بن الحسين . قال ملك طبرستان جل جيلان اسپهبد خراسان فرشوارد جرشاه اطال الله .

انجام : و سندهم الى التحريف ولهذا قال بعض الائمة علمنا ؟

* ش ۸۶ مسج ۲۴۲ ب (۱۴۹) ص ۶۶۵ .

المغالطات .

آغاز : بسم الله و توكل على الله . المغالطة قياس اما فاسد من حيث الصورة فقط و اما من حيث المادة فقط و اما من حيث الصورة و المادة جميعاً على و اسباب الغلط تنقسم الى ما يتعلق .

انجام : لجواز ان يكون هذا على اسبيل الاتفاق و حينئذ لا ينعكس بعكس النقيض .

* ش ۲ مسج ۱۶۹ د (۲۵۴) ص ۶۶۶ .

مفاتیح الاصول، در ص ع مفاتیح اللغات آمده است .

آغاز : بسمله، حمدله . مفاتیح اللغات القول فی الکلمة مفتاح اختلاف العلماء فی ان اللفظ هل يدل علی معناه بالذات او بوضع الواضع .

انجام : و ما ذکرناه مأخوذ من طریق الفقهاء و الاصولیین و الاعتبار شاهد یه والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و صلی الله ...

* ش ٣٧ د ، ص ٦٦٧ .

المفاحص : صائن الدین علی ترکیه .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذی اعد بمدید عباده لفهم کمال مراده بانزل اعداد بینات الکتاب وجعله العدة المعتمد بها لمعرفة سعادة يوم الحساب .

انجام : ناتمام: فحص حرفی فی صفح حکمی من البسملة کانک قد نبهت ...
يشعر باحد القوسین .. الذین بهما .

* ش ٥٥٦ د (٣٩٩) ص ٦٦٩ .

مفتاح الغرر لشرح الباب الحاديعشر : خضر بن شمس الدین محمد بن علی رازی
حبله رودی .

آغاز : بسمله، الحمد لله الواحد القديم الذی خلق الخلاق و بین الجقایق و الهم دقایق الخیر و الشر و خص من بینهم نوع الانسان بآية التکریم ..

انجام : یحتمل التخصیص توفیقاً بینہ و بین الایة الاولى والحمد لله علی احسن التوفیق والصلوة علی نبیه و آله الطاهرین .

* ش ١٦٩ د (٢٥١) ص ٦٦٩ .

مفتاح الفلاح و مصباح النجاح فی شرح دعاء الصباح : محمد اسمعیل خواجویی .

آغاز : افتاده : الصفات التي لا یصح اتصافه تعالی بها . . . یامن دل لسان

الصباح . . . يوجد في بعض النسخ اللهم يا من دلح فيكون عطف بيان . . .

انجام : و يشوش الاحباب والى الله المشتكى ثم الى رسوله و آله ائمة الهدى
العبد الحقير الانس بمولاه الجليل محمد بن الحسين بن محمد رضا المازندراني الشهير
باسماعيل عفى الله عن جرائمهم بمحمد و آله وقائمهم صلوات الله عليهم اجمعين .

* ٢٢٤ د ، ص ٦٧٠ .

مقاله في اثبات الصور الروحانية: اسكندر افروديسي

آغاز : بسمله ، وصلى الله . . . مقاله الاسكندر . . . قال الاسكندر ان كل ما رجع
الى ذاته فهو روحاني غير جرمي ولا يمكن شيئي من الجسمية . .

انجام : ان هيهنا اشياء هي صور فقط ليس فيها شيئي من الهيولى البتة .

* ش ٦١ مج ٢٤٢ ب (١٤٧) ص ٦٧١ .

مقاله في الاستطاعة والاختيار: اسكندر افروديسي .

آغاز : بسمله . . . مقاله للاسكندر الافروديسي . . . قال الانسان اكبر الاشياء
التي تكونها و تقومها القوة الالهية . .

انجام : مما كانوا سرهم لتحلل الطبيعة بالاختيار منهم .

* ش ٦٧ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ص ٦٧١ .

مقاله في الاضداد و انها وائل الاشياء على راي ارسطو : اسكندر افروديسي

آغاز : بسمله . . . مقاله للاسكندر . . . قال الاسكندر ان ارسطو ذكر في كتاب
السماع الطبيعي ان جميع الاولين اتفقوا . .

انجام : قوله : ان الاضداد دائمة باقوا و ليس مستقصاة واضحة لا مرد لها ؟ .

* ش ٦٦ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ص ٢٤٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧١ .

مقالة القوة في ان الواحدة يمكن ان تكون قابلة للاضداد جميعا على رأى ارسطو: اسكندر افروديسى .

آغاز: بسمله ... قال الاسكندر ان ارسطو ذكر في كتابه في الكون والفساد ان القوة الواحدة يمكن ان تكون قابلة للاضداد جميعا ...

انجام: لانها يمكن ان يكون معاً فاما الاضداد فلا يمكن ان تكون معاً البته .

* ش ٧٦ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ١٥ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧١ .

مقالة في ان المتحرك يتحرك على المتحرك عليه: اسكندر افروديسى .

آغاز: بسمله، وصلى الله ... قال: هل المتحرك على عظم ما يتحرك في اول حركة على اول جزء منه اولا وذلك . .

انجام: من الاشياء التى تحته التى انما وجودها بوجود ذلك العاسى فيها .

* ش ٦٠ مج ٢٣٢ ب (١٤٧) ص ٦٧١ .

مقالة في ان النشوء والنماء يكونان في الصورة لافى الهيولى : اسكندر افروديسى .

آغاز: بسمله ... قال الاسكندر ان ارسطو طاليس ذكر في كتاب الكون والفساد ان النشوء والنماء يكونان ..

انجام: فقد اتضح قول الفيلسوف ان النشوء ويكون في الصورة لا في العنصر

* ش ٧٥ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ص ٦٧١ .

مقالة في ان الهيولى غير الجنس و فيما يشتركان و يفترقان : اسكندر افروديسى .

آغاز: بسمله ... قال ان الهيولى والجنس يشتركان في ان كل واحد منها يعم اشياء كثيرة .

انجام: و الجنس غير ذاتى [باق] بل قائم في الفكر و ذلك ما اردنا

ان نبين .

* ش ٧٧ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ٢١ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧١ .

مقالة في تفسير قول ارسطوان الملتذيمكن ان يلتذ و يحزن معا: اسكندرافروديسى .

آغاز : بسمله، يشبه ما يعرض للمعطشان الشارب والجائع الاكل والجرب . .
انجام : وصح انه قديمكن الانسان ان يلتذ ويحزن معا على جهة ما قلناه .

* ش ٦٤ مج ٢٤٢ ب (١٤٧) ٢٥ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧٢ .

مقالة في الرد على من يقول ان الابصار يكون بالشعاعات الخارجة من البصر: اسكندر افروديسى .

آغاز : بسمله، قال ان كان الابصار انما يكون بانبعث الشعاعات و خروجها من البصر فمن البين انها اجسام .
انجام : فليس هو ايضاً بوقوع الشعاعات على الاشياء ولا حركة الصورة الى البصر ولا بهما جميعاً .

* ش ٢٢ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧٢ .

مقالة في الزمان : اسكندر افروديسى .

آغاز : بسمله، قال انه كما ان العسرة من اقاويل من خالفنا في المكان هو قول من زعم انه ذو ثلاثة ابعاد . .

انجام : فاما في نفسه فهو واحد ايم متصل على حال [حالة] واحدة .

* ش ٦٢ مج ٢٤٢ ب (١٤٧) ص ٦٧٢ .

مقالة في الصوت : اسكندر افروديسى (دريك سوم صفحته) .

آغاز : بسمله . . قال ان كان الصوت طبيعياً فالقول طبعى وان كان القول طبعياً كانت اجزائه ايضاً طبيعية . .

انجام: وليس الصوت فينا طبيعية فليس الصوت اذن بطبيعية فينا .

* ش ٦٨ مج ٢٢٢ ب (١٤٨) ٢٦ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧٢ .

مقالة في العقل على رأي ارسطو: اسكندر افروديسي ، ترجمه اسحق بن حنين .

آغاز: بسمله، وصلى الله على وآله اجمعين مقالة للاسكندر .. قال: العقل عند ارسطو على ثلاثة ضروب احدها العقل الهولاني .

انجام: لا يفعل ولا يكتسب لانه كذلك كان لما صار فينا .

* ش ٦٥ مج ٢٤٢ ب (١٤٧) ٣٠ مج ٢٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧٢ .

مقالة في المادة والعدم والكون وحل مسائله: اسكندر افروديسي .

آغاز: بسمله .. اناس من القدماء ابطلوا بها الكون من كتاب ارسطو في سمع- الكيان قال ان الحكيم في ذكر كتابه .

انجام: وان الكون يكون منها اضطراراً على ما قاله الحكيم .

* ش ٧٤ مج ٢٢٢ ب (١٤٨) ٢٣ مج ٣٩٣ ج (٢٠٠) ص ٦٧٢ .

مقالة في مبادئ الكل: اسكندر افروديسي ، ترجمه اسحق .

آغاز: بسمله ، . . . كتاب المبادئ للاسكندر الافروديسي، اني لما تأملت الفحص الذي مخرجه مخرج التوبيخ الجميل عن الاشياء التي . .

انجام: التصديق بما سبق الي وهم انه مشكوك وفيه ولا نظرحه

* ش ٦٩ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ٧ مج ٦٨٧ د (٣٦٥) ص ٦٧٢ .

مقالة في الهولاني و انها مفعولة: اسكندر افروديسي .

آغاز: بسمله وصلى الله .. قال الاسكندر ان كل كايين بالقوة انما يكون بالفعل من آخر هو بالفعل ..

انجام : وانها قابلة للمصور بالحركة ولا مستحالة .

* ٧٣ مج ٢٤٢ ب (١٤٨) ١٤ مج ٢٩٣ ج (١٩٩) ص ٦٧٢

المقنعة الانيسة والمغنية النفيسة : احمد بن عبد الرضا مهذب .

آغاز : بسمله، احمدك اللهم لتواتر نعمائك ونشكرك اللهم لتظاهر [فر] آلائك
و صلى الله .. اما بعد فيقول الجاني الراجي عفوره والرضا الحوج . . هذه المقنعة الانيسة
و المغنية النفيسة . .

انجام : اتفق الفراغ من تنهيجها ليلة الاسبوع و نصف الميقات من الشهر
الخامس من السنة التاسع من العشر الثامن بعد رمى رأس الغل من الهجرة النبوية
على مهاجرها و آله افضل الصلوة و اتم التحية في البلدة المعروفة بهرات حفت بساير
الخيرات والحمد لله وحده .

* ش ١ مج ٦٤١ (٣٤٩) ص ٦٧٥ .

الملقطات من كلام افلاطون .

آغاز : بسمله و به نستعين . من طلب الحكمة من طريق طلبها ادركها وانما
يخطئ اكثر من طلبها لانه يطلبها من غير طريقها .

انجام : من اخلاقكم العفة ومن سنتكم الصمت ومن اعينكم الاغضاء .

* ش ٤٤ مج ٢٤٢ ب (١٤٦) ٢٩٣ ج (١٩٩) ص ٦٧٥ .

ملخص الفوائد السنية ومنتخب الفوائد الحسينية .

آغاز : بسمله، الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد خالق السموات بغير عمد و
باسط الارضين ... فان احق العلوم بالتحصيل على وجه الايقان والاتقان هو العلم بشرايع
الدين والايمان ولكن بعد العهد عن زمان الائمة .

انجام : لكن حالنا حل المشافهين في عدم الحاجة الى الظنون من الاصول و
الظواهر المشار اليها القبح .

* ش ۸ سج ۳۸۷ د (۲۹۳) ص ۶۷۵ .

منازل السائرین : نسفی (فارسی است)

آغاز : بسمله . الحمد لله رب العالمين . . چنین گوید ... که جماعت درویشان
کثر هم الله از این بیچاره در خواست کردند که می باید در منازل سایرین مجموع
کنید که منزل چند است و مقصد کدامست ..

انجام : و بغیر وجود خدای وجود دیگر نیست وامکان ندارد که باشد و آن
شش فصل است که گفته بودیم تمام شد والله اعلم .

* ۳ سج ۵۷۶ د (۳۳۵) ص ۶۷۵ .

المناقب : اخطب خوارزمی .

آغاز : بسمله ، قال الامام الاجل . . الخوارزمی ذکر فضایل امیر المؤمنین ابی
الحسن علی بن ابی طالب (ع) بل ذکر شیئی منها از ذکر جمیعها یقصر عنها باع
الاحصاء . .

انجام : هم یلاقونه فی قعر نارهم مع الشیاطین مقرونون فی قرن .

* ش ۶۴۰ د ، ص ۶۷۵ .

المنح المکیة فی شرح الهمزیة : شیخ احمد مکی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی اختص نبینا محمداً صلی الله و سلم بکتاب اخرس
الفصحاء و اعجز البلاء من التفوه بمثل اقصر سورة من سور من آیاته ...

انجام : وكلما غفل عن ذكرك وذكره الغافلون آمین آمین قال مؤلفه .. وقع الفراغ

منه قرب نصف لیلة الجمعة ثانى جمادى الاول سنة ست وستين و تسعمائة احسن الله خاتمتها آمین آمین .

* ش ۶۳۱ د، ص ۶۷۷ .

المنهاج المبین : افضل الدين كاشانى (منسوب به ابن سينا)

آغاز : بسمله، حمدله . و بعد فان عزيزتنا فى هذه الرسالة مقصورة على ذكر العاليتين الخاصتين بنوع الانسان و هما العلم والنطق وتفصيل ماعرض لهما . .
انجام : و اذا اثبتنا ما اوردنا ايراده ووفينا بما وعدنا فلنختتم الرسالة والله ولى الهداية والحمد لله كما هو اهله و على نبينا خاتم الانبياء محمد و آله والصلوة والسلام .

* ش ۱۳ مج ۴۴ ب (۱۴۴) ص ۶۷۸ .

منية المصلى و غنية المبتدى : محمد بن محمد سيد الدين كاشغرى .

آغاز : بسمله، حمدله، اعلم وقفكم الله و ايانا ان انواع العلوم كثيرة و اهم الانواع بالتحصيل مسائل الصلوة فلما رأيت رغبة المقتبسین فى تحصيلها . .
انجام : ولو قرء حمالت الخطب تفسد ولو قرء من الجنة والناس بنصب الجيم لاتفسد والله اعلم بالصواب .

* ش ۱۵۸ د ، ص ۶۸۰ .

موضوع العلوم (رسالة فى تحقيق مباحث-): طاهر بن رضى حسینی .

آغاز : بسمله و الاعتصام بعلمه القديم و انت موضوع للمحمد كله محمول عليك و رسولك واضح للاراء المحموده . . و بعد فهذه رسالة فى تحقيق مباحث الموضوع و ما يتعلق به مما جل قدره و عم نفعه . .
انجام : وكذلك فى غير ذلك . هذا آخر ما اردنا ايراده فى هذه الرسالة و الحمد لله على الاتمام يوم الثلاثاء سادس جمادى الثانى سنة ۹۵۱ هجرية .

* ش ۶ سج ۲۴۵ د (۲۶۵) ص ۶۸۰ .

المؤنثات السماعية يا الاسماء الواجبة التأنيث (قصيدة فى -) : ابن حاجب .

آغاز :

نفسى فداء لمسائل و افانى بمسائل فاحت كغصن اللبان
اسماء تانيث بغير علامة هى يا فتى فى عرفهم ضربان

انجام :

وقصيدتى تبقى وانى واكتبى [اكتسى] ثوب الفناء وكل شئى فان

* ش ۲ سج ۷۳۹ د (۳۷۹) ص ۶۸۰ .

المهذب البارع : ابن فهد حلى .

آغاز : بسمله ، الحمد لله المتفرد بالقدم و الكمال المتوحد بالعظمة و الجلال
و المتعالى عن مقايسة الاشباه و الامثال المتقدس . .

انجام : ولنقطع الكلام هنا حامدين لله رب العالمين و مصلين على سيد المرسلين
و اشرف الاولين و الاخرين محمد خاتم النبيين و على آله الميامين .

* ش ۱۹۳ ب ، ۶۸۰ .

الميراث (رسالة فى -) : حبيب الله كرمانى .

آغاز : بسمله ، مسئلة فى ميراث الزوجة اعلم ان للزوجة التى ترث من الزوج
فرضان الربع مع عدم الولد للزوج .

انجام : و فاسده الحاصل من الشبهة والله العالم و الحمد لله رب العالمين و صلى الله
حرره الاقل حبيب الكرمانى فى النجف الاشرف فى ۱۳ شوال ۱۲۸۴ .

* ش ۱ سج ۶۱۵ د (۳۴۱) ص ۶۸۰ .

ن

الناسخ و المنسوخ (معرفة -) : ابو عبدالله محمد بن حزم .

آغاز : بسمله ، قال الشيخ الامام .. ابو عبدالله محمد بن حزم رحمه الله . الحمد لله العزيز الجبار الملك القهار العظيم الغفار الحليم الستار .

انجام : وكلهن محكم ليس فيهن ناسخ ولا منسوخ والله اعلم .

* ش ٨ مج ٣٠٧ ج (٢٠٨) ص ٢٨١ .

النبات و قواها (كتاب -) : ارسطاطاليس .

آغاز : كتاب ارسطاطاليس في النبات . تفسير نيقولاوش ترجمه اسحق بن حنين اصلاح ثابت بن قرة . . بسمله . قال ارسطاطاليس الحياة موجودة في الحيوان والنبات غير ان حيوة الحيوان .

انجام : وبخاصة عن الاصول وكيف صار يهيج شهوة الجماع بعضها تجلب النوم وبعضها قتال وبعضها اختلاف عظيم كثير تمت .

* ش ٣٢ مج ٢٩٣ ج (٢٠١) ص ٦٨١ .

النبض (رسالة جالينوس الى طوثرون في -) : نقل حنين بن اسحق .

آغاز : قال الفاضل جالينوس اني ذا كر لك ايها الحبيب طوثرون في كتابي هذا ما ينتفع به المتعلمون من امر النبض و اما جميع ..

انجام : لكنه ابطأ و يحسن فيه كالموجبة و كالرعدة و كالعرض و ربما احس تمدداً يسيراً من العرق والله اعلم واحكمم بغيبه .

* ش ٣ مج ٢٩١ د (٢١٨) ص ٦٨١ .

النبوة (اثبات -) : ابن سينا .

آغاز : بسمله ، عونك يا لطيف . سالت اصلحك الله ان اجعله جعل ما خاطبت به في ازالة الشكوك المتأكدة عندك في تصديق النبوة . .

انجام : فهذا ابانة جميع المسائل على الايجاز والحمد لله و حده والصلوة على

من لانبی بعده وآله الطیبین الطاهرین وسلم تسلیماً کثیراً کثیراً.

* ش ۵ سج ۴۴ ب (۱۴۴) ۶ سج ۶۰۱ د (۲۳۸) ۷ سج ۶۸۳ د (۲۶۴) ص ۶۸۱.

نزهة الارواح و روضة الافراح : شهرزوری .

آغاز : بسمله ، الحمد لله القديم الازلی الدائم السرمدی المتعالی بجلال احدیته
عن احداق النواظر المتفرد بکمال صمدیته عن الاشباه والنظائر .

انجام :

یا خادم الجسم کم تسعی بخدمته	اتطلب الريح فیما فیہ خسران
اقبل علی النفس واستكمل فضائله	فأنت بالنفس لا بالجسم انسان

* ش ۱ سج ۳۱۲ ج (۲۱۴) ص ۶۸۱

النصوص : صدرالدين قونوی .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی ابان بمستعدات الهمم مراتب علم الیقین وعینه
و حقه و درجاته و اوضح بسکون حلق الطالبین حال الوصول . .

انجام : واحکام تنشأ بین المراتب فیظهر بعضها بعضها بحسب الغلبة والمغلوبة
المشار الیهما اتفاقاً فافهم و الله المرشد .

* ش ۱ سج ۲۸ د (۲۲۰) ص ۶۸۲

النفس وسعادتها و شقاوتها فی النشأة الاخرة (رساله فی ماهیة -) : ابن سینا .
(فارسی است)

آغاز : بسمله ، چون فرمان عالی علامی شمس زاده الله علاء و نفاذاً درحق
این بنده ضعیف چنان است که این رساله را از زبان تازی بزبان پارسی نقل کنیم .

انجام : و حرام کردم برکسانی که بر اسرار این رساله و رموز این مقاله مطلع
شوند و واقف گردند و بکسانی دهند که معاند و نا اهل و جاهل و شریر باشند و الله بینی

و بینکم و کفی به و کیلا و صلی الله علی رسولہ الابطحی و آله و عترته اجمعین
بحولہ و قوتہ .

* ش ۲۸ سج ۶۰۱ د (۳۴۰) ص ۶۸۳

النفس (سبعة مقایس فی اثبات جوهرية): ابن سینا .

آغاز : بسمله . . سأل بعض الرؤسا بهمته العلية ونفسه الشريفة ان النفس الناطقة
جوهرام عرض و انها ان كانت جوهرأ فهي تبقى .

انجام : وان يرفض اللذات الجسدانية ما يمكنه رفضها ليصير نفسه مفارقا لقالها
فی الحقيقة و البقاء الدائم و ذلك كما اردنا ان نبين و بالله التوفيق والحمد لله .

* ۷ سج ۲۴۲ ب (۱۴۴) ص ۶۸۳

النفس (رسالة -) : افضل الدين كاشاني (فارسی است)

آغاز : بسمله ، همگی آنچه دانای یونان ارسطاطاليس یاد کرد در کتاب
نفس ابتداء گفتارش رداست بر آنکه گفت نفس جسم است .

انجام : که اجرام سماوی عقل دارند و برین حجتهاى قوى و روشن بنموده
تمام شد مقاله سیوم و تمامى آن کتاب منسوب بارسطا طاليس تمام گشت والحمد
لولى الحمد .

* ۲۷ سج ۶۰۱ د (۳۴۰) ص ۶۸۳

النفس (مختصر قول ارسطاطاليس فى -)

آغاز : بسمله ، هذا مختصر من قول ارسطاطاليس الفيلسوف فى النفس و هو
سبعة اقول القول الاول فى درك كل معلوم ان كل شئ محسوس فى الحس به كفاية
على وجوده .

انجام : فالحركة اذن غير ذاتية فى الجسم فهي اذن غير معلومة من غيره

* ش ۳۱ سج ۲۹۳ ج (۲۰۰) ص ۶۸۳

النفس لا تفسد (مقایس افلاطون فى ان -)

آغاز: ثمرة لطيفة من مقاييس افلاطون في ان النفس لا تفسد كل ما يفسد فانما يفسد من رداءة الخاصة به والنفس ليست بهذه الصفة .

انجام : و كل ما هو بهذه الصفة فهو غير فاسد و غير ثابت فالنفس اذن غير فاسدة و ماهيته فافهم .

* ش ٧ سج ٢٩٣ ج (١٩٩) ص ٦٨٣

النواميس (جوامع المقالات الثلاث في-) : افلاطون

آغاز : بسمله، انه لما كان اسباب الارادة مختلفة وكانت الارادة تابعة لاقوا-ها على واطهرها سايرها

انجام: و علم ارتباط بعضها ببعض يقبل جميع ما تضمنه ولا ينكر شيئى منه والحمد لله رب العالمين وصلواته على سيدنا محمد وآله اجمعين

* ش ٨ سج ٢٩٣ ج (١٩٩) ص ٦٨٦

النوم والرؤيا (الرسالة الاولى) : يعقوب بن اسحق كندى

آغاز : بسمله، سألت سددك الله لاعراض الحق واعانك على نيله ان ارسم لك ما النوم و ما الرؤيا و هذا كان الله لك معينا على كل خير.

انجام : كاف كفانعمه على جميع خلقه و بحسب ما هو مستحق بجلالة ربوبيته .

* ش ٣٠ سج ٢٤٢ ب (١٤٥) ٤٨ سج ٢٩٣ ج (٢٠٢) ص ٦٨٧

نهاية الوصول الى علم الاصول: علامة حلى.

آغاز: بسمله، الحمد لله المتقدس بوجوب وجوده عن الاشياء والنظاير والاحزاب المتنزه بقدرته عن الاصحاب

انجام ناتمام: الفصل الرابع فى النسخ فيه مباحث المبحث الاول فى حده يطلق النسخ على الناصب .. بورود النهى ويجب قبح النهى المتناول

* ش ٢٠٧ ب ، ص ٦٨٨

النهج السداد الى شرح واجب الاعتقاد : عبدالواحد بن صفى نعمانى .

آغاز: بسمله، يقول الفقير الى رحمة الله تعالى الغنى عبدالواحد بن .. الحمد لله الذى وجبت على الخلايق معرفته وصدقته على كل مربوب ربوبية القديم الذى لا اول لمبدء سواه ..

انجام: جعلنا الله واياكم من اهلها بفضلها وكرمه وغفرنا ولوالدينا وللمؤمنين والمؤمنات ولنقتصر على هذا المقدار والحمد لله رب العالمين .

* ش ٢ مج ٣٠٦ ج (٢٠٥) ص ٦٨٨ .

النبروزية فى فواتح السور : ابن سينا .

آغاز: بسمله ، الفصل الاول فى ترتيب الموجودات . . . الفصل الاول فى ترتيب الموجودات والدلالة على خاصة كل مرتبة انه جل وعلا مبدع المبدعات .. انجام: وجعلنى ممن يوفق لقضاء اياديه وسعة رحمته .

* ش ٤٩ مج ٢٤٢ ب (١٤٦) ٥٧ مج ٢٩٣ ج (٢٠٢) ص ٦٨٩ .

و

الواحد لا يصدر عنه الواحد والفروع المتفرعة عليه (مقالة فى ان -)

آغاز: بسمله . ولا حول ولا قوة الا بالله ... سبحانك لاعلم لنا . . . وبعد فانا اردنا فى هذه المقالة اولا ذكر الاصل من الحكماء و هو ان الواحد لا يصدر ..

انجام : انا قد فصلنا الايات لقوم يذكرون . . . وهذا ما اردنا بيانه فى هذه المقالة والحمد لله رب العالمين الواهب العقل والحياة صلى الله على محمد وآله ..

* ش ١ مج ٤٨٢ د (٣١١) ص ٦٨٩ .

الوافية فى الاصول: محمد ابن ملا محسن كرمانشاهى .

(بايد نام اين كتاب ، اصول الفقه باشد، نه الوافية فى الاصول) .

آغاز : بسمله، الحمد لله على جزيل آلائه والشكر له على جميل نعمائه... اما بعد فهذه رسالة وافية وجمل شافية محتوية على تحقيق المهم من المسائل الاصولية سيما بمباحث الادلة العقلية.

انجام: هذا ما اختصرناه من المطالب الاصولية المبرهنة بالنصوص والادلة القطعية وانا العبد المذنب محمد بن ملا محسن الكرمانشاهي

* ش ١ سج ٦٩٨ د (٣٤٢) ص ٦٩١

الوافية في شرح الكافية : سيد ركن الدين استرآبادي .

آغاز: بسمله، احمد الله على عظمة جلاله حمد غريق بمطالعة جماله واشكره لجزيل نواله شكراً... اما بعد فانني بعدان شرحت كتاب الكافية..

انجام: ولم يقل لا يندب الا العلم . قوله وامتنع وازيدا لطويل .

* ش ٢ ج ١٠، ١٣١، ١٣٢، ص ٦٩١ .

وحدة الوجود (رسالة في بيان-) شيخ حسين بن ابراهيم تنكابني .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي هو نور سموات العقول والنفوس وضوء ارض الاجرام واعراضها المحسوس الذي اخرج بشروق ذاته..

انجام: فهو هائم في تيه الحيرة ولم يكن من الموحدين بالحقيقة والله اعلم - بحقايق الامور.

* ش ١٢ سج ٦٦٣ د (٣٥٣) ص ٦٩٢ .

الوردية في تحقيق سوانح المعراجية : قاضي سعيد قمي .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذي تعرج الملائكة والروح اليه في يوم كان مقداره خمسين الف سنة و الصلوة على شجرة النبوة التي اصلها ثابت ..

انجام : واعتراضاً لسخط الله و غضبه و عناداً لانبيائه و اوليائه فانه خير حافظاً و هو ارحم الراحمين .

* ش ٤ مج ٦٥٣ د (٣٤٨) ص ٦٩٢ .

الوريات : عبد الملك بن محمد جويني .

آغاز: بسمله، قال الشيخ الامام . . هذا الوريات مشتملة على معرفة فصول من اصول الفقه وذلك لفظ مؤلف من جزئين مفردين . .

انجام : وجه الدليل ان النبي اخطأ المجتهد تارة واصوبه [صوبه] اخرى .

* ش ٤ مج ١٦٨ د (٢٥١) ص ٦٩٢

الوقف المثلث .

آغاز : بسمله، حمدله، اما بعد فهذا الوقف المثلث له وجوه موازينية في الحمرة لمزدوجاته ، موازين عليحدة اذكرها ولمفرداته ايضاً .

انجام: في باب الكلام المذكور عليه اطلبه هناك بحول الله وقوته وحسن توفيقه

* ش ٣ مج ١٦٤ د (٢٥٠) ص ٦٩٣ .

الوقوف: حسن بن شجاع بن محمد .

آغاز: بسمله، الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجاً والصلوة على النبي الذي نصب لاعلاء الدين لعباد الله براهين . .

انجام : الناس (لا) الوسواس (لا) الخناس (لا) الناس (لا، حكيت) و الناس .

* ش ١ مج ٥٦٧ د (٣٣١) ص ٢٩٣ .

الهداية المهدية في فقه الامامية: شيخ عبد الكريم (اديب) جرجاني .

آغاز : بسمله،

الحمد لله على الافضال و الشكر لله على النوال

علمنا معالم اليقين بالفقه حقاً و اصول الدين

انجام :

ختمتها بعد ثمان و عشر

من السنين ائمتي الاثني عشر

قد ساعد و افى كلهم في نظمها

من بد و هذا النظم حتى المنتهى

* ش ١٨٢/١ و ١٨٢/٢ ج ٦٩٤ ص ٦٩٤ .

ي

الياقوتة الحمراء : حاج محمد كريم خان كرمانى .

آغاز : بسمله ، حمدله . و بعد يقول العبد الاثيم كريم بن ابراهيم انه قد اخبرنى
من يجب على طاعته بمشاجرة وقعت بينه و بين بعض المتعنتين فى وانا اقل ..

انجام : وقد ختم على يد مصنفه العبد الاثيم ... فى عشرين يوم الخميس السابع
والعشرين من شهر ذى الحجة الحرام من شهر ربيع و ستين بعد المائتين و الف حامداً .

* ش ٦ سج ٥٥٩ د (٣٨٢) ص ٦٩٤ .

اليواقيت والجواهر فى بيان عقايد الاكابر : عبد الوهاب بن احمد بن على شغراوى .

آغاز : بسمله ، احمد الله رب العالمين واصلى واسلم على سيدنا محمد وعلى سائر
الانبياء ... و بعد فيقول .. هذا الكتاب الفتى فى علم العقايد .

انجام : وكتبه مؤلفه الفقير الى الله تعالى عبد الواحد بن المرحوم احمد العارف
بالله تعالى الشيخ على الشغراوى الشافعى حامداً مصلياً مسلماً محسناً محوقلاً
مستغفراً انتهى .

* ش ٢٥٥ ج ٦٩٦ ص ٦٩٦ .

نسخه‌های خطی
مجموعه وقفی خاندان آل آقا
بخش فارسی و مجموعه‌ها

الف

ارشاد القاری : مصطفی بن ابراهیم قاری .

آغاز : بسمله . ای فاتحه مصحف حمدت توحید . وی نقطه از کتاب مجدت خورشید . . شکر و سپاس متکاثر شایسته معبودیست که عادتش احسان . .
انجام ناقص : و مرحمت بذیل عفو پوشند و بقدر . . بالعطا یا مضمون آیه کریمه
ان الله . . آل محمد بحق محمد وآل محمد .

* ش ۱ ص ۱۱۵ (۷۲۹) ص ۷۰۱ .

ر

ریاض العابدین فی شرح صحیفه سید الساجدین : بدیع الزمان کهپائی هرندی .

آغاز : بسمله ، زواهر جواهر حمد و سپاس بیرون از اندازه حصر و قیاس نثار
بارگاه کبریای خداوندی سزااست که بقلم ابداع . .

انجام : و افاضه کنادو خدای سبحانه بر بهتر و مهترما محمد که فرستاده خدا
و برگزیده اوست و برآل او که پاکند از گناهان صغیره و کبیره و سهو و نسیان از
اول عمر تا آخر آن .

* ش ۸۹ ، ص ۷۰۶ .

ش

شرح الشافیه : محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی .

آغاز افتاده : وآله الغرام الکرام فرمود که و بعد فقد سألنی من لایسعنی ...
یعنی تصریف علمی است متعلق باصول و قواعدی

انجام افتاده : واما الزیادة فانهم زادوا . . وقاعده در نوشتی و اوضمیر جمع مذکر.. (پس از ۸ برگ) و حتی از جهت حمل او برالی چه با او شریک است.

* ش ۱۱۰ ، ص ۷۰۸.

ص

صبح کاذب و برهان آن (مسئله تحقیق-) : خواجه طوسی.

آغاز : صبح کاذب نور مستطیلی است که در ناحیت مشرق .. ؟ ظاهر شود و مستند از نزدیکی کناره افق تا نزدیکی وسط السماء ..
انجام : [خوانا نیست و بواسطه آب خوردگی محو شده است].

* ش ۶ مج ۸۴ (۷۱۳) ص ۷۰۸.

نبوت : (رساله درب) : ابن سینا.

آغاز : بسمله ، سپاس خداوند آسمان و زمین و ستایش دهنده جان . .
اما بعد وصیت می کنم ترا کلمه چند که در تحقیق شرح میرود از اغیار و نا محرم دریغ دارید . .

انجام : و آنرا غذای روح خود سازد الحمد لله بل اکثرهم لایعقلون و صلی الله علی محمد و آله اجمعین .

* ش ۲ مج ۲۰۹ (۷۳۵) ص ۷۴۳ .

بخش عربی

الف

اسئلة واجوبة راجعة الى رسالة اثبات الواجب للكاتبى : خواجه طوسى .

آغاز : بسمله ، قال الحكيم الفاضل نصير الملة والدين وقفت على ما افاده
مرلانا ... نجم الملة والدين ... بعد ما اوردت ماسنح لى من الاسئلة ..
انجام : بل اقتصرت على ما وقع فيه البحث والمرجو من كرمه وحسن شيمه
قبول العذر والله تعالى يديم فضله وافضاله بحق حقه .

* ش ٣ سج ٨٤ (٧١٣) ص ٧٦٨ .

انيس الطلاب : محمد جعفر بن محمد على بن محمد باقر بهبهانى .

آغاز : بسمله ، نحمدك يا من بسط صدورنا بايداع انواع بدايع التحقيق و
التدقيق ونشكرك يا من رفع حجب قلوبنا بحسن ادراك ...
انجام : قدتم المجلد الاول من رسالة انيس الطلاب على يد مؤلفه الجانى محمد
جعفر بن ... فى شهر ربيع الثانى من شهر سنة الخامسة عشر بعد المائتين والالف من
الهجرة المقدسة النبوية .

* ش ٩٠ ، ص ٧٥٠ .

ج

جواب اثبات الواجب للكاتبى : خواجه طوسى .

آغاز : قال ملك الحكماء المحققين نصير الملة ... طالعت الرسالة التى عملها

مولانا ... نجم الملة والدين ... فى المباحث المتعلقة باثبات واجب الوجود لذاته
جلت اسمائه .

انجام : لازال مفيداً لاهل العلم ولطلبته بحق النبى محمد وآله الطاهرين و-
الكاملين ولواهب العقل الحمد بلا نهاية .

* ش ٢ سج ٨٤ (٧١٣) ص ٧٦١ .

جواب كتاب الكاتبى فى مسئلة اثبات الواجب : خواجه طوسى .

آغاز : فاجابة الامام المحقق نصير الملة والدين ... المخاطبة العالية الواردة
من حضرة مولانا الامام المعظم ... نجم الملة والدين .

انجام : و امره مترصد لما يرسمه والله تعالى يديم ايامه بمنه ولطفه بحق حقه .

* ش ٥ سج ٨٤ (٧١٣) ص ٧٦١ .

الجواهر الثمين فى تفسير كتاب المبين : عبدالله بن محمد رضا شبر حسيني .

آغاز : بسمله ، الحمد لله منزل القرآن الحكيم والفرقان العظيم والذكر الحكيم و
مرسل النبى القويم المفيض العميم ...

انجام : و ضرر الثلاث بالبدن غالباً و التحرز من الضرر الاول اهم ثم المجلد الاول
والثانى من الجوهر الثمين فى ... فى عزة شوال المكرم والحمد لله . اهم ثم

* ش ١ و ٢ / ٣٨ ، ص ٧٦٢ .

ح

حاشية شرح التجريد : علاء الدين عبد الخالق قاضى زاده كره روى .

آغاز افتاده : القائمة بالصورة الا ان يراد غير قائم بغير ... قوله واما على
عرف الجمهور فبان يقال . اقول هذا جواب باعتبار الشق الثانى ...

انجام : فيكون النسبة بينهما كالنسبة بين الاجزاء عددية كما سبق فصله من خامس عشره الاصول تم بتوفيقه .

* ش ١ ص ١٩٦ (٨٣٢) ص ٧٦٣ .

حاشية شرح مختصر المنتهى : سيف الدين ابهرى .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذى شرع لاحكامه وربطها بدلائل كلية وعلل تفصيله الاحكام و آثار معالم الدين از او الكتاب والخبر واضحك ...

انجام : والذى ذكر المصنف فى الترجيح البسيط ارشاد للمتعدد وهداية له والله ولى المعونة للرشاد ... والحمد لله على نعمائه وصلى الله على رسوله محمد خيرة انبيائه و على آله وصحبه خير اصفيائه وسلم .

* ش ٦٧ ، ص ٧٦٤ .

ش

سبيل النجات : احمد بن محمد على بن محمد باقر بهبهانى . فارسى است .

آغاز : بسمله، الحمد لله الذى جعل ابواب الصلوة مفاتيح خزائن الرحمة و مصابيح انوار الهداية وسبيل النجات من غياهب الضلالة ...

انجام : قد فرع من تسويدها مؤلفها ... فى الشهر السابع من السنة السادسة من العشر الثالث من الالف الثانى من المائة الثالثة ١٢٢٦ من الهجرة ... فى بلدة عظيم آباد من بلاد الهند من توابع بهار مع اضطراب .

* ش ١٦٥ ، ص ٧٧٤ .

ش

شرح خلاصة الحساب : جواد بن سعد كاظمى .

آغاز: بسمله، الحمد الواحد العظيم والفرد القديم الذى يقصر العد عن آلائه و
يتعذر الحصر عن اقل نعمائه والصلوة والسلام...
انجام: فان هذه الشرح نفايس يجب صيانتها عن ليس اهلها والحمد لله
رب العالمين .

* ش ۱۹۸، ص ۷۷۸.

شرح صحيفة سيد الساجدين: شاه محمد بن محمد دارابی.

آغاز: بسمله، الحمد لله الذى اشرق شمس عزته من مشارق السعادات
الابدية واطلع كواكب جلالته من مطالع العنايةات السرمدية...
انجام: قد فرغت من تحرير شرح زبور آل محمد فى عصر يوم الجمعة فى عشر
آخر شهر مولد النبى سنة ۱۰۸۳ من الهجرة النبوية فى البلدة المشهورة بذكره فى
ناحية البيضا وانا العبد المحتاج الى رحمة ربه الغنى محمد بن محمد الشهير بشاه
محمد الدارابى.

* ش ۹، ص ۷۷۹.

ف

الفرائض (رسالة فى-)

آغاز افتاده: بان الكفرملة واحدة فالكفار كلهم... باب معرفة الفروض ومستحقها
الفروض المقطرة اى السهام المعينة فى باب الميراث...

انجام: لان كلامنهما لا يرث من صاحبه اما ورث منه فقد اجتمع... ؟ كل
منها عشرون ولبنت ستون... عشر والله اعلم.

* ش ۷، ص ۸۴ (۷۱۳) ص ۷۸۸.

ا

کتاب من الکاتبی الی الطوسی فی مسئله اثبات الواجب .

آغاز : ثم کتب الامام العلامة نجم الملة والدين رحمه الله اعلم افاض الله على روحك انوار الحكمة و طهر نفسك عن ادناس الطبيعة واتاك ...
انجام : مفیداً لاهل الصمدق وطلبة الحق دقایق العلوم وحقایقها وکشف اسرارها
بحق النبی محمد وعترة الطاهرين .

* ش ۴ سج ۸۴ (۷۱۳) ص ۷۹۳ .

الباب : محمد بن محمد بن احمد اسفراينی .

آغاز : بسمله ، قال استاد الامام الاجل ... احمد الله على ما تناسقت من كعوب
اياديه و تلاحت بهوادي احسانه روادفه وتواليه ...
انجام : واذا قد وفينا بما وعدنا من توقيره الاربعة حقها فلنختتم الكتاب حامدين لله
تعالى جل شأنه و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و هو حسبنا .
* ش ۱۴۹ ، ۷۹۵ .

م

مصباح الانوار فی حل مشکلات الاخبار : سيد عبدالله شبر علوی .

آغاز افتاده . موصلة الى رضى الحى القيوم لم اعثر على حكمة الا وفيها صفوه
... الحديث الاول مارويته باسانيد عديدة و طرق سديدة ...
انجام ناتمام : التاسع و الثمانين و المائة ما روينا عن ثقة الاسلام فى الكافى
باسناده عن الحسن بن محبوب ... بغير اذن وليه و غيرها بعد بلوغه .

* ش ۱۱۶، ص ۷۹۹.

مقامات النجات : سید نعمت الله جزایری ، مجلد اول است . ساخته در عصر روز
۱۷ ربیع الاول ۱۱۰۳ .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی نزه قلوب اولیائه عن الالتفات الی ما سواه و
صفی اسرارهم عن ملاحظه کل ما عداه و تجلی لهم ...
انجام : قال هذه الاحرف مؤلفه المذنب الجانی نعمت الله الموسوی الحسینی
الجزایری عفی الله سبحانه عن سیئاته و حشره مع ائمتہ و ساداته حامداً مصلياً .

* ش ۳۷، ص ۸۰۳.

یادداشت

برخی از مطالب مربوط به مجلد اول فهرست این کتابخانه

ص ۱۲ ، بجای «اعتقادات یا مجملی از عقاید شخصی در رفع تهمت تصوف»
رسالة الحق صحیح است که درص ۹۴ (۲۳۵) نسخه‌ی دیگر از آن ، ش ۴ مج ۱۷۱ د
بهمن نام آمده است .

ص ۱۵ ، تحت عنوان «بحر الانساب» ش ۱۱ مج ۹ . د » زائد است .

ص ۸۵ ، شرح قانونچه چغمینی عربی است ولی در بخش فارسی آمده است .

ص ۸۹ ، ش ۴۴ د ، بنام شمس الانوار و کموزالاسرار آمده ولی جنگی است در
جفر و علوم غریبه که بشرح زیر میباشد .

این نسخه شکسته نستعلیق چند نویسنده در سده ۱۳ است ، با عنوان و نشان
شنگرف و نسخه‌ای است که اوراق آن در برخی از قسمت‌ها پریشان و مانند نوشته‌ها و
مطالب آن نامنظم می‌باشد .

(۱۲۲۸۹) ۲۳۹ گ ۱۵ س ، ۱۴×۹/۵ ، ۲۰×۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج
مشکی ضربی لایی ، دارای :

- ۱ - قاعده استخراج جواب سؤال از مربع : فارسی ، از تکلیس و تفسیر
صفحه‌ای که دارای دوازده سطر و هر سطر در نه خانه می‌باشد و در باره جدول تعدیلات
و نظائر و حرف ترفع و ترقی و مساوات و تنزل ، بحث کرده است (پ - ۵ ر)
آغاز : بسمله ، قاعده استخراج سؤال از مربع ، بگیر عدد حرف از سؤال را و به
قاعده سایر اعداد در مربع درج ساز .

انجام : باید داخل کرد ده ده طرح نمود والله اعلم .

۲-قاعده استخراج جواب سؤال: بفارسی (ه ر و پ)

آغاز: قاعده دیگر در سؤال و جواب بگیرد عدد سؤال را و عدد حروف و عدد نقاط و هر یک را جدا استنطاق کند .

انجام :

اگر دریافتی برداشت بوس و اگر غافل شدی افسوس افسوس

۳ - سؤال از جفر جامع و ناطق نمودن آن بطریق اعداد مقطعه : فارسی .

(پ ۵ - ر ۶)

آغاز: قاعده آنست که مطلوب با سؤال را بحروف مقطعه بسط نماید ...

انجام : چون فهمیدی از نا اهل پوشیده دار والسلام .

۴- جواب و سؤال از جفر جامع امیرالمؤمنین (ع) بفارسی . در این بخش سؤال

و جواب دیگر و تفصیل حروف سته (قاعده مشارقه و مغاربه) با دو قاعده دیگر، بعربی و قاعده ترقی الحروف و فائده‌ای در پیدا کردن حروف مستحصله و طریق آن آمده است

(پ ۶ - پ ۸)

آغاز : این جواب و سؤال از جفر جامع امیرالمؤمنین علیه السلام استخراج

شده قاعده استخراج است چنانکه نموده میشود .

۵- قواعد التکسیر ، بعربی (پ ۸ - پ ۹)

آغاز : فائده و تفهیم و تیسیر فی قواعد التکسیر . والتکسیر علی عدة اوجه

اجلها و اعظمها تکسیر الحروف صدراً ...

انجام : ثم تأخذ الحادی عشر وتعدکما ... ؟ الی ان ینتهی الحروف .

در برگ ۱۰۱ طریقه پیدا کردن مستحصله و ناطق نمودن سؤال از طریق جفر

(بفارسی) آمده است .

۶- جواب و سؤال از مداخل اربعة: (مدخل کبیر، مجموعی، وسیط کبیری و صغیر) بفارسی (۱۱۱-۱۱۴)

آغاز: وقاعده چنان است که اول مداخل اربع بگیرند که عبارت از.
انجام: بازاء آن هم بود اورا هم نوشتیم و هکذا تا آخر.
در برگ ۱۴ پ کیفیت اخذ حروف مطلوبه از صفحه (بفارسی) آمده است.
۷- استخراج سؤال از دوائر: فارسی است.

آغاز: بسمله، مخفی نماند که چون خواهند از این دائره استخراج سؤال نمایند
اول سؤال را بلفظ عرب نویسند .
انجام: و بدستور مذکور بگیرد تا تمام ناطق شود ان شاء الله تعالی والسلام
علی من اتبع الهدی [بقیه دوائر است].

۸- رساله در جفر: بفارسی (۱۷ پ - ۲۲ پ)

آغاز: بسمله، این مشتمله! علی مقدمه و فصول [فصل] و خاتمه، مقدمه
در بیان تحقیق جفر و اصطلاحات آن. فصل در بیان اعمالی که باعث بر حصول مراد
است. خاتمه در بیان اعمال و استخراج احوال آتیه و استکشاف امور ماضیه ...
بدان ارشدک الله که جفر در لغت عرب چاه روشن آب را گویند ...
انجام: لیکن یکتب با ال اع ال ض را ۴۰۰ ض ۲۰۱ ال ۲۰۰۱۰۱ [باقی،
دو جدول است].

۹- رساله در جفر: بفارسی در چهار باب و خاتمه (۲۲ پ - ۲۷ پ)

آغاز: بسمله، حمدله. اما بعد این رساله ایست در علم جفر و رمل و کیمیا
و سیمیا [در نسخه، فقط از جفر مطالبی آمده است] که این قلیل البضاعه از کتب
علمای این فن انتخاب نموده ام ...
انجام: س ت ث جواب شافی می آید والسلام.

۱- . طریقه جواب و سؤال از جفر جامع امیرالمؤمنین (ع) . بفارسی (۲۷ر -

(۳۴ پ)

آغاز : طریقه چنین است که هر گاه خواهیم استخراج مطلبی نمائیم آن مطلب را بحروف مقطعه نوشته ...

انجام : مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد.

۱۱- رساله در جفر: از شیخ بهائی، بفارسی، در دیباچه آمده که شیخ بهایی مدتی در باره جفر تحقیق می کرد تا در مسقط بخدمت مرشدی رسید و مدت دو سال نزد او بسر برد تا سرانجام جفر را بشیخ بهائی تعلیم داد. در این قسمت علاوه بر این رساله مطالب زیر آمده است :

قاعده مستحصله، غرض از حروف سطر (مداخلی و عدد ثلثه) معنی زبر و بینات در اصطلاح جفر، نوع حروف بسمله (نوزده حرف) حروف نورانی و ظلمانی و خواص آنها (۳۶پ - ۵۰پ)

آغاز : بسمله، بدان که علم جفر علمی است بسیار معتبر و نازک و دقیق و خفا ! از معجزات است ... [پس از یک برگ] و بعد چنین گوید الشیخ ... بهاءالدین العاملی رحمه الله که مدت سی سال در طلب این کنوز مخفی بودم ...
انجام: و هر مراد در دل دارد در سجده در خاطر بگذراند اجابت شود ان شاء الله تعالی تمت بالخیر و الصواب .

۱۲- متفرقاتی در جفر : بفارسی شامل مطالب زیر :

ضوابطی از شیخ محی الدین، شرح دوائر عطائی، ضابطه ارقام جفر صغیر یونانی، بسط حروف حسین، استخراج از دائره جمع النظائر از شیخ بهائی، بیان مراکز حروف و اعداد در مستحصله، درجات ابجدی، بندی در علم تفسیر و رموز آن فائده ای در خواص جفر و حصول بر تمام مدعیات، فائده ای در طرح جفر از حروف بیست و هشت گانه، جفر بر حسب اقالیم، طریقه گرفتن اعداد صفحات جفر جامع

مرتضوی، قاعده اخذ صفحه از صفحات جفر، اسقاط ۲۸ حرف از تعدیلات و صفحه جفر منظوم (۵۱ پ - ۷۲ ر)

۱۳- جفر جامع : دهمدار، بفارسی منظوم (۷۲ پ)

آغاز :

مکن از بهر استخراج و معمی مکن هرگز سؤال از شیخ ودانا

انجام :

بود این نکته ها واضح بهر حال که فرمان شد زحق شاه مردان

۱۴- جفر جامع : حاج حسن ، بفارسی منظوم (۷۳ ر)

آغاز :

جفر جامع گربدانی مخزن اسما بود شرح این گنجینه گوهر نه نزد ما بود

انجام :

گفتی استخراج جفر جامع ای حاجی حسن

تار نظمت یادگار مردم دانا بود

۱۵- متفرقاتی شامل یادداشتهای فارسی زیر در جفر :

جفر از ابوالعباس بونی، حروف مستحصله مراتب از بدوح، قاعده جفر از دائره جمع النظائر، جدول میزان الجفر، استخراج حروف مستحضره، فصلی در معرفت میزان حروف، درجات بروج مذکر و مؤنث (۷۳ ر - ۸۳ ر)

۱۶- مقدمه در دانستن جفر مرتضوی: بفارسی در چند فصل (۸۳ ر - ۸۵ پ)

آغاز : بسمله... این مقدمه ایست در دانستن جفر مرتضوی (ع) و آن چند فصل است فصل اول در دانستن وضع.

انجام : عهده در قلب دارم نام اوراست این می شود تمت الكتاب.

۱۷- اصطلاحات جفر : بفارسی در آن مطالب زیر گفتگو شده است:

انواع البسط، دور منازل، مطروحه درجات منازل، ضرب المراتب فی المراتب

مطروحه ضرب ، ضرب المطروح فی المطروح که آنرا ضرب النقوص گویند، ضرب المراتب ضرب نقوص در مراتب، دائره عناصر ، دائره میزان کواکب، دائره میزان بروج و میزان منازل ، میزان درجات و جزآننها (۸۵پ-۸۷پ)

۱۸- رساله در جفر : ابو محمد حسین حاجی کمال الدین بفارسی ، در آن از مشارق الانوار سید هاشم اصفهانی یاد میکنند (۸۷پ - ۱۰۳ر)
آغاز: بدانکه دانستن رموز واشکال در شمارات این علم را لابد که سی باید بدانند و این فقیر کثیرالتقصیر اقل العباد حسین حاجی کمال الدین از روی مشارق [مشارق] الانوار ...

پس از آن از ابوالعباس بونی مغربی و قواعد تحصیل مستحصله و مداخلات و اقسام آن و حساب جمل و جزآننها یاد کرده است.

۱۹- متفرقاتی در جفر : بفارسی از روی نسخه ابراهیم کهکی در آن از مداخل اربعه: مداخل کبیر ، وسطی مجموعی، وسطی کبیر، صغیر و قواعد تکسیر اعداد بحث شده و از سید حسین اخلاطی و میرسیدعلی همدانی در استخراج حروف مدعی ، و ابو حامد قطب الدین محمد دینوری در تحفه الاسرار فی اسماء الملک الغفار و امام صادق (ع) یاد کرده است (۱۰۳پ - ۱۲۷ر)

۲۰- رساله در جفر بفارسی (۱۲۷ر - ۱۳۰ر)

آغاز: بدان ایدک الله لتحصیل مرصاته آنکه استخراج جواب از حروف سؤال را که مسمی بجفر است طرق بسیار است...

انجام: ع غ ف ق ک ل م ن .

۲۱- متفرقاتی در جفر شامل مطالب زیر:

طریق حاصل شدن مستحصله با دو قاعده دیگر ، طریقه جواب سؤال از صفحه جفر منقول از سید حسین اخلاطی، بفارسی ، فایده ای در معرفت قطب الفاتحه

بعربی ، اعداد متماثل و متداخل و متوافق و متباین . بیانی در باره صفحه در پنج قاعده با پراکنده‌های دیگر در جفر همه بفارسی (۱۳۰ پ - ۱۳۶ پ)

۲۳- حروف ناری : بفارسی (۱۳۷-۱۴۲)

آغاز : و بدانکه حروف ناری هفت است ا ه ط م ف ش د . اعدادش ...
انجام : و این ۲۲ حرف است و عددش ۱۹۲۳ موافق استزاجات مذکوره .
۲۳- السراالمکتوم : گویا از شیخ احمد بن حسن نامقی جامی (م ۵۳۶) بعربی در طلسمات با جداول و دوائر زیادی است (۱۴۲ پ - ۲۱۴ پ)
آغاز : بسمله . الحمد لله الذی اودع السراالمکتوم فی طی الحروف المرقوم و اظهر خفایا العلوم . . . [پس از یک برگ] اما بعد فاعلم وفقک الله الی کشف سره و اشهدک مراتب نهیه و اسره ان النفس الرحمانی . . .

انجام : فکان الملفوظ ی ک و ن ل ه ش ا ن ا خ ر ا م ر ه ی کون له شأن آخر اسره والحمد لله رب العالمین .

۲۴- متفرقاتی در جفر شامل : طریقه برداشتن قوی و گرفتن حروف و پراکنده‌های دیگر بفارسی (۲۱۵ پ - ۲۱۸ پ)

۲۵- خواص اسماء الله در تسخیر کواکب و سایر موجودات : بفارسی (۲۱۸ پ - ۲۲۲ پ)

آغاز : بسمله ، بدانکه استادان فن چنین مقرر فرموده اند که ورد شمس رادر در روز یکشنبه بخواند ...

انجام : و کشتی مارا نجات داد از غرقاب و از برکت او خلاص یافتیم .

۲۶- سهام الربط فی المخمس الخال الوسط : محمد قاسی . بعربی در خواص حروف و اسماء و آیات قرآنی و طلسمات در مقدمه و سه فصل و خاتمه (۲۲۱ ر - ۲۲۳ پ)

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذى وفق من عباده من شاء لتعريف المخلص الذى هو الكبريت الاحمر لطلاب الحاجات... و بعد فيقول العبد الفقير الى رحمة ربه الخبير محمد الفاسى . .

انجام: وان كان التراب فتضعه فى شقة نيتة و تضعه فى التراب و الحمد لله وحده و صلى الله على سيدنا محمد و آله و سلم .

[در زیر همین برگ (۲۲۳ پ) سؤال جفری از محمد باقر خان قاجار، بفارسی آمده است .

۲۷- شمس الانوار و كنوز الاسرار : ابن الحاج تلمسانى ، بعرى (۲۲۴ ر - ۲۳۸ پ) .

آغاز: بسمله ، الباب الخامس عشر فى المسائل المختلفة من كتاب شمس الانوار و كنوز الاسرار ابن الحاج تلمسانى . هذا باب جامع المسائل متنوعة يكون فى وسط الكتاب بمنزلة اللب فى جسده ، المسئلة الاولى فى المحبة والتمثيل والتهيج بين الرجل و زوجته فاعمل على بيع قرابات النمل و تأخذ من كل واحد شيئاً... .

انجام: والخواتم السبعة تكتب فى قطعة كتان ازرق مع اسم الملك الموكل باليوم و اسم المصاب و يعلق فى عنقه يبرء ، تمت .

ص ۱۰۸ (۵۰۷) بجای « پاسخ شهید ثانی به خواجه محمد پارسا » جواب زين الدين الحافى [الخوافى] لخواجه محمد پارسا صحيح است .

ص ۱۱۸ ، بجای « حاج ميرزا ابوالحسن نائينى » حاج ميرزا محمد هادى ابن ميرزا ابوالحسن نائينى ، صحيح است .

ص ۱۸۵ ، بجای « الرسالة المعمايية سيد على اكبر بن عبدالحسين طباطبائى » معماى منظوم حقيرى صحيح است .

ص ۱۹۳ ، بجای تاريخ « ۱۰۷۰ » ۱۱۷۰ صحيح است زیرا تاريخ مزبور تاريخ تحرير كتاب « آئينة حكمت » حسن بن عبد الرزاق لاهيجى است كه در ۱۱۲۱ در گذشته است .

ص ۲۰۳ پس از ش ۶۱ بجای «رسالة فی عدم زیادة الوجود علی حقيقة الواجب والماهیات الممكنة» الرسالة المفصحة عن منتهی الافکار و سبب اختلاف الاسم یا المفاوضات ، صحیح است .

و نیز پس از ش ۶۲ بجای «اجوبة مسائل القونوی» اجوبة الرسالة المفصحة - یا المفاوضات یا اجوبة الطوسی للقونوی صحیح است .

و این دو رساله با الرسالة الهادیة در ضمن مجموعه ۱۷ ع در صفحه ۱۲۶ تا صفحه ۱۲۸ جلد دوم فهرست این کتابخانه بسبباً معرفی شده است .

ص ۲۸۰ (۶۱۵) بجای «فیض کاشانی» محسن بن محمد طاهر قزوینی صحیح است .

ص ۲۸۸ ، رساله اول و دوم مجموعه ۳۷۲ د باین صورت باید تصحیح گردد :

۱- قصیده منظوم در وصف زیبایی های اعضاء بدن از فرق تاقدم : کمال بن

غیاث ، فارسی .

۲- بحر الصنائع : حسن نیشابوری بفارسی منظوم در بدیع با توجه بکتاب

حدائق السحر .

آغاز و انجام این دو رساله همان است که بترتیب در همان صفحه ۲۸۸

یادداشت شده و علیهذا در فهرست ارجاعی در ص ۱۵ بجای « بحر الصنائع » قصیده منظوم در وصف ... و بجای « بدیع منظوم » بحر الصنائع صحیح است .

ص ۳۳۵ (۶۷۵) ، منازل السائرین فارسی است ولی اشتبهاً در بخش عربی

آمده است .

ص ۳۴۰ (۶۸۳) کتاب «النفس و سعاداتها و شقاوتها» فارسی ولی در بخش

عربی آمده است .

ص ۳۴۰ (۶۸۳) کتاب «رسالة النفس افضل کاشانی» فارسی است ولی در بخش

عربی آمده است .

ص ۳۴۲ (۶۹۱) بجای الوافیة فی الاصول» اصول الفقه صحیح است .

ص ۳۵۳ (۵۲۸) بجای «شرح العقاید النسفیة» شرح العقائد العصبیة صحیح است

ص ۳۷۲ (۵۲۶) و ص ۳۹۵ (۵۲۶) حاشیه شرح حکمة العین در دوجا آمده ولی
هر دو یک کتاب و در دو نسخه می باشد .

ص ۳۷۹ (۸۵) « شرح غزلی از حافظ - دلم ز صومعه بگرفت خرقة . . . »
همان شرح غزلی از حافظ - زبان عشق نداند . . . میباشد .

ص ۳۹۴ (۵۳۰) حاشیه شرح المواقف للسید الشریف بشماره ۷۸۵ د ، همان
حاشیه شرح المواقف بشماره ۷۵۵ میباشد .

ص ۴۵۵ در ضمن کتاب الاشباه و النظائر الفقهية ، رساله های زیر از قلم
افتاده است :

۲- القول النقی فی الرد علی المفتري : ابن نجیم حنفی مصری ، عربی ، در
مسأله وقف .

آغاز : بسمله ، الحمد لله الذی ینصر الحق ولو بعد حین . . . و بعد فهذه رسالة
شریفة مختصرة مبنیة اشتملت علی نقل کلام الثقات من علماء الحنفیة فیما یتعلق من
من الوظائف فی الاوقاف والسعی فیها .

انجام : فان کان الواقف لا یملک العزل بغير جنحة فغيره اولی والله تعالی اعلم
بالصواب والیه المرجع والمآب .

۳- المسئلة الخاصة فی الوكالة العامة : از همو ، بعربی .

آغاز : بسمله و به نستعین . الحمد لله وكفی . . . و بعد فقد سئلت عن التوكیل
العام فكتبت فی هذه الرسالة . . .

انجام : بانه توكیل عام و مع ذلك قالوا بعدمه ، انتهى والله سبحانه اعلم .

۴- رسالة فی بیان ما یسقط من الحقوق بالاسقاط وما لا یسقط : از همو ، بعربی
در یک صفحه ، انجام افتاده است .

آغاز : بسمله و به نستعین ، الحمد لله وكفی و بعد فهذه رسالة فی بیان ما یسقط
من الحقوق فذكر فی جامع الفصولین .

انجام : افتاده است .

ص ۵۰۲ ، ثمره بطلمیوس و ص ۵۷۲، شرح ثمره بطلمیوس، فارسی است و هردو شماره یک کتاب در دوز نسخه میباشد و اشتباهاً بدو نام و در بخش عربی آمده است.

ص ۵۰۸ بجای «جواهر الدرر» فرائد الدرر صحیح است و باید درص ۶۱۸ درج شود و نیز جواهر الاسرار که ضمن همین مجموعه است در فهرست ارجاعی درص ۵۶۵ از قلم افتاده است.

ص ۵۶۵ کتاب «شافی الاوجاع» فارسی است و اشتباهاً در بخش عربی آمده است

ص ۶۴۰ بجای «شیخ جعفر شوشتری» شیخ جعفر کاشف الغطاء، صحیح است.

ص ۶۷۶ بجای «المناقب یحیی بن حسن» العمدة فی عیون صحاح الاخبار فی فضائل و مناقب علی - یا العمدة من صحاح الاخبار فی مناقب امام الابرار؛ تألیف شمس الدین یحیی بن حسن بن بطریق اسدی حلی معروف به «ابن بطریق» صحیح است.

ص ۷۴۴ ، سبیل النجات فارسی است ولی در بخش عربی آمده است.

فهرست مؤلفان با اشاره به نام کتابهای آنها

الف

ابن العربي :

العبادة . ش ۳ مج ۷ ع - ص ۱۲۴ (۱۲۴)

ابن مالك :

الخلاصة الالفية . ش ۵۸۲۳ - ص ۵۵

ابن مقرئ (قاضی شرف الدين ابو محمد بن ابی بكر -) :

عنوان الشرف الوافی . ش ۲۵۰ ب -

ص ۷۲

ابن نجيم حنفی مصری :

القول النقی فی الرد علی المفتی . ش ۲

مج ۵۲۰۱ - ص ۳۰۶

ما یسقط من الحقوق بالاسقاط و مالا یسقط

(رسالة فی بیان -) ش ۳ مج ۵۲۰۱ - ص ۳۰۶

المسئلة الخاصة فی الوكالة العامة . ش ۴ مج

۵۲۰۱ - ص ۳۰۶

احسائي (احمد بن زین الدین -) :

شرح العرشية . ش ۳۲۰ ج - ص ۶۹

اسفراينی (عماد الدين طاهر -) :

تاج التراجم فی تفسير القرآن للاعاجم .

ش ۱ و ۲ مج ۲۰ ع - ص ۹۷

اصفهانى (فضل الله بن روزبهان -) :

میهمان نامه بخارا . ش ۲۷ ع - ص ۱۳۲

اقسرائی طبیب (جمال الدين محمد بن محمد

ابن امام فجر رازی -) :

حل الموجز ، ش ۳۷۷ ج - ص ۵۳

ابن ای حجلة (شهاب الدين احمد بن يحيى

بن ابی بكر -) :

ديوان الصبابة . ش ۵۸۴ - ص ۵۸

ابن بابويه - صدوق (ابو جعفر محمد بن علی -) :

الامالی = المجالس = عرض المجالس

ش ۵۸۴۲ - ص ۴۲

التوحيد . س ۳۳۰ ج - ص ۴۸

کتاب من لا يحضره الفقيه . ش ۳۲۱ -

ص ۸۲

ابن بطريق (شمس الدين يحيى بن حسن -) :

العمدة فی عيون صحاح الاخبار فی فضائل

و مناقب علی . ص ۳۰۷

ابن خلکان :

وفيات الاعيان . ش ۲۲۳ - ص ۸۹

ابن ديبش (حافظ ابو عبد الله محمد بن سعيد

واسطی -) :

ذیل تاریخ مدینة السلام بغداد . ش ۲۲

ع - ص ۱۳۷

- اصیل واعظ** (عبدالله بن عبد الرحمن
حسینی -) :
مقصد الاقبال السلطانية . ش ۱۸ ع -
ص ۱۳۰ .
- اوحداالدین طیب رازی** (حکیم-) :
ذیل سیرالعباد . ش ۵ مج ۱ ع - ص ۱۰۸
(۱۲۱)
- ایجی شیرازی** (قاضی عضدالدین-) :
شرح مختصرالمنتهی . ص ۲۵۲ ب -
ص ۷۱
- ب**
- بابا فرجی** (درویش حسین حافظ قزوینی
تبریزی کربلائی) :
روضات الجنان و جنات الجنان، ش ۱۳ ع
ص ۱۰۸
- باخرزی :**
دیوان ، ش ۱ مج ۱۲ ع - ص ۱۳۷ (۱۲۵)
الروزنامة الاولى، ش ۲ مج ۱۲ ع - ص
۱۲۸ (۱۲۵)
الروزنامة الثانية، ش ۳ مج ۱۲ ع - ص
۱۳۹ (۱۲۶)
الطرد (رسالة-) ش ۴ مج ۱۲ ع - ص ۱۳۸
(۱۳۶)
- بخاری** (ابراهیم بن اسمعیل بن عبدالله
مستعلی) :
شرح التعرف لمذهب التصوف، ش ۱۹ ع -
- ص ۱۱۰
برده سیری کرمانی (شمس الدین محمد اید
طغان-) :
مصباح الارواح ، ش ۳ مج ۱ ع - ص ۱۳۰
(۱۲۰)
- بهائی** (شیخ-) :
جفر (رساله در-) ش ۱۱ مج ۴۲ ص ۳۰۰
مفتاح الفلاح ، ش ۸۳۱ د - ص ۸۶
بهبهانی (آقا عبدالله بن محمد جعفر-) :
الارث (مسئلة فی-) ش ۵ مج ۵۸۱۹ د -
ص ۴۰ (۲۱)
- افضاء الزوجة (مسئلة فی -) ش ۳ مج
۵۸۱۹ د - ص ۴۲ (۲۰)
البيع (تعارض الوکیل والموکل فی مسئلة
فی-) ش ۲ مج ۵۸۱۹ د - ص ۴۶ (۲۰)
تجدید غسل (مسئلة در-) ش ۶ مج ۵۸۱۹ د -
ص ۵ (۲۱)
حاشية الروضة البهیة ، ش ۷ مج ۵۸۱۹ د -
ص ۵۱ (۲۱)
الطلاق (مسئلة فی-) ش ۳ مج ۵۸۱۹ د -
ص ۷۶ (۳۰)
عصیر غنئی (پامخ وپرسش در باره حکم-)
ش ۱ مج ۵۸۱۹ د - ص ۷ (۱۹)
بهبهانی (محمد علی بن محمد باقر-) :
تقطع المقال فی نصرة القول بالانفعال، ش ۱
مج ۵۸۲۸ د - ص ۴۸ (۲۲)
الفتاح الجامع بمفاتیح الشرایع، ش ۴ مج

۵۸۲۸ - ص ۷۸ (۲۳)

مظهر المختار فی حکم النکاح بالاعسار،

ش ۳ مج ۵۸۲۸ - ص ۸۶ (۲۳)

منع المنع من الجمع بين الفاطمتين، ش ۲ مج

۵۸۲۸ - ص ۸۸ (۲۲)

بیضاوی (قاضی ناصرالدین -):

انوار التنزیل واسرار التأویل، ش ۲۴۸ ب-

ص ۴۳ .

بیهقی (ابوالحسن علی بن زید -):

وشاح دمیة القصر، ش ۴ - ص ۱۴۱

بیهقی سبزواری (حسن شیعی -):

مصاییح القلوب، ش ۵۸۳۳ - ص ۳۶

بیهقی (کمال الدین حسین بن علینقی کاشفی -):

روضة الشهداء، ش ۳۲۹ ج - ص ۱۳

ح

حسن (حاجی -):

جفر جامع، ش ۱۴ مج ۵۴۴۲ - ص ۳۰۱

حلی (نجم الدین محقق -) = محقق حلی

ج

جوهری (ابونصر اسمعیل بن حماد -):

الصحاح فی اللغة، ش ۳۲۴ ج - ص ۷۴

خ

خوانساری (جمال الدین محمد بن حسین -):

ترجمه مفتاح الفلاح، ش ۳۲۶ ج -

ص ۶ .

د

دشتکی (سید صدرالدین محمد حسینی -)

شیرازی -):

حاشیه شرح التجرید للقوقشی، ش ۵۸۲۰ -

ص ۵۱ .

دهدار:

جفر جامع، ش ۱۳ مج ۵۴۴۲ - ص ۳۰۱

دیلمی (حسن بن محمد -):

ارشاد القلوب، ش ۳ مج ۳۲۷ ج - ص ۴۰۵

(۱۹)

و

رازی (حکیم اوحمدالدین طیب -) =

اوحمدالدین

رشیدالدین فضل الله همدانی:

تنکسوقنامه، ش ۲۶ ج - ص ۱۰۳

رضی (سید -):

نهج البلاغة، ش ۱ مج ۳۲۷ ج - ص ۸۸

(۱۸)

ز

ز مخسری:

الکشاف عن غوامض التنزیل، ش ۲۴۹ ب-

ص ۸۲ .

زین العابدین (مام -):

الصحيفة الكاملة السجادية، ش ۵۸۴۰ -

ص ۷۵ .

می

سبزواری (محمد بن محمد) :

جامع الاخبار ، ش ۵۸۴۲ - ص ۵۰

سلمی نیشابوری (ابو عبدالرحمن محمد بن

حسین -) = نیشابوری .

سلمانی (محمد بن محمود بن احمد طرطوسی) :

عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات

یا - عجایب نامه ، ش ۲۵۳ ب - ص ۱۵

سمعانی مروزی (ابو سعد عبدالکریم) :

الانساب - یا انساب العرب ، ش ۲۴ ع -

ص ۱۳۵ .

سمرقندی (نجم الدین ابو حفص عمر بن محمد

نسفی -) = نسفی

سنائی :

تجربة القلم ، ش ۵ مج ۲۹ ع - ص ۱۰۰

حدیقة الحقیقة - فخری نامه ، ش ۱ مج

ع ۲۹ - (۱۲۹) ع ۳۰ - ص ۱۰۵

سیرالعباد الی المعاد - کنوز و رموز ،

ش ۴ مج ۱ ع (۱۲۰) ۳ مج ۲۹ ع (۱۲۹)

ص ۱۱۰

عقل نامه ، ص ۲ مج ۲۹ ع - ص ۱۱۶ -

(۱۲۹)

کارنامه بلخ - مطایبه نامه ، ش ۴ مج

ع ۲۹ - ص ۱۱۹ (۱۳۰)

سید صدر (میر صدرالدین محمد بن محمد

باقر -) = قمی .

سید قصیر (علم الهدی محمد بن حاج میرزا

معصوم -)

الاستصحاب - یا حاشیة فرائد الاصول ،

ش ۵۸۲۸ - ص ۴۰

سیوطی (جلال الدین عبدالرحمن -) :

تفسیر الجلالین ، ش ۳۲۸ ج - ص ۴۶

شی

شهید ثانی :

مسالك الافهام ، ش ۳۳۲ ج - ص ۸۴

المقاصد العلیة ، ش ۵۸۴۴ - ص ۸۷

شهرستانی حایری (میرزا محمد حسین ابن

میر علی محمد -) :

اصول الفقه (کتاب فی -) ش ۲۵۴ ب

ص ۴۱ .

شیرازی (محمد مفید بن محمد نبی -) :

جنگ ، ش ۵۸۴۳ - ص ۷ .

ص

صدرای شیرازی :

تفسیر سورة الحديد ، ش ۵۸۴۶ - ص ۴۷

ط

طوسی (خواجه -) :

المفاوضات ۲ - یا - اجوبة الرسالة المفصحة

ش ۲ مج ۱۷ ع - ص ۱۳۵ (۱۲۷)

طرطوسی سلمانی (محمد بن محمود بن احمد -)

= سلمانی .

طوسی (شیخ-) :

تهذیب الاحکام ، ش ۳۱۹ ج - ص ۴۹ ،

۳۲۲ ج - ص ۵۰

۳۶ مج ۵۴۲ - ص ۳۰۳

فضل الله بن روزبهان = اصفهانی

فیض (محمد بن مرتضی -) = کاشانی

ق

قاری (شیخ شمس الدین محمد -) :

رسم قرآن ، ش ۲ مج ۵۸۲۹ - ص ۱۳

(۲۴)

مفتاح القرآن ، ش ۱ مج ۵۸۲۹ - ص ۸۷

(۲۴)

قاینی (سیرزا ابو جعفر کافی-) :

اتحاد العقل والعقل والمعقول (مقاله فی-)

= المستورة

اسرار الایات (مقاله فی -) یا - چگونگی

پیدایش غرایب ۰۰ ش ۵ مج ۵۸۳۴ -

ص ۳ و ۱۱ (۳۳)

اسرار العبادات (مقاله فی -) ش ۱ مج

۵۸۳۴ - ص ۴۰ (۲۸)

شرح ایات سبعة خواجه طوسی در سراتب

موجودات ، ش ۲ مج ۵۸۳۴ - ص ۱۴ (۲۹)

المستورة ، ش ۳ مج ۵۸۳۴ - ص ۸۵

(۳۰)

المعاد (مقاله فی حال-) ش ۴ مج ۵۸۳۴ -

ص ۳۷ (۳۲)

قشیری (ابوالقاسم عبدالکریم بن هوازن-) :

لطائف الاشارات فی حقایق العبارات ، ش

۱۵ ج - ص ۱۳۹

قمی (میر صدرالدین محمد بن محمد باقر رضوی

تقوی-) :

ع

عبدالله بن عبدالرحمن حسینی = اصیل

واعظ .

عطار (فریدالدین-) :

پندنامه ، ش ۵۸۲۵ - ص ۴

گل خسرو شاه صفاهان ، ش ۱ مج ۱ -

ص ۱۱۹ (۱۱۹)

علامه حلی :

نهج الحق و کشف الصدق ، ش ۵۸۴۷ -

ص ۸۸

علم الہدی (محمد ابن حاج میرزا معصوم-) :

= سید قصیر .

علی بن ملوک منشی :

فتح نامه - یا - تاریخ آل عثمان ، ش ۹ ج -

ص ۱۱۷

عمریطی (شرف الدین یحیی بن نورالدین-) :

الدرة البهية - نظم الاجرومية ، ش ۵۸۲۲ -

ص ۵۵

عوری (مبارک شاه -) = مبارک شاه

عین القضاة همدانی :

مکاتیب ، ش ۳۴ ج - ص ۱۳۱

ف

فاسی (محمد-) :

مہام الربط فی المغمس الخال الوسط ، ش

رحیق التحقیق (بندی از-) ش ۶ مج ۱ ع -

ص ۱۰۸ (۱۲۱)

مجلسی دوم:

بهار الانوار، ش ۳۳۳ ج - ص ۴۴

تحفة الزائر، ش ۸۲۳ د - ص ۵

محقق حلی (نجم الدین ابوالقاسم جعفر -):

المختصر النافع، ش ۸۳۶ د - ص ۸۳

محلّی شافعی (جلال الدین -):

تفسیر الجلالین، ش ۳۲۸ ج - ص ۶۴

محمد بن زفر بن عمر:

تاریخ بخارا یی نرشیخی (ترجمه و تلخیص -)

ش ۱۴ ع - ص ۹۸

محمد بن عبد الخالق بن معروف:

کنز اللغات، ش ۲۴۷ ب - ص ۱۷

مغربی دمشقی (شهاب الدین احمد بن یحیی -)

= ابن ابی حنبله

منشی (خواجه ناصر الدین -) = ناصر الدین

منشی (علی بن ملوک -) = علی بن ملوک

میدی یزدی (قاضی کمال الدین -):

شرح الهدایة، ش ۸۲۶ د - ص ۷۳

ن

ناصر الدین منشی (خواجه -):

سمط العلی للحضرة العلیا - یا - تاریخ

سلاطین کرمان، ش ۲ مج ۶ ع - ص ۹۹ و

(۱۲۲) ۱۱۰

نامقی جامعی (شیخ احمد بن حسن -):

السرا المکتوم، ش ۲۳ مج ۲ د - ص ۳۰۳

شرح الوافیة، ش ۵۸۳ د - ص ۷۲

قونوی (صدر الدین -):

الرسالة المفصحة - یا المفاوضات، ش ۱

مج ۱۷ ع - ص ۱۳۸ (۱۲۶)

الرسالة الهادیة، ش ۳ مج ۱۷ ع - ص ۱۳۸

(۱۲۸)

ک

کاشانی (ابوالقاسم عبدالله بن علی بن محمد -):

تاریخ سلطان محمد خدا بنده (اولجایتو)

ش ۳ مج ۶ ع - ص ۱۲۳ (۹۹)

کاشانی (محمد بن مرتضی -):

عین الیقین فی اصول الدین - یا الانوار و -

الاسرار، ش ۳۳۱ ج - ص ۷۷ و ۴۴

کاشفی سبزواری بیرهی (حسین بن علی نقی -):

= بیهقی

کرمانشاهی = بهبهانی

کرمانی (شمس الدین محمد ایدطغان -) =

برده سیری

کمال الدین (ابو محمد حسین حاجی -):

جفر (رساله در -) ش ۱۸ مج ۴۲ د -

ص ۲۰۲

گ

گرمانی (اسماعیل بن حسن بن محمد -):

ذخیره خوارزمشاهی، ش ۲۵۱ ب - ص ۱۲

م

مبارک شاه عوری:

نسفی سمرقندی (نجم الدین ابو حفص عمر بن محمد) - :

تفسیر قرآن ، ش ۵ع - ص ۱۰۲

نیشابوری (ابو اسحق بن منصور بن خلف) - :

قصص انبیاء ، ش ۱۱ع - ص ۱۱۷

نیشابوری (ابو عبد الرحمن محمد بن حسین سلمی) - :

الحقائق (تفسیر) - ش ۲۱ع - ص ۱۳۶

و

واسطی (حافظ ابو عبدالله محمد بن سعید) -
= ابن دبیتی.

ی

یزدی (حسن بن محمد علی) - :

اکمال الاصلاح ، ش ۸۲۱د - ص ۳

یزدی (شمس الدین محمد حسینی) - :

العراضة فی الحکایة السلجوقیة - یا -

تاریخ آل سلجوق ، ش ۱مچ ۶ع - ص

۹۸ و ۱۱۶ (۱۲۱)

یزدی (عماد الدین عربشاه) - :

مونس العشاق ، ش ۲مچ ۱ع - ص ۱۲۰

(۱۳۲)

فهرست شماره‌ای نسخه‌های خطی

اندازهٔ رحلی «ب»

- ۲۴۷ - کمنز اللغات : عبد الخالق بن معروف
 ۲۴۸ - انوار التنزیل و اسرار التأویل : بیضاوی
 ۲۴۹ - الکشاف عن حقایق غوامض التنزیل : زمخشری.
 ۲۵۰ - عنوان الشرف الوافی فی اللغة و التاریخ و النحو و العروض و القوافی : شرف الدین مشاوری .
 ۲۵۱ - ذخیرهٔ خوارزمشاهی : اسماعیل بن حسن جرجانی .
 ۲۵۲ - شرح مختصر منتهی السؤل و الامل فی علمی الاصول و الجدل : عضد - الدین ایجی .
 ۲۵۳ - عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات : محمد طرطوسی سلمانى .
 ۲۵۴ - کتاب فی اصول الفقه
 اندازهٔ وزیری «ج»
 ۳۱۸ - حل الموجز : جمال الدین محمد آقسرائی .
 ۳۱۹ - تهذیب الاحکام : شیخ طوسی .
 ۳۲۰ - شرح العرشیه : احسانى .
 ۳۲۱ - کتاب من لا یحضره الفقیه .
- ۳۲۲ - تهذیب الاحکام : شیخ طوسی .
 ۳۲۳ - وفيات الاعیان و انباء ابناء الزمان : ابن خلکان .
 ۳۲۴ - الصحاح فی اللغة : جوهرى .
 ۳۲۵ - شرح القانون لابن سینا .
 ۳۲۶ - ترجمهٔ مفتاح الفلاح : آقا جمال خوانساری .
 ۳۲۷ - مجموعهٔ دو رساله (نهج البلاغه - ارشاد القلوب)
 ۳۲۸ - تفسیر الجلالین : سیوطی و محلی .
 ۳۲۹ - روضة الشهداء : کاشفی
 ۳۳۰ - التوحید : صدوق .
 ۳۳۱ - عین الیقین فی اصول الدین : فیض کاشانی .
 ۳۳۲ - مسالك الافهام الى تنقیح شرایع - الاسلام : شهید ثانی .
 ۳۳۳ - بحار الانوار الجامعة لدرر اخبار الائمة الاطهار : مجلسی دوم .

اندازهٔ ربعی و بغلی «د»

- ۸۱۹ - مجموعهٔ هفت رساله (عصیر عنبی . .)
 ۸۲۰ - حاشیهٔ شرح التجرید للقهوجی : سید صدرالدین دشتکی

- ۸۲۱- اکمال الاصلاح (ترجمه اصلاح العمل): حسن بن محمد علی یزدی
- ۸۲۲- الدرة البهية - یا - نظم الاجرومية : شرف عمریطی
- ۸۲۳- الخلاصة الالفية : ابن مالک
- ۸۲۴- منظومة فی الرجال .
- ۸۲۵- پندنامه : شیخ عطار .
- ۸۲۶- شرح الهدایة : میبدی
- ۸۲۷- رسالة فی الاستصحاب (حاشیة فرائد - الاصول)
- ۸۲۸- مجموعه چهار رساله (تقطیع المقال ۰۰ و ۰۰)
- ۸۲۹ و مجموعه دورسالة (مفتاح القرآن . ۰)
- ۸۳۰- شرح تهذیب المنطق .
- ۸۳۱- مفتاح الفلاح: شیخ بهائی
- ۸۳۲- مصابیح القلوب: حسن شیعی سبزواری
- ۸۳۳- تحفة الزائر : مجلسی دوم
- ۸۳۴- مجموعه پنج رساله: میرزا کافی قاینی
- ۸۳۵- شرح الوافیة : میرصدرالدین رضوی
- ۸۳۶- المختصر النافع: محقق حلی
- ۸۳۷- کتاب فی الفقه .
- ۸۳۸- شرح الهدایة : میبدی
- ۸۳۹- رسالة فی الحساب
- ۸۴۰- الصحیفة الكاملة السجادية : اسام زین العابدین (ع)
- ۸۴۱- تقویم
- ۸۴۲- جامع الاخبار : محمد سبزواری
- ۸۴۳- جنک : محمد مفید بن محمد نبی شیرازی
- ۸۴۴- المقاصد العلیة فی شرح الرسالة الالفية: شهید ثانی
- ۸۴۵- دیوان الصبابة : ابن ابی حجلة
- ۸۴۶- تفسیر سورة الحديد : ملاصدرا
- ۸۴۷- نهج الحق و كشف الصدق : علامه حلی .
- ۸۴۸- الامالی (المجالس) : صدوق
- ۸۴۹- کتاب دعا .

فهرست شماره‌ای نسخه‌های عکسی

(میکروفيلم)

- ۱- مجموعه
- ۲- حمزه نامه (قصه امير حمزه)
- ۳- سكاتيب : عين القضاة همدانی
- ۴- وشاح الدمية : بيهقي
- ۵- تفسير قرآن : نجم الدين عمر نسفي
- ۶- مجموعه چهار رساله (العراضة في الحكاية السلجوقية .)
- ۷- مجموعه (كتاب الصلوة .)
- ۸- ترجمه احياء علوم الدين غزالي
- ۹- فتحنامه (تاريخ آل عثمان) : علي بن ملوك مشي .
- ۱۰- البلغة المترجمة في اللغة .
- ۱۱- قصص انبياء
- ۱۲- مجموعه پنج رساله (ديوان باخرري)
- ۱۳- روضات الجنان وجنات الجنان : بابا فرجی کربلائی
- ۱۴- ترجمه و تلخیص تاریخ بخارای نرشخی
- ۱۵- لطایف الاشارات في حقايق الاشارات : قشیری .
- ۱۶- ترجمه تفسير طبري
- ۱۷- مجموعه سه رساله (الرسالة المفصحة)
- ۱۸- مقصد الاقبال السلطانية و مرصد الامال
- ۱۹- شرح التعرف لمذهب التصوف : ابوابراهيم مستعلي بخاری
- ۲۰- تاج التراجم في تفسير القرآن للاعاجم : محمد اسفرايني
- ۲۱- تاج الحقايق (تفسير) : سلمی نيشابوری
- ۲۲- ذيل تاريخ بغداد
- ۲۳- ترجمه و تلخیص تاريخ نيشابور .
- ۲۴- الانساب : سمعانی .
- ۲۵- ترجمه تفسير طبري
- ۲۶- تنكسوق نامه
- ۲۷- ميهمان نامه بخارا : فضل الله بن روزبهان
- ۲۸- شرح قصيده تائيئه ابن فارض
- ۲۹- مجموعه پنج رساله
- ۳۰- حديقة الحقيقة و شريعة الطريقة : سنائی
- ۳۱- شرح سير العباد الى المعاد .
- ۳۲- شرح سير العباد الى المعاد .

فهرست نامهای کسان و جایها و کتابها و نامه‌ها

آ

ابی بکر بن عبدالواحد مغربی دمشقی:

۱۵۸.

ابن ابی طلحة الكوفي: ۶۸

ابن بابويه - صدوق: ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۸

۸۲، ۶۸، ۵۰

ابن خلکان: ۹۰

ابن دبیثی (حافظ ابو عبدالله -): ۱۳۷

ابن سینا: ۲۵، ۷۰

ابن شهر آشوب: ۷۵

ابن ضجعة: ۶۸

ابن عادل: ۸۳

ابن العربی: ۱۲۴، ۱۳۹

ابن عقیل: ۵۵

ابن فارض: ۱۱۴، ۱۱۵

ابن مالک (جمال الدین ابو عبدالله -): ۵۵

ابن محمد: ۸۳

ابن مقرئ (قاضی شرف الدین): ۷۶

ابن مقلة: ۲۶

ابن ناظم: ۵۵

ابن الوليد: ۶۸

ابن هشام: ۵۵

ابن یونس: ۷

آجروم: ۵۶

آجرومیه: ۵۶

آدم ابوالبشر: ۱۰

آصفیه: ۵۶

آقا زاده پسر ملا صالح مازندرانی: ۲۶

آفسرای طیب (جمال الدین محمد بن محمد بن

اسام فخر رازی): ۵۳

آفسرای: ۵۴

آگره: ۱۰۶

آل آقا: ۱۴۳

آل آقا (محمد بن محمد بنی -): ۲۲

آل سلجوق: ۱۲۱

آنقروی مولوی (شیخ اسماعیل -): ۱۱۵

الف

ابا ایوب: ۱۱۶

ابراهیم: ۴۴، ۹۰

ابراهیم (حاج -): ۱۳۳

ابن آجرومی فاسی صنهاجی - ابن آجروم: ۵۶،

۵۸، ۵۷

ابن ابی حجله (شهاب بن احمد بن یحیی بن

- ابو اسحق ابراهیم بن ولید بن عبد الملک :
 ۹۱ .
 احسانى احمد بن زين الدين : ۷۰ ، ۶۹
 احكام قرآن : ۸۳
 ابوبکر (شیخ سید -) : ۱۴
 احمد بن : ۱۲۴ ، ۹۰
 ابو جعفر سحائی روزنی : ۱۲۶
 احمد بن حامد فقیه : ۱۰۱
 ابو جعفر محمد بن علی : ۱۰۱
 احمد بن حسین بن ساناق : ۱۲۱
 ابو جعفر مختار روزنی : ۱۲۶
 احمد بن مبارکشاه : ۱۳۶
 ابو الجهم خالد بن هانی فقیه : ۱۰۱
 احمد بن پاشا : ۹۸
 ابو حیان : ۸۳
 احمد (شیخ -) : ۱۱۹
 احمد عزی : ۱۰۲
 ابو خالد یزید بن ابی المثنی : ۹۱
 احمد متصوف : ۱۲۴
 ابو سعید : ۱۲۳
 احوال و آثار خواجه طوسی : ۱۲۸
 ابو سعید گورکان = غیاث الدین ابو الفتح
 اخطب خوارزم : ۵۰
 ابو العباس بن عطا : ۱۳۶
 اخلاطی (سید حسین -) : ۳۰۲
 ابو عبدالله ع = جعفر صادق ع (اسام -)
 اخلاق محسنی : ۱۳
 ابو الفتح محمد شیبانی خان : ۱۳۲
 الارث (مسئله فی -) : ۲۱
 ابو القسم اسعد بن علی بن احمد مغتانی روزنی
 اردبیلی : ۷۴
 ۱۲۶
 اردکانی حایری (شیخ محمد حسین -) : ۴۱
 ابو محمد بیرام مفتی : ۹۶
 ارسطو - ارسطاطالیس : ۳۳ ، ۳۲ ، ۳۱
 ابو محمد بن حمزة الحسینی المرعشی : ۶۸
 ارشاد القلوب : ۴۰ ، ۱۹
 ابو محمد حسین حاجی کمال الدین : ۳۰۳
 ارموی (عمر بن محمد بن سالار بن حمد الله -
 ابو الهول : ۵۸
 ۱۰۲ .
 ابهری (اثیر الدین مفضل بن عمر -) : ۷۳
 استصحاب (رسالة فی -) : ۴۰ [ک]
 ابی هارون مکفوف : ۱۰
 استوری : ۱۱۸
 اتحاد العاقل والمعقول (مقاله فی -) : ۴۰
 اسرار الایات (مقاله فی -) : ۳ [ک] ، ۳۳ ، ۸۸ ،
 اجوبة الرسالة المفصحة : ۱۲۷ ، ۱۲۸ ، ۱۳۵ ،
 [ک]
 ۱۴۱
 اسرار العبادات (مقاله فی -) : ۴۰ [ک] ، ۸۸ [ک]
 اجوبة الطوسي للقنوی : ۱۳۵ ، ۱۲۷

- الاسرار فيما اعتقدته من المسائل المختارة: ۲۷
اسعد افندی : ۱۳۱۶، ۱۰۹
اسفار اربعة : ۶۹
اسفراينی : ۷۱
اسفراينی (عماد الدين) : ۹۷
اسکندريه : ۱۵
اسماعيل : ۱۱۹، ۷۴
اسماعيل اول (شاه) : ۱۳۲
استوتکارت (اشتوتکارت) : ۱۲۰
اشتہارد (قریہ) : ۵۱
اشرف الدين علي : ۱۰۶
اصفہان : ۷۲، ۲۸، ۲۶، ۲۵
اصفہانی (سيد هاشم-) : ۳۰۲
اصفہانی (صدرالدين علي-) : ۱۱۵
اصفہانی (فضل الله بن روزبهان-) = فضل
الله بن روزبهان
اصفہانی (معزالدين محمد بن تقی الدين-) :
۳۳، ۲۷
اصفہانی (ملا اسماعيل بن محمد-) : ۷۰
اصلاح العمل : ۳
اصول الفقه (کتاب فی-) : ۴۱ [ک]
اصيل واعظ (عبدالله بن عبد الرحمن حسيني
معروف به-) : ۱۳۰
افضاء الزوجة (مسئلة فی-) : ۲۰ [ک] ۴۲
[ک]
افلاطون : ۳۲، ۲۶، ۸
- افندی (مصطفی عاطف -) = مصطفی عاطف
افندی (محمد اسعد حسين) : ۱۳۱۶، ۱۰۳
افندی (ميرزا عبد الله-) : ۴۵
افيون قره حصار : ۹۸
اکبر پادشا (جلال الدين محمد-) = جلال
الدين محمد اکبر پادشا
اکمال الاصلاح : ۳ [ک]
القيہ شهيد اول : ۸۷
الامالی : ۴۲ [ک]
امير حمزه : ۹۴ [ک]
امير کبير احمد بن سليمان معروف به خواجه
حمد : ۱۱۲
امير علي نايب الصدارة قم = نائب الصدارة
قم
امين (سيد -) : ۴۹
انجيل اهل بيت : ۷۵
اندلس : ۱۵
اندلسی ها : ۵۶
الانساب - انساب العرب : ۱۳۵ [ک]
انصاری (شيخ مرتضى-) : ۴۱، ۴۰، ۷
انصاری هروی (شيخ الاسلام عبد الله بن محمد) :
۱۱۱
انطاکی (داود -) : ۵۸
انوار التنزيل واسرار التأويل : ۴۴
انوار سهيلي : ۱۳
الانوار النعمانية : ۴۵

- الانوار والاسرار = عين اليقين : ۴۴ [ك]
 ۷۷ [ك]
 اوزاع ، اوزاعی : ۱۰
 اولجايتو : ۱۲۳
 ايا صوفيا : ۱۰۵
 ايجی شیرازی شافعی (قاضی عضد-) : ۷۱
 ایران : ۹۷، ۴۸
 ايضاح الاشتباه : ۸
 ايلاق : ۸۲
 ايليا : ۱۵
- پ
- بابا فرجی (درویش حسین حافظ قزوینی تبریزی
 کربلائی-) : ۱۰۸
 باب حادی عشر : ۱۰
 باب حوب : ۱۳۷
 باب جدید قسطنطنیه : ۱۱۹
 باخرز : ۱۲۵
 باخرزی (شیخ الرئيس علی بن حسن -) :
 ۱۲۵، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۱
 بادکوبه : ۹
 باله خلیل : ۱۰۹
 بايزيدخان : ۵۲
 بحار الانوار : ۴۵، ۴۴، ۴۵
 بحرآبادی (ملا-) : ۷۴
 بحرانی (شیخ عبدالله بن نورالله-) : ۴۵
 بحر الجواهر : ۵۴
- بخارا : ۹۸، ۹۹، ۱۳۲
 بخاری (ابراهيم بن اسماعيل بن محمد
 مستعلی-) : ۱۱۰
 بخاری کلابادی (شیخ ابوبکر ابواسحق محمد-) :
 ۱۱۱
 بدوح : ۳۰۱ .
 برده سیری کرمانی (شمس الدین محمد ایل
 طغان-) : ۱۲۰، ۱۳۰
 برورودی (محمد شفیع ابن میرزا حسین-) : ۶
 برونه : ۱۰۶
 برهان الدین ابواسحق ابراهیم بن حسن :
 ۵۶
 بریان (شیخ برهان الدین غزنوی-) : ۱۰۵
 بشیر آغا (حاج-) : ۱۲۶
 بصره : ۱۵
 بغداد : ۱۵، ۹۹، ۱۰۱، ۱۰۵، ۱۳۷
 بغدادلی وهبی : ۹۹
 بغدادی تنوخی جماهیری (ابوالفتح -) :
 ۱۴۱، ۱۴۲
 بلغار : ۹، ۱۳۷
 البلغة المترجمة فی اللغة : ۹۴ [ك]
 بمبئی : ۹۷، ۴۸
 بورینی (بدرالدین ابوالضیاء حسن بن محمد
 دمشقی صغوری-) : ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶
 بورسه : ۱۰۲، ۱۴۲
 بونی مغربی (ابوالعباس-) : ۳۰۱، ۳۰۲
 بهائی (شیخ-) : ۲۶، ۲۷، ۸۶
 بهبهانی (آقا عبدالله بن محمد جعفر -) : ۵۰

- تاج التراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم :
 ۹۷ [ک]
 تاریخ آل سلجوق : ۱۱۶، ۹۸ [ک] ۱۲۱
 [ک]
 تاریخ آل عثمان = فتحنامه : ۱۱۷، ۹۸
 تاریخ اولجایتو : ۱۲۳، ۹۹
 تاریخ بخارای نرشخی (ترجمه وتلخیص -) :
 ۹۸ [ک]
 تاریخ سلاطین کرمان = سبط العلی للحضرة
 العلیا : ۹۹ [ک] ۱۱۰ [ک] ۱۲۲
 [ک]
 تاریخ سلطان محمد خدا بنده = تاریخ
 اولجایتو
 تاریخ مدینة السلام بغداد : ۱۳۷ [ک]
 تاریخ نیشابور (ترجمه وتلخیص -) : ۹۹ [ک]
 تبریز : ۱۰۹، ۱۰۸
 تبریزی (یار علی -) : ۱۰۳
 تبریزی قونوی شافعی (علاء الدین علی -) :
 ۱۱۱
 التبصیر فی الدین : ۹۷
 تجدید غسل (مسأله در -) : ۵ [ک] ۲۱
 [ک]
 تجربة القلم : ۱۰۰ [ک] ۱۳۰ [ک]
 تحریر : ۸۴، ۸۱
 تحریر مجسطی : ۲۸
 تحفة الزائر : ۵ [ک]
- ۷۶، ۵۱، ۴۶، ۴۲، ۴۰، ۲۱، ۱۷
 بهبهانی (آقا محمد باقر -) : ۷۲
 بهبهانی (محمد اسمعیل بن محمد علی -) : ۲۲
 بهبهانی (محمد تقی بن محمد جعفر -) : ۸۷،
 ۸۹، ۸۸
 بهبهانی (محمد حسن بن محمد جعفر -) : ۲۲
 بهبهانی (محمد جعفر بن محمد علی -) : ۷۷
 بهبهانی محمد علی بن محمد باقر -) : ۲۳، ۲۲،
 ۸۸، ۷۸، ۴۸
 بهرام شاه : ۱۰۶
 بیانی (دکتر -) : ۱۲۴
 بیرونی : ۷
 بیهقی (کمال الدین حسین بن علی نقی
 کاشفی -) : ۱۳
 بیضاوی (قاضی ناصر الدین -) : ۴۷، ۴۳
 البیع (تعارض الوکیل والموکل فی مسئله
 فی -) : ۲۰ [ک] ۴۶
 بیهقی (ابوالحسن علی بن زید) : ۱۴۱
- پ
 پندنامه عطار : ۴ [ک]
 پهلوان : ۸۳
 پیامبر اسلام (ص) - پیغمبر : ۷، ۱۰، ۱۳،
 ۱۳۲، ۹۸، ۷۴، ۲۵، ۱۶
- ت
 تائیه صغری : ۱۱۵
 تائیه کبری : ۱۱۵

- تحفة العاشقين : ۸
تحفة المقلدين : ۳
تحفة الملوك : ۱۲۴ [ك]
تذكرة : ۸۱
تذكرة الاولياء : ۱۰۰ [ك]
تذكرة نصرآبادى : ۲۶
ترجمه احياء علوم الدين غزالى : ۱۰۰ [ك]
ترجمه اصلاح العمل = اكمال الاصلاح : ۴
[ك] ۶ [ك]
ترجمه تفسير طبرى : ۱۰۱ [ك]
ترجمه مفتاح الفلاح : ۶ [ك]
ترجیع بند در مستایش شهر سلطانیه ... :
۱۰۲ [ك] ۱۲۳ [ك]
ترشیزی (محمدصادق بن عبدالحی-): ۲۸
تركان (قبائل-) : ۱۶
تزئین الاسواق بتفصیل الاشواق : ۵۸
التسهیل : ۳۳، ۲۷
تعارض الوكيل والموكل فى مسئلة فى البيع =
البيع .
التعرف لمذهب التصوف : ۱۱۱
تغلبی : ۱۳۶
تفتازانى : ۶۹
تفسير سورة الحديد : ۴۷ [ك]
تفسير قرآن : ۱۰۲ [ك]
تفسير كبير : ۸۳
تقطيع المقال فى نصرة القول بالانفعال : ۲۲
[ك] ۴۸ [ك]
تقويم (كتاب -) : ۷
تلسمانی (عفیف الدین سلیمان بن علی -) :
۱۱۵ .
تنقيح : ۸۱، ۸۴
تنكابنی (سید علی هندى-) = هندى
تنكابنی (میرزا محمد-) : ۴۴
تنكسوةنامه : ۱۰۳ [ك]
تنوخى جماهيرى (ابوالفتح-) = بغدادى
تويننگن : ۱۰۷
النوحيد : ۴۸ [ك]
توفيق (محمد-) : ۱۰۲
تونى (شيخ على بن محى الدين جامعى-) :
۲۷ تا ۲۹ .
تونى طوسى (ملا عبدالله بن حاج محمد
بشرويه اى-) : ۷۲
تهذيب الاحكام : ۴۹ [ك] ۸۲ [ك]
تهذيب المنطق : ۶۹
تهران : ۲۶، ۲۷، ۳۱، ۷۷، ۹۸، ۹۹،
۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۵، ۱۱۰،
۱۱۲، ۱۱۶، ۱۱۹، ۱۲۴، ۱۲۶،
۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸،
۱۴۰، ۱۴۲
التيسير فى التفسير : ۱۰۳
تيمور (امير-) : ۱۰، ۱۳۱
ث
ثعالبي : ۱۲۵

چلبی: ۱۴۰، ۱۳۶، ۱۱۵

چلبی (ابوبکر عمر بن محمد بن عثمان -):

. ۱۲۴

چلبی (حسین-) : ۱۴۲، ۱۰۰

ح

حاشیه الروضة البهية = شرح لمعه : ۲۱

[ک] ۵۱، ۲۵ [ک]

حاشیه شرح تجرید : ۷۴

حاشیه شرح التجريد للنفوسچی: ۵۱ [ک]

حاشیه شرح عضدی: ۷۱

حاشیه فرائد الاصول : ۴۰ [ک] ۵۲

[ک]

حافظ شیرازی (خواجه-) : ۲۵، ۸

الحارثی الکبیر : ۵۴

حایری اصفهانی (امیر سید علی طباطبائی-) : ۳

حجاج بن یوسف : ۱۱۸

حدوث (رساله-) : ۶۹

حدیقة الحقیقة وشریعة الطريقة [ک]: ۱۰۵،

۱۱۸ - ۱۲۹، ۱۲۰

حدیقة السعداء : ۱۴

حرز الامانی : ۵۶

الحساب (رساله فی-) [ک]: ۵۲

حسکویه بن محمد بن حسکویه : ۱۰۲

حسن ع (امام-) : ۴۴، ۸

حسن بک : ۱۱۷

حسن بن احمد بن محمد ابوعلی : ۱۳۸

ج

جابر : ۲۵

جامع الاخبار : ۵ [ک] ۵۱

جامع الاصول : ۸۲

جامعی عاملی تونی (شیخ علی بن محی الدین -)

= تونی

جاسی : ۱۱۶

جاوی (عبدالرحمن-) : ۵۸

جرجیس : ۱۱۸

جزائری (سید نعمه الله - محدث-) : ۴۸، ۴۵

جعفر بن محمد : ۵۱

جعفر صادق (ع) (امام-) - ابو عبدالله : ۴۹،

. ۱۳۶

جعفر قاضی (شیخ-) = قاضی

جلال بن محمد بن عماد : ۴۳

جلال الدین محمد اکبر شاه : ۱۰۶، ۱۰۷

جلخ بن عیسی : ۱۳۷

جماهیری (ابوالفتح-) = بغدادی

جنة الواقية : ۹

جنگ : ۷ [ک]

جنیدی (ابی سعید-) : ۱۰۰

جوامع (کتاب -) : ۷۰

جواهر التفسیر : ۱۳

جوهری فارابی (ابونصر اسماعیل بن حماد-) :

. ۷۴

چ

چرنداب : ۱۰۹

- حسن بن عالی بن مندرب فقیه : ۱۰۱
 حسن التصرف : ۱۱۱
 حسن (حاجی-) : ۳۰۱
 حسن (ملا-) : ۷۴
 حسنی حسینی (امیر صفی الدین مجتبی-) : ۱۰۸
 حسین - میر حسین : ۶۲
 حسین ع (امام-) : ۸، ۱۴
 حسنی (ابوالقاسم-) : ۵۳
 حسینی (حسین بن رضا-) : ۶۲
 الحقایق : ۱۳۶ [ک]
 حکماء ختا : ۱۰۴
 حکماء یونان : ۱۰۴
 حکمت خالصه ارسطو : ۳۲، ۳۱
 حکیم : ۶۲
 حل الموجز : ۵۲ [ک]
 حماد : ۶۸، ۶۲
 حمدان : ۶۲
 حمدویه : ۶۲
 حمران : ۶۲
 حمزه : ۶۲
 حمزه نامه : ۱۰۷، ۹۴ [ک] ۱۱۹
 حمصی رازی : ۵۰
 حمید : ۶۲
 حنظله : ۶۲
 حواشی حکمة الاشراف : ۶۹
 حوب : ۱۳۷
 حیدر : ۶۲
 حیدرآباد : ۷۶
 خ
 خاقانی جزایری (محمد بن علوان-) : ۸۷
 خان عالم آراء = ابوالفتح محمد بن شیبانی
 خبره الفقهاء : ۱۱۸
 ختا : ۱۰۴
 خردنامه : ۲۷
 خضر : ۱۲
 خضری : ۱۲
 خطاط (عبدالرحیم بن محمد بن ابی الفتح-) :
 ۱۰۷
 خلاصه الفیه : ۵۵
 خلاصه الحساب : ۵۲
 خلاصه الحکمة : ۹
 خلاصه الروضة : ۱۴
 خلخالی (سلاجان-) : ۷۴
 خواب گزاری : ۱۰۸ [ک] ۱۲۴ [ک]
 خواجه حمد = امیر کبیر احمد بن سلیمان
 خواجه فاضل = فاضل
 خواجه مولانا = فضل الله بن روزبهان
 اصفهانی : ۱۳۲
 خواجه ناصرالدین منشی : ۱۲۲
 خوارزم : ۱۲
 خوارز شاه (علاءالدین-) : ۱۲
 خوارز شاهیان : ۱۲۱
 خوارزمی طبیب (محمد بن احمد-) : ۷۱

- خوانساری (جمال الدین محمد بن حسین-):
 ۹۷، ۷۲، ۴۵، ۶
 خوشنویس (میرزا عبدالحسین-): ۲۶
 خوید کی (شرف الدین-): ۵۱
- د
- دارالسعادة: ۱۲۶
 دانشگاه تهران: ۹۸، ۳، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۱۶، ۱۱۲، ۱۱۰، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۱۹، ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۰، ۱۴۲، ۱۴۶
 دانشگاه کمبریج: ۱۰۶
 دبیت: ۱۳۷
 الدرّة البهیة- نظم الاجروسیة: ۵۵ [ک]
 ۸۸، ۵۶
 درخشی (محتشم بن هادی بن محتشم بن عمید-
 الملك بن محمد بن نظام الدین...: ۲۷
 دروس شهید: ۸۴، ۲۷
 درویش خان مفتش اوقاف: ۱۲۹
 درویش علی بن شمس الدین: ۹۱
 دریمان فسا: ۷۱
 دژدریمان فسا: ۷۱
 دشتکی (سید صدر الدین محمد حسینی
 شیرازی-): ۵۱
 دعبل: ۶۴
 دفع المناوات: ۵۰
 دقّی (یحیی بن علی بن محمد حسینی-): ۷۵
- ذ
- ذاکر (سید محمد بن حامد-): ۵
 ذخیره خوارزمشاهی: ۷۰
 ذرا: ۶۳
 ذریع: ۶۲
 الذریعة: ۱۲۵، ۴۸، ۴۷، ۴۶، ۶، ۵
 ذیل تاریخ مدینه السلام بغداد: ۱۳۸ [ک]
 ذیل میرالعباد: ۱۰۸ [ک] ۱۲۱ [ک]
 ذی النورین: ۱۴۱
- ر
- رازی (ابو عبدالله محمد-): ۳۳
 رازی انوه؟ (محمد بن حسن بن-): ۹۶

- رازى (حكيم اوحدالدين طبيب -): ١٠٨،
 روزنامجة الثانية : ١٢٦ [ك] ١٣٩ [ك]
 روضات الجنان و جنات الجنان : ١٠٨ [ك]
 روضات الجنات: ٤٦، ٤٥
 الروضة البهية - شرح لمعه: ٢١، ٢٥، ٨٤
 روضة الشهداء: ١٣ [ك]
 روضة الواعظين : ٥٥
 روم : ٥٣
 رونق (ميرزا محمد بن ابى الفتح خان سرعشى
 شوشترى -): ٣
 رى : ٤٨
 رياح : ٦٣
 رياض العلماء : ٤٥
 رياض المسائل : ٣
 ريحانة الادب : ٢٧، ٤٤، ٥٧
 ز
 زادن : ٦٣
 زبعرى : ١٠
 زبور آل محمد (ص): ٧٥
 زجراء : ٦٣
 زرادشت : ٣٣
 زريق: ٦٢
 زكاء : ٦٣
 زكريا : ٦٣
 زمخشري : ٨٢
 زنجاني (فرج -): ١٠٩
 رازى (حكيم اوحدالدين طبيب -): ١٠٨،
 ١٢١ .
 رازى (على حافظ -): ٥١
 رافع : ٦٢
 ربعى: ٦٢
 ربيع : ٦٢
 رجال كشى (كتاب -): ١٠
 الرجال (منظومة فى -): ٦١ [ك]
 رحمة الله بن عبدالله : ١٤٠
 رحيق التحقيق (بندى از-): ١٠٨ [ك] ١٢١
 [ك]
 رسائل انصارى - فرائد الاصول: ١٠٧، ٤١
 الرسالة المفصحة عن منتهى الافكار : ١٢٦،
 ١٣٧ [ك] ١٤١
 الرسالة الهادية : ١٢٨ [ك] ١٣٨ [ك]
 رسم قرآن (رساله در-): ٢٤ [ك]
 رشيد بن غالب مجتبى - كنت رشيد دحداح:
 ١١٥، ١١٤
 رشيد الدين فضل الله همدانى : ١٠٣
 رضوى (جعفرن فضل الله -): ٧١
 رضوى (ميرزا ابوطالب -): ٢٧
 رضى (سيد-) : ١٩
 رفاعة : ٦٢
 رقيم: ٦٢
 روح : ٦٢
 الروزنامجة الاولى: ١٢٥ [ك] ١٣٨ [ك]

- زرنبین: ۲۴۱، ۲۳۲
 روزنی (ابوجعفر سحائی-) = ابوجعفر سحائی
 روزنی (مختار-) = ابوجعفر.
 روزنی ابوالقاسم اسعد بن علی-) = ابوالقاسم
 روزنی (عبد الحمید-) = عبد الحمید
 روزنی (عماد الدین-) = عماد الدین محمد
 روزنی (قاضی منصور-) = قاضی منصور
 زیاد: ۶۳
 زیج خواجه طوسی: ۷۷
 زید: ۶۳
 زین الدین: ۶۳
 زین العابدین: ۶
 زین العابدین- امام سجاد (ع): ۲۵، ۷۵
 زینون: ۵۷
 زیوانی (حاج شیخ حبیب الله قمی-) : ۵۱
- ص
- سائق الاطعان: ۱۱۵
 سابری: ۶۸
 سامانی (امیر ابومحمد بن نوح بن نصر بن احمد):
 ۹۸.
 سباعی (شیخ فتح بن هبة الدین محمود-) : ۶۱
 سبعه المرجان: ۱۰
 سبز واری (محمد باقر محمد مؤمن محقق-) : ۴۸
 سبز واری (محمد بن محمد-) : ۵۰
 سبکتکین: ۹۸
 ستوده (دکتر-) : ۱۳۲
 سجستانی (خلیل بن احمد-) : ۱۰۱
- سحائی روزنی = ابوجعفر
 سحبان: ۲۶
 سیدی: ۵۴
 سراج هندی (قاضی-) = هندی
 سرخاب: ۱۰۹
 سرخسی (محمد بن منصور-) : ۱۱۳
 سری بن احمد: ۹۰
 سری بن مغلس: ۹۰
 سعادت نامه: ۱۴
 سعد: ۶۳
 سعد بن علی: ۹۰
 سعد بن محمد: ۹۰
 سعدی: ۲۵
 سعدی چلبی: ۸۳
 سعید: ۶۳، ۶۲
 سعیده: ۶۳
 سعیدی بصری (ابوحفص ربیع بن صبیح-) : ۸
 سفیان: ۶۳
 سفینه البحار: ۴۶
 سکین نخعی: ۱۰
 سلار: ۶۴
 سلام: ۶۳
 سلامة: ۶۳
 سلطان العلماء: ۵۱، ۲۵.
 سلطان العلماء (محمد جعفر-) : ۷۳
 سلطانیه: ۱۲۳
 سلمانی (محمد بن محمود بن احمد طرطوسی-) : ۱۵

- سلمة : ۶۴
 سلمی نیشابوری (ابو عبدالرحمن محمد بن حسین -) : ۱۳۶
 سلیمان : ۶۴
 سلیمان صفوی (شاه -) : ۴۴، ۲۴۴
 سلیمی = بیهقی سبزواری
 سماعة : ۶۴
 سمرقندی : ۱۰۳، ۱۰۱، ۹، ۴
 سمرقند نجیب الدین -) : ۵۴
 سمرقندی (نجم الدین ابی جعفر عمر بن محمد نسفی) = نسفی
 سمط العلّی للحضرة العلیا = تاریخ سلاطین کرمان : ۹۹ [ک] ۱۱۰ [ک] ۱۲۲ [ک]
 سمعانی مروزی شافعی (ابو سعد عبد الکریم -) : ۱۲۷، ۱۳۵
 سنائی : ۱۰۰، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۱۴
 سنائی : ۱۱۶، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۸، ۱۲۹
 سنان : ۶۴
 سنجر : ۹۹
 سندی : ۶۴
 ستهوری (علی بن حسن شافعی مقری -) : ۵۷
 «ودة : ۶۴
 سولید : ۶۴
 سهروزی مقتول (شهاب الدین -) : ۱۲۰
 سهل : ۶۴
 سیام : ۹
 سید امین = امین
 سید صدرقمی (میر صدرالدین محمد بن سید محمد باقر -) = قمی
 سید قصیر = علم الهدی محمد بن حاج میرزا معصوم
 سید محمد مجاهد = مجاهد
 سید میرزا (مرشد الدین عبدالله معروف به) : ۱۳
 سیرالعباد الی المعاد : ۱۱۰ [ک] ۱۱۹، ۱۲۰ [ک] ۱۲۹ [ک]
 سیف : ۶۴
 سیوری (فاضل مقداد -) : ۱۰
 سیوطی (جال الدین -) : ۴۶، ۴۷، ۵۵، ۱۱۵
 شی
 شاذان : ۶۴
 شاطبی : ۵۶
 شبستری (ملا مشهد ابن ملا حسینعلی -) : ۶۹، ۷۰
 شتیر : ۶۴
 شتیره : ۶۴
 شجاعی زوزی (ابوبکر -) = ابوبکر
 شجره : ۶۴
 الشجرة الطيبة : ۲۷
 شرایع الاسلام : ۸۵
 شرح ایات خواجۀ طوسی در مراتب موجودات : ۲۹

- شرح تائیه صغری: ۱۱۶
 شرح تجرید: ۷۴، ۵۲
 شرح التعریف لمذهب التصوف: ۱۱۰ [ک]
 شرح تهذیب المنطق: ۶۹ [ک]
 شرح جامع: ۷۴
 شرح حکمة الاشراق: ۷۴
 شرح خطائی: ۷۴
 شرح رساله عشق: ۱۲۰
 شرح سیرالعباد الى المعاد: ۱۱۲ [ک]
 ۱۱۳ [ک]
 شرح شرایع: ۸۱
 شرح طوابع: ۷۴
 شرح العرشية: ۶۹ [ک]
 شرح القانون: ۷۰ [ک]
 شرح قانون قطب: ۵۴
 شرح القصيدة التائية: ۱۱۴ [ک] ۱۳۹ [ک]
 شرح مواقف: ۷۴
 شرح مختصر المتهی السؤل: ۷۱ [ک]
 شرح نافع: ۸۱
 شرح واحدی بردیوان متینی: ۱۱
 شرح الهدایة: ۷۴ [ک]
 شرح حیل: ۶۴
 شنب غازان: ۱۰۹
 شوشتری اصفهانی (محمد باقر بن غیاث الدین منصور): ۴۹
 شوشتری (حسین ابن حاجی محمد واعظ: ۳
 شوشتری شهید ثالث (قاضی نورالله -):
 ۷۱، ۷
 شوشتری سرعشی میرزا محمد بن ابی الفتح خان =
 رونق .
 شوکت: ۹۶
 شهاب: ۶۴
 شهرستانی حایری (میرزا محمد حسین -): ۴۱
 شهید اول: ۸۷، ۲۷
 شهید ثالث = شوشتری (قاضی نورالله)
 شهید ثانی: ۸۷، ۸۴، ۶۲
 شیراز: ۱۳۰
 شیرازی (شیخ رکن الدین -): ۱۱۵
 شیرازی (محمد علی بن محمد تقی بن شاه محمد -): ۲۲
 شیرازی (مفید بن محمد نبی -): ۷
 شیرازی همدانی (عباس بن حاج محمد -): ۷۷
 شیروانی (رستم بن احمد -): ۱۲۶
 شیروانی (ملامیرزا - میرزای -): ۷۲، ۴۵
 ص
 صائب: ۹۶
 صاعدی قراوی (ابو عبدالله محمد بن فضل -):
 ۱۴۰ .
 صاعدی قراوی (فضل بن احمد -): ۱۴۰
 صالح: ۱۳۲، ۶۴
 صباح: ۶۵
 صبیح: ۶۵
 الصحاح فی اللغة: ۷۴ [ک]
 الصحیفة الکاملة السجادية: ۷۵ [ک]
 صدر السلطنة: ۲۶

- عبدالصمد احمد بن صدر الدين محمد بن
عبدالصمد: ۷۴
عبدالعالي بن محمد بن محمد بن عبدالعالي-
بن نجد: ۸۴
عبدالعزیز: ۶۶
عبدالعزیز بن برهان الدين عبدالعزیز: ۹۸
عبدالعظیم: ۶۶
عبدالغفار: ۶۶
عبدالکریم: ۷۴، ۶۶
عبدالکریم (آخوند ملا): ۴۸
عبدالله: ۹۰، ۶۶
عبدالله (پدر رسول اکرم ص): ۱۰
عبدالله بن عبد السلام: ۹۰
عبدالله بن محمد بن علی بن احمد بن محمد علی: ۵۸
عبدالله بن مطرق بن هسان (شیخ بخاری): ۹
عبدالله بن یوسف: ۹۰
عبدالله (حاجی): ۷۲
عبداللهیه (سلسله): ۱۰۹
عبدالملک: ۹۰، ۶۶
عبدالمؤمن: ۶۶
عبد الواحد: ۶۶
عبد الوهاب: ۹۰
عبد الوهاب (آقا میرزا): ۲۶
عبید - عبیده: ۸۶
عبیدالله: ۶۶
عتیبه: ۶۶
عتیق: ۶۶
عثمان: ۶۶
عثمان بن سلطان مصطفی خان (سلطان): ۱۳۳
عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات: ۱۵
عدی: ۶۶
العراضة فی الحکایة السلجوقیة = تاریخ آل
سلجوق: ۹۸ [ک] ۱۱۶ [ک]
[ک] ۱۲۱
عراق: ۸۴
عربشاهی (جمال الدین محمود حسنی -):
۱۰۷، ۱۰۶
عرض المجالس: ۷۶ [ک]
عرفة: ۶۶
عرفی: ۱۱
عزالدين عبد الحمید: ۷۴، ۷۳
عزیز: ۱۱۸، ۶۶
عسیمی (شیخ نورالدین علی): ۱۴۲
عسیلی (شیخ یحیی): ۱۴۲
عصیر عنبی (پاسخ و پرسش درباره حکم): ۱۹
عضدی: ۷۱
عطار: ۱۲۴، ۱۱۹، ۴
عطیة: ۶۶
عقبه: ۶۶
عقل نامه: ۱۱۶ [ک] ۱۲۹ [ک]
عقیل: ۶۶
عقیلی (محمد بن حسین بن محمد هادی): ۹
العلاء: ۶۶
علاء الدین خوارزمشاه = خوارزمشاه
علاء الدین عطیه (شیخ): ۱۱۵

علامه حلی: ۸۸، ۸	عمرو (قاضی سمرقند -): ۴
علاء: ۶۶	عمریطی (شرف الدین یحیی بن نورالدین -)
علقمة: ۶۶	شافعی انصاری (-): ۵۷، ۵۶، ۵۵
علماء سمرقند: ۱۰۶	عنيسة: ۶۶
العلماء الصدور: ۴۵	عنوان الشرف الوافی: ۷۶ [ک]
علم الهدی: ۷۷	عواجقی = سلکزی عواجقی (عبدالله بن)
علم الهدی (محمد بن حاج میرزا معصوم -): ۴۰	سليمان (-)
علم اليقين: ۷۷	العوالم الكبير: ۴۵
علوسی: ۲۷	عوری (سبارکشاه -): ۱۲۱، ۱۰۸
علوی حسینی (میرضیاء الدین محمد بن جمال الدین -): ۳۰، ۲۹، ۲۵، ۲۴	عون: ۶۶
۳۵	عیسی: ۶۶
علی: ۶۶	عیسی بن عباس بن عبدی: ۱۸
علی بن ابی طالب - امیر المؤمنین - علی (ع):	عیض: ۶۶
۷۴، ۵۸، ۲۶، ۲۵، ۱۹، ۱۸، ۱۱، ۹	عین القضاة همدانی: ۱۳۱
علی بن رضی: ۸۵	عین الیقین فی اصول الدین: ۷۷ [ک]
علی بن ساوک منشئ: ۱۱۷	غ
علی پاشا (سید): ۱۳۸	غازان: ۱۰۹
علی عزت: ۱۲۶	غازان محمدخان = محمدخان
علی محمد بن علی شریف: ۲۶ تا ۲۴	غالب: ۶۶
علی (ملا -): ۵۱	غديرخم: ۲۵
عمادالدین عربشاه یزدی = یزدی	غرایب العجایب و عجایب الغرایب: ۵۸
عمادالدین محمد زوزنی: ۱۲۶	غزالی: ۱۰۰، ۲۵
عمادی حنفی (ابراهیم بن عبد الرحمن -): ۵۱	غزنوی شیخ برهان الدین = بریان
عمار: ۷۶	غیاث: ۶۷
عمر: ۶۶	غیاث الدین ابوالفتح ابوسعید گورکان: ۱۳۰
عمران: ۶۶	غیاث اللغات: ۱۰
عمرکی: ۶۶	ف
	فارابی: ۱۰

- فارس: ۶۷
 فاروق: ۱۴۱
 فاضل (خواجه): ۷۴
 فاس (شهر): ۵۶
 فاسی = ابن آجرومی
 فاسی (محمد): ۳۰۳
 فاضل اردکانی = اردکانی
 فاضل (خواجه): ۷۴
 فاضل مقداد = سیوری
 فاطمة (س): ۵۸
 فاکهة: ۶۷
 فتاح الجامع بمفاتیح الشرایع: ۷۸، ۲۳ [ک]
 فتال نیشابوری: ۵۰
 فتحنامه = تاریخ آل عثمان: ۹۸ [ک]
 ۱۱۷ [ک]
 فخرالدین (میر): ۷۴
 فخری نامه: ۱۱۸ [ک] ۱۲۹
 فرائد الاصول = رسائل
 فراهی (ابونصر): ۸۰
 فرزاق: ۲۵
 فرغانی (محمد بن احمد): ۱۱۵
 فرهاد بن ولیعهد = فرهاد میرزا - معتمدالدوله:
 ۷۰
 قسا: ۷۱
 فصول الحق: ۲۷
 فضالة: ۶۷
 فضل الله بن روزبهان اصفهانی: ۱۳۲
 فضولی بغدادی: ۱۳
 فطرت سمرقندی: ۹۶
 فلاسفه متقدم: ۱۱۰
 فلسفه اولای ارسطو: ۳۳
 فندرسکی (میرزا ابوالقاسم حسینی - امیر
 ابوالقاسم حسینی استرآبادی): ۲۷،
 ۳۲، ۳۰، ۲۸
 فوحانی (محمد علی): ۷۵
 فهرست کتابخانه الهیات: ۵۲
 فهرست کتابخانه سپهسالار: ۱۰۶، ۴۶
 فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران -
 ف - دانشگاه: ۱۸، ۴۹، ۵۱، ۷۱،
 ۱۱۶، ۸۴، ۷۵
 فهرست الكتب الموجودة بالمكتبة الازهرية:
 ۵۶
 فهرست میکروفیلم کتابخانه مرکزی دانشگاه
 تهران: ۱۲۴، ۳۲، ۲۸
 فیض: ۶۷
 فیض الهی (رساله): ۳۳
 فیض قدسی: ۴۶، ۴۵، ۴۴
 فیض کاشانی (محمد بن مرتضی) = کاشانی
 فیومی (عبدالعزیز): ۱۳۶
 ق
 قائم عجب (حضرت): ۲۵
 قابوس بن وشمگیر: ۱۰
 قادری (قاسم بن ابوالفضل): ۷۵
 قاری (شیخ شمس الدین محمد): ۸۷، ۲۴، ۱۳

- قاسم (ملا-) : ۷۴
قاضی سمرقند عمر = عمر
قاضی محمد سعید بن محمد باقر قمی = قمی
قاضی (ملا-) : ۷۴
قاضی منصور روزنی : ۱۲۶
القانون : ۵۴
قارین : ۲۹، ۲۷
قاینی (حسین بن شرف الدین علی بن ملک محمد -) : ۴۹
قاینی (میرزا ابو جعفر کافی -) : ۲، ۱۴، ۲۴، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۸۵
قاینی درخشی (محشم بن هادی -) = درخشی
قباوی (ابونصر احمد بن محمد بن نصر -) : ۹۸
قبحاق (قبایل -) : ۱۶
قتیبه : ۶۷
قراوی = صاعدی
قرشی (ابوالحسن - ابن نفیس) : ۵۴
قرشی اموی شافعی دمشقی (عبد الرحیم -) : ۱۳۸
قرطه : ۶۷
قزوینی (زکریا بن محمد -) : ۱۵
قسطنطنیه : ۱۱۹
قسم : ۶۷
قشیری نیشابوری استوائی (ابوالقاسم عبد الکریم - بن هوازن -) : ۱۴، ۱۳۹، ۱۴۰
قصص انبیاء : ۱۱۸ [ک]
قصص العلماء : ۴۵
قصه امیر حمزه : ۱۰۷ [ک] ۱۱۹ [ک]
قطب : ۵۴
قلعه دمشق : ۱۳۸
قم : ۴۸
قمشه : ۹
قمی (حاج شیخ عباس -) : ۴۶
قمی (میرصدرالدین محمد ابن سید محمد -) : ۷۲
قمی (قاضی محمد سعید بن محمد باقر -) : ۴۸
قوام کرمانی (محمد بن احمد بن محمود -) : ۱۰۵
قوشچی (ملاعلی -) : ۵۲
قونوی اصولی شافعی (علاء الدین علی بن اسمعیل -) = تبریزی
قونوی (صدرالدین محمد بن اسحق -) : ۱۲۶، ۱۳۸، ۱۲۸ تا
قونیه : ۵۴
قیروانی (علی بن ایبطالب -) : ۹
قیس : ۶۷
قیصر (حاجی -) : ۱۴
قیصری (شرف الدین داود بن محمود -) : ۱۱۵
ك
کارنامه بلخ : ۱۱۹، ۱۳ [ک] ۱۳۰ [ک]
کاشان : ۷۱
کاشانی (ابوالقاسم بن عبد الله -) : ۹۹، ۱۲۳
کاشانی (محمد بن مرتضی معروف به فیض -) : ۷۷
کاشانی نطنزی (عزالدین محمود بن علی -)
= نطنزی
کاشف : ۹۶

- کاشفی سبزواری بیهقی (کمال الدین حسین
بن علی نقی) = بیهقی
کاشی کمال الدین عبدالرزاق (-): ۱۱۵
کاظمی (شیخ محمد قاری ابن شیخ شمس
الدین -) = قاری
کاظمی (شیخ فخر الدین ابن شیخ عبدالعلی -):
۸۲ .
کافور: ۶۷
الکافی: ۸۲
کافی (حسین علی واعظ معروف به -): ۵۴
کافی (محمد بن فیروز شاه -): ۵۴
الکامل: ۵۴
کتابخانه آصفیه: ۵۶
کتابخانه الازهریه: ۵۶
کتابخانه دانشکده الهیات: ۲۷
کتابخانه سپهسالار: ۹۷، ۲۷
کتابخانه مجلس شورای ملی: ۲۷
کتابخانه مدرسه مروی: ۱۲۸
کتابخانه مرکزی دانشگاه = فهرست
کتابخانه مرکزی
کتابخانه معارف خانه جمال الدین محمد
محمود عربشاهی: ۱۰۶
کتابخانه ملی ملک: ۲۷
کتاب من لایحضره الفقیه: ۸۲ [کک]
کثیر: ۶۷
کجیل: ۱۰۹ .
کچوئیة لنجانی اصفهانی (محمد علی بن جان
علی -): ۴
کرام: ۶۷
کر بلا: ۳
کردین: ۶۷
کرمان: ۳۱
کرمانشاه - کرمانشاهان: ۷۲، ۷
کرمانشاهی = بهبهانی
کرمانشاهی (سلا محمد -): ۸۵، ۸۸، ۸۹
کرمانی (حاج عبدالحلیم -): ۱۳۷
کرمانی (شمس الدین محمد اید طغان برده
سیری -) = برده سیری
کرمانی (محمد بن احمد بن محمود معروف به
قوام) = قوام کرمانی
کریم (مولی -): ۳
الکشاف عن غوامض التنزیل: ۸۲ [کک]
کشف الظنون: ۵۶، ۵۷، ۱۰۳، ۱۱۱
کشف الوجوه الغر: ۱۱۵
کشی: ۱۰
کعب: ۶۷
الملكته: ۱۰۶
کلیب: ۶۷
کلیب بن معاویه: ۴۹
کمبریج: ۱۰۶
کمیت: ۶۷
کمیل: ۶۷
کنکر: ۶۷
کنوز ورسوز = سیرالعباد الی المعاد
کوپریش (ابوالعباس ابن وزیر ابی -
عبدالله): ۱۴۰

- کوثری : ۹۷
 کوشیار : ۷
 کوفی (ابن ابی طلحة) = ابن ابی طلحة
 کویری (محمد بن ابی الفتح بن عمر) : ۱۲۴
- گ
- گرگانی (اسماعیل بن حسن بن محمد موسوی) :
 ۱۲
 گرگانی (سید حسین مفتی) : ۵۰
 گرگالی (سید شریف) : ۸۵ ، ۶۹
 گلیگان (زین العابدین) : ۲۶ ، ۲۴
 گل و خسرو شاه صفاهان : ۱۱۹ [ک]
- ل
- لاله ای (امیر بدرالدین احمد حسینی) :
 ۱۰۹ ، ۱۰۸
 لاهیجی (فاضل) : ۷۴
 لسان الغیب : ۵ ، ۴
 لطائف الاشارات فی حقایق العبارات : ۱۳۹ [ک]
 لکهنو : ۱۱۲ ، ۱۱۱
 لوايح الجنان و روائع الجنات : ۱۱۵
 لوط : ۶۷
 لیث : ۶۷
- م
- مابعد الطبیعة ارسطو : ۳۳
 مازندرانی (ملا محمد صالح) : ۲۶ ، ۷
 مبارکشاه عوری = عوری
 مالک : ۶۷
 مبدل : ۶۲
 مستنبی : ۱۱
 متصوف (احمد) = احمد متصوف
 متوکل بن عمر : ۷۵
 مشی : ۶۷
 مشنویات سنائی : ۱۲۸
 المجالس = الامالی : ۸۳ [ک]
 مجالس المؤمنین : ۷۱
 مجاهد (سید محمد) : ۳
 مجلسی اول : ۴۵
 مجلسی دوم : ۵۶ ، ۴۵ ، ۴۴ ، ۵
 مجمل الاصل : ۸
 محب الله (شاه) : ۵
 محتشم بن هادی بن محتشم = درخشی
 محسن : ۵۰
 محفوظ : ۶۷
 محقق حلی : ۸۴
 محلی شافعی (جلال الدین) : ۴۶
 محمد : ۱۲۴ ، ۱۱۴ ، ۶۸ ، ۶۷
 محمد (ص) : ۲۶ = پیامبر اسلام
 محمد ابراهیم دلال باشی (آقا) : ۲۶
 محمد ابراهیم (شیخ) : ۱۴۰
 محمد اسعد حسین = اسعد افندی
 محمد امین : ۸۵ ، ۵
 محمد امین مفتش : ۱۲۶
 محمد باقر : ۷۲

- محمد باقر بن محمد رضى : ۴۹
 محمد بن ابراهيم بادفى ؟ : ۸۵
 محمد بن احمد بن حمد بن حمدون خزار : ۱۰
 محمد بن ادريس : ۲۵
 محمد بن بکره : ۶۱
 محمد بن حامد ذا کر = ذا کر
 محمد بن حسن بن بندار : ۱۴۲، ۱۴۱
 محمد بن زفر بن عمر : ۹۸
 محمد بن عمر : ۴۴
 محمد بن فضل امام : ۱۰۱
 محمد بن فیروز شاه = کافی
 محمد بهادر خان بن مراد خان (سلطان-) : ۱۱۷
 محمد تقى ع (امام-) : ۱۴
 محمد توفیق = توفیق
 محمد حکیم بن عبدالله : ۷۳
 محمد خان (غازی-) : ۱۳۶
 محمد صادق : ۸۹
 محمد صالح : ۵۱
 محمد قاسم : ۴۹
 محمد محسن : ۱۳
 محمد محسن اصفهانی = اصفهانی
 محمد مراد (امامزاده-) ملا مراد : ۱۳۲
 محمد (میر-) : ۷۴
 محمد هاشم : ۷۳
 وحمود خان (سلطان-) : ۱۸، ۱۰۵، ۹۹
 ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۱
- محبی الدین : ۷۴؟
 مختار : ۶۸
 المختصر النافع - المختصر الشرايع : ۸۴، ۳۸
 مخنف : ۶۸
 مدارك الاحکام : ۸۵، ۸۴
 مدرّس رضوى : ۱۲۸
 مدرّسه اخلاصیه هرات : ۱۰۳
 مدرّسه چهارباغ : ۲۶
 مدرّسه حسینیّه : ۱۴۲
 مدرّسه سلسله یا سلسله : ۵۴
 مدرّسه صدر السلطنه اصفهان : ۲۶
 مدرّسه سروی : ۱۲۸
 مدرّسه نیماورد اصفهان : ۲۶، ۲۵
 مدینه العلم صدوق (کتاب-) : ۴۴
 مراتب موجودات (شرح آیات سبعه در-) : ۳۶
 مراد خان اورخان (سلطان-) : ۵۳
 مراد ملا = محمد مراد (امامزاده-) : ۲۳
 مرازم : ۶۸
 مرشد الدین عبدالله = سید میرزا
 مرعشی (ابو محمد بن حمزه حسینی-) = ابو
 محمد بن حمزه
 مروان : ۶۸
 مروک : ۶۸
 مسالك الافهام : ۸۴ [ک]
 مسالك و ممالك : ۱۲۴ [ک] ۱۴۱ [ک]
 مستدرک : ۴۵
 مستعلی = بخاری (ابراهیم بن اسماعیل) : ۱۱۱

المعاد (مقاله فی -) : ۳۳	المستورة = مقاله فی اتحاد العقل والعقل
المعاذی : ۱۳۶	والمعقول : ۳۰ [ک] ۳۲ [ک] ۸۵
معالم التنزیل : ۸۳	[ک] ۸۸ [ک]
معالم العلماء : ۷۵	مسجد جامع اورخان : ۱۰۲
المعتبر فی شرح المختصر : ۸۴	مسجد محله اندلسیها : ۵۶
معتمد الدوله = فرهاد میرزا	مسرور حسین : ۷۵
معروف قاضی مصر (ملا-) = ملا معروف	مسروق : ۶۸
معمو : ۶۲	مسعدة : ۶۸
معن بن زائدة : ۴۴	مسعود : ۶۸
معیم : ۶۲	مسعود بن جمال الدین : ۸۴
مغتانی زوزنی = ابو القاسم اسعد بن علی	مسکین : ۶۸
مغرب : ۵۸	مسلم : ۶۸
مغربی دمشقی (شهاب بن احمد بن یحیی-)	مشاوری یمنی شافعی (قاضی شرف الدین ابو
= ابن ابی حجلة	ابو محمد-) = ابن مقرئ [شاوری است]
مغیره : ۶۲	مشهد : ۲۸
المفاوضات : ۱۲۶ تا ۱۲۸، ۱۴۱ [ک]	مشهدی عاملی (محمد رفیع بن محمد باقر-) : ۴۳
مفتاح الشرایع : ۲۳	مصایح : ۳
مفتاح الفلاح : ۸۶ [ک]	مصایح القلوب : ۳۶ [ک]
مفتاح القرآن : ۸۷، ۲۴ [ک]	مصباح الارواح : ۱۲۰ [ک] ۱۳۰ [ک]
مفضل : ۶۲	مصباح الملاطی : ۷۴
مفید (شیخ-) : ۴۹	مصر : ۱۱۵، ۵۸
مفید بن محمد نبی شیرازی = شیرازی	مصطفی عاطف افندی : ۱۰۳، ۱۰۱، ۹۶
المقاصد العلیة فی شرح الرسالة الالفیة : ۸۷ [ک]	مصطفوی : ۵۰
مقاله در چگونگی پیدایش غرایب و عجایب : ۳۳	مطایبه نامه : ۱۱۹ [ک] ۱۳۰ [ک]
مقاله فی اتحاد العاقل والمعقول : ۸۸ [ک]	مظهر العجایب : ۴
مقاله فی اسرار الایات = اسرار الایات : ۲۸، ۴۳	مظهر المختار فی حکم النکاح بالاعسار : ۲۳
۸۸، ۳۳	[ک] ۸۶ [ک]

- مقالة فی اسرارالعبادات : ۴۰ ، ۸۸ [کک]
 منصور : ۶۲
 مقالہ فی بیان حل المعاد : ۳۲
 منع المنع : ۲۲ ، ۸۸ [کک]
 مقبره باب حوب : ۱۳۷
 مؤائد الرحمن : ۹۷
 مقدار : ۶۲
 مواهب علیه : ۱۳
 مقدمة الاجرومية فی سبادی علم العربية -
 سوجزالقانون : ۵۴
 مقدسه ابن آجروسی : ۵۷ ، ۵۸
 موسی : ۶۲
 مولتان : ۹
 مقصد الاقبال السلطانية : ۱۳۰ [کک]
 مؤلفات نجيب الدين سمرقندی : ۵۴
 المقنعة : ۴۹
 مولوی خانہ باب جدید : ۱۱۹
 مقولات عشر : ۷ ، ۷۴
 مولوی خانہ بورسہ : ۱۰۲
 مکاتیب عین القضاة : ۱۳۱ [کک]
 مولوی (شیخ اسماعیل-) = آنقروی .
 مکاسب (کتاب-) : ۷
 مولوی (شیخ یوسف-) : ۱۱۹
 المکتبة الازهرية : ۵۶
 مؤنس العشاق : ۱۲۰ [کک] ۱۴۲ [کک]
 سکة : ۱۱۸ ، ۵۶ ، ۲۲
 سهدی : ۶۲
 ملازاده : ۷۴
 مذهب : ۸۱
 ملا معروف قاضی صبر : ۱۱۵
 میبدی یزدی (قاضی کمال الدین میرحسین) : ۷۳
 ملتان : ۹
 میثم : ۶۳
 ملکنزی عواجقی (عبدالواحد بن سلیمان-) : ۱۳۷
 میرفندرسکی = فندرسکی
 ملک الکتاب شیرازی : ۹۷
 میسر : ۶۳
 ملک منصور و نوح بن نصرت = نوح بن نصر
 مینوی (مجتبی-) : ۹۸ ، ۹۶ تا ۱۱۰ ، ۱۰۵
 مناوی (شیخ زین العابدین عبدالرؤف-) : ۱۱۵
 ۱۲۶ ، ۱۲۴ ، ۱۲۱ ، ۱۱۹ ، ۱۱۶ ، ۱۱۲
 منبه : ۶۲
 ۱۴۲ ، ۱۴۰ ، ۱۳۸ تا ۱۳۶ ، ۱۳۲ ، ۱۳۱
 منتخب الروضة : ۱۴
 میهمان نامه بخارا : ۱۳۲ [کک]
 مندوری (عبدالعظیم-) : ۱۳۸
 سنزوی : ۷۵ ، ۶
 نایب الصدارة قم (امیرعلی-) : ۴۸
 منشآت و مکاتب منظوم و منثور : ۱۳۲
 نابلسی (عبدالغنی-) : ۱۴
 [کک] ۱۴۱ [کک]

- ناتلی : ۹۶
 ناصح : ۶۳
 ناصر خسرو : ۲۵
 ناصرالدین منشی (خواجہ-) : ۱۱۰
 نافذ پاشا : ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۹
 نافع = المختصر النافع : ۸۱
 نامقی جامعی (شیخ احمد بن حسن-) : ۳۰۳
 نجات (محمد شفیع بن محمد امین-) : ۷۷
 نجوم السماء (کتاب-) : ۷
 نجیب الدین سمرقندی = سمرقندی
 نجیة : ۶۳
 نخبۃ المقال : ۶۲
 نخستین متفلسف : ۱۰
 نخعی (سکین-) = سکین
 نرشخی (ابوبکر محمد بن جعفر-) : ۹۸
 نسفی سمرقندی (نجم الدین ابی جعفر عمر بن
 محمد-) : ۱۰۲
 نشیط : ۶۳
 نصر : ۶۳
 نصر آبادی : ۲۶۰
 نصر الله (ملا-) : ۷۴
 نطنزی کاشانی (عزالدين محمود بن علی-) : ۱۱۵
 نظامی گنجوی : ۲۵
 نظم الاجرومية = الدرۃ البهیة : ۸۸ [کک]
 نظم السلوک : ۱۱۵
 نظیری : ۹۶
 نعمت الله : ۸۳
 نعیم : ۶۳
 النفس (رسالة فی-) : ۳۱
 نفیسی : ۵۴
 نوح بن نصر (ملک منصور-) : ۱۰۱
 نورالدین محمد بن شکرالله : ۱۰۰
 نور عثمان : ۱۳۲
 نوری (حاج شیخ فضل الله-) : ۵
 نوری (حاج میرزا محمد حسین-) : ۴۴، ۵۰
 نوری (زین العابدین بن جواد-) : ۷۰
 نهاوندی (شیخ ابو العباس-) : ۱۰۹
 نہایة : ۸۲
 نهج البلاغة : ۲۸، ۸۸، [کک]
 نهج الحق وکشف الصدق : ۸۸ [کک]
 نیشابور : ۹۹، ۱۰۰
 نیشابوری : ۸۳
 نیشابوری (ابواسحق بن منصور بن خلف-) : ۱۱۸
 نیشابوری (حاکم ابن البیع شیخ ابو عبد الله-) : ۹۹
 و
 واحدی : ۱۱
 واسط : ۱۳۷، ۱۴۱
 واسطی (حافظ ابو عبد الله محمد بن سعید-)
 = ابن دبیثی
 واشی (ابو عبد الله محمد بن محمد-) : ۱۰۰
 والدة السلطان غازي محمد خان : ۱۳۶
 وافیة : ۷۲
 وردان : ۶۳

- وشاح دمیة القصر : ۱۴۱ [کک]
وفیات الاعیان : ۸۹ [کک]
ولیانکوی : ۱۰۹
ولید : ۶۸ ، ۶۳
ولی الدین : ۱۳۷
وهب : ۶۴
- ه
هاشم : ۶۴
هدایة : ۷۳
هرات : ۱۳۲ ، ۱۳۰ ، ۱۰۳ ، ۱۸ ، ۱۳ ، ۹
هروی (حاجی علی کاتب -) : ۱۳۳
هزم : ۶۴
هشام : ۶۴
همام : ۶۴
همدان : ۱۰
همدانی (حسین بن محمد بن حسن -) : ۱۳
هند : ۱۰
هندوان (قبائل -) : ۱۶
هندی تنکا بنی (سید علی -) : ۲۲
- هندی (قاضی سراج -) : ۱۱۵
هییب بن احمد : ۶۸
هیثم : ۶۴
- ی
یتیمۃ الدهر : ۱۲۵
یحیی : ۶۴
یزدی : ۷۴
یزدی (حسن بن محمد علی -) : ۳۰۲
یزدی شمس الدین محمد -) : ۱۲۱ ، ۱۱۶
۱۲۲
یزدی (عماد الدین عربشاه -) : ۱۲۰ ،
۱۳۲
یزید : ۶۴
یعقوب : ۶۴
یعن : ۴۴ ، ۹
یونان : ۱۰۴ ، ۱۱ ، ۸
یوخسونی : ۱۳۶
یوسف : ۶۴
یوسف آغا : ۱۱۲

فهارس

لطفاً قبل از مطالعه مختصر اغلاط ذیل را تصحیح فرمایند

ص	س	غلط	صحیح	ص	س	غلط	صحیح
۵	۱۶	معتبر	معتبره	۱۲۱	۱۹	ال سلجوقی	سلجوق
۶	۱۶	کلیه	کلید	۱۲۲		سطر آخر ولازالت محروساً	ولازالت محروساً
۱۷	۴	پرمنده پرسند	پرمنده			محاط	محاطاً
۱۹	۲	المغموض	الغموض	۱۴۰	۹	الامال	الاملال
۲۰	۶	یواخذنی	یواخذنی	۱۶۰	۲	حسنه	حسنیه
۲۲	۱۷	الفاطمین	الفاطمین	۱۶۰	۷	تهمت: تصوف	تهمت تصوف
۲۳	۱۸	بغمد الشروح	بغمد الشروح	۱۷۰	۱۱	تبارک	تبارک
۲۷	۶	سه مجلد	درسه مجلد	۱۹۵	۹	اشمس	اسمش
۳۰	۳	معقولات	مقولات	۲۰۵	۱۹	الهمم	الهم
۳۱	۱۷	ان	عن	۲۰۸	۱۱	اوائل التحرير	اوائل التحرير
۳۵	۱۶	نستعلیق، مؤلف	نستعلیق مؤلف	۲۰۹	۹	بحو	بحر
۴۴	۲۱	جمع	جمع	۲۱۵	۱۸	جامعة	جامع
۵۳	۱۹	التصنيف	التصنيف	۲۱۶	۱۹	الثنیه	التمییه
۵۳	۱۰	استخرج	استخراج	۲۲۷	۹	شبه اخروی	شبهه اخرى
۵۴	۱۵	الهزول	المهزول	۲۲۸	۱۱	فواتخ	فواتح
۵۶	۱۹	خطی	خطی	۲۲۹	۹	الخاضیه	الخافیه
۵۶	۲۳	العربیة» است	العربیة» معروف است	۲۳۲	۹	جالوس	جالینوس
۵۷	۲۲	طننت	طننت	۲۳۴	۱۲	یرقص	یرفض
۵۷	۲۴	محفوظات	محفوظات	۲۴۲	۳	نقیضة	نقیصة
۸۰	۹	المنسوخ	المنسوخ	۲۴۶	۵	فضیله	فضیلة
۹۰	۱۱	حروف	حرف	۲۵۳	۱۱	المأمرل	المأمول
۹۸	۶	سلجوقی	سلجوق	۲۶۴	۲۰	الجعاقیق	الحقایق
۹۸	۲۰	النرشحی	النرشخی	۲۷۰	۱	مقالة القوة فی ان	مقالة فی ان القوة
۱۱۱	۲	لنکھو	لکنھو	۲۹۱	۱۱	الجواهر	الجوهر
۱۲۰	۱۶	ایدطغان	ایل طغان	۳۱۴	۱۹	میبدی	میبدی